।। तमसो मा ज्योतिर्गमय ।।

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन संचालित

न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य, वरिष्ठ-कनिष्ठ महाविद्यालय, शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली.

ता. दापोली, जि. रत्नागिरी

अंक ५० वा

स्थापना : १ जुलै १९७४

५० TH वर्ष

१९७४-७५ - २०२४-२५

मंदार

सन : २०२४-२०२५

मुंबई विद्यापीठ संलग्न

NAAC REACCREDITED 'B+' GRADE

(2.75 CGPA)

मा. डॉ. मनमोहन सिंह

मा. पंतप्रधान, भारत

लोकनेते बाबुरावजी बेलोसे यांच्या स्मृतिदिन कार्यक्रमात मनोगत व्यक्त करताना त्यांच्या स्नुषा मा. डॉ. अनुजा बेलोसे, व्यासपीठावर इतर संस्था पदाधिकारी

कै. ॲड. उदय उर्फ बाळासाहेब बेलोसे यांच्या स्मृतींना उजाळा देताना मा. ॲड. विलास कदम, व्यासपीठावर संस्था पदाधिकारी व इतर मान्यवर

नॅक समिती प्रमुख डॉ. यगाती चिन्नाराव चौथ्या मुल्यांकनाचा अहवाल मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांना देताना, सोबत समिती सदस्य मा. डॉ. संजय कुमार झा, मा. डॉ. सोमु, सचिव मा. डॉ. दशरथ भोसले, समन्वयक प्रा. डॉ. गणेश मांगडे

अमृतेश्वर महाविद्यालय विंझर, पुणे आणि वराडकर बेलोसे महाविद्यालय दापोली यांच्यामधील सामंजस्य करारावर सह्या करताना मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड, समन्वयक डॉ. गणेश मांगडे व विंझर महाविद्यायाचे प्राचार्य मा. डॉ. सुरेश मुकुल आणि समन्वयक डॉ. कांबळे

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन संचालित

न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य वरिष्ठ-कनिष्ठ महाविद्यालय, शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली.

तालुका दापोली, जि. रत्नागिरी.

मंदार

अंक पन्नासावा

सन २०२४-२०२५

संपादक मंडळ

प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड	-	अध्यक्ष
प्रा. उत्तम पाटील	-	कार्यकारी संपादक
श्री. एफ. के. मगदूम	-	कार्यकारी सहसंपादक
प्रा. बाळासाहेब गुंजाळ	-	सदस्य
श्री. विजेसिंग वळवी	-	सदस्य

विद्यार्थी प्रतिनिधी

कु. निदा खोत

वरिष्ठ महाविद्यालय

न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य वरिष्ठ-कनिष्ठ महाविद्यालय, शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली.

शिक्षक वर्ग - वरिष्ठ व कनिष्ठ महाविद्यालय

वरिष्ठ महाविद्यालय

वाणिज्य विभाग

१) प्राचार्य डॉ. बी. डी. कऱ्हाड
२) प्रा. डॉ. एस. टी. निंबाळकर
३) प्रा. डॉ. जे. आर. गव्हाणे
४) प्रा. एन. जे. जिलानी (कायम विनाअनुदानित हंगामी)

भूगोल विभाग

१) प्रा. एम. एस. कांबळे (तासिका तत्वावर)
२) प्रा. सौ. एस. एस.खेडेकर(कायम विनाअनुदानित हंगामी)

हिंदी विभाग

१) प्रा. डॉ. बी. पी. गुंजाळ

अर्थशास्त्र विभाग

१) प्रा. डॉ. एल. एस. सिताफुले
२) प्रा. डॉ. जी. बी. मांगडे
३) प्रा. जे. एम. गिरमकर (तासिका तत्वावर)

इतिहास विभाग

१) प्रा. एस. एस. खरात
२) प्रा. एन. एस. जालगांवकर
(कायम विनाअनुदानित हंगामी)

इंग्रजी विभाग

१) प्रा. एस. एस. शिंदे

मराठी विभाग

१) प्रा. यु. आर पाटील
२) प्रा. डी. डी. गडकर

ग्रंथालय विभाग

प्रा. तेजस शांताराम रेवाळे, ग्रंथपाल (हंगामी)

कनिष्ठ महाविद्यालय

वाणिज्य विभाग

१) श्री. एफ. के. मगदूम
२) श्री. डी. व्ही. होडबे (अंशतः अनुदानित)
३) सौ. एस. एस. खताते (अंशतः अनुदानित)

भूगोल विभाग

१) श्री. बी. बी. ढवळे

हिंदी विभाग

१) श्रीमती पी. डी. सावंत (कायम विनाअनुदानित हंगामी)

अर्थशास्त्र विभाग

१) श्री. एल. पी. पाटील

इतिहास विभाग

१) श्री. वाय. आर. आग्रे
(कायम विनाअनुदानित हंगामी)

इंग्रजी विभाग

१) श्री. व्ही. टी. कमळकर
२) श्री. एस. एस. पैठणे (कायम विनाअनुदानित हंगामी)

मराठी विभाग

१) श्री. व्ही. एम. वळवी
२) सौ. एस. व्ही. मुळे (अर्धवेळ अंशतः अनुदानित)

संगणक विभाग

सौ. किरण डेरवणकर (हंगामी)

पदव्युत्तर विभाग

वाणिज्य विभाग

१) प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड
२) प्रा. डॉ. एस. टी. निंबाळकर
३) प्रा. डॉ. सौ. जयश्री गव्हाणे
४) प्रा. डॉ. गणेश मांगडे
५) प्रा. एन. जे. जिलानी
६) प्रा. शहाबाज देशमुख
७) प्रा. सफा मुल्लाजी

इतिहास विभाग

१) प्रा. सुरेश खरात
२) प्रा. एन. एस. जालगांवकर

मराठी विभाग

१) प्रा. उत्तम पाटील
२) प्रा. दिपक गडकर

बी. एस. सी. आय. टी.

१) प्रा. मयुरी वेदक (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
२) प्रा. जुईली शिर्के (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
३) प्रा. आर. एस. रायकर (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
४) प्रा. एस. बी. चांदावडे (तासिका तत्वावर)
५) प्रा. व्ही. ए. बेंडखळे (तासिका तत्वावर)

बी. एम. एस.

१) प्रा. एन. जे. जिलानी (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
२) प्रा. व्ही. आर. कडू (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
३) प्रा. यु. ए. गुरव (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
४) प्रा. टी. एस. मोरे (कायम विनाअनुदानित हंगामी)
५) प्रा. सफा मुल्लाजी (कायम विनाअनुदानीत हंगामी)

शिक्षकेतर कार्यालयीन कर्मचारी वर्ग

१) श्री. नंदकुमार जोशी – अधिक्षक (३१ जुलै २०२४ पर्यंत)
२) श्री. संजय बामणे – वरिष्ठ लिपीक
३) श्री. सुनिल साबळे – कनिष्ठ लिपीक
४) श्री. अनंत खोपकर – ग्रंथालय परिचर
५) श्री. रत्नाकांत कदम – ग्रंथालय परिचर
६) श्री. मनोहर मोरे – ग्रंथालय परिचर
७) श्री. श्रीकांत पवार – शिपाई
८) श्री. श्रीराम चव्हाण – शिपाई
९) श्री. वैभव कुडवाडकर – लिपीक (हंगामी)
१०) श्री. गौरव राणे – लिपीक (हंगामी)
११) श्री. विनय बेलोसे – लिपीक (हंगामी)
१२) श्री. संकेत धुलप – शिपाई (हंगामी)
१३) श्री. सुमित कदम – शिपाई (हंगामी)
१४) श्री. श्रेयस शिंत्रे – शिपाई (हंगामी)
१५) श्री. कैलास उजाळ – ग्रंथालय परिचर (हंगामी)

विज्ञान शाखा कायम विनाअनुदानित (कनिष्ठ विभाग)

१) सौ. आर. एस. खानविलकर – भौतिकशास्त्र
२) प्रा. डी. एस. शेठ – पीकशास्त्र
३) श्री. आर. बी. तांबे – जीवशास्त्र
४) प्रा. एन. एम. मुंडेकर – रसायनशास्त्र
५) श्री. विद्याधर बेंडखळे – गणित
६) प्रा. किरण डेरवणकर – माहिती तंत्रज्ञान

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन संचालित

न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य वरिष्ठ-कनिष्ठ महाविद्यालय, शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली.

नियतकालिकासंबंधी निवेदन

प्रकाशन स्थळ	: दापोली, जि. रत्नागिरी.
प्रकाशन काळ	: वार्षिक, खाजगी वितरणासाठी
मुद्रकाचे नाव	: श्री. परशुराम महादेव जोशी
पत्ता	: मु. पो. मुरुड, तालुका – दापोली, जिल्हा – रत्नागिरी.
अक्षर जुळणी	: अमेय मुद्रणालय, मुरुड, तालुका – दापोली, जिल्हा – रत्नागिरी.
पत्ता	: मु. पो. मुरुड, तालुका – दापोली, जिल्हा – रत्नागिरी.
मुखपृष्ठ	: प्राचार्य, डॉ. भारत कऱ्हाड
प्रकाशकाचे नाव	: प्राचार्य, डॉ. भारत कऱ्हाड
पत्ता	: न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य वरिष्ठ-कनिष्ठ महाविद्यालय शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली, जिल्हा – रत्नागिरी.
राष्ट्रीय	: भारतीय
संपादकाचे नाव	: प्रा. उत्तम पाटील

नियतकालिकाच्या मालकाचे नाव व पत्ता

मी भारत दगडोबा कऱ्हाड, प्राचार्य न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य वरिष्ठ-कनिष्ठ, शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली, तालुका – दापोली, जिल्हा – रत्नागिरी असे जाहीर करतो की, वर दिलेला तपशील माझ्या माहितीप्रमाणे खरा आहे.

सही/–

श्री. भारत कऱ्हाड

प्राचार्य,

न. का. वराडकर कला, रा. वि. बेलोसे वाणिज्य वरिष्ठ-कनिष्ठ,
शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय आणि
इंदुमती लक्ष्मणराव यादव माहिती तंत्रज्ञान महाविद्यालय, दापोली,
तालुका – दापोली, जिल्हा – रत्नागिरी.

'मंदार' वार्षिकांकामध्ये प्रसिद्ध झालेली मते त्या त्या व्यक्तींची आहेत. या मतांशी 'मंदार' वार्षिकांकाचे संपादक व मुद्रक सहमत आहेत असे नाही.

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन संचालित

संचालक मंडळ (२०२२-२३ ते २०२६-२७)

मा.श्री. संजयजी चंदुकाका जगताप
अध्यक्ष, व माजी आमदार

मा.श्री. हुसेनभाई दलवाई
उपाध्यक्ष, मुंबई
माजी राज्यसभा सदस्य

मा.श्री. आदित्य दिलीप बेलोसे
उपाध्यक्ष, दापोली

मा.डॉ. दशरथ दाजीराव भोसले
कार्यवाह, दापोली

मा.श्री. अनंत हरिश्चंद्र सणस
सहकार्यवाह, दापोली

मा.श्री. धनंजय लक्ष्मण यादव
सभापती

मा.श्री. प्रियदर्शन दिलीप बेलोसे
उपसभापती, दापोली

मा.श्री. कासिम ए.गणी महालदार
विश्वस्त, पालगड

मा.श्री. रजाक ईब्राहीम काझी
विश्वस्त, दापोली

मा.श्रीमती मिना कुमार रेडिज
विश्वस्त, गिम्हवणे

मा.श्रीमती जानकी उदय बेलोसे
सदस्या, मुरुड

मा.श्रीमती सुनिता दिलीप बेलोसे
सदस्या, दापोली

मा. श्री. विलास राजाराम शिगवण
सदस्य

मा.श्री. सुनिल गणपत चव्हाण
सदस्य, जालगांव

मा.डॉ. दिलीप दत्तात्रय जाधव
संचालक, केळशी

मा.डॉ. पर्शुराम गोविंद दळवी
सदस्य, मुंबई

मा.श्री. राजाराम भायजी कदम
सदस्य, कुडावळे

मा.श्री. विठ्ठल गोविंद कदम
सदस्य, कुडावळे

मा.श्री. विजय कृष्णा बेलोसे
सदस्य, पालगड

मा.श्री. प्रदिप आत्माराम राणे
सदस्य, बुरोंडी

मा.श्री. कुणाल भिकाजी शेवडे
सदस्य, सालदुरे

मा.डॉ. अनुजा अजित बेलोसे
सदस्या, मुंबई

मा. नम्रता (वैशाली) नितीन भोसले
सदस्य, पुणे

मा. विठाबाई विठोबा कदम
सदस्य, जामगे

मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड
पदसिध्द कार्यवाह,
सी.डी.सी.

प्रमुख अतिथी उद्योगपती, व्यावसायिक मा. अक्षय फाटक, चेअरमन मा. धनंजय यादव साहेब व इतर मान्यवर समवेत वरिष्ठ महाविद्यालय प्राध्यापक वृंद

प्रमुख अतिथी उद्योगपती, व्यावसायिक मा. अक्षय फाटक, चेअरमन मा. धनंजय यादव साहेब व इतर कनिष्ठ महाविद्यालय शिक्षक वृंद

प्रमुख अतिथी उद्योगपती, व्यावसायिक मा. अक्षय फाटक, चेअरमन मा. धनंजय यादव साहेब व इतर संस्था पदाधिकारी समवेत कार्यालयीन तृतीय व चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी वर्ग

प्रमुख अतिथी उद्योगपती, व्यावसायिक मा. अक्षय फाटक. चेअरमन मा. धनंजय यादव साहेब व इतर संस्था पदाधिकारी समवेत BMS, BSCIT प्राध्यापक वर्ग

सांस्कृतिक विभाग आयोजित श्रावणधारा कार्यक्रमातील एक मनमोहक दृश्य

९ ऑगस्ट क्रांतीदिन कार्यक्रमात प्रमुख अतिथी मा. रविंद्र कालेकर यांचा परिचय करून देताना प्रा. लक्ष्मीकांत पाटील

लोकनेते मा. ॲड. उदय उर्फ बाळासाहेब बेलोसे यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त वृक्षारोपण करताना संस्था संचालक मा. श्रीमती जानकी बेलोसे, सहकार्यावाह मा. अनंत सणस, एनसीसीचे विद्यार्थी व इतर मान्यवर

संस्था नवनिर्वाचित चेअरमन मा. धनंजय यादव यांचा सन्मान करताना प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड, सचिव मा. डॉ. दशरथ भोसले, संचालक मा. जानकीताई बेलोसे, अधिक्षक मा. नंदकुमार जोशी व इतर मान्यवर

सोशल मिडीया व आपण या विषयावरील कार्यशाळेत बोलताना निवेदक लेखक, पत्रकार श्री. आनंद कुमार पिल्ले मनोगत व्यक्त करताना, व्यासपीठावर प्रा. सिद्राया शिंदे, प्रा. उत्तमराव पाटील, प्रा. दीपक गडकर

महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंती निमित्त अभिवादन करताना प्रा. डॉ. सुरेश निंबाळकर, सोबत प्राध्यापक वृंद

वाणिज्य विभाग आयोजित व्यसनाधिनता आणि करिअर मार्गदर्शन कार्यक्रमात बोलताना प्रा. डॉ. सुरेश निंबाळकर व्यासपीठावर JCI सदस्य श्री. ऋषिकेश शेठ, सी. ए. सुयोग भागवत, डॉ. ओंकार बागडे, श्री. ऋत्विक बापट

मुंबई विद्यापीठ आंतर महाविद्यालयीन व्हॉली बॉल संघामध्ये निवड झाल्याबद्दल सफवान देसाई विद्यार्थ्याचा सत्कार करताना श्री. अक्षय फाटक, संस्थेचे सभापती मा. धनंजयराव यादव साहेब व इतर मान्यवर

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन, दापोली, जि. रत्नागिरी.
संचालक मंडळ सन २०२२-२३ ते २०२६-२७

१)	मा. आमदार श्री. संजय चंदुकाका जगताप, माजी आमदार	अध्यक्ष
२)	मा. श्री. हुसेनभाई दलवाई, माजी राज्य सभा सदस्य	उपाध्यक्ष
३)	मा. श्री. आदित्य दिलीप बेलोसे, आर्किटेक्ट	उपाध्यक्ष

कार्यकारी मंडळ सन २०२२-२३ ते २०२६-२७

१) मा. श्री. धनंजय लक्ष्मणराव यादव	चेअरमन	२) मा. श्री. प्रियदर्शन दिलीप बेलोसे	व्हा. चेअरमन
३) मा. डॉ. दशरथ दाजीराव भोसले	कार्यवाह	४) मा. श्री. अनंत हरिश्चंद्र सणस	सहकार्यवाह
५) मा. श्री. कासीम अ. गणी महालदार	विश्वस्त	६) मा. श्रीमती मीना कुमार रेडीज	विश्वस्त
७) श्री. रज्जाक इब्राहीम काझी	विश्वस्त	८) मा. श्रीमती जानकी उदय बेलोसे	संचालक
९) मा. श्रीमती सुनिता दिलीप बेलोसे	संचालक	१०) मा. श्री. विलास राजाराम शिगवण	संचालक
११) मा. श्री. दिलीप दत्तात्रय जाधव	संचालक	१२) मा. श्री. सुनिल गणपत चव्हाण	संचालक
१३) मा. श्रीमती विठाबाई विठोबा कदम	संचालक	१४) मा. डॉ. पर्शुराम गोविंद दळवी	संचालक
१५) मा. श्री. राजाराम भायजी कदम	संचालक	१६) मा. श्री. विठ्ठल गोविंद कदम	संचालक
१७) मा. श्री. विजय कृष्णा बेलोसे	संचालक	१८) मा. श्री. प्रदिप आत्माराम राणे	संचालक
१९) मा. श्री. कुणाल भिकाजी शेवडे	संचालक		

२०) मा. ॲड. सौ. नम्रता (वैशाली) नितीन भोसले संचालक

२१) मा. डॉ. अनुजा अजित बेलोसे संचालक

२२) मा. प्राचार्य, डॉ. भारत दगडोबा कऱ्हाड, पदसिद्ध कार्यवाह, महाविद्यालय विकास समिती

स्विकृत सदस्य

१) मा. श्रीमती प्रेमलता शांतीलाल जैन	२) मा. श्री. सुरेश वासुदेव वेदक
३) मा. डॉ. दिपक पर्शराम हर्डीकर	४) मा. श्री. सिराज लतिफ रखांगे
५) मा. श्री. अभिजीत अनिल भोंगले	६) मा. श्री. सुनिल कृष्णाजी पुळेकर
७) मा. श्री. किरण अरविंद काशिकर	८) मा. श्री. नजीर अब्बास अरकाटे

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन, दापोली, जि. रत्नागिरी.

महाविद्यालय विकास समिती (सन २०२२-२३ ते २०२६-२७)

अध्यक्ष – .... मा. श्री. धनंजय लक्ष्मणराव यादव, चेअरमन
संस्था सेक्रेटरी – .... मा. डॉ. दशरथ दाजीराव भोसले
सेक्रेटरी – .... मा. डॉ. भारत दगडोबा कऱ्हाड, प्राचार्य
प्राध्यापक प्रतिनिधी सदस्य – .... प्राध्यापक उत्तम राजाराम पाटील
प्राध्यापक सुरेश सुकदेव खरात
महिला प्राध्यापक प्रतिनिधी सदस्य – प्रा. डॉ. जयश्री रामदास गव्हाणे
समन्वयक नॅक समिती सदस्य – ..... प्रा. डॉ. गणेश बाजीराव मांगडे
शिक्षकेतर कर्मचारी प्रतिनिधी सदस्य – श्री. श्रीकांत शाम पवार
विभाग प्रमुख प्रतिनिधी सदस्य – ..... प्रा. नगमा जाफर जिलानी
माजी विद्यार्थी – .... श्री. राजेंद्र घोसाळकर
सामाजिक क्षेत्र – .... श्री. विलास राजाराम शिगवण
उद्योजक – .... श्री. शिरीष तुकाराम शिगवण
शिक्षण क्षेत्र – .... डॉ. दिपक पर्शराम हर्डीकर

आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशन, दापोली, जि. रत्नागिरी.

शाळा समिती सदस्य (सन २०२२-२३ ते २०२६-२७)

अध्यक्ष – .... मा. श्री. धनंजय लक्ष्मणराव यादव, चेअरमन
संस्था सेक्रेटरी – .. मा. डॉ. दशरथ दाजीराव भोसले
सेक्रेटरी – .... मा. डॉ. भारत कऱ्हाड, प्राचार्य
सदस्य– .... श्रीमती मीना कुमार रेडीज
पर्यवेक्षक – वराडकर–बेलोसे कनिष्ठ महाविद्यालय, दापोली. शाखा प्रतिनिधी
मुख्याध्यापक, आर. आर. वैद्य इंग्लिश मिडीयम स्कूल (प्राथमिक), दापोली. शाखा प्रतिनिधी
मुख्याध्यापक, आर. आर. वैद्य इंग्लिश मिडीयम स्कूल (माध्यमिक), दापोली. शाखा प्रतिनिधी
मुख्याध्यापक, कै. गो. गु. दळवी हायस्कूल, वेळवी. शाखा प्रतिनिधी
मुख्याध्यापक, देव्हारे पंचक्रोशी देव्हारे हायस्कूल व ज्युनिअर कॉलेज देव्हारे, ता. मंडणगड. शाखा प्रतिनिधी
प्रभारी, विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय, दापोली शाखा प्रतिनिधी

संपादकीय

५० वा 'मंदार' वार्षिकांक शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ मधील प्रकाशित करताना लोकनेते रामचंद्र विठ्ठल बेलोसे तथा बाबुरावजी बेलोसे यांच्या सुवर्णमयी परिवाराला अत्यानंद होत आहे. लोकनेते बाबुरावजी बेलोसे यांच्या दूरदृष्टीने आणि कल्पनेतून साकारलेल्या शैक्षणिक संकुल कार्याला आज ५० वर्षे झाली. ५० वर्षापूर्वीचा अगदी लहानसा विचार पण आज तोच विचार दापोलीच्या शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक विचारांचा वारसा जपणारा ठरेल. ही श्रद्धा अन् विश्वास म्हणजे बाबूराव बेलोसे यांच्या विचारांचे अधिष्ठान होय. दापोली मंडणगड शिक्षण प्रसारक मंडळ या संस्थेस सन २०२२-२३ मध्ये पन्नास वर्ष झाली तर सन २०२३-२४ मध्ये वराडकर-बेलोसे महाविद्यालयास पन्नास वर्ष झाली. पण याच महाविद्यालयाने 'मंदार' या वार्षिकांक आपत्यास जन्म दिला आता ते वाङमयी बाळ २०२५ मध्ये पन्नाशीचे झाले.

गेल्या पन्नास वर्षातील साहित्य, कला, क्रीडा, संस्कृती या महाविद्यालयाने जपली आहे. वाढवली आहे अन् तिचे संवर्धन करुन लालन पालन पोषण करुन तिला सिंहासन प्राप्त करुन दिले आहे. गेल्या ५० वर्षाचे सिंहावलोकन करणे सोपे नाही. पण एक गोष्ट निश्चित या ५० वर्षात संस्था, महाविद्यालयाने अनेक चढउतार पाहिले. अनेक स्थित्यंतरे या परिसरात, परिवारात घडली पण संस्था महाविद्यालय खंबीरपणे उभे आहे. येणाऱ्या पुढील कित्येक वर्षातील आव्हाने पेलण्याकरिता लोकनेते कै. बाबुराव बेलोसे, कै. लोकनेते ॲड. उदय उर्फ बाळासाहेब बेलोसे, मा. उस्मान काझी, मा. श्रीमती जानकीताई बेलोसे, मा. विद्यमान चेअरमन धनंजय यादव साहेब या सर्व धुरीणांनी हे धनुष्य यशस्वीपणे पेलले आहे.

आज काळ बदलतो आहे. गतिमानता हे जगण्याचे आणि जीवनाचे केंद्र बनले पारंपारिकता हळूहळू लोप पावत चालली आहे. लोकल ग्लोबल बनता बनता ग्लोबल लोकल झालं आहे संस्था आणि महाविद्यालयाने ही नवनवी आव्हाने बदल पेलण्याचे धनुष्य उचलले आहे. त्यामुळे महाविद्यालयाच्या या सर्व वार्षिक जमा खर्चाचा ताळेबंद 'मंदार' वार्षिकांकाच्या रुपाने विद्यार्थी, पालक, समाज यांचेपर्यंत पोहचतो, पोहचविला जातो. त्यामुळे 'मंदार'ला एक वलय प्राप्त झाले आहे. दापोली शहर आणि परिसरात मंदार वार्षिकांकाचे नेहमीच स्वागत केले जाते.

५० वा मंदार वार्षिक खरंच स्वत:च वेगळं अस्तिव जोपासणारा अन् महाविद्यालयाच्या मागील पन्नास वर्षातील धडपडीचे सार होय. महाविद्यालयाने चौथ्या राष्ट्रीय मूल्याकनांत B^+ ग्रेड प्राप्त केली आहे. त्याचा अभिमान आहेच. पण या पुढील वाटचाल दैदिप्यमान कशी होईल हा आशावाद ही मनात आहे. 'मंदार' हे विद्यार्थ्यांच्या तरुणाईच्या मनातील, विचारातील मुक्त विचारांचे, अभिव्यक्तीचे सादरीकरणाचे व्यासपीठ होय. या विद्यार्थ्यांचा धडपडीतूनच पुढे विद्यार्थी विविध क्षेत्रात नाव, प्रतिष्ठा, पैसा कमावतात आपले स्वत:चे अस्तित्व निर्माण करतात. प्रारंभी मंदारच्या रुपाने त्यांच्या आयुष्यात पायवाट येते अन् पुढे त्याचा केव्हा रस्ता होतो हे ध्यानी येणं हे कठीण. मंदार आहे त्यामुळे आज समाजात संजय बेलोसे, सुदर्शन गायकवाड, पांडुरंग जाधव, अभिषेक जोशी, विशाल सुतार, कु. नुतन खोत, ॲड. सुरज पिल्ले, श्री. आनंद पिल्ले, निदा खोत हे विद्यार्थी आज दापोलीसह महाराष्ट्रात

विविध क्षेत्रात चमकताहेत. त्यामुळे संस्था, महाविद्यालयाचे नाव संपूर्ण कोकणाबरोबरच महाराष्ट्रात अभिमानाने घेतले जाते.

५० वा मंदार वार्षिकांक मध्ये विद्यार्थ्यांचे विविध प्रकारचे लेखन, कथा, कविता, ललित, लेख, अनुभव कथन, शेरोशायरी, चित्र रेखाटन इ. साहित्य आहे. ज्यामुळे विद्यार्थ्यांना समाधान मिळेल आणि त्यांच्या विचारांना इतरांपर्यंत पोहचणेची संधी मिळेल. त्यांच्या साहित्यातील हा लोकल विचार ग्लोबल झाल्याशिवाय रहाणार नाही. आज समाजमाध्यमे अनेक आहेत. एखादा विचार, लेखन, चित्र अथवा लेख कविता घड्याळाच्या काट्याप्रमाणे अटकेपार जातो. व्हॉटअप, फेसबुक, ट्विटर, मेसेज, प्रेझेंटेशन यांचे माध्यातून समाजात सहज आपण पोहचू शकतो. यातून खरोखरच चांगल्या विचारांना स्वीकारले जाते. त्यांना प्रतिसाद मिळतो, ते नाव कमावतात, पैसा मिळतो. मंदारमध्ये वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा यानिमित्ताने महाविद्यालयात घेतलेल्या पुस्तक परिक्षण स्पर्धेतील प्रथम तीन क्रमांकाच्या पुस्तक परिक्षणाला संधी देणेत आली आहे.

तसेच मंदारच्या ५० व्या अंकात आमच्या संस्था व महाविद्यालयास अनेक लेखक, दिग्दर्शक, निर्माते, समाजसेवक, राजकीय क्षेत्र, राजकारणी, शेतकरी, विचारवंत, प्रशासक, शासकीय अधिकारी, समाजकारण, राजकारण, अर्थकारण, क्रीडा अशा क्षेत्रातील मान्यवरांनी भेटी दिल्या. वाद संवाद, व्याख्याने, उपक्रम, कार्यक्रम, सादरीकरण, प्रशिक्षण यांचे माध्यमातून विचारांची उधळण केली अन् त्या त्या वेळच्या विद्यार्थ्यांनी याचा लाभ घेतला. तरुणाईची मनं तृप्त झाली हेच मंदार वार्षिकांकाचे भाग्य होय.

मंदार वार्षिकांक रसिक वाचकांच्या काळजाचा ठाव घेतो व घेत राहील. सन २४-२५ मध्ये महाराष्ट्रातील, देशातील विविध क्षेत्रातील अनेक व्यक्तींचे परलोकवासी गमन झाले. सुप्रसिद्ध अभिनेते विजय कदम, माजी परराष्ट्र मंत्री नटवरसिंह, जेष्ठ अभिनेत्री सुहासिनी देशपांडे, जेष्ठ समीक्षक विजय तापस, उद्योगपती रतन टाटा, अभिनेता अतुल परचुरे, दिग्दर्शक श्याम बेनेगल, अर्थतज्ञ आणि देशाचे माजी पंतप्रधान मनमोहन सिंग, आरोग्यतज्ञ डॉ. जयदेव माडगूळकर. जेष्ठ लेखिका निवेदिका हेमांगी रानडे, जेष्ठ पत्रकार रामभाऊ जोशी, सामाजिक कार्यकर्त्या पुष्पा आगाशे, ज्येष्ठ गांधीवादी विचावंत ॲड. मारोतराव गडकरी, ज्येष्ठ ग्रामीण लेखक रा. र. बोराडे, केसरी टुर्सचे संस्थापक व अध्यक्ष केसरी पाटील, विमला बहुगुणा इ. महनीय व्यक्तींचे निधन झाले. उल्लेख करता न आलेल्या इतरही अनेकांचे मान्यवरांचे शेतकऱ्यांचे निधन झाले त्यासर्वांना आमच्या संस्था, महाविद्यालय, विद्यार्थी परिवारांतर्फे आदरांजली, श्रद्धांजली. यांचे निधनाने देशांत किंबहुना जगात जी पोकळी निर्माण झाली ती कदापि भरुन येणारी नाही पण त्यांचे विचार सुर्यासारखे तेज समाजाला देत राहतील याबाबत साशंकतेचे काहीच कारण नाही.

गेल्या पन्नास वर्षामध्ये महाविद्यालयातील प्राचार्यांचे योगदान महत्वपूर्ण आहे. प्राचार्य कै. चिंतामणी सहस्त्रबुद्धे, प्राचार्य शिवाजी पाटील, प्राचार्य आदिनाथ सांगले यांचे नेतृत्व, कार्य यांचे आज स्मरण होत आहे. सध्याचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांचे कालवधीत ५० वा म्हणजे सुवर्णमहोत्सवी 'मंदार' वार्षिकांक प्रकाशित होतोय ही बाब ही गौरवास्पद आहे.

५० वा मंदार वार्षिकांकास अनेकांनी हस्ते परहस्ते मदत मार्गदर्शन केले. त्या सर्वांचे मी स्वागत करतो

अभिमान बाळगतो. त्यामध्ये संस्थाध्यक्ष, सर्व परिवार, पदाधिकारी, प्राचार्य, सहकारी प्राध्यापक वृंद, पालक, विद्यार्थी, हितचिंतक या सर्वांचे सहकार्याबद्दल आभार त्यांचे ऋणात रहाणे आवडेल.

सालाबादप्रकाणे मंदार वार्षिकांक अमेय मुद्रणालयाचे व्यवस्थापक श्री. जोशी यांनी छपाईचे काम उत्तम प्रकारे केले. अंक निर्मिती आणि प्रकाशनात सर्वांनी आपआपल्या परिने जे जे केले त्याबद्दल मी शतशः ऋणी आहे.

आपण सर्व वाचक रसिक, विद्यार्थी, पालक या५० व्या सुवर्ण महोत्सवी अंकाचे दिमाखदार स्वागत कराल. कारण कोणाच्याही जीवनात, प्रवासात, २५ वर्षे, ५० वर्षे, ६० वर्षे. ७५ वर्षे, १०० वर्षे महत्त्वाची असतात, अढळ स्थान निर्माण करतात. ही वर्षे नुसती वर्षे नसतात. वाटेवरचे दीपस्तंभ असतात. ज्यामुळे जीवन जग पावला पुरते प्रकाश निर्माण करीत वाटचाल करते. या वाटचालीत वाट सापडते तिला यशाचे वलय प्राप्त होते. अन् यशस्वी व्यक्तिमत्त्वाचा, वाटचालीचा विचार समोर ठेऊन वाटचालीतून सापडलेल्या वाटेवरुन वाट काढीत वाटेचा रस्ता होतो हीच माफक अपेक्षा. आमचा संस्था परिवार, प्राध्यापक वृंद, विद्यार्थी अपेक्षा बाळगून आहेत या अपेक्षेने वाढलेले संपादकीय पूर्ण करताना अखेरचे वाक्य लिहून पूर्ण विराम देतो.

मला विश्वास वाटतो मी आशावादी आहे आम्हाला निश्चितच भविष्य आहे, भवितव्य आहे. माणसं येतील - जातील पण इतिहास याची साक्ष देत राहील.

''जो सर्वांगीण दूर करील अज्ञानाचा अंधार ।
तोच आम्हा सर्वांचा आदर्श उत्तम मंदार ।''

प्रा. उत्तम राजाराम पाटील
कार्यकारी संपादक

अधिक्षक नंदकुमार जोशी

- प्रा. उत्तमराव राजाराम पाटील

श्री. नंदकुमार जोशी हे वराडकर-बेलोसे महाविद्यालयातून दि. ३१।७।२४ रोजी अधिक्षक या पदावरुन प्रदीर्घ सेवेनंतर सेवानिवृत्त झाले. महाविद्यालयातील जुन्या प्राध्यापक, कर्मचारी यांचेकडून त्यांना 'नंदू' या नावाने संबोधले जात असे. तशी त्यांच्या आणि माझ्या नोकरीची सुरुवात एक दोन वर्षे मागे पुढे झाली. प्रारंभी कनिष्ठ लिपिक म्हणून सेवेला प्रारंभ करुन अधिक्षक म्हणून उत्तम कामकाज याचा लेखा जोगा त्यांचे नावावर आहे.

दिसायला सुंदर, आकर्षक बांदा कपाळी टिळा, स्वच्छ कपडे टापटिपीत रहाणारे जोशी खरे डावखुरे होते. ते डाव्या हातांनी लिहित असत. प्रथम क्षणी जो त्यांना पाहिल त्यांच्या सहज लक्षात येईल असं कोकणी ब्राह्मणांची प्रतिमा लक्षात आल्यावाचून रहात नसे. आयुष्यात हा माणूस कधीही जोरजोराने मोठ्याने बोलला असे मला तीसऐक वर्षात कधी जाणवल नाही. याचा अर्थ ते साधेसुधे होते असे नाही पण त्यांचे मर्म ओळखणे कठीण नाही तर ते दुरापास्त होते.

नंदू जोशीच्या बद्दल लिहिणे हे सेवानिवृत्तीचे निमित्त असले तरी ते शब्दांत नंदू बद्दल लिहिणे खूप कठिण व अवघड आहे. मला तरी ते आणि त्यांचा स्वभाव अद्याप कळलेला नाही पुढे कळेल असही वाटत नाही. त्यांच्या कामाची पद्धत अतिशय नीटनेटकी असायची हल्ली जो सर्वच क्षेत्रात उथळपणा बाजारबुणगेपणा आला तो त्यांचेकडे फिरकणार सुद्धा नाही.

अतिशय छान सुरेख ब्राह्मणी कुटुंबात जन्म झालेले हे व्यक्तित्व सुसंस्कारांच देणं परमेश्वरांन जणू त्यांच्या पिढ्यांसाठी राखीव ठेवल असावे. लोकनेते बाबुराव बेलोसे यांचेशी, त्यांच्या घराण्याशी अतुट नातं असणारे जोशीचं कुटुंब प्रेम आणि प्रामाणिकपणाचं उत्तम उदाहरणं ठरतं.

तसं जोशी आणि माझे संबंध आज जरी बरे छान असले तरी जोशीना सहज माझ्या बोलण्यातून एक दोनदा राग आला गैरसमज झाला. त्यातून ते सर्वासमोर विधानातील उचित अर्थ त्यांना लक्षात न आल्याने मतभेद झालेही पण माझ्याकडून मात्र कधीही मतभेद झाला नाही. होणार नाही. त्याचं त्यांच्या कुटुंबावर खूप प्रेम पण जेव्हा मोठे भाऊ माधव आजारी होते तेव्हा त्यांच्या मनातील घालमेल, तळमळ मी जवळून पाहिली. खरोखरच निस्सिम प्रेम करणाराचा जीव टांगणीला लागतो अन् अपेक्षित असताना नियती निसर्गनियमाने वागते पण माणसाला टांग लावून जाते.

महाविद्यालयातील विद्यापीठातील त्यांची प्रतिमा स्वच्छ असायची नेहमी कामकाज चोख. सभेतला

सहभाग उत्तम असायचा. आजकाल दिल्या घेतल्याशिवाय कामे होत नाहीत असा अनेकांचा अनुभव पण जोशी मात्र याला अपवाद. सेवा कालावधीत जोशींनी कधीही गालबोट लावून घेतले नाही. त्यांचे सहाय्यक श्री. जनार्दन दाभिळकर हे राखीव प्रवर्गातील असून सुद्धा त्यांना कधीच गैर वागणूक दिली नाही. लोकनेते बाळासाहेब बेलोसे यांचे हितचिंतक होते. जोशी आयुष्यभर सामान्यासारखे राहिले कधीही कुणालाही कार्यालयात अथवा समाजात ही आपपर भाव ठेवला नाही.

जोशी हे दत्त भक्त, स्वामी समर्थ भक्त होते. कार्यालयात पाऊल ठेवताच ते परमेश्वर दर्शनाने कामाला सुरुवात करायचे. आयुष्यात नोकरीचा कालावधी त्यांनी आनंदात घालवला. स्वार्थ, पैसा यांचेपासून दूर राहिलेलं, असलेलं व्यक्तिमत्व कायम स्मरणात राहिल ते त्यांच्या विचारामुळे, कष्टामुळे आज जोशी हॉटेल व्यावसायिक आहेत. व्यवसाय सगळेच करतात पण जोशीच्या हॉटेलमध्ये ग्राहक येताच दर्शनी भागातील स्वामी समर्थाची प्रतिमा भिऊ नकोस मी तुझ्या पाठीशी आहे याची साद देते. तो पर्यतच पुढील दर्शनी भागातील शब्द काळजाचा ठाव घेतात ते वाक्य असं 'आम्ही माणसं जोडतो पैसा नाही.'

असे हे नंदू जोशी नियत वयोमानानुसार शैक्षणिक वर्ष २४-२५ मध्ये ३१ जुलै २०२४ रोजी सेवानिवृत्त झाले. त्यांच्या सोबतच्या आठवणींना उजाळा देता आला. त्यांचे पुढील आयुष्य निरोगी, आनंदमय जावो ही स्वामी समर्थास प्रार्थना. एक मित्र म्हणून दोन शब्द मांडता आले हे माझं भाग्य होय.

जोशी हा निर्मळ मनाचा आदर्श असा आमच्या परिवारातील कर्मचारी ज्यांची सतत आठवण येईल.

वराडकर-बेलोसे आंतरराष्ट्रीय वाणिज्य व अर्थशास्त्र परिषद

- डॉ. गणेश मांगडे
समन्वयक आयक्यूएसी.

न. का. वराडकर कला आणि रा.वि. बेलोसे वाणिज्य महाविद्यालय, दापोली यांच्या वतीने ७ व ८ मार्च २०२५ रोजी ''आंतरराष्ट्रीय वाणिज्य व अर्थशास्त्र परिषद २०२५'' चे आयोजन करण्यातआले. आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशनच्या अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (IQAC) तर्फे या परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. दोन दिवस चाललेल्या या परिषदेत संशोधक, प्राध्यापक, विद्यार्थी आणि उद्योगतज्ज्ञांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला. परिसंवाद, शोधनिबंध सादरीकरण आणि व्याख्यानांमधून वाणिज्य व अर्थशास्त्र क्षेत्रातील महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर सखोल चर्चा झाली.

परिषदेची सुरुवात स्कंधा खेडेकर यांच्या उत्कृष्ट सूत्रसंचलनाने आणि प्रा. उत्तम पाटील यांच्या 'कोकणचा बौद्धिक वारसा' या विषयावरील निवेदनाने झाली. उद्घाटन समारंभात डॉ. एस. एस. नारखेडे (अधिष्ठाता व संचालक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली) प्रमुख पाहुणे होते, तर अध्यक्षस्थानी संस्था चेअरमन श्री. धनंजय यादव होते. परिषदेत भारतीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावरुन तज्ज्ञ वक्त्यांनी सहभाग घेतला. विशेषत: केनिया आणि युगांडा येथील विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदवला, यामुळे परिषदेला जागतिक व्यासपीठ मिळाले. कोकण कृषी विद्यापीठाचे माननीय कुलगुरु डॉ. संजय भावे यांनी परिषदेच्या आयोजनासाठी मोलाचे मार्गदर्शन केले.

वाणिज्य आणि अर्थशास्त्र क्षेत्रातील विविध संशोधन पत्रांचे सादरीकरण व परिसंवाद परिषदेत आयोजित करण्यात आले होते. डॉ. माधव शिंदे (सदस्य, अर्थशास्त्र मंडळ, सावित्रीबाई फुले, पुणे विद्यापीठ) व डॉ. राजशेखर निलिओलु (कार्यकारी मंडळ, के. बी. पी. विद्यापीठ, सातारा) यांनी 'आधुनिक आर्थिक धोरणे आणि जागतिक व्यापार व्यवस्थापन' यावर प्रकाश टाकला. डॉ. सी. आर. साळुंखे आणि डॉ. सुभाष खोत यांनी वाणिज्य विषयावरील संशोधन पेपर सादरीकरणाचे परीक्षण केले. तसेच डॉ. के. आर. चव्हाण आणि डॉ. भरत सोलापुरे यांनी अर्थशास्त्र परिसंवादाचे निरीक्षण करताना शाश्वत विकास आणि कृषी अर्थशास्त्राचे महत्त्व अधोरेखित केले.

उद्योजकता शिक्षणाच्या जागतिक दृष्टीकोनावरही परिषदेत सखोल चर्चा झाली. केम्ब्रिज विद्यापीठ, युके येथील प्राध्यापक डॉ. शाहीन सय्यद यांनी ऑनलाईन व्याख्यान सादर केले. त्यांनी स्पष्ट केले की, संरचित उद्योजकता शिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना पदवीप्राप्तीनंतर स्टार्टअप सुरु करण्याची शक्यता ४३% अधिक असते. तसेच भारतीय विद्यापीठांमध्ये भांडवली पाठबळ, उदयोग सहकार्य आणि मार्गदर्शनाच्या संधी वाढल्यास नवउद्यमशीलतेला चालना मिळेल, असेही त्यांनी नमूद केले.

परिषदेचा समारोप प्रा. सिद्राया शिंदे यांच्या सूत्रसंचलनाने झाला. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांनी प्रमुख

पाहुण्यांचा परिचय करुन देत त्यांचे स्वागत केले. समारोप समारंभाचे श्रीमंत दगडूशेठ हलवाई ट्रस्ट, पुणे यांचे अध्यक्ष श्री. सुनील रासने होते. आपल्या भाषणात त्यांनी ट्रस्टच्या समाजसेवेवरील कटिबद्धतेवर प्रकाश टाकला. ते म्हणाले की, श्रीमंत दगडूशेठ हलवाई सार्वजनिक गणपती ट्रस्ट केवळ धार्मिक कार्यासाठी नव्हे, तर समाजसेवेसाठीही तत्पर आहे. भक्तांकडून मिळणाऱ्या देणगीपैकी २५% निधी मंदिराच्या देखभालीसाठी आणि ७५% निधी समाजोपयोगी कार्यांसाठी खर्च केला जातो. ट्रस्टच्या वतीने विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक मदत, आरोग्य सेवा, वृद्धाश्रम व अनाथाश्रम मदत, कामगार व गरीब कुटुंबांसाठी आर्थिक सहाय्य तसेच नैसर्गिक आपत्तीग्रस्त भागात पुनर्वसन मदत दिली जाते. ''गणपतीची सेवा ही समाजसेवेच्या माध्यमातून पूर्णत्वास जावी, हाच आमचा उद्देश आहे,'' असे त्यांनी स्पष्ट केले.

समारोप समारंभाच्या अध्यक्षपदी संचालक श्रीमती जानकी उदय बेलोसे होत्या. त्या आपल्या भाषणात म्हणाल्या की, बदलत्या काळामध्ये शिक्षण संस्थांनी बदलायचे असेल तर त्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर निधी उद्योग संस्था आणि समाजाने शिक्षण संस्थांना दिली पाहिजे. संस्थेचे कार्यवाह डॉ. दशरथ भोसले, संचालक श्री. सुनील चव्हाण, श्री. नजीर अरकटे यांनी परिषदेला भेट देऊन मार्गदर्शन केले.

परिषद संपल्यानंतर अनेक सहभागी झालेल्या प्राचार्य आणि प्राध्यापकांनी प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांना भेटून परिषदेच्या यशस्वी आयोजनाबद्दल त्यांचे अभिनंदन केले. तसेच सहभागी मंडळींनी रात्री उशिरापर्यंत मोबाईलवर अभिनंदनाचे संदेश पाठवून आयोजकांचे मन:पूर्वक आभार मानले. सदर परिषदेसाठी प्राचार्य डॉ. अनिल अडसुळे, डॉ. राजेश कुचेकर, डॉ. संजीव लाटे, डॉ. संदेश जगदाळे, डॉ. राहुल जाधव, डॉ. अनिता आवटी, डॉ. माधव बापट, डॉ. संजना चव्हाण यांनी सहकार्य व मार्गदर्शन केले.

परिषद यशस्वी करण्यासाठी डॉ. गणेश मांगडे, डॉ. सुरेश निंबाळकर, डॉ. जयश्री गव्हाणे, डॉ. लक्ष्मण सिताफुले यांचे मोलाचे योगदान राहिले. तसेच प्रा. दीपक गडकर, प्रा. बाळासाहेब गुंजाळ, प्रा. सुरेश खरात, प्रा. नगमा जिलानी, प्रा. जुईली शिर्के, ग्रंथपाल श्री. तेजस रेवाळे, मनोहर मोरे, विनय बेलोसे, विद्यार्थी मंडळ व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या समन्वयाने हा उपक्रम यशस्वीपणे राबवला गेला.

परिषदेच्या समारोपप्रसंगी डॉ. सुरेश निंबाळकर यांनी आश्वासन दिले की, वराडकर-बेलोसे महाविद्यालय दरवर्षी राष्ट्रीय किंवा आंतरराष्ट्रीय परिषदांचे आयोजनकरेल. संशोधन व ज्ञाननिर्मितीला चालना देण्यासाठी या परिषदेच्या माध्यमातून एक भक्कम पाया भरणी करण्यात आली आहे.

संशोधन उद्योजकता शिक्षण आणि जागतिक संधींवर भर आंतरराष्ट्रीय सहभाग – केनिया, युगांडा येथील श्री. इज्कील खीसा, इमूनिअल इबलु व केम्ब्रिज विद्यापीठातील प्राध्यापक डॉ. शाहीद सय्यद व संशोधक यांच्या सहभागामुळे ही परिषद ज्ञानवाढीचा एक महत्त्वाचा टप्पा ठरली असून भविष्यात अशाच उपक्रमाद्वारे वाणिज्य आणि अर्थशास्त्र क्षेत्रातील नवसंशोधनाला चालना दिली जाईल.

विशेष उल्लेखनिय

प्रा. उत्तम पाटील - प्रमुख मराठी विभाग, H. O. D.

१) १० जुलै २०२४ मुंबई विद्यापीठ आयोजित सांस्कृतिक विभाग कार्य शाळेत सहभाग.

२) गुरुवार दि. १ ऑगस्ट २०२४ लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी व शालेय वार्षिक बक्षिस वितरण समारंभास प्रमुख अतिथी म्हणून पूज्य साने गुरुजी विद्यामंदिर, पालगड येथे उपस्थिती.

३) पूज्य साने गुरुजी विद्यामंदिर, पालगड मधील गरीब व गरजू मुलांकरिता रुपये ५००० देणगी मा. मुख्याध्यापक श्री. पावसे यांचेकडे सुपूर्द.

३) NEP 2020 शिक्षण कार्यशाळेत गोगटे गोगळेकर महाविद्यालय, रत्नागिरी सहभाग.

४) मंगळवार दि. ७-१-२०२५ रोजी दापोली अर्बन बँक सिनियर सायन्स महाविद्यालय, दापोली येथे वाचनाचे महत्त्व व गरज या विषयावर व्याख्यान.

५) बुधवार दि. ५-३-२०२५ रोजी दोशी वकील कला वाणिज्य महाविद्यालय, गोरेगाव, जि. रायगड येथील IKS विषयावरील चर्चा सत्रात सहभाग.

६) लोकसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२४ मध्ये निवडणूक अधिकारी नं. १ म्हणून दापोली विधानसभा क्षेत्रात कामकाज.

७) विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२५ चिपळूण विधानसभा क्षेत्रातील तळवडे, ता. चिपळूण येथे केंद्राध्यक्ष म्हणून कामकाज.

८) शुक्रवार दि. ७-३-२०२५ व शनिवार दि. ८-३-२-२५ रोजी वाणिज्य व अर्थशास्त्राच्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेत सहभाग. आयोजक वराडकर-बेलोसे महाविद्यालय, दापोली, जि. रत्नागिरी.

९) मुंबई विद्यापीठ परीक्षा कामकाजात चेअरमन म्हणून कामकाज.

Prof. Sidraya Sahebrao Shinde

1) Member, English Langage Teachers Association of India.
   Membership No - ID - E21M00752

2) Participated in International Seminar on "Women's Voices" in contemporary English literature on 14-02-2025 organiseal by M. P. A. C. S. College, Panvel.

3) Participated in International Seminar "Language Development : A Holistic Approach on 23-2-2025 organised by E. L. T. A. I. Chennai.

4) Participated in National Seminar on "Reading Habits and Preferences - Page Turners or screen suippers ?" on 19-02-25 organised by ELTAI. Coimbatore.

5) Participated in International Seminar on "Mastering Spoken English : Vocabulary Development" on 12-02-2025 organised by ELTAI, Chennai

6) Participated in an international Seminar on " Vocabulary Size and Reading Comprehention" on

26-02-2025 organised by Tailor's University, Malaysia.

7) Participated in National conference on "Integrating IKS Digital Age : The role of Value Education in sustainable Development" on 5-03-2025 organised & sponsored by D. V. Arts & G. L. U. B. Science & Commerce College, Goregaon, Raigad, I. C. S. S. R. W. R. L. Mumbai. offline.

8) Participated in an International Seminar on "Use everyday classroom practice" on 23-3-25 organised by websteer University, Taslakent & ELTAA.

9) Worked as Presiding Officer for Assembly constityency Elections in Nov. 2024.

10) Participated in National Multidisciplinary conference on 29th March 2025 on Artificial Intelligence sponsored by WRC, ICSSR, Mumbai.

प्रा. दीपक गडकर

१) NEP 2020 च्या अनुषंगाने फिनोलेक्स अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी आयोजित दोन दिवसीय कार्यशाळेत सहभाग.

२) २० सप्टेंबर रोजी NEP 2020 च्या अनुषंगाने गोगटे-जोगळेकर महाविद्यालय, रत्नागिरी आयोजित मराठी विषयांच्या कार्यशाळेत सहभाग घेतला.

३) १ मार्च २०२५ रोजी आय. सी. एस. कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, खेड येथील आयोजित आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय चर्चा सत्रात 'ग्रामीण भागातील पाण्याची समस्या : तहान' या विषयावर संशोधन पेपरचे सादरीकरण केले.

४) १२ मार्च २०२५ रोजी संत तुकाराम कला व विज्ञान महाविद्यालय, परभणी येथील मराठी विभागाच्या वतीने आयोजित 'संत तुकाराम : व्यक्तिमत्व व काव्य' या एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चा सत्रात 'जगद्गुरु : संत तुकाराम' या विषयावर संशोधन पेपर प्रकाशित केला.

५) २२ मार्च २०२५ रोजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, उर्मी, नांदेड येथील मराठी विभागाच्या वतीने आयेजित '२१ व्या शतकातील साहित्य व मानवी संवेदना' या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चा सत्रात 'सामाजिक समतेच्या प्रस्थापनेसाठी मुल्यांचा संघर्ष : कोण म्हणत टक्का दिला.' या विषयावर संशोधन पेपर प्रकाशित केला.

प्रा. एल. एस. सिताफुले (अर्थशास्त्र विभाग)

१) दि. 17 सप्टेंबर 2024 ते 27 सप्टेंबर 2024 या कालावधीमध्ये आर्मी अटॅचमेंट कॅम्प पुणे येथे सहभाग.

२) दि. 30 जानेवारी 2025 ते 01 फेब्रुवारी 2025 रोजी अखिल भारतीय मराठी अर्थशास्त्र परिषदेचे 47 वे अधिवेशन दयानंद कॉलेज लातूर येथे संपन्न झाले होते. या परिषदेमध्ये महाराष्ट्रातील महिलांचे शिक्षण आणि आरोग्य विषयक विचार या शोधनिबंधाचे सादरीकरण केले. तसेच महाराष्ट्रातील महिलांचे शिक्षण आणि आरोग्य या विषयावर वर्त लेखक म्हणून कामगिरी केली.

३) दि. 01 मार्च 2025 रोजी ICS कॉलेज खेड येथे आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सेंद्रिय शेती एक दृष्टिक्षेप या विषयावर शोध निबंधाचे सादरीकरण करण्यात आले.

४) दि. 22 मार्च 2025 रोजी तटकरे महाविद्यालय माणगांव येथे राष्ट्रीय परिषदेमध्ये शाश्वत शेती एक दृष्टीक्षेप या विषयावर शोधनिबंधाचे प्रकाशन करण्यात आले.

५) दि. 07 मार्च ते 08 मार्च 2025 रोजी वराडकर बेलोसे महाविद्यालयातील आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये भारतातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येची कारणे व उपाय या शोधनिबंधाचे प्रकाशन.

६) दि. 17 एप्रिल 2025 रोजी आचार्य मराठी महाविद्यालय चेंबूर, मुंबई येथे आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विद्युत विषयक विचार या पेपरचे सादरीकरण

७) दि. 17 आणि 18 जानेवारी 2025 रोजी मिलिंद महाविद्यालय छत्रपती संभाजीनगर येथे राष्ट्रीय परिषदेमध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे जल विषयक धोरण या विषयावर शोधनिबंधाचे सादरीकरण करण्यात आले.

८) नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार द्वितीय वर्ष कला या वर्गाचे सार्वजनिक वित्त या विषयाचे अभ्यासक्रम उपसमितीमध्ये सहभाग.

ग्रंथपाल सहा. प्रा. तेजस शांताराम रेवाळे

१) १ फेब्रुवारी २०२५ रोजी संत राऊळ महाराज महाविद्यालय, कुडाळ, सिंधुदुर्ग येथे झालेल्या एक दिवसीय राष्ट्रीय चर्चा सत्रात ''ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रात नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर'' या विषयावर शोधनिबंध सादर व Ajantha Peer Reviewed Journal मध्ये प्रकाशित.

२) दि. १५ जानेवारी २०२५ रोजी वराडकर-बेलोसे महाविद्यालय, दापोली व अमृतेश्वर महाविद्यालय, विंझर MOU अंतर्गत ''शैक्षणिक धोरण आणि विद्यमान शैक्षणिक क्षेत्रातील अडचणी'' या विषयांतर्गत ''ग्रंथालय विज्ञान : तंत्रज्ञानाचा आणि माहिती व्यवस्थापन'' या विषयावर व्याख्यान व पी पी टी सादरीकरण.

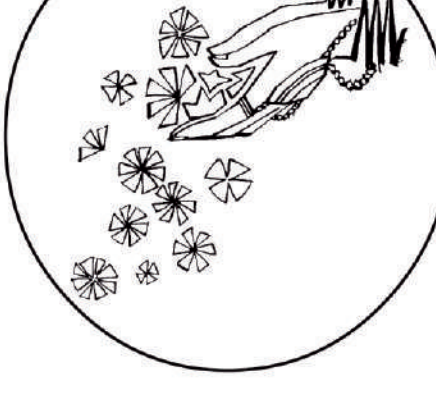

मान्यवरांचे अभिप्राय
२०२४-२५

१) **सुदेश मालवणकर** यांनी 'मंदार' या महाविद्यालयाच्या वार्षिकांक प्रकाशनप्रसंगी उपस्थित राहण्याची संधी मिळाल्याबद्दल आनंद व्यक्त केला. त्यांनी कोकणातील दोन अलौकिक नेत्यांचा उल्लेख केला आणि बाबूराव बेलोसेंच्या कार्याची आठवण काढली. महाविद्यालयातील विद्यार्थी व शिक्षक ही मशाल पुढे नेतील असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला आणि महाविद्यालयास मन:पूर्वक शुभेच्छा दिल्या.

२) **ॲड. मेघनाद कार्ले** यांनी महिला विकास केंद्राच्या कार्यक्रमासाठी उपस्थित राहून महाविद्यालयाच्या नियोजनबद्ध व प्रेरणादायी वातावरणाचे कौतुक केले. विद्यार्थ्यांसाठी राबवले जाणारे उपक्रम हे माहितीपूर्ण व प्रभावी असून, व्यवस्थापनाचे नियोजन, विविध विषयांवरील सत्रे आणि विद्यार्थ्यांचा सहभाग याबाबत समाधान व्यक्त केले. त्यांनी महाविद्यालयाच्या सर्व कार्यक्रमांना शुभेच्छा दिल्या.

३) **श्री. आनंद राणे आणि सौ. पूजा जांभळे** यांनी जीवनविद्या मिशनच्या माध्यमातून ''विचार देई जीवना आकार'' या विषयावर F.Y.B.A. व F.Y.B.Com. या वर्गातील विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. त्यांनी संवादात्मक पद्धतीने जीवनमूल्यांचे शिक्षण दिले आणि विद्यार्थ्यांकडून मिळालेल्या उत्स्फूर्त प्रतिसादाचे कौतूक केले. या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये विचारशीलता आणि आत्मभान निर्माण झाले.

४) **डॉ. मीनल ओक** यांनी कोकण भूमी कृषी पर्यटन सहकारी संस्थेच्या माध्यमातून आणि बेलोसे एज्युकेशन फाऊंडेशनच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित केलेल्या "Export-Import Trade Workshop" मध्ये उपस्थिती दर्शवली. त्यांनी **श्री. किरण वाघ (EXIM Academy, दुबई)** यांच्या मार्गदर्शनाखाली हा कार्यक्रम उत्तमरित्या पार पडल्याचे सांगितले. विद्यार्थ्यांचा सहभाग उत्साहवर्धक होता. **प्रा. डॉ. सुरेश निंबाळकर, डॉ. गणेश मांगडे, डॉ. जयश्री गव्हाणे** आणि संस्थेचे अध्यक्ष **मा. धनंजय यादव,** संस्था सचिव **डॉ. भोसले, मा. मीना कुमार रेडीज** यांचे संयोजन आणि सहकार्य प्रशंसनीय असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

५) **Prof. V. B. Kakads** यांनी SEBI Sponsored NISM Training Program निमित्त महाविद्यालयाला भेट दिली. त्यांनी महाविद्यालयाचे नैसर्गिक वातावरण आनंददायी असल्याचे नमूद केले आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे विद्यार्थ्यांचे शिस्तबद्ध व प्रामाणिक वर्तन पाहून प्रभावित

झाल्याचे सांगितले. **NISM** प्रमाणपत्र भविष्यात विद्यार्थ्यांसाठी उपयुक्त ठरेल असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. डॉ. गणेश मांगडे आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांचे सुयोग्य आयोजन व वेळेचे भान ठेवून केलेले नियोजन याचे त्यांनी विशेष कौतुक केले.

६) **सत्यशील बहेर,** Commanding Officer 19 Mah. Bn NCC, कराड यांनी महाविद्यालयातील **ANO (Associate NCC Officer)** आणि कॅडेट्सची कामगिरी उल्लेखनीय असल्याचे नमूद केले. त्यांनी NCC स्पर्धांमध्ये सहभाग वाढवावा यासाठी कॅडेट्सना प्रेरणा दिली आणि प्रशिक्षणासाठी आवश्यक अधोसंरचना जसे ड्रिल ग्राउंड, अडथळा शर्यत कोर्स आणि फायरिंग रेंज याची आवश्यकता अधोरेखित केली. त्यांनी "Keep up the good work" अशा शब्दांत शुभेच्छा दिल्या.

७) **सु. वि. कारखेले, श्री. जलील अहमद ऐनरकर, श्रीम. मधुरा कदम, श्रीम. कांचन जाधव, श्री. सुनिल जाधव, श्री. जयंत सूर्वे, श्री. उजेर शेख आणि श्री. फैजअहमद मगदूम** (प्रभारी पर्यवेक्षक) यांच्यासह इतर शासकीय व शैक्षणिक अधिकाऱ्यांनी जुलै-ऑगस्ट २०२४ दरम्यान महाविद्यालयाला भेट दिली. 'शिक्षण सप्ताह' तसेच ऑनलाईन प्रणालीवरील नोंदी संदर्भात सूचना देण्यात आल्या. स्वच्छता, विद्यार्थ्यांची उपस्थिती, शिक्षकांचे सहकार्य आणि इमारतीच्या परिस्थितीबाबत समाधान व्यक्त करण्यात आले. सर्वांनी पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

महाविद्यालयातील प्राध्यापक, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे संशोधन, शैक्षणिक, सामाजिक व इतर कार्य – शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५

(Research, Academic, Social and other Contributions of College Faculty, Teaching and Non-Teaching Staff for the Academic Year 2024-25)

डॉ. भारत कऱ्हाड

संशोधन व प्रकाशन : या वर्षात त्यांनी खालील तीन आंतरराष्ट्रीय संशोधन पत्रिकांमध्ये संशोधन निबंध प्रकाशित केले.

1. "Effects of Inventory System on the Organization : A study of a Pharmaceutical Company" - MSIBM Interdisciplinary Journal of Management & Research (ISSN : 2583-4096, Vol-4 Issue-1, 2024)
2. "Skill Development in Maharashtra : Current Status, Challenges and Future Directions" - International Journal for Multidisciplinary Research (IJFMR), E-ISSN : 2582-2160, Impact Factor : 9.24, March 2025
3. "Gender Inequality in India" - International Journal of Scientific Research and Engineering Development (IJSRED), Volume 7, Issue 3, May-June 2024, ISSN [Online] : 2581-7175

आंतरराष्ट्रीय परिषद : वराडकर बेलोसे महाविद्यालयात वाणिज्य व अर्थशास्त्र विषयांवरील आंतरराष्ट्रीय परिषद यशस्वीरीत्या आयोजित केली. यामध्ये जगभरातील संशोधकांचा सहभाग लाभला. परिषदेसाठीच्या **Conference Proceedings** चे संपादनही डॉ. कऱ्हाड यांनी केले.

पुस्तक प्रकाशन : डॉ. कऱ्हाड यांनी राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर १२ पुस्तके प्रकाशित केली. त्यामध्ये शैक्षणिक, सामाजिक, उद्योजकता, संशोधन, महिला सबलीकरण, बौद्धिक संपदा अधिकार, कृत्रिम बुद्धिमत्ता यांसारख्या विविध विषयांचा समावेश आहे.

1. ***Society and Happiness*** - Forever Shinings Publication (24 सप्टेंबर 2024, ISBN : 9356057362)
2. ***Life in Old Age Homes*** - Nitya Publications (5 नोव्हेंबर 2024, ISBN : 9358577800)
3. ***UGC- Commerce Paper II : Guide for UGC NET/SET*** - Astitva Prakashan (17 नोव्हेंबर 2024, ISBN : 9358383909)
4. ***Poshindaa*** - HSRA Publications (24 सप्टेंबर 2024, ASIN : B0DJ9M2J3B)
5. ***Entrepreneurship Development in the Konkan Area*** - HSRA Publications (24 सप्टेंबर 2024, ASIN : B0DJ9NVLTL)
6. ***IDEA TO IMPACT*** - Writing Resesrch Papers - HSRA Publications (24 सप्टेंबर 2024, ASIN : B0DJ9Q1ZQM)
7. ***Grooming and Etiquette in Rural India*** - Natals Publication (20 नोव्हेंबर 2024, ASIN : B0DNP6CJF8)
8. ***Artificial Intelligence : Tantra Gyan Kranti (Marathi Edition)*** - Natals Publication (20 नोव्हेंबर 2024, ASIN : B0DNNF23L9)

9. ***Empowering Women : A Beginner*** - BFC Publication (10 जुलै 2024, ISBN : 935992265X)
10. ***Lectures on The Bombay Public Trust Act for Educational*** - Pandit Publications (3 ऑक्टोबर 2024, ASIN : B0DNSGQL7K)
11. ***Intellectual Property Rights : An Introductory Handbook*** - BFC Publications (10 जुलै 2024, ISBN : 9789359927251)
12. ***Teaching and Research Aptitude : NTA UGC NET Paper 1*** - (ISBN : 9789358385762)

शैक्षणिक व प्रशासकीय जबाबदाऱ्या :

* महाविद्यालयातील प्राचार्य निवडीसाठी नियुक्ती समिती सदस्य म्हणून कार्य केले.
* प्राध्यापक पदोन्नती समिती सदस्य म्हणून स्तर २ ते ३ आणि ३ ते ४ या टप्प्यांवर ३ प्राध्यापकांच्या पदोन्नती प्रक्रियेत सक्रिय सहभाग.
* **NEP 2020** च्या अनुषंगाने फिनोलेक्स अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी आयोजित **दोन दिवसीय कार्यशाळेत** सहभाग.
* **NAAC भेट, निरीक्षण व देखरेख :** जून २०२४ मध्ये NAAC समितीच्या भेटीवेळी आवश्यक दस्तऐवजांची तपासणी करून महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक गुणवत्तेचा स्तर उंचावण्यासाठी योगदान दिले.
* **विद्यार्थी मार्गदर्शन उपक्रम :** दापोली तालुक्यातील ११ शाळांना भेटी देऊन "दहावीनंतर काय ?" या विषयावर मार्गदर्शन करीत विद्यार्थ्यांना योग्य शैक्षणिक दिशा निवडण्यासाठी प्रेरित केले.
* **पुरस्कार :** डॉ. भारत कऱ्हाड यांना ***Master of Letters - A National Level Excellence Award 2024*** या राष्ट्रीय पुरस्काराने १३ नोव्हेंबर २०२४ रोजी ***Vedic Lotus Institute*** यांच्या वतीने गौरविण्यात आले.

प्रा. सुरेश खरात

1. खेड-रत्नागिरी येथील आय.सी.एस. व मार्गताम्हाने महाविद्यालय यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित तृतीय वर्ष कला इतिहास पेपर क्र. ४ व ५ विषयासाठी गेस्ट लेक्चरर म्हणून सहभाग
2. डिसेंबर २०२४ रोजी कोकण इतिहास परिषदेमध्ये online सहभाग
3. Attended the International Conference on "Commerce and Economics" held at our college on March 7th and 8th, 2025.

प्रा. डॉ. सुरेश निंबाळकर

1. Worked as a co-coordinator in the two-day International Conference held on 7th and 8th March 2025, with the support of IQAC, Economics and Commerce departments.
2. Appointed as member of Board of Studies in Accounting and Business Finance by University of Mumbai.
3. Participated in the one-day multi-disciplinary national seminar organized by ICS College, Khed, Dist. Ratnagiri.

प्रा. डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ

1. १४ सप्टेंबर २०२४ रोजी New Modern कासारा-दुमाला, ता. संगमनेर येथे हिंदी दिनानिमित्त प्रमुख पाहुणे म्हणून व्याख्यान.
2. निवडणूक आयोग, भारत सरकार द्वारा घोषित लोकसभा निवडणूक प्रशिक्षणासाठी रत्नागिरी येथे उपस्थित.
3. Attended the International Conference on "Commerce and Economics" held at our college on March 7th and 8th, 2025.

डॉ. गणेश बाजीराव मांगडे

1. महाविद्यालयातील IQAC विभागाचे समन्वयक म्हणून काम करत असून, महाविद्यालयाच्या चौथ्या मूल्यांकनामध्ये (जून 2024) महाविद्यालयास बी प्लस ग्रेड प्राप्त करून देण्यात योगदान दिले.
2. अखिल भारतीय मराठी अर्थशास्त्र परिषद च्या दयानंद महाविद्यालय, लातूर वार्षिक अधिवेशनामध्ये संशोधन पेपर पाठवून तो प्रसिद्ध केला.
3. IQAC, अर्थशास्त्र आणि वाणिज्य विभागाच्या सहाय्याने 7 आणि 8 मार्च 2025 रोजी दोन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजनामध्ये समन्वयक म्हणून कार्य केले.
4. न्यू आर्टस् कॉमर्स महाविद्यालय (स्वायत) अहमदनगर (अहिल्यानगर) च्या अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळावरती सदस्य म्हणून कार्यरत आहे.
5. सेबीच्या वतीने आयोजित गुंतवणूक विषयी कार्यशाळेचे यशस्वी आयोजन - समन्वयक म्हणून काम केले.
6. मुंबई विद्यापीठाने आयोजित नवीन शैक्षणिक धोरण संदर्भातील दोन दिवसीय मार्गदर्शन कार्यशाळेमध्ये फिनोलेक्स अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी येथे उपस्थित मार्गदर्शन पूर्ण केले.
7. आयसीएस महाविद्यालय खेड, जि. रत्नागिरी यांनी आयोजित केलेल्या एकदिवसीय बहुशाखीय राष्ट्रीयचर्चासत्रामध्ये सहभाग नोंदवला.
8. डॉ. भीमराव आंबेडकर युनिव्हर्सिटी आग्रा आयोजित ऑनलाइन फैकल्टी डेव्हलपमेंट प्रोग्रॅम मध्ये 21 ते 27 फेब्रुवारी 2025 सहभाग नोंदवून यशस्वीपणे पूर्ण केला.
9. कन्नूर युनिव्हर्सिटी केरळ राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणावरील आयोजित ऑनलाइन फैकल्टी डेव्हलपमेंट प्रोग्रॅम मध्ये 6 ते 14 मार्च 2025 सहभाग नोंदवून यशस्वीपणे पूर्ण केला.

Dr. Jaishri ramdas Gavhane

1. Participated in a 2-day workshop on National Education Policy 2020, held on 24th-25th June 2024 at Dapoli Urban College, Dapoli
2. Attended a 7-day Faculty Development Programme (FDP) organized by Kannur University, Kerala. Online NEP Orientation & Sensitization Programme conducted from 6th March 2025 to 14th March 2025.

3. Faculty Development Programmes : Participated in the Faculty Development Programme : GYAN KUMBH, organized by the Department of Linguistics, K.M. Institute of Hindi and Linguistics, Dr. Bhimrao Ambedkar University, Agra, in collaboration with Mahamana Malviya Mission, Agra Sambhag from 21st to 27th February 2025.
4. Worked as a co-coordinator in the two-day International Conference held on 7th and 8th March 2025, with the support of IQAC, Economics and Commerce departments.

Research Contributions

Book Chapters :

1. Title of Chapter : "The Rise of the Gig Economy : Labour Flexibility vs Job Security"
   Book Title : Contemporary Issues in Human Resource Management - Volume 2
   Published : August-September 2024, ISBN : 978-81-19350-98-8
   Publisher : Kalamkaar Publishers Private Limited, New Delhi
2. Title of Chapter : "Role of National Service Scheme in Creating Social Responsibility and Personality Development Among Volunteers through Community Engagement."
   Book Title : Indian Knowledge System Skill Announcement Course and Generic Elective
   Published : 5th September 2024, ISBN : 978-81-97769-73-3
   Publisher : Eagerly Printers and Publishers Private Limited, Pune
3. Title of Chapter : "Opportunities and Challenges in Digital Banking and Digital Marketing"
   Conference : National Conference organized by ICS College, Khed.

Research Paper : Title : **''वित्तीय क्षेत्रात नव्या धोरणांचा प्रभाव'' : एक अभ्यास**

1. Journal : Aayushi International Interdisciplinary Research Journal, Special Issue No. : 141
2. Presented a research paper titled "Entrepreneurship and Startups in Vision 2047 : Building a Self-Reliant and innovation-Driven Economy" at the Two Days international Conference in Commerce & Economics held 0n 7th-8th March 2025, organized by IQAC and the department of Commerce & Economics.

प्रा. स्कंधा खेडेकर

1. **१ मार्च २०२५ रोजी आय.सी.एस. महाविद्यालय खेड, येथे आयोजित आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग.**
2. **११ मार्च २०२५ रोजी सोनूभाऊ, बसवंत महाविद्यालय कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय शहापूर येथे आयोजित राष्ट्रीय चर्चासत्रात संशोधन पेपरचे ऑनलाईन सादरीकरण.**
3. **७ आणि ८ मार्च २०२५ रोजी आमच्या महाविद्यालयात आयोजित ''वाणिज्य आणि अर्थशास्त्र'' विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेत सहभाग.**
4. **नोव्हेंबर २०२४ मध्ये Ph.D डिग्रीसाठी संशोधन प्रबंध (रत्नागिरी जिल्ह्यातील वारसा पर्यटन विकासाच्या क्षमतांचे भौगोलिक विश्लेषण) विद्यापीठात सादर.**

प्रा. मालदेव श्रीमंत कांबळे

1. दिनांक 08/03/2025 रोजी वराडकर बेलोसे महाविद्यालय, दापोली येथे आयोजित करण्यात आलेल्या अर्थशास्त्र व वाणिज्य विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेत ''जलसंवर्धन, जलव्यवस्थापन आणि शाश्वत कृषी विकास'' या विषयावर शोध निबंध सादर केला.
2. दिनांक 01/03/2025 रोजी सहजीवन शिक्षण संस्थेचे ICS महाविद्यालय, खेड येथे आयोजित राष्ट्रीय आंतरविद्याशाखीय परिषदेत **''केदारनाथ सिंह के काव्य में पर्यावरण चेतना''** या विषयावर शोध निबंध सादर केला.
3. आजीवन अध्ययन व विस्तार शिक्षण विभाग मुंबई आयोजित दि. 12/08/2024 रोजी नवनिर्माण कॉलेज, संगमेश्वर येथे प्रशिक्षणात सहभाग.
4. दिनांक 17/02/2025 रोजी वराडकर बेलोसे कॉलेज, दापोली आणि एम.ई.एस. वुमन्स कॉलेज, दापोली येथील विद्यार्थ्यांसाठी ''भू-सर्वेक्षण'' या विषयावर कार्यशाळेचे आयोजन.

Prof. Nagma Jeelani (BMS - HOD)

1. Published a research paper titled "The Role of Leadership Styles in Emplioyee Productivity and Job Satisfaction in the Education and Corporate Sectors, "Which was presented at the International Seminar on Commerce and Economics held at our college on March 7th and 8th, 2025.

Prof. Safa Mullaji

1. Presented my research paper titled 'E-Commerce vs. Traditional Retail : A Study on Consumer Buying Behaviour in India' at the International Seminar on "Commerce and Economics" held at N.K. Varadkar College, Dapoli, on the 7th and 8th of March, 2025, during the academic year 2024-25.

प्रा. वृषाली रमेश कडू

1. Presented and published a research paper titled "The Impact of Digitalization on Banking Satisfaction" at the Interdisciplinary Conference organized by Sahjeevan Shikshan Sanstha's ICS College, Khed, on March 1st, 2025.
2. Published a research paper titled "The need for digital banking literacy in rural areas" which was presented at the International Seminar on Commerce and Economics held at our college on March 7th and 8th, 2025.

श्री. विश्वंभर कमळकर

1. श्रीमान चंदूलाल शेठ हायस्कूल व ज्युनि. कॉलेज खेड येथे दि. २२/१२/२०२४ राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार निवासी शिबीरास भेट आणि मार्गदर्शन.
2. सन २०२४-२५ मध्ये दापोली तालुक्यातील विविध १८ माध्यमिक शाळंना भेटी देऊन १०वी च्या विद्यार्थ्यांना १०वी नंतर काय ? यावर मार्गदर्शन.
3. दि. १२ व १३ एप्रिल २०२५ रोजी कोकण कृषी विद्यापीठ दापोली येथे सर विश्वेश्वरय्या सभागृहात आयोजित महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक मुख्याध्यापक महामंडळाच्या राज्यस्तरीय अधिवेशनात सहभाग.

श्री. फैझअहमद मगदूम

1. विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२४ : दापोली पंचायत समिती दापोली तर्फे दापोली-खेड व मंडणगड विधानसभा मतदारसंघ दापोली (२६३) येथे निवडणूक अधिकारी क्र. १ म्हणून निवड.
2. शिक्षक समता वृद्धी २.० : तालुकास्तरीय ५ दिवसीय प्रशिक्षणात सहभाग. (दि. ०३/०३/२०२५ ते ०७/०३/२०२५)
3. दि. १६ ऑगस्ट २०२४ रोजी महर्षी कर्वे व्यावसायिक प्रशिक्षण संस्था दापोली येथे व्याख्यानात सहभाग.
4. ''कोकण क्षेत्रातील उद्योजकता विकास'' या नावाने एक पुस्तक लिहिले. HSRA प्रकाशन (२४ सप्टेंबर २०२४, ASIN : B0DJ9NVLTL)

श्री. लक्ष्मीकांत पांडुरंग पाटील

1. राष्ट्रीय सेवा योजना + २ स्तर रत्नागिरी जिल्हा समन्वयक म्हणून नियुक्ती व सिंधुदुर्ग जिल्हा समन्यवक अतिरिक्त कार्यभार दिला.
2. श्रीमान चंदूलाल शेठ हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय खेड येथे दि. २२/१२/२०२४ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना श्रमसंस्कार निवासी शिबीरास भेट व मार्गदर्शन.
3. दि. १६/१०/२०२४ रोजी सिंधुदुर्ग जिल्हा समन्वयक नेमणूक बैठकीसाठी कोल्हापूर येथे उपस्थिती.
4. सन २०२४-२५ मध्ये दापोली तालुक्यातील विविध १८ माध्यमिक शाळंना भेटी देऊन १०वी च्या विद्यार्थ्यांना १०वी नंतर काय ? यावर मार्गदर्शन.
5. दि. २०/११/२०२४ रोजी (२६६) रत्नागिरी विधानसभा मतदारसंघ ३१३ भाट्ये येथे केंद्राध्यक्ष म्हणून निवड.
6. जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था रत्नागिरी तर्फे शिक्षक समता वृद्धी २.० या विषयाचे दि. ०३/०३/२०२५ ते ०७/०३/२०२५ या ५ दिवसीय तालुकास्तरीय प्रशिक्षणास उपस्थिती.
7. दि. १२ व १३ एप्रिल २०२५ रोजी कोकण कृषी विद्यापीठ दापोली येथे सर विश्वेश्वरय्या सभागृहात आयोजित महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक मुख्याध्यापक महामंडळाच्या राज्यस्तरीय अधिवेशनात सहभाग.

श्री. विजेसिंग वळवी

1. विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२४ : दापोली पंचायत समिती दापोली तर्फे दापोली-खेड व मंडणगड विधानसभा मतदारसंघ दापोली (२६३) येथे निवडणूक अधिकारी क्र. १ म्हणून निवड.

2. शिक्षक समता वृद्धी २.० : तालुकास्तरीय ५ दिवसीय प्रशिक्षणात सहभाग. (दि. ०३/०३/२०२५ ते ०७/०३/२०२५)
3. वरिष्ठ वेतनश्रेणी प्रशिक्षण ऑनलाईन पोर्टलद्वारे पूर्ण.

श्री. बिभीषण भजनदास ढवळे

1. शिक्षक समता वृद्धी २.० जिल्हास्तरीय प्रशिक्षकांचे प्रशिक्षण दि. ०३/०२/२०२५ ते ०७/०२/२०२५ या कालावधीत पूर्ण केले.
2. शिक्षक समता वृद्धी २.० तालुकास्तरीय प्रशिक्षणास दि. १७/२/२०२५ ते २२/२/२०२५ व दि. ०३/०३/२०२५ ते ०७/०३/२०२५ या कालावधीत मार्गदर्शक म्हणून निवड.
3. दि. ०७/०४/२०२५ एक दिवसीय ऑनलाईन राष्ट्रीय कार्यशाळेत सहभाग.
4. विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२४ : दापोली पंचायत समिती दापोली तर्फे दापोली–खेड व मंडणगड विधानसभा मतदारसंघ दापोली (२६३) येथे तक्रार निवारण अधिकारी म्हणून निवड.
5. राष्ट्रीय सेवा योजना व ''इको क्लब'' विभागामार्फत कर्दे येथे तीन वनराई बंधारे, सोमेश्वर व खेम मंदिर परिसर स्वच्छता व कर्दे समुद्र किनारा स्वच्छता इ. उपक्रमात सहभाग.
6. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठांतर्गत सन २०२४ मध्ये हिंदी विषयात (एम.ए.) पदव्युत्तर पदवी प्राप्त.
7. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठांतर्गत सन २०२५ मध्ये इतिहास विषयात (एम.ए.) पदव्युत्तर पदवीसाठी प्रवेश.

श्री. दिनेश विठ्ठल होडबे

1. शिक्षण क्षमता प्रशिक्षण २.० दि. २४/०२/२०२५ ते ०१/०३/२०२५ या कालावधीत पूर्ण.
2. लोकसभा व विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२५ मध्ये केंद्राध्यक्ष म्हणून नियुक्ती.

सौ. समृद्धी खताते

1. विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२४ : दापोली पंचायत समिती दापोली तर्फे दापोली–खेड व मंडणगड विधानसभा मतदारसंघ दापोली (२६३) येथे निवडणूक अधिकारी क्र. ३ म्हणून निवड.
2. शिक्षक समता वृद्धी २.० : तालुकास्तरीय ५ दिवसीय प्रशिक्षणात सहभाग.

सौ. मानसी कोवळे

1. विधानसभा सार्वत्रिक निवडणूक २०२४ : दापोली पंचायत समिती दापोली तर्फे दापोली–खेड व मंडणगड विधानसभा मतदारसंघ दापोली (२६३) येथे निवडणूक अधिकारी क्र. ३ म्हणून निवड.
2. शिक्षक समता वृद्धी २.० : तालुकास्तरीय ५ दिवसीय प्रशिक्षणात सहभाग.
3. शैक्षणिक वर्ष २०२४ मध्ये शिक्षण विभाग, पंचायत समिती दापोली आयोजित वक्तृत्व व निबंध स्पर्धेत तज्ञ परीक्षक म्हणून निवड.

श्री. संजय बामणे

1. दिनांक १ ऑगस्ट २०२४ रोजी प्रभारी अधिक्षक म्हणून श्री. नंदकुमार जोशी यांच्याकडून कार्यभार स्वीकारला.

श्री. सुनील साबळे

1. **NEP 2020** च्या अनुषंगाने रत्नागिरी येथे MKCL पुरस्कृत प्रशिक्षणात सहभाग.
2. **NEP 2020** च्या अनुषंगाने ज्ञानदीप महाविद्यालय, भडगाव येथे आयोजित मुंबई विद्यापीठ अंतर्गत **परीक्षा नियोजन कार्यशाळेत** सहभाग.

श्री. मनोहर लक्ष्मण मोरे

1. ऑगस्ट २०२४ मध्ये आयसीएस महाविद्यालय खेड येथे आयोजित **NEP 2020 : Enrolment and Examination** विषयावरील सभेमध्ये सहभाग.
2. **NEP 2020** च्या अनुषंगाने फिनोलेक्स अभियांत्रिकी महाविद्यालय, रत्नागिरी आयोजित **दोन दिवसीय कार्यशाळेत** सहभाग.
3. **NEP 2020** च्या अनुषंगाने ज्ञानदीप महाविद्यालय, भडगाव येथे आयोजित मुंबई विद्यापीठ अंतर्गत **परीक्षा नियोजन कार्यशाळेत** सहभाग.
4. कोल्हापूर विभागीय केंद्रांतर्गत कोल्हापूर आणि रत्नागिरी जिल्ह्यांतील अभ्यासकेंद्रावरील **'मनुष्यबळाचे प्रशिक्षण'** या दि. २१ मे २०२४ रोजी आभासी (ऑनलाईन) झूम सभेमध्ये सहभाग.
5. **I.T. Co-Ordinator :** मुंबई विद्यापीठ तृतीय वर्ष व पदव्युत्तर पदवी परीक्षा ऑक्टोबर-नोव्हेंबर २०२४ व एप्रिल-मे २०२५.
6. **I.T. Co-Ordinator :** (तांत्रिक सहाय्यक) **YCMOU** परीक्षा डिसेंबर २०२४ व जानेवारी २०२५.
7. ''सार्वजनिक शिक्षण संस्थेच्या ॲड. व्ही.बी. देशपांडे कॉलेज ऑफ कॉमर्स (नाइट), मुलुंड येथील वाणिज्य विभागाच्या वतीने ६ फेब्रुवारी २०२५ रोजी आयोजित राष्ट्रीय स्तरावरील ''कॉलेज विद्यार्थ्यांसाठी विविध शिष्यवृत्ती'' या विषयावरील वेबिनारमध्ये सहभाग घेतला.
8. दि. ७ व ८ मार्च २०२५ रोजी आपल्या महाविद्यालयात आयोजित ''वाणिज्य व अर्थशास्त्र'' या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये तांत्रिक सहाय्य केले.

श्री. विनय बेलोसे

1. दिनांक ११ व १२ जून २०२४ रोजी झालेल्या **NAAC** चौथ्या फेरीच्या भेटीसाठी **SSR** (स्व-अभ्यास अहवाल) तयारीसाठी सहाय्य केले.
2. दि. ७ व ८ मार्च २०२५ रोजी आपल्या महाविद्यालयात आयोजित ''वाणिज्य व अर्थशास्त्र'' या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये तांत्रिक सहाय्य केले.
3. दापोली अर्बन बँक सिनीअर सायन्स कॉलेज, दापोली येथे **NAAC** भेट प्रसंगी सादरीकरणासाठी तांत्रिक सहाय्य केले.

श्री. श्रीकांत शाम पवार

1. सामाजिक कार्यात सक्रीय सहभाग, प्रबोधनात्मक उपक्रमांद्वारे समाजजागृती, विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक व वैयक्तिक प्रगतीसाठी मार्गदर्शन.
2. मुंबई विद्यापीठाच्या एम.ए. (इतिहास) या पदव्युत्तर परीक्षेत महाविद्यालयात प्रथम.

ग्रंथप्रदर्शन पाहताना महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सोबत प्राध्यापक व विद्यार्थी

यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ आयोजित मकर संक्रांत कार्यक्रमानिमित्त संस्था चेअरमन मा. धनंजय यादव साहेब मनोगत व्यक्त करताना व्यासपीठावर केंद्रप्रमुख व प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड सोबत केंद्र संयोजक, संचालक व तांत्रिक सहाय्यक

महाराष्ट्राचे शिल्पकार यशवंतराव चव्हाण यांचे जयंतीनिमित्त अभिवादन करताना मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड, प्रा. लक्ष्मीकांत पाटील सोबत प्राध्यापक वृंद व कार्यालयीन कर्मचारी

कासव संवर्धन बाबत शिबीरार्थींना माहिती देताना कर्दे गावचे मा. सरपंच श्री. सचिन तोडणकर, सोबत प्रकल्प अधिकारी व इतर गावकरी

तालुका स्तरीय खो-खो स्पर्धेमध्ये उपविजेता संघास सन्मानित करताना विस्तार अधिकारी श्री. पद्मन लहांगे, सचिव मा. डॉ. दशरथ भोसले, मा. संचालक मीना कुमार रेडीज इतर मान्यवर व विद्यार्थी

अधिक्षक मा. नंदकुमार जोशी यांना सेवानिवृत्ती प्रसंगी सन्मानित करताना संस्था चेअरमन मा. धनंजय यादव सोबत मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड व इतर मान्यवर

जागतिक वन्य जीव संवर्धन व संरक्षण दिनानिमित्त आयोजित प्रश्नमंजुषा स्पर्धा प्रसंगी प्रा. कांबळे एम. एस. व विद्यार्थी

एनसीसी 'बी' आणि 'सी' प्रमाणपत्र परीक्षेचे रायफलचे प्रशिक्षण घेताना एनसीसी कॅडेट

IQAC आयोजितआंतरराष्ट्रीय आयात-निर्यात कार्यशाळेत बोलताना माजी प्रा. हरिप्रसाद लड्ढा, व्यापीठावर मा. डॉ. सुरेश निंबाळकर, प्रमुख वक्ते मा. श्री. किरण वाघ, प्रा. मिनल ओक, चेअरमन मा. धनंजय यादव, मा. श्रीमती मीना कुमार रेडीज, सचिव मा. डॉ. दशरथ भोसले

राष्ट्रीय सेवा योजना कनिष्ठ विभागातर्फे आरोग्य तपासणी उपक्रमात दंतचिकित्सा करताना मा. डॉ. स्वप्निल जायभाय व इतर शिबिरार्थी

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग (कनिष्ठ विभाग) निवासी शिबीर कर्दे येथील समारेप प्रसंगी उपविभागीय अधिकारी मा. डॉ. अजित थोरबोले, सोबत मा. चेअरमन धनंजय यादव, मा. सरपंच श्री. सचिन तोडणकर, प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर्व शिबीरार्थी व इतर मान्यवर

भूगोल दिनानिमित्त किर्ती महाविद्यालय मुंबई येथील मा. प्रा. हेमंत पेडणेकर सर भित्तीपत्रकाचे प्रकाशन करताना सोबत मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड इतर मान्यवर व विद्यार्थी

दापोलीचे BDO मा. गणेश मंडलिक, गटशिक्षण अधिकारी मा. बळवंतराव, मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड व इतर मान्यवर, महाराष्ट्राचा वाचन संकल्प कार्यक्रम प्रसंगी

वाणिज्य व अर्थशास्त्र विषयावर आयोजित आंतरराष्ट्रीय परिषदेत सहभागी संशोधक इझाकिल खिसा (केनिया), इम्युनियल इबलु (युगांडा) सोबत मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड, प्रा. डॉ. निंबाळकर, प्रा. साळुंखे, प्रा, खोत, प्रा. खेडेकर, प्रा. कदू, संशोधक विद्यार्थी दरेकर, प्रा. सिताफुले, प्रा. कांबळे व इतर

वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभात प्रमुख अतिथी प्रसिद्ध उद्योगपती, व्यावसायिक मनोगत व्यक्त करताना मा. अक्षय फाटक, व्यासपीठावर मा. चेअरमन धनंजय यादव, मा. सचिव डॉ. दशरथ भोसले, मा. संचालक मीना कुमार रेडीज, मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड व इतर मान्यवर

जागतिक मराठी भाषा दिन कार्यक्रमात मनोगगत व्यक्त करताना प्रमुख अतिथी मा. ॲड. धीरज शेवडे, व्यासपीठावर प्रा. सिद्राया शिंदे, प्रा. उत्तम पाटील, प्रा. दीपक गडकर

'मंदार'

२०२४-२०२५ अंतरंग

मराठी विभाग

क्र.	लेख/कथा/कविता	पृष्ठ क्रमांक
१.	नात्यांची वीण	४
२.	दापोलीतील कातळशिल्पे	५
३.	तुझ्या पासून दूर आई	५
४.	विसाव्या शतकात ग्राहकांचे महत्त्व	६
५.	शिक्षक	६
६.	कर्म आणि कर्मफळ	७
७.	मन-रंग	७
८.	रंगमंच	८
९.	दारिद्र्य	९
१०.	डिजिटल कला विरुद्ध पारंपारिक कला	१०
११.	प्रेमजाल	११
१२.	मिडल क्लास मुलगा	१२
१३.	अलीकडे	१३
१४.	नि:शब्द भाषा	१३
१५.	मैत्री	१३
१६.	ईश्वराचा अंतिम व सुरक्षित संदेश कुराण	१४
१७.	आई-बाबा माझ्या आयुष्याचे आधार स्तंभ	१५
१८.	स्फूर्ती ज्योती - रमाई	१७
१९.	दिवस	१८
२०.	याला जीवन ऐसे नाव...	१८
२१.	पहिला कॅम्प - एक अनुभव	१९
२२.	स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर	२०
२३.	दोस्ती असावी तर अशी...	२१
२४.	जीवन	२१
२५.	एक भेट...एक प्रेरणा	२२
२६.	रायगडावरील सहलीचा अनुभव	२३
२७.	लावणी सम्राज्ञी विठाबाई भाऊ मांग	२४
२८.	आवाजाचे प्रदूषण	२४
२९.	काही क्षण आठवणीचे	२५
३०.	फक्त तू...	२५
३१.	बालपणीच्या आठवणी	२६
३२.	मुजरा माझ्या राजाना	२६
३३.	दिग्दर्शक	२६
३४.	स्वत: साठी...	२७
३५.	संघर्ष	२७
३६.	उपकार त्या बापाचं	२८
३७.	कॉलेज	२८
३८.	जीवनाची कथा	२९
३९.	अशी ही एक मैत्रीण...!	२९
४०.	नाम...	२९
४१.	बाबा तुमची परी आज मोठी झाली...	३०
४२.	अतिरेक	३१
४३.	नात्यांची सावली	३२
४४.	बाबा	३२
४५.	छत्रपती शिवाजी महाराजांचे किल्ले	३४
४६.	माझी आई	३८
४७.	NSS : श्रमसंस्कार शिबिर	३९
४८.	जीवनाचे सार	४०
४९.	माझं स्वप्न	४१
५०.	एकांत	४१
५१.	माझ्या कल्पनेतला एक व्यवसाय स्थळ...	४२

हिंदी विभाग

क्र.	लेख/कथा/कविता	पृष्ठ क्रमांक
१.	प्रयोजनमूलक हिंदी : प्रासंगिकता	४५
२.	काल्पनिक प्रेम	४६
३.	असली मित्र	४७
४.	काल्पनिक प्रेम	४७

English Section

No.	Topic	Page No.
1.	The Power of Disipline in a	49
2.	Bharat - Ki - Beti	50
3.	The path we walk	50
4.	Quotes	51
5.	Success Story of Mark Zuckerberg	52
6.	The future of Artificial Intelligence..	53
7.	Information Technology : Code...	55
8.	Han Kang - Nobel Price..	56
9.	Ratan Tata ...	57
10.	A Collection	58
11.	A Collection	59
12.	Why every student should...	60
13.	I reflected my experience...	61
14.	India Agricultureal and Rural...	62

वार्षिक अहवाल विभाग ६९-१०६

सुवर्णमहोत्सवी वर्ष
१९७४-७५ २०२४-२५

मराठी विभाग

मी बोलेल बोल । अरुप रुप दाविन ।
अतिंद्रिय परि भोगविन । इंद्रियाकरवी ।।

- संत ज्ञानेश्वर

नात्यांची वीण

- मनाली मंगेश मंडलिक
11th Com. 'A'

'नाती' हा किती सुंदर शब्द. अगदी जीवाभावाचा आपलेपणाने नटलेला जिव्हाळ्याचा शब्द म्हणजे 'नाती'! या नात्यांची वीण तयार होते ती जन्मापासून... जन्मानंतर आई, बाबा, आजी, आजोबा, काका, काकी, आत्या, मावशी, ताई, दादा अशी अनेक नाती रक्ताची नाती म्हणून जन्म घेतात. आई बरोबर बोबडे बोल बोलत बाबांचे बोट धरुन आपली बालपावले धुळीत उमटवत. तसेच आजी, आजोबांच्या मांडीवर गोष्टी ऐकत. काका, काकीच्या अंगा खांद्यावर. ताई, दादाबरोबर हसत खेळत, कौतुक, हट्ट, लाडाकोडात या नात्यात आपण कधी लहानाचे मोठे होतो हे समजत देखील नाही.

नात्यांच्या या टप्प्या-टप्प्यातून जाता-जाता आयुष्यात पुन्हा एक बहुमूल्य असं नवीन नातं एका नाजूक चिवट तंतूनी तयार केलेल्या रेशमी धाग्यात विणलं जातं. ते नातं म्हणजे मैत्रीचं नातं. मैत्री ही अशी गोष्ट आहे, ती दाखविण्यापेक्षा मनापासून मानावी लागते. मग ती मैत्री कोणाचीही असो. मैत्री हा चुकत्या मार्गाला बुडत्या मनाला, प्रत्येक क्षणाला साथ देते. मायेचा ओलावा देते. खचल्या मनाला सोबतीचा हात देते. मैत्री ही हळव्या मनांनी जपावी लागते. बालपणाच्या एका कोपऱ्यात 'मित्र' किंवा 'बालसखी' हा शब्द ठरलेला असतो. एकमेकांच्या खोड्या काढत, एकमेकांची गुपिते ही हृदयाच्या कोपऱ्यात दडविण्याची अनोखी शक्ती परमेश्वराने या बालवयातच दिलेली असते. या खोडकर वयातील हे कोवळं मन बघता-बघता तरुण होते आणि मग त्यानंतर झालेले मैत्रीचे पाश कधीकधी इतके घट्ट होऊन जातात हे आपणास कळत सुद्धा नाही. मैत्री ही स्वच्छ व नितळ पाण्यासारखी असते. त्यात खोलवर डोकावले तरी जिवलग मित्राचीच प्रतिमा दिसते. आयुष्यात मैत्रीचे हे नातं अनमोल असेच असते. या नात्यात फक्त प्रेमाची व स्नेहाची भावना असते. रडता-रडता हसविणारी, दुःखात सुख देणारी, मनातील भावनाना वाट मोकळी करुन देणारी ही नातीचं असतात. खरच या नात्यांचा विचार मनात आला की वाटतं प्रत्येक नातं हे किती वेगवेगळ्या भावनांनी विणलेले असते. या नात्यांची वीण आईच्या नाळेसोबतच घट्ट विणलेली असते. कळायला लागल्यानंतर या नात्यांची ओळख पटते.

जीवनात टप्प्या टप्प्याने जुळणारी ही नाती कधी रक्ताची, कधी मैत्रीची, कधी शेजार धर्माची, कधी सहप्रवासातली तर कधी सहजीवनासाठी जुळलेली तर कधी रक्ताच्या नात्याच्या पलीकडची ही काही नाती तयार होतात. देव ज्या नात्यांची रक्ताच्या नात्यात घालायला विसरतो त्यासाठी हे मानलेले नातं निर्माण झालं असावं.... भावनिक बंधांनी गुंफलेलं आपलेच मन जेव्हा आपले राहत नाही. त्याची समजूत घालत आपल्याला शक्य होत नाही, तेव्हा त्याला समजून घेणाऱ्या, त्याला प्रेरणा, आधार आणि बळ देणाऱ्या विश्वात ते जिथं समजत तिथं हे नाते भावनिक बंधांची गुंफण असणार, आपल्या भावनांना, जपणारं, मायेची ऊब देणारं जाणिवाना समजून आधार देणारं असं हे नातं. कधीकधी एखादी व्यक्ती खूप जवळची आपली वाटू लागते, तिचे विचार म्हणजे आपल्या हृदयातील भावनांचे प्रतिबिंब वाटू लागतात अशावेळी तिथे जे नातं जन्म घेतं त्याला रक्ताच्या नात्यापेक्षाही जास्त महत्त्व. अशी ही रक्ताच्या पलीकडच्या नात्यांची वीण.

नातं कोणतं का असेना त्यात मायेचा ओलावा, सुख-दुःखात समजून घेण्याची क्षमता व एकमेकांना आधार देण्याची तसेच समर्पण व त्यागाची भावना असायला हवी मनापासून जपलेल्या नात्यात कितीही संकटे येऊ देत. कितीही रुसवे फुगवे असू देत. पण तरी अशा नात्याशिवाय जगण कठीण असतं. अशी नाती रक्ताचीच असतात असे नाही. त्यांना वयाचे, जातीचे, धर्माचे वा कुठल्याच परिस्थितीचे बंधन नसेल. नात्यांच्या घट्ट धाग्यांनी विणलेले हे रेशमी, मुलायम वस्त्र आपण आयुष्यभर पांघरतो. विविध रंगांनी, विविध अंगांनी सजलेली. आपल्या जन्माबरोबर निर्माण झालेली ही नात्यांची वीण आपल्या अखेरच्या श्वासापर्यंत सोबत असतात. मृत्यूनंतर ही मनुष्य एक नवीन नात्यांच्या प्रवासासाठीच निघालेला असतो म्हणूनच याला नात्यांची वीण म्हणावे लागेल.

''ऋणानुबंधाच्या जिथून पडल्या गाठी,
भेटीत तृष्टता मोठी.''

◆◆◆

दापोलीतील कातळशिल्पे

- सलोनी विनायक शिगवण
११ वी 'कला'

इतिहासामध्ये प्रामुख्याने मोहेंजोदडो, हडप्पा, सिंधु संस्कृती याची माहिती आपणा सर्वांना माहित आहे. प्रागैतिहासिक काळातील सांस्कृतिक संदर्भ म्हणून कातळशिल्पांचे विशेष असे महत्व प्राप्त आहे. आदि मानव दगडांत विविध प्रकारची शिल्पे कोरत असत. जगामध्ये अशा प्रकारच्या चित्रांना रॉक आर्ट (Rock Art) किंवा पेट्रोग्लिक्स (Petroglyphs) या नावाने ओळखतात. जगभरात लेण्यांच्या भिंतीवर केलेले कोरीव काम आपणाला सर्वत्र आढळते; परंतु महाराष्ट्रात संपूर्णपणे उघड्यावर असलेल्या कातळावरील खोदचित्र कोकणात रत्नागिरी व सिंधूदुर्ग या जिल्ह्यांमध्ये कातळशिल्पांचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणावर आहे. कोकणातल्या जांभा दगडाच्या कातळावर आढळणारी शिल्प आजही एक मोठे गुढ आहे. विविध चित्रे, विस्तृत प्रकारच्या आकृत्या व नकाशांनी ही शिल्प समृद्ध आहेत.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील दापोली तालुक्यामधील 'उंबर्ले' या गावातील कातळसड्यावर सापडलेले कातळ शिल्प अत्यंत विलोभनीय आहे. दापोलीपासून उंबर्ले गाव बारा कि.मी. अंतरावर आहे. या उंबर्ले गावामध्ये 'गाढवाचा खडक' म्हणून ओळख असलेल्या ठिकाणी जांभ्या सड्यावर कातळशिल्पे आढळलेली आहेत. यामध्ये एका मानवाकृतीसोबत तीन हरणे आणि दोन बैलांची चित्रे पहावयास मिळतात. ही मानवाकृती सुमारे साडेचार मीटर लांबीची आहेत. मानवाकृतीच्या डोक्यावर मुकूट व पागोट्यासारखा आकार असून झाडाच्या सरळ फांदीसारखी रचना दिसते. कोकणात आजपर्यंत आढळलेल्या कातळशिल्पामध्ये शिंग व वशिंडधारी असे दोन बैल आहेत. या सर्व रचना या कातळाच्या जमिनीवर पृष्ठभागावर कोरल्या गेल्या आहेत.

नवाश्मयुगात मानवाला शेतीचा शोध लागला त्याकाळातील असावा असे अभ्यासकाचे मत आहे. यासाठी सूक्ष्म अभ्यासकाची गरज असल्याचे कातळशिल्प अभ्यासक सांगतात. मानवी संस्कृतीच्या प्रागैतिहासिक काळातील कातळशिल्पे जनतेला माहिती व्हावीत तसेच शाळा, विद्यालये, महाविद्यालये यांच्या सहलींचे आयोजन करणे आवश्यक आहे. उंबर्लेच्या सड्यावरील जांभ्या दगडाच्या कातळामध्ये कोरलेली ह्या वैशिष्टपूर्ण कातळशिल्पाचे जतन व संवर्धन होणे गरजेचे आहे.

◆◆◆

तुझ्या पासून दूर आई

आई, लांब आलो तुझ्यापासून
तुझी आठवण नेहमी येते,
तुझ्या तो निरागस चेहरा बघून
मन मात्र मोहून जाते.... ॥ १ ॥

तुझ्यासारखी काळजी
इथे सर्वच करतात आई,
तुझ्या शिवाय इथे मात्र राहवतच नाही... ॥ २ ॥

तुझ्या पासून दूर आल्यावर
जग सोडून आल्यासारखं वाटतयं,
तुझी आठवण येताच मात्र
अश्रुंचे आभाळ दाटतयं... ॥ ३ ॥

आई, कधी जर आलो गावी
तर प्रेमाने जवळ घेशील ना,
जावू नको देवू कुठे मात्र
पदराला तुझ्या घट्ट बांधून ठेवशील ना... ॥ ४ ॥

- शिवम संतोष म्हाब्दी
T. Y. B. A.
मो. नं. 9022675299

विसाव्या शतकात ग्राहकांचे महत्त्व

- अनिशा शरद फावरे
११ वाणिज्य 'अ'

विसावे शतक म्हणजे तंत्रज्ञान, कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI), आणि डिजिटल क्रांतीचे युग. या शतकात ग्राहकांचे महत्त्व आणखी वाढले आहे, कारण बाजारपेठ आता स्थानिक न राहता जागतिक झाली आहे. इंटरनेट आणि स्मार्टफोनमुळे ग्राहकांना अधिक पर्याय उपलब्ध झाले आहेत, त्यामुळे व्यवसायांना ग्राहकांची अधिक काळजी घ्यावी लागत आहे.

1) डिजिटल ग्राहक आणि ई-कॉमर्सचा प्रभाव –

आज ग्राहक ऑनलाइन खरेदीला अधिक पसंती देत आहेत. Amazon, Flopkart, Jio Mart यांसारख्या ई-कॉमर्स कंपन्या ग्राहकांच्या गरजा ओळखून झपाट्याने सेवा पुरवत आहेत. फक्त एका क्लिकवर ग्राहकांना हवी ती वस्तू घरी मिळू शकते. त्यामुळे कंपन्यांना अधिक चांगली सेवा आणि जलद वितरण द्यावे लागत आहे.

2) कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि ग्राहक अनुभव –

AI आणि चॅटबॉट्समुळे ग्राहक सेवेचा वेग वाढला आहे. आजकाल ग्राहकांना 24/7 सेवा हवी असते आणि AI आधारित तंत्रज्ञान हे शक्य करत आहे. वैयक्तिकृत (Personalized) शिफारसी आणि स्वयंचलित ग्राहक सहाय्य यामुळे कंपन्या ग्राहकांच्या आवडीनुसार सेवा पुरवू लागल्या आहेत.

3) सोशल मिडियाचा प्रभाव –

पूर्वी ग्राहक नाराज असला तरी त्याला मर्यादित लोकांपर्यंतच त्याची तक्रार पोहोचवता येत होती. पण आज Facebook, Twitter, Instagram यांसारख्या मीडियावर ग्राहक सहजपणे आपला अनुभव शेअर करु शकतो. त्यामुळे व्यवसायांना ग्राहकांच्या फीडबॅकला अधिक महत्त्व द्यावे लागत आहे.

4) ग्राहकांचे वाढते हक्क आणि जबाबदाऱ्या –

विसाव्या शतकात ग्राहक अधिक जागरुक झाला आहे. तो उत्पादनाच्या गुणवत्तेची तुलना करतो, रेटिंग आणि रिव्ह्यू पाहून निर्णय घेतो. तसेच पर्यावरण पूरक आणि नैतिक उत्पादनांकडेही ग्राहकांचा कल वाढत आहे. त्यामुळे कंपन्यांना जबाबदारीने उत्पादन निर्मिती करावी लागत आहे.

5) स्पर्धात्मक बाजार आणि ग्राहकनिष्ठा –

स्पर्धा खूप वाढली आहे. त्यामुळे ग्राहकांना टिकवून ठेवणे हे कंपन्यांसाठी मोठे आव्हान झाले आहे. लॉयल्टी प्रोग्राम्स, सवलती, आणि उत्तम ग्राहक सेवा यांसारख्या गोष्टींना कंपन्या महत्त्व देत आहेत.

◆◆◆

शिक्षक...

" विद्यार्थ्यांना घडवणारा
संस्कारांचा घडा
किती उपकार मानू
तुमचे कळत नाही मला,

तुमच्यामुळे जीवनाला,
मिळाली नवी दिशा,
अंधारलेली वाटेवरती
प्रकाशाची दिली आशा,

आम्ही माती तुम्ही
कुंभार हवं तसं घडवा,
चुकल असता आमचं
आम्हा मार्ग नवा दाखवा,

असू दे सदा तुमची
ज्ञानरुपी छाया,
चला सर्व वंदूया सारे
श्री गुरुराया ।। "

- साक्षी सुनिल वाजे
11th Com. 'A'

कर्म आणि कर्मफळ

- सानिया शाम जाधव
11th Com. (A)

आत्म्याची अमरता व स्वधर्मपालन याविषयी मार्गदर्शन करुन भगवंतांनी अर्जुनाला 'लढणं' हेच तुझं कर्तव्य आहे, तोच तुझा धर्म आहे, हे सांगितल्यानंतरही आपल्या हातून आप्त गुरुजनांचा मृत्यू घडल्यास आपल्याला घोर पाप लागेल. ही अर्जुनाच्या मनातील धारणा त्याला त्रास देत होती. निर्णय घेण्यापासून परावृत्त करत होती. अर्जुनाची ही मनस्थिती पाहून भगवंतांनी त्याला पुन्हा समजावलं. भगवंत म्हणाले, ''अर्जुना, अरे पाप-पुण्य, जय-पराजय या गोष्टी युद्धाच्या अंती परिणामांच्या रुपाने समोर येतील. युद्ध सुरु होण्याच्या आधीच परिणामांच्या विचाराने तू हताश झालास तर तुझी युद्ध कर्तव्यातील एकाग्रता नाहीशी होईल. युद्धाच्या वेळी अशी अस्थिर मनोवृत्ती असणं चांगलं नाही. मनाचा समतोल ठेवून युद्ध कर. तुझ्या हातातून घडणारं युद्धासारखं कर्मसुद्धा 'कर्तव्य व स्वधर्मपालन' असल्याने त्याचं तुला पातक लागणार नाही. तू कर्मबंधातून सुटशील.''

या ठिकाणी भगवंत 'कर्मबध' असा शब्द वापरत आहेत. कर्माचं बंधन म्हणजे कर्मबंध. कर्माचा साधा अर्थ आहे कोणतीही क्रिया ! प्रत्येक कामांच फळ ठेवलेलंच आहे, असा कर्माचा सिद्धांत आहे. हेच त्याचं बंधन आहे. कर्मावर आधारित एक फार प्रसिद्ध श्लोक गीतेत आहे.

कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन !

मा कर्मफलहेतुर्भूर्मा ते संगोऽ स्त्वकर्मणिं ।। २.४७ ।।

साधारणपणे 'फळाची आशा न धरता कर्म करा' असा या श्लोकाचा अर्थ सांगितला जातो. पण तरी खरं या श्लोकात जो अधिकार हा शब्द आहे तो महत्त्वाचा आहे. गीता सांगते, ''तुझा फक्त कर्म करण्यावरच अधिकार आहे. कोणते कर्म करायचं ? कसं करायचं ? हे तुम्ही ठरवू शकता. तुमच्या बुद्धीने निर्णय घेऊन कशी कृती करायची ते तुमच्या अधिकारात आहे. पण त्याचं फळ कसं व कधी मिळेल यावर तुमचा काहीच हक्क चालत नाही. म्हणून फळाची आशा धरुन कर्म करु नका, असे म्हणणे उचित ठरेल. कुठल्याही परिणामाने विचलित होणार नाही अशी सम-भावना मनात ठरवून घ्या.

अशा प्रकारे गीता, मानवी मनाच्या विकासाची एक पायरी सांगते. उत्क्रांतीच्या प्रक्रियेत वानराचा नर झाला आणि शारिरीक विकास परिपूर्ण झाला. इथून पुढे विकास व्हायला हवा तो मानसिक - तरच नराचा नारायण होईल. गीता आपल्याला या मार्गाची ओळख करुन देते. अपेक्षा न ठेवता कर्म करीत राहण व फळाची आशा न ठेवणं हा मानसिक विकासाचा टप्पा आहे.

मनात कुठलीही कामना न धरता जेव्हा कार्य केलं जाईल तेव्हा ते निष्काम कर्म होईल.

◆◆◆

मन-रंग

थांबावस वाटत मला
एखाद्या ठिकाणावर आणि
मनातलं ओझ ठेवाव
एका भक्कम दगडावर...

माझा विश्राम असावा
एखाद्या स्थिर काठावर
सुखाद क्षणांनी गर्दी करावी
मनाच्या मोहक क्षितिजावर...

समाधानाच मृगजळ सापडावं,
त्या शांत किनाऱ्यावर,
अशांत झालेल्या मनाला
सोडावं संथ पाण्यावर...

- Arya K.
F. Y. B. Com.

रंगमंच

- रिया विजय वैद्य
S. Y. B. Com.

साठवलेल्या आठवणी आणि मिळणारे अनुभव

एका छोट्याशा गावातून मी शहरात सिनियर कॉलेजना आले. सुरवातीच्या ८/१५ दिवसांत युवा महोत्सवाची माहिती मिळवू लागली. तब्बल एक महिना तालीम असते. त्याच साठलेल्या आठवणी आणि आजपर्यंत मिळणारे काही अनुभव मी वाचकांनसाठी सांगू इच्छिते कॉलेजने मला व्यक्त होण्यासाठी ही संधी दिल्याबद्दल आभार...

मला आजही आठवतो महीनाभर तालीम करुन युवा महोत्सवाचा तो दिवस...

दापोली ते खेड तस बघायला गेल तर १ तासाच अंतर होतं. आयुष्यात पहिल्यांदा अशा प्रवासात होते जिथे हा रस्ता, हा मार्ग आणि हा प्रवास कधी संपू नये असच वाटत होत. उत्सुकता होतीच. थोडी भिती पण होतीच. एवढ्या मोठ्या महोत्सवात जाण्याची संधी जी मिळाली होती. हो कारण तिथे जवळ जवळ चाळीस ते पन्नास कलाप्रकार सादर होत होते. एकाच वेळी एकाच दिवशी. जाताना वाटल होत की शाळेच्या गॅदरिंग, कॉलेजच्या गॅदरिंग सारख असेल पण तिथे जाऊन बघितल तर भारावून गेले कारण तिथे तरुणाईचा जल्लोष बघून मला असं वाटू लागलं की खरचं प्रत्येकाने हा अनुभव घ्यायला हवा.

मी ही अशीच होते... तुमच्यासारखी तहानभूक हरवलेली. जेव्हापासून मला समजायला लागल तेव्हा पासून ठरवल होत. आयुष्यात प्रत्येक गोष्ट करायची. मरताना अस नाही वाटल पाहिजे की हे करायच राहून गेलं. म्हणून मग सगळ करत सुटले. हायस्कूल सोडल आणि कॉलेजमध्ये NSS, स्पोर्टस, वक्तृत्व, वादविवाद सगळं केल होत. फक्त राहिल ते नाटक. आता त्यात मला काय जमणार होत. डान्स थोडा फार करत होते. गाण्याचा तर प्रश्नच नव्हता. उरल होतं ते फक्त नाटक. म्हणून नाटक करायच ठरवलं. मला आठवतय आमचे डायरेक्टर म्हणायचे नाटक ही अशी गोष्ट आहे जी स्वत:ला जगता येते आणि दुसऱ्याला जगायला शिकवते. मग काय... मी ऑडिशनला गेले. ऑडिशनला जाताना माझ्याच पोटात गोळा आलेला पण मी सिलेक्ट झाले. सुरवातीला मला छोट्या रोल मिळालेला पण तो १००% निभवण्याचा प्रयत्न केला. आणि या नाट्य सागरात वाहत गेले इतकी की मी विसरले ह्या रंगभूमीच्या चौकटी बाहेर सुद्धा एक खरखुर जग आहे. पण एक होत की रंगमंच जगताना ह्या खऱ्या जगात जगायच कस आणि वावरायच कस हे ही शिकत होते.

मग पुढे युवा महोत्सव सुरु झाला होता आणि मग ती वेळ होती स्किट सादर करण्याची... एवढ्यात मला सरांनी आवाज दिला की स्किट वाल्यांना बोलावलय. रिपोर्टिंग झालं होतं. आम्ही एका रुमच्या बाहेर उभे होतो. लेवल लागेल आणि उनाऊन्समेंट झाली रंगदेवता आणि रसीक प्रेक्षकांना विनम्र अभिवादन करुन सविनय सादर करीत आहोत हे ऐकताच माझा भितीचा गोळा अजून वाढत होता. दोन का तीन कलाप्रकारा नंतर आमचा नंबर होता. आम्ही रुममध्ये गेलो. रुममध्ये गेल्यानंतर एक वेगळच चैतन्य, वेगळाच अनुभव मला अनुभवायला मिळत होता. माझ्या भितीचा गोळा कदाचित मी त्या दरवाज्या बाहेर ठेऊन आले होते. कारण तिथे गेल्यावर माझ्या डोळ्यासमोर एक महिन्याची तालीम दिसत होती. त्या तालमी दरम्यान झालेली मजा-मस्ती आणि स्किट करायचे ह्या आशेवर आम्ही सुरु केले. आमच्या सरांनी आम्हाला धीर दिला आणि प्रोत्साहन देऊन आम्हाला परिक्षकांसमोर उभं केलं. ती १० मिनिट काय चाललय आजूबाजूच्या जगात त्याचा मला सदर सगळ्यानाच पूर्णपणे विसर पडला होता. कारण त्या स्किट मध्ये एवढी गुंतलो की माझ्या समोर असणारी ती माई नावाचं पात्र जी मुलगी करत होती. तीच्या कडून काही तरी अस घडल की समोरुन काही पडलय. काय पडलय बघायच्या आत मला कळलकी समोरच्या मुलावर जे काही टाकल होत ती राख होती आणि त्यासोबत कोळसा होता. जो अचानक माझ्या समोर पडला.

फायनली रोमान्स झाला. ट्रॅजेडी झाली, क्लायमॅक्स सुद्धा झाला. थांबायची इच्छा होती पण घरी जायची वेळ आली होती. त्यामुळे आम्ही घरी गेलो. घरी पोहचतोच नाही तर सरांचा फोन आला की आपल्याला पारितोषिक मिळालं. त्या रात्री मी झोपलेच नाही. झोप न येण्यामागे ही अशी ही कारणं असतात हे मला त्या दिवशी कळलं.

ह्या नंतर तालीम, स्पर्धा चालूच राहिलं. जेव्हा जेव्हा आम्ही एकत्र यायचो ना तेव्हा मजा-मस्ती, दुसऱ्यांच्या सुख दु:खात सामील कसं व्हायच, रंगमंच्यावर वावरताना समाज्यात कसं वावरावं हे शिकतेय. कोणत पात्र किती अंगात भिनवायच हे शिकता शिकता स्वत:च्यातली मी मला समजू लागले. ह्या सर्व प्रकारामध्ये कळत नकळतपणे होणारे माझ्या स्वभावातले बदल काहीना खटकू लागले, काहीना आवडत होते. ज्यांना पटले ते सोबत राहिले, ज्यांना नाही पटले ते दुरावले आणि तेव्हा पासून मी ठरवलं की नाटक जगायच आणि जगवायचं. मी असं म्हणत नाही की तुम्ही नाटकच करा, पण एकदातरी आयुष्यात रंगमंच्यावर येण्याचा अनुभव घ्या कारण आम्ही कलाकार नेहमी म्हणतो रंगमंच ही अशी देवता आहे जी एकाच वेळी सुख, दु:ख, आनंद, भिती, अहंकार अशा अनेक प्रसंगात अमुक एक पात्र अनुभवण्याची संधी देते. तोच तो रंभमंच तीच ती नाटकं आणि पुन्हा एकदा उभारतो तो क्षण उत्सवांचा, नाटकांचा अन् पडद्याआड होणाऱ्या त्या धावपळीचा शेवटी... तिसरी घंटा होते... आणि मग सुरुहोतं खऱ्या आयुष्यातलं पहिलं नाटक. याच संधीसाठी प्रत्येकांनी एकदातरी नाटकात काम करण्याचा प्रयत्न नक्कीच केला पाहिजे. असो... गेल्या ८ महिन्यातील काही अनुभव लिहिण्याचा हा छोटासा प्रयत्न असे असंख्य अनुभव आहेत जे लिहायला गेलं तर अंक कमी पहेल. त्यासाठी इथेच थांबते. भेटू पुन्हा नविन अनुभवांसह नविन अंकामध्ये. तो पर्यंत...

धन्यवाद !

◆◆◆

दारिद्र्य

बाप राबतो शेतात,
आई करते चाकरी,
स्वत: राहून उपाशी,
लेकराचे पोट भरी. ।। धृ ।।

नाही आला रे पाऊस,
दिस लोटले कैक.
पोट भरण्या पोराचे,
बाप मागतोया भीक ।। १ ।।

पोर शिकतो शाळेत,
त्यास ठाऊक हे नाही.
फाशी लावली बापाने,
डसाढसा रडे आई ।। २ ।।

नाही देवा तुला माया,
काय गरीबा पिडशी.
दु:ख देऊन तू त्यांना,
दयावान म्हणीवशी ।। ३ ।।

आई बोलते ना काही,
बाप देवाघरी गेला.
आईलाही तिचा जीव,
काय नकोसा जाहला ।। ४ ।।

परसातल्या नदीने,
आता आईलाही नेल.
भीक मागतसे पोर,
कोणी नाही त्या पाहीले ।। ५ ।।

कदाचित देवाजिने,
बहु करुणा दावून.
पोरीवरीही घातले,
काळाचेच पांघरुण ।। ६ ।।

- श्रीराम वि. आघरकर
(११ वी कला शाखा)

डिजिटल कला विरुद्ध पारंपारिक कला

- प्रिया दिनेश धाडसे
S. Y. B. Ms.
रोल नं. 07 मो. नं. 9356752721

आजच्या काळात अधिकाधिक गोष्टी डिजिटल होत आहेत, अगदी कला देखील, काही लोक म्हणतात की डिजिटल पद्धतीने कलाकृती बनविणे हे पारंपारिक पद्धतीने चित्र काढणे किंवा रंगवण्यापेक्षा खूप सोपे आहे, तर काही लोक युद्धीवाद करतील की डिजिटल पद्धतीने. चित्र काढणे तितकेच कठीण आणि वेळखाऊ आहे. डिजिटल शक्यता प्रचंड आणि आकर्षक असल्या तरी, कागदावर चित्र काढण्याच्या पारंपारिक पद्धतीमध्ये अजूनही काही फायदे आहेत. तर, एकाला दुसऱ्यापेक्षा प्रतिभा जास्त आवश्यक आहे का ? एक पद्धत चांगली आहे का ? दोन्हीचे निश्चितच फायदे आणि तोटे आहेत.

पारंपारिक शैलीचा विचार केला तर, कागदावर किंवा कॅनव्हासवरील कलाकृतीचे आर्थिक मूल्य जास्त असते. कागदावरच्या कलाकृतींप्रमाणे फायली विकल्या किंवा लिलाव केल्या जाऊ शकत नाहीत. जरी पोस्टर किंवा फ्रेमेबल पीस सारख्या काही प्रकाराच्या प्रिंटआउट बनवल्यानंतर डिजिटल कला विकणे शक्य आहे. तथापि बनवल्यानंतर डिजिटल कलाकृतीच्या विपरीत, पारंपारिक कलाकृती खूपच नैसर्गिक दिसते. डिजिटल कलाकृतीला असे दिसण्यासाठी अधिक प्रयत्न करावे लागतात. पारंपारिक ही एक स्वस्त पद्धत देखील आहे. संगणक आणि टेबलच्या तुलनेत कागद, पेन्सिल, ब्रश आणि शाई निश्चितच खूपच स्वस्त असतात. किमान २२ इंचाचा मॉनिटर आवश्यक असतो आणि प्रतिष्ठित ब्रँडच्या रेखाचित्रांच्या टॅब्लेटची किंमत अनेकदा जास्त असते. वीज नसताना आणि घराबाहेर कुठेही पारंपारिक रेखाचित्र काढणे देखील शक्य आहे. पारंपारिक कलाकृतीला अधिक साहित्याची आवश्यकता असताना, ती पोर्टेबल आहे.

पारंपारिक कलाकृतीमध्ये नक्कीच संघर्ष असू शकतो, विशेषत: जेव्हा पुनरावृत्तीचा प्रश्न येतो. पुसून टाकणे. अनेकदा आवश्यक असते. आणि कधी-कधी संपूर्ण कलाकृती पुन्हा करावी लागते. जर इरेजर जास्त वापरला गेला तर ते कागदातून फुटू शकते, तर डिजिटल कलाकृतीमध्ये अमर्याद पूर्ववत बटण असते. जुन्या काळातील कला पद्धती देखील खूप गोंधळलेल्या असू शकतात. रंग, रंग पातळ करणारे, मार्कर आणि फिक्सेटिव्हज सारख्या गोष्टींना तीव्र वास येतो. रंगकाम करताना. काम केल्यानंतर कामाची जागा आणि वापरलेली साधने साफ करणे आवश्यक असते. शाईने काम करणे विशेषत: कठीण असू शकते. तर डिजिटल साधनांसह काम केल्याने तुमचे घर किंवा कपडे धोक्यात येत नाहीत. मुळ कला साठवणे खूप जागा घेते ती वितरीत करणे डिजिटल कलापेक्षा कठीण आणि महाग आहे. जी संगणकावर फक्त एक फाइल आहे, कोणताही त्रास नाही.

आधुनिक डिजिटल कलाकृतीचे अनेक फायदे आहेत आणि ती खूप कार्यक्षम आहे. पेन्सिल, शाई किंवा मार्करचे डाग पडत नाहीत आणि पुसून टाकणे खूप सोपे आहे, ज्यामुळे उजळणी करणे सोपे होते. डिजिटल कला आधीच संगणकावर असल्याने, ती स्कॅन करण्याची आवश्यकता नाही. पारंपारिकपणे काढली किंवा रंगवली तेव्हा, कला मुळत: ज्या स्वरुपात तयार केली गेली होती त्याच स्वरुपात राहते, परंतु डिजिटल कला अधिक शक्यता देते. छपाईपूर्वी आकार आणि आकार वैयक्तिक पसंतीनुसार बदलणे शक्य आहे. जर कलाकाराची कलाकृतीचा एक मोठा तुकडा बनवण्याची इच्छा असेल, तर डिजिटल कलाकृतीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या भौतिक साहित्याच्या कमरतेमुळे अनेक साधने आणि साहित्य वापरणे आवश्यक आहे. जो पर्यंत टॅब्लेट किंवा संगणक तुटत नाही तो पर्यंत कोणत्याही साहित्याची बदली करण्याची आवश्यकता नाही. कलाकारांना काहीही गमवण्याची काळजी करण्याची किंवा ते पुन्हा तोच रंग मिळविण्यासाठी रंग मिसळू शकणार नाहीत अशी भिती बाळगण्याची गरज नाही. ते कोणत्याही डिजिटल साहित्यातून हरवणार नाहीत किंवा

संपणार नाहीत. डिजिटल कला खराब होणार नाही. त्यावर सुरक्षित आहे, विशेषत: जर कलाकृती डिस्कवर किंवा बॅक-अप ड्राइव्हवर जतन केली असेल तर.

पारंपारिक कलेप्रमाणेच, डिजिटल पद्धतीने कलाकृती तयार करण्याचे काही तोटे आहेत. डिजिटल साहित्य नेहमीच विश्वासार्ह नसते. जर वीज बंद असेल आणि कलाकृती तयार करण्यासाठी अंतिम मुद्दत असेल तर काहीही करता येत नाही. संगणक महाग असतातच पण वापरलेले सॉफ्टवेअर महाग असते आणि कधीकधी ते अविश्वसनीय देखील असते. कागद नेहमीच असतो, परंतु काही दिवस संगणक किंवा टॅबलेट चांगले काम करु शकत नाही. कलाकृती तयार करण्याची गती त्या दिवशी संगणकाच्या गतीवर देखील अवलंबून असते. कारण ते बहुधा त्याच वेळी फेसबुक किंवा ट्विटर सारखे इतर प्रोग्राम चालवत असते. डिजिटल कलाकृती नैसर्गिक किंवा हाताने काढलेली दिसणे कठीण आहे. त्या उद्देशासाठी वापरता येण्याजोग्या तंत्र आहेत, परंतु त्या कठीण आहेत आणि तरीही परिपूर्ण नाहीत. डिजिटल कलाकृती तयार करण्यासाठी वापरलेले मॉनिटर आणि टॅबलेट पोर्टेबल नाहीत, तर स्केचबुक आणि पेन्सिल कुठेही जाऊ शकतात.

शेवटी, डिजिटल असो वा पारंपारिक, कला ही कलाच असते. दोन्ही शैली एकमेकांपासून खूप वेगळ्या आहेत. परंतु दोन्हीसाठी वेळ, मेहनत आणि प्रतिभा लागते. किंमत, कमी गतिशीलता आणि कला तयार करण्यासाठी शक्ती आणि तंत्रज्ञानावर अवलंबुन राहावे लागत असल्याने काही जण डिजिटल पद्धतीने कला बनवण्यास सुरुवात न करण्याचा निर्णय घेतील आणि त्याऐवजी अशी पद्धत निवडतील जी अपडेटची आवश्यकता नाही किंवा प्लग इन करण्याची आवश्यकता नाही. इतरांना डिजिटल पद्धतीने कला बनवण्याची कार्यक्षमता या घटकांपेक्षा जास्त वाटते आणि अशी पद्धत निवडतात ज्यामध्ये साहित्य बदलण्याची किंवा अधिक साठवणूक जागा शोधण्याची आवश्यकता नाही. तुम्ही कोणतीही पद्धत निवडा, त्या दोन्ही खऱ्या कला आहेत.

◆◆◆

प्रेमजाल

अगदी जीवापाड प्रेम करुनही
सगळच आपल्यासमोर लुटुन जातं...
अगदी आपलं प्रत्येक नातं
आपल्या डोळ्या देखत मिटून जातं...

क्षणात येती क्षणात सारे निघून जाती
क्षणभरातच डोळ्यांदेखत आठवणी
साऱ्या विस्मरुन जाती...
अशीच जमतात नाती अन्
अशीच संपतात नाती...

आपल पण त्या आभाळ आणि डोंगरासारख झालय
अगदी तसंच जसं ते नजरेला एकजीव झालेले दिसतात.
पण अस्तित्वात कधीच एकत्र येऊ शकत नाहीत.

एकट्या पडलेल्या मनाला कुणीतरी आधार देणारं हवं
शब्दांना व्यवस्थित मांडून कवितेतून आकार घेणारं हवं...

हृदयासारखं सोप नाही काही
या जगात तोडायला
मनाला गरज नसते पंखांची
स्वप्नांच्या आकाशी उडायला...

माझ्या शब्दांतील सहवासात
मन माझ उडून गेलं
तुझ्याच विचार करत करत
प्रेम हे होऊन गेलं...

- रिया विजय वैद्य
S. Y. B. Com.

मिडल क्लास मुलगा...

- **तेजस जाधव** S. Y. S. Bc. IT
...✍ 9226730252

आज कविता करत नाही, आज थोड एका मिडल क्लास मुलाची व्यथा, त्याचे दु:ख, त्याला काय पाहिजे हे सांगतो. कविता मधून ते बोलता येणार नाही म्हणून हे छोटसं लेख समजा.

जेव्हा एका सर्वसामान्य घरी मुलगा जन्माला येतो त्यावेळी त्या परिवारातील माणसांना जो आनंद होतो तो असा शब्दात सांगता येणार नाही. सर्वच खुश असतात. घरचा वंशाचा दिवा आलाय असं म्हणून सर्वच त्याचे लाड कौतुक करत असतात.

पण एक सर्वसाधारण त्या मुलाची बारावी झाली की, त्या मुलाची अवस्था, त्याची परिस्थिती काय होते हे त्या मुलाला आणि त्याचा वयातील सर्वसामान्य मुलांना चांगलच माहित असतं. सर्वच मुलं बोलत नाही मात्र ज्या मुलांना आपल्या घरची जाणीव असते त्यांना हे चांगलचं कळतं.

अशीच एका मुलाची कहाणी सांगतो. मात्र त्याचं नाव सांगत नाही कारण ते गोपनीय आहे.

सर्वसाधारण म्हणण्यापेक्षा अति सर्वसामान्य म्हणेन मी अशा घरातील मुलगा. लहानपणी शाळेत जायचा नाही. पाठवले तर पळून यायचा. मुलगा काही कामाचा नाही. मुलगा शिकणार नाही कामातून गेलाय. असं सर्वजण बोलू लागले. मात्र त्याला कसं तरी पहिलीत बसवलं आणि तो पोरगा बसला. हळूहळू त्याला शिकायला आवडू लागले. मराठी शाळेत असतानाच त्याने स्वत:ची ओळख केली. 'हुशार' आणि 'आज्ञार्थी' असं त्याच्याबद्दल बोललं जायचं.

त्यानंतर तो दहावीमध्ये असताना पूर्ण हायस्कूल मध्ये पहिल्या दहामध्ये होता. सर्वांना खूप आनंद झाला. सर्व खुश होते. बारावीमध्ये पण पूर्ण कॉलेजमध्ये तो प्रथम पाच मध्ये आला. एवढा हुशार होता तो. त्याला वाटलं आपण एवढं हुशार आहोत तर आता आपण अजुन पुढे शिकूया. पण प्रत्येकाच्या आयुष्यात जशी अडचणी असतात तसेच याच्या आयुष्यात होत्या. दहावीला असताना त्याच्या वडिलांचा अपघात झाला त्यात खूप खर्च झाला आणि आधिच गरीब वरुन हे असं तर पुढे करणार काय ?

पण पुढे शिकायचं आहे, शिक्षण सोडून चालेल कसं, म्हणून त्याने कॉलेज सोबत काम करायला सुरुवात केली. त्याला वाटत होतं आपलं आयुष्य आता तरी बदलेल आता आपलं आयुष्य आपण मस्त पैकी जगू मात्र त्याचे स्वप्न प्रत्येक वेळी तुटायचे.

बारावी नंतर घरचे मोबाईल घेऊन देतील हे स्वप्न तुटलं. एका मुलीवर विश्वास ठेवला तिने पण सोडून दिले. काही महिने काम केले तर सर्व ठीक होईल ही आशा पण वेळेबरोबर तुटुन गेली. बारावी आधी जसं जगायचा तसं जगणं त्याला आता जमत नव्हतं. सकाळी उठायचं दुपार पर्यत कॉलेज करायचा. दुपारी कामावर जायचा आणि रात्री थोडं उशीरा काम पूर्ण झालं की घरी जायचा जाऊन अभ्यास करायला बसायचा पण, घर छोटं असल्यामुळे घरातली काम सांगायचे, आणि त्याला ते करावं लागायचं.

दर दिवशी घरी त्याचे आई वडील कोणत्या ना कोणत्या कारणा वरुन भांडण करायचे त्याची मानसिकता तुटत होती. मनात जीव देण्याचे विचार यायचे. त्यातच त्याला पुन्हा एक मुलगी भेटली. पहिलं एकट कुठे तरी रडायचा आता मात्र सर्व तिला सांगायचा, पण ती जवळ नसायची त्याच्या. आणि त्याच्याकडे वेळ नसायचा. त्याला नेहमी ह्याची उणीव वाटायची पण ती सांभाळून घ्यायची. मात्र जेव्हा कधी घरी भांडण व्हायचं, नेमकी त्याच वेळी ते दोघे रुसलेले असायचे. तिला काही माहित नसायचं आणि त्याला हे सर्व सांगणे योग्य वाटत नसायचं.

आजही तो हुशार मुलगा कॉलेजमध्ये टॉपला आहे. पण घरच्यांच्या वादामुळे त्याच्या मनात नेहमी जीव देण्याचे विचार चालू असतात. पण तो न खचता सर्व सहन करत पुढे जात

आहे. एवढे वाद होऊन ही त्याची आई नेहमी त्याच्या सोबत आहे. हेच एक कारण आहे की एवढं होऊन ही तो ह्या सर्व संघर्षांचा सामना कणखरपणे करत आहे. आयुष्य जगत आहे. संघर्ष हा आयुष्याचा एक भाग आहे आणि तो सर्वांना झेलावा लागतो. हे त्याला समजल आहे. आणि नकारात्मक सोडून तो आता सकारात्मक विचार आता करत आहे.

न खचता जगत आहे.
एका कोपऱ्यात रडत आहे.
सर्वांचे ऐकून घेत आहे,
काही न बोलता सहन करत आहे.
मनातील प्रेमाला आवडत्या व्यक्तीची साथ आहे,
जवळ नसूनही ती त्याच्या सोबत आहे.
घरच्यांचा वादामुळे स्वप्न त्याचे मेले आहेत,
आयुष्यातील संघर्ष मिडल क्लास मुलाला
चांगलेच माहित आहेत.

◆◆◆

अलीकडे...

अलीकडे गावं ही कशी दुरावू लागली...
घराला घर बिलगलेली
माणस मात्र दुरावू लागली...
अलीकडे नद्या सुद्धा वाहताना
सारखी वळणं घेत नाहीत.
माणसं मात्र चालताना
सरळ कधीच चालत नाहीत...
अलीकडे माणसही रंग बदलू लागली...
सरड्यांनाही तेव्हा लाज वाटू लागली
अलीकडे माणस भावनेपेक्षा...
प्रतिमेवर जास्त भावतात
मनात हूर-हूर चालली
इथेच सर्व का हरतात.

- **Arya K.**
F. Y. B. Com.

नि:शब्द भाषा

शब्दाविना सांगतो आहे.
गुज मनातील माझे
ऐकल्यास ते जाणीवतेने तू
अधोरेखीत होईल अस्तित्व तुझे.
शब्दाविण समजावतो आहे.
भाव अंतरातील माझे
जाणल्यास ते सहजतेने तू
अधोरेखीत होईल स्थान तुझे
शब्दाविना रंगवितो आहे.
सुखचित्र स्वप्नातील माझे.
विहरल्यास ते सोबतीने तू
अधोरेखित होईल महत्व तुझे.
शब्दाविना मांडतो आहे.
गणित आयुष्यातील माझे.
सोडविल्यास ते कल्पकतेने तू
अधोरेखित होईल सर्वस्व तुझे

- **Arya K.**
F. Y. B. Com.

मैत्री

मैत्री म्हणजे फळ नसते... पिकायला
मैत्री म्हणजे फांदी नसते... तुटायला
मैत्री म्हणजे फुल नसते... कोमेजायला
मैत्री म्हणजे मूळ असते एकमेकांना आधार द्यायला.

- **मानसी घाडगे**
(S. Y. B. A.)

"ईश्वराचा अंतिम व सुरक्षित संदेश कुराण(Quran)"

- By Zikr Nakhwa
Class F. Y. B. A.

*** कुराण : एक परिचय :**

कुराण ईश्वरीय ग्रंथ आहे. सातव्या शतकाच्या पूर्वार्धात कुराण ईश्वराकडून मुहम्मद बिन अब्दुल्लाह बिन अब्दुल मुतल्लिब यांच्याकडे प्रकट केला गेला. कुराण आपल्या मुल अरबी भाषेत आज पावोतो पूर्णपणे सुरक्षित आहे. कुराण सर्वार्थाने एक सुरक्षित ईश्वरीय ग्रंथ आहे. कुराणाच्या text मध्ये कोणत्याही प्रकारे ना वाढ झालेली आहे, ना घट झालेली आहे.

*** कुराणचा संदेश संसारचा मनुष्यानचा साठी :**

अल्लाहचे अंतिम पैगंबर मुहम्मद :

1) "जो व्यक्ती नम्र स्वभावापासून वंचित असतो तो सर्व लाभापासून वंचित राहतो."

2) "अल्लाकडे सर्वात जास्त प्रिय तो व्यक्तीआहे जो त्याच्या दासांना जास्तीत जास्त फायदा आणि नफा पोहोचू शकतो."

3) "आपल्या आईवडिलांशी चांगले वागा. निश्चितच तुमची मुले देखील तुमच्याशी चांगले वागतील."

4) "पूर्ण श्रद्धाळू ते लोक आहेत ज्यांची स्वभाव वृत्ती सर्वोत्तम आहे."

5) "मनुष्यासाठी तेच अन्न पवित्र आहे जे मेहनतीने व घाम गाळून मिळवली असेल.

6) " अल्लाची कृपा आहे त्या व्यक्तीवर जो खरेदी व विक्रीआपले हक्क मिळवण्यासाठी नम्रतेने व्यवहार करतो."

7) "अल्लाह पुढे सर्वश्रेष्ठ श्रद्धाळू तो आहे जो सूड घेण्याचे सामर्थ्य असून देखील शत्रूला माफ करुन टाकतो."

8) "जो कोणी सत्कर्म आणि कल्याणाचा मार्ग दाखवेल त्या व्यक्तीला देखील त्यावर अंमल करणाऱ्या सारख पुण्य मिळेल."

9) "समाजात अनैतिक संबंध वाढल्यास गरिबी आणि लाचारी वाढते."

10) "तुम्ही दुसऱ्याच्या घरातील स्त्रिया पासून दूर राहा. तुमच्या घरातील स्त्रिया देखील सुरक्षित राहतील.

11) "जी व्यक्ती तुमच्या सोबत विश्वासघात करते तुम्ही त्याच्या सोबत विश्वासघात करु नका. अर्थातच अल्लाहला विश्वासघातकी लोक अजिबात आवडत नाही."

12) "नातेवाईकांशी फटकून वागणारा जन्नत मध्ये कदापि प्रवेश होऊ शकत नाही."

13) डोळ्यात अश्रू नसणे, हृदय कठोर असणे, विनाकारण मोठ्या अपेक्षा ठेवणे आणि जगाबद्दल अति हवस व लालसा ठेवणे या चार गोष्टी दुर्भाग्याची चिन्हे आहेत."

14) "इजा पोहोचविणारी वस्तू रस्त्यापासून दूर करणे सुद्धा पुण्य कार्य आहे."

15) ज्या व्यक्तीकडे या चार गोष्टी आहेत त्यास जकातील इतर एखादी वस्तू नसल्याचा खेद नाही राहणार :
1) ठेवीचा रक्षण 2) प्रत्येक बाबतीत सत्यता
3) चांगली सवय, आणि 4) पवित्र उत्पन्न

16) "Love Allah for what he nourishes you with of his blessing, Love me due to the love of Allah, and Love the people of my house due to your love of me."

17) "Allah does not forbd that you be kind and just on account of religion, nor drove you out of your homes. Surely Allah loves those who are equitable."

"Islam obeys Loves for the country."
"Love of one's country is a part of faith."
(Prophet uh)

◆◆◆

"आई-बाबा माझ्या आयुष्याचे आधार स्तंभ"

- Nida Shakil Khot
T. Y. B. Com.

आई आणि बाबा, हे दोन शब्द आपल्या आयुष्याचा आधार आणि दिशा ठरवणारे आहेत. जीवनात अनेक वादळं अडचणी आणि समस्या येतात, पण त्याचवेळी आपल्या आई-बाबांचा आधार मिळाल्यामुळे आपण त्या सर्वांचा सामना करु शकतो. आई आणि बाबा ही आपल्या आयुष्यातील दोन्ही आधार स्तंभ आहेत, ज्यांच्यामुळे आपली जीवनयात्रा अधिक सशक्त आणि स्थिर बनते.

आई म्हणजे ममता, प्रेम आणि आशीर्वाद. तिची आपल्या मुलासाठी स्वत:चं सर्वस्व समर्पित करण्याची तयारी असते. तिच्या कुशीत असलेल्या प्रेमाच्या उबेमुळेच आपल्याला आयुष्यातील पहिलं आणि महत्वाचं धैर्य मिळतं. आईने दिलेली संस्कृती, शिक्षण आणि प्रेम हे आपल्याला जीवनात खूप मोठे पाऊल टाकायला मदत करतात.

आई कधीच थकत नाही, तिच्या चेहऱ्यावर कधीही राग किंवा नाखुशी दिसत नाही, तिथे फक्त प्रेम आणि समर्पण असतं. तिच्या प्रत्येक कृतीत एक अपार माया आहे, जी आपल्याला केवळ आनंदच नाही, तर जीवनाला अधिक सुंदर बनवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या प्रेरणा देते.

बाबा हे आपल्या कुटुंबाच्या जीवनाचे खंबीर आधार आहेत. त्यांचा स्वभाव कधी कठोर, कधी कोमल असतो, पण त्याच्या कडवटपणात देखील एक गोड प्रेम असते. बाबांच्या कठोरतेमध्ये आपल्याला जीवनाचे खरे मूल्य आणि उद्दिष्ट शिकायला मिळते. ते आपल्या मुलांसाठी जगातल्या प्रत्येक अडचणीवरी मात करण्याची प्रेरणा देतात.

बाबा आपले कुटुंब एकत्र ठेवण्यासाठी,त्याचं भविष्य उज्ज्वल करण्यासाठी अथक कष्ट घेत असतात. ते आपल्या मुलांना केवळ शिक्षण नाही, तर जीवनातील शहाणपण देखील देतात. बाबा असतात खूप शहाणे, त्यांचं मार्गदर्शन आणि समर्थन आपल्या आयुष्यातील एक मोठं बलस्थान बनतं.

आई आणि बाबा हे दोन्ही आपल्याला आयुष्याचे ध्येय ठरवण्यासाठी, योग्य दिशा दाखवण्यासाठी आणि मोठ्या अपयशानंतरही पुन्हा उभं राहण्यासाठी मदत करतात. त्यांचा विश्वास आणि आशीर्वाद आपल्याला कधीही हार मानायला आणि थांबायला सांगत नाही. त्यांच्या पाठींब्यामुळे आपल्याला आयुष्यात सर्वोत्तम यश मिळवता येते.

जीवनाच्या प्रत्येक वळणावर आई-बाबांचे प्रेम आणि मार्गदर्शन आपल्याला समर्थ बनवते. त्यांच्या आशीर्वादानेच आपण मोठं व्हायला शिकतो आणि जीवनातील सर्वात कठीण अडचणींवर मात करतो. त्यांचं प्रेम आपल्या जीवनाचे ते आधार स्तंभ आहे, जे आपल्याला पंख देतात आणि जीवनाच्या प्रत्येक क्षणाचा आनंद घेण्यासाठी प्रेरित करतात.

आई आणि बाबा हे आपल्या आयुष्याचे खरे आधार स्तंभ आहेत. त्यांच्यामुळे आपल्याला जीवनातील खूप काही शिकता येतं. त्यांची ममता, त्यांचा त्याग, त्यांची कठोरता आणि प्रेम हेच आपल्या जीवनात संघर्ष करण्यासाठी प्रेरित करतात. त्यांचं प्रेम अनमोल आहे, तेच आपल्याला यशाच्या शिखरापर्यंत पोहचवते. आई-बाबांमुळेच आयुष्याला अर्थ मिळतो आणि आपली जीवनयात्रा अधिक सुंदर होते.

◆◆◆

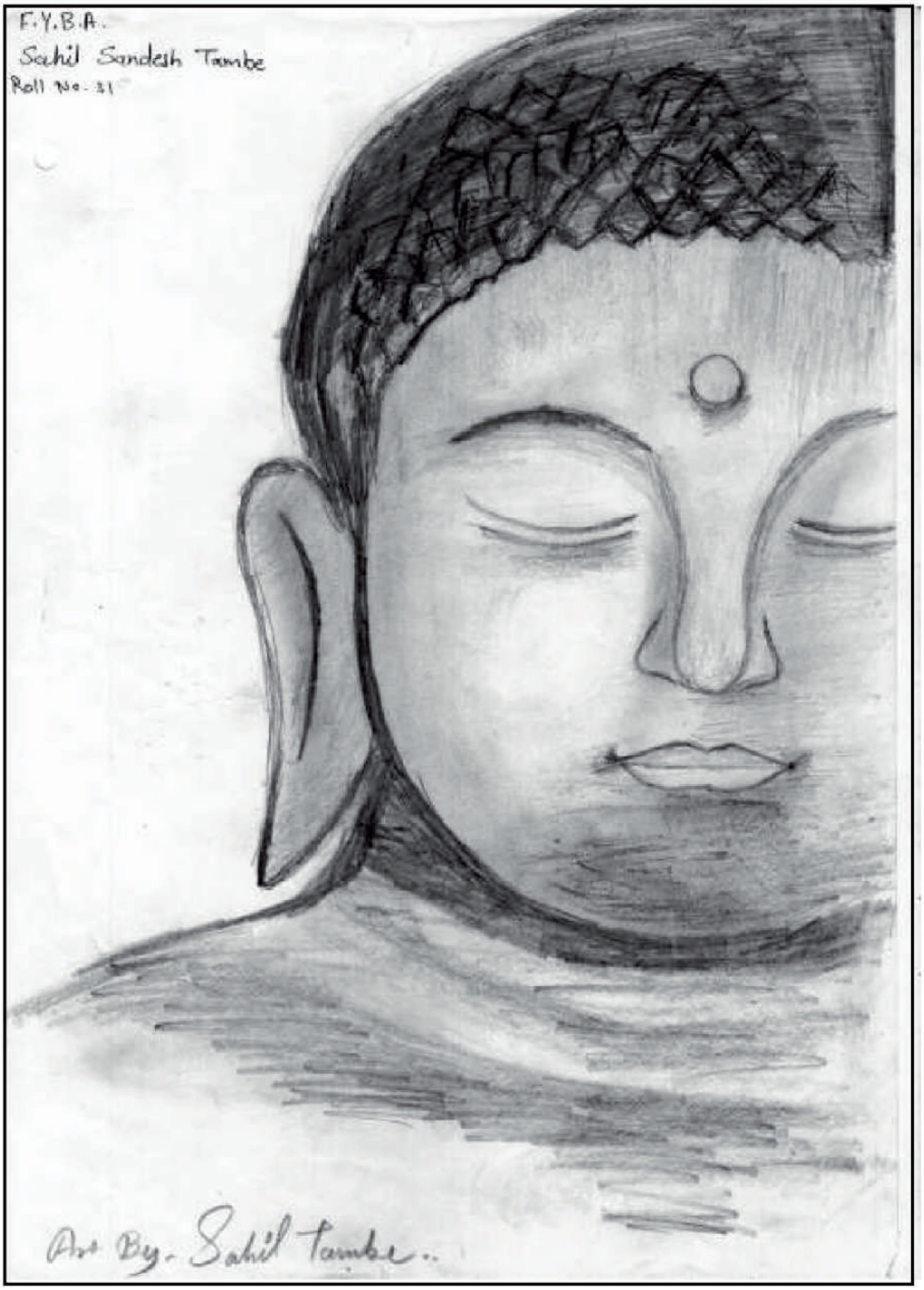
F.Y.B.A.
Sahil Sandesh Tambe
Art By- Sahil Tambe..

स्फूर्ती ज्योती - रमाई

- प्रा. तमन्ना सुहास मोरे
(सहाय्यक प्राध्यापक)
B. M. S. विभाग

स्फूर्ती देवता रमाबाई भीमराव आंबेडकर ! निस्वार्थ व्यक्तीमत्व असलेल्या रमाबाई प्रसिद्धीच्या प्रकाशात त्यांचे नाव फारच कमी झळकते.

भीमराव रावजी आंबेडकर यांना डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर बनण्यासाठी जेवढा त्याग स्वत: डॉ. बाबासाहेबांनी केला आहे. तेवढाच तोला-मोलाचा त्याग माता रमाबाईनी केला आहे. त्यामुळेच रमाबाईचे मोठेपण तिच्या पतिनिष्ठेत सामावले आहे.

रमाइची खरी पुण्याई, प्रज्ञा सूर्याची सावली,
कधी पुटपुटली नाही, वादळात ही माऊली,
पटक्याचं लुगड नेसून, भिमाची बघण्या नवलाई,
सहकार्याची मूर्ती होती, त्यागमूर्ती रमाई....

दैनंदिन सुख दु:खात आत्मयतेने सहभागी होणारी, मेणबत्तीप्रमाणे स्वत:चे जीवन तीळतीळ जाळून पतीला प्रकाशित करणारी ही सर्वार्थाने अर्धांगिंनी होतीह्व

अशा त्यागमुर्ती रमाईचा जन्म इ.स. 1898 मध्ये दापोली जवळील वणंद या गावी झाला. धुत्रे आडनावाच्या अत्यंत गरीब कुटुंबात रमाईने जन्म घेतला. त्यांचे मुळ नाव रामी भीकू धुत्रे होय. जन्मापासून गरीबी आणि काबाडकष्ट नशीबाला असूनही रामी नेहमी सुंदर सदाफुली, नित्य हसतमुख आणि टवटवीत रामी ही रखम व भीकू धुत्रे यांची दुसरी कन्या होती रामीच्या पाठी अजून एक मुलगी झाल्यानंतर भिकू धुत्रे यांना वंशाचा दीवा हवा असल्याने त्यांना चौथा मुलगा झाला.

चौथ्या बाळंतपणानंतर रामीच्या आईची तब्बेत खालावली व काही वर्षात त्यांचा मृत्यू झाला. आईच्या मृत्यूनंतर तीच्या लहान भावंडाची जबाबदारी रामीवर आली. काही वर्षानी भिकू धुत्रे यांनी आपला प्राण सोडत रामीला पोरके केले. मातापित्यापासून पोरक्या रमाला पुढे काही वर्ष चुलत्यानी सांभाळले.

4/4/ 1906 रोजी सुभेदार रामजींचा पुत्र 'भीम' याच्याशी रामीचा विवाह अगदी साध्या पद्धतीने मुंबई येथील भाइखाळा येथे पार पडला. आणि रामीची रमा झाली. विवाह समयी रमाई वयाने लहान होत्या व शिक्षणाशी काही संबंध नसलेल्या व्यक्ती होत्या. याउलट त्यांचे पती अत्यंत विद्वान आणि बुद्धीमान होते. बाबासाहेबांनी रमाईला लिहायला व वाचायला शिकवले.

डॉ. बाबासाहेब हे शिक्षणासाठी सतत बाहेर असत. जोपर्यंत सुभेदार रामजी हयत होते, तो पर्यंत कुटुंबाची आर्थिक परीस्थिती व्यवस्थित होती. 2 फेब्रुवारी 1913 ला रामजी सकपाल काळाआड झाले.

इथून रमाचा दारिद्र्याशी संघर्ष सुरु झाला. नवरा शिक्षणासाठी बाहेर, घरची आर्थिक परीस्थिती बेताची असूनही पडेल ते काम करुन बाबासाहेबांना शिक्षणासाठी पैसे पाठवत असत. 'शिकलेल्या व्यक्तीची बायको शेण गोवऱ्या विकते' या गोष्टीवर लोक बाबासाहेबांकडे बोट दाखवायला नको म्हणून रात्रीच्या अंधारात त्या गोवऱ्या थापत असत.

एका मागे एक डॉ. बाबासाहेब आणि रमाईची चार मुले भुकमारी मुळे गेली. काळाचा येवढा मोठा वार आणि कठीण परीस्थितीतही रमाई आंबेडकरांना पत्राद्वारे असे सांगत राहिल्या की आम्ही ठीक आहोत. तुम्ही अभ्यासाकडे लक्ष द्या. पैशाची चिंता करु नका. एका मागे एक मृत्यू पाहीलेल्या रमाईने आपल्या परीस्थितीची तक्रार पतीकडे केली नाही. धनाचा अभाव जरी, तरी नांदली रमाई दिन दुबळ्यांची माय, दिनदलितांची आई. अख्या आयुष्यात नाही केली तक्रार, निखाऱ्यातही फुललेली, नाही घेतली माघार.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी गेली अनेक वर्षे उराशी बाळगलेले स्वप्न आता साकार झाले होते. 'राजगृह' नामक वास्तु त्यांनी बांधली आणि अपार कष्ट आणि अगणित दु:ख

नंतर रमाई खऱ्या अर्थाने राजलक्ष्मी झाली. पण हे सुख काही काळापुरते होते. रमाईची शारिरीक प्रकृती आता तिला साथ देत नव्हती खूप डॉक्टर आणि औषधे करुनही त्यांच्या श्वासाचा त्रास बळावत चालला होता.

शेवटच्या काही क्षणामध्ये पतीकडे एकटक पाहून रमा म्हणाल्या ''साहेब रडू नका ! मला हसत हसत निरोप द्या !'' 17 मे 1935 च्या दुर्दैवी दिवशी भरल्या कुंकवाने सौभाग्याचे मरण रमाला आले.

शेवटच्या क्षणी डॉ. आंबेडकर म्हणतात....

''जी जन्मभर माझ्यासाठी चंदनासम झिजली
ती माझी रामु मला एकट्याला सोडून कशी चालली !''

◆◆◆

दिवस

कोवळ्या सोनेरी किरणात न्हाऊन निघाला
पक्ष्यांचा मंजूळ किलबिलाट झाला
कोकीळेने मधूर तान घेतला
सृष्टीचा पदन्यास करत आजचा दिवस उजाडला.

सृष्टीने लख्ख पितांबर ओढला
गाई-वासरे गेली चरायला
पाना, फुलांना बहर आला
श्वास घेत दिवस हलकेच डोईवर चढला.

गीत गायन करीत पक्षी निघाले घराला
गाई-वासरांनी परतीचा रस्ता धरला,
बावरली संख्या लाजूनी लालीमा ओढला
हुरहूर लाऊन आजचा दिवस ही सरला...

- Arya K.
F. Y. B. Com.

याला जीवन ऐसे नाव...

आयुष्यभर सोबत असून,
जवळ कधी बसत नाही.
एकाच घरात राहून आम्ही
एकमेकांस दिसत नाही.

हरवला तो आपसातला
जिव्हाळ्याचा संवाद
एकमेकांस दोष देऊन
नित्य चाले वादविवाद

धाव धाव धावतो आहे,
दिशा मात्र कळत नाही.
हृदयाचे पाऊल कधी
हृदयाकडे वळत नाही.

इतकं जगून झालं पण,
जगायलाच वेळ नाही
जगली आहोत कशासाठी
काहीच कसला मेळ नाही.

क्षण एक येईल असा.
घेवून जाईल हा श्वास
अध्यावरच थांबलेला
असेल जीवन प्रवास

अजूनही वेळ आहे.
थोड तरी जगून घ्या
सुंदर अशा जगण्याला
डोळे भरुन बघून घ्या...

- Arya K.
F. Y. B. Com.

पहिला कॅम्प - एक अनुभव

- धनश्री रविकांत आंबेकर

वर्ग : F. Y. B. A.

मी कॅडेट धनश्री रविकांत आंबेकर. मी न. का. वराडकर कॉलेजमध्ये प्रथम वर्ष शिकत असून एनसीसीच्या दुसरे वर्ष शिकत आहे. सांगण्याचे कारण एवढेच की एनसीसीच्या चालू वर्षापासून ते आतापर्यंतचा हा माझा पहिला कॅम्प होता. एनसीसी कॅम्पमध्ये सहभागी होण्याचा अनुभव अतिशय अद्वितीय आणि संस्मरणीय होता. हा कॅम्प कोल्हापूर मध्ये घेण्यात आला. या कॅम्पचा कालावधी दि. १२ डिसेंबर ते २१ डिसेंबर २०२४ पर्यंत घेण्यात आला. कॅम्पला जाण्याची खूप उत्सुकता होती, शेवटी कॅम्पचा दिवस आला, १२ डिसेंबर सकाळी ७.३० ची दापोली-कोल्हपूर बस होती. कॅम्पला जाणारे सगळे कॅडेट उपस्थितहोते, त्यासोबत आमचे ANO LFT सीताफुले सर देखील आम्हालासोडण्यासाठी, तर कॅम्पसाठी शुभेच्छा देण्यासाठी आले होते.

आम्ही सगळे कोल्हापूरला सायंकाळी ४.४५ पर्यंत पोहोचलो, तिथे गेल्यावर कागदपत्रे तपासणी झाली. अल्फा, चार्ली, ब्राओ, डेल्टा अशा एकूर चार कंपन्या असतात, त्यामध्ये मला डेल्टा कंपनी मिळाली होती. तपासणी झाल्यानंतर आम्ही आपापल्या कंपनीमध्ये गेलो. तिथे गेल्यावर सगळे कॅडेट वेगवेगळ्या ठिकाणाहून आले होते. पहिला दिवस असल्यामुळे थोडं वेगळं वाटत होतं पण सगळ्यांशी हळूहळू ओळख होऊ लागली.

कॅम्पचा खरा फायदा म्हणजे शारीरिक फिटनेस, शिस्त, सहकार्य व वेळेचे व्यवस्थापन यांचे महत्त्व शिकायला मिळालले. तिथे गेल्यानंतर खूप चांगल्या सवयी लागल्या. सकाळी पहाटे लवकर उठून व्यायाम, परेड आणि शारीरिक क्रीयाकलापांनी फिटनेस सुधारण्याची संधी मिळाली. तसेच शिस्त व सगळ्या गोष्टी वेळेवर पूर्ण करणे, नियमांचे पालन करणे यांमुळे व्यक्तिमत्व विकास झाला. परेड, नाष्टा, लेक्चर्स, जेवण त्यानंतर व्यायाम हा दिवसाचा दिनक्रम होता. कॅम्प मध्ये सर्व कॅडेट मिळून काम केल्यामुळे सहकार्य आणि समंजसपणा वाढला. नाश्ता झाल्यानंतर ८.०० ते १.०० वाजेपर्यंत जे लेक्चर व्हायचे त्यामध्ये विविध प्रकारचे विषय असून त्याची प्रत्यक्ष कृती करुन घ्यायचे जेणेकरुन सगळ्यांना शिकवलेले कळले पाहिजे.

देशभक्ती, नेतृत्व गुण आणि आपले व्यवस्थापन यासारख्या अनेक उपयुक्त गोष्टी शिकायला मिळाल्या. यामध्ये जर एखाद्या माणसावरती किंवा आपल्यावरती आपत्कालीन वेळ आली तर त्यातून कसा मार्ग काढला पाहिजे यांचे मार्गदर्शन सुद्धा केले, त्या मार्गदर्शनामुळे आपण इतरांची मदत करु शकतो.

मनोरंजन म्हणजे सांस्कृतिक कार्यक्रम आणि मैत्रीपूर्ण स्पर्धा यामुळे कॅम्पचे वातावरण उत्साही असायचे, सायंकाळी ६.०० वाजता रोलकॉल होत असत. त्यामध्ये दुसऱ्या दिवसाचे नियोजन सांगितले जात असत. रोलकॉल नंतर एनसीसी गीत म्हणून रोलकॉल संपत असे. कॅम्पच्या तिसऱ्या दिवसापासून आम्हाला मॅप रिडिंग व रायफल कशी हाताळायची याचे प्रशिक्षण देऊन आमच्याकडून प्रात्यक्षिक करुन घेत असत व त्यामधून काही वॉलेंटियर निवडले गेले. तर त्यामध्ये माझी सुद्धा निवड झाली होती. माझा फायरिंग रायफल ग्रुप हा ७.०५ होता.

यानंतर आता राहिला शेवटचा दिवस शेवटच्या दिवशी सकाळी नेहमीप्रमाणे परेड झाली, तसेच संध्याकाळपर्यंतचा दिनक्रम सारखाच होता. त्यानंतर सांस्कृतिक कार्यक्रम घेतला गेला होता. त्यानंतर सगळे प्रमुख पाहुणे आलेहोते तर त्यांच्या सोबत जेवण झाल.

कॅम्पचा शेवटचा दिवस त्या दिवशी सगळ्या वॉलेटिंयर ना मेडल देण्यात आले तसेम कंपनी (Co) सोबत फोटो काढले, आणि सगळे आपापल्या घरी जाण्यासाठी निघाले.

◆◆◆

स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर

- पूजा श्रीकांत निजामपूकर
वर्ग : T. Y. B. A.

॥ न मजसी ने परत मातृभूमीला,
सागरा प्राण तळमळला ॥

लहानपणापासूनच मला स्वातंत्र्यवीर सावरकर हे अलौकिक व्यक्तीमत्व मनात ठसले होते. स्वातंत्रवीर विनायक दामोदर सावरकर यांचा जन्म २८ मे १८८३ ला नाशिक जवळच्या भगुर येथे झाला. वडील दामोदरपंत आणि आई राधाबाई. जेष्ठ बंधू गणेश, बहिण मैनाबाई व धाकटे बंधू नारायण अर्थात बाळ सावरकर. आई राधाबाई लवकर वारल्यामुळे दामोदरपंतांनीच आपल्या मुलांचा सांभाळ केला.

दामोदरपंतांना वाचनाची खूप आवड होती, घरी पुस्तकांचा मोठा संग्रह होता. त्यांनी कविताही लिहील्या होत्या. याचं हे बाळकडू वीर विनायकला मिळाले. मराठी, संस्कृत, इंग्रजी ग्रंथ, केसरी, काळ, पुणे वैभव अशा विविध वृत्तपत्रांचे ते नियमित वाचन करीत असे. त्यातून देशप्रेम कसा व कुठे छापला गेला, कुठल्या परिस्थितीत सुभाषचंद्र बोस व भगतसिंग यांनी त्या आवृत्त्या काढल्या हा सारा इतिहास खूप वाचण्यासारखा आहे.

ब्रिटिशांच्या साम्राज्यात हिंदुस्थानात १८५७ चा सुवर्ण महोत्सव साजरा करणे शक्य नव्हते तरी तो गुप्तपणे साजरा झालाच. त्यागाच्या, बलिदानाच्या शपथा घेतल्या गेल्याच पण त्यामुळे लॉर्ड मिंटो याने दडपशाही सुरु केली. लाला लजपतराय, सरदार अजितसिंह यांना मंडालेला डांबण्यात आले. तेव्हाच सावरकरांनी त्यांच्याविरोधात लेखणी उचलली. हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्याचा प्रश्न जगभर पसरला. जर्मनीत स्टूटगार्ड येथे भरलेल्या आंतरराष्ट्रीय समाजवादी परिषदेत २२ ऑगस्ट १९०७ या दिवशी सावरकरांच्या कल्पनेतून साकारलेला भारताचा तिरंगा 'मादाम कामा' यांनी तिथे झळकवला.

सावरकरांनी जोसेफ मॅझिनीच्या आत्मचरित्राच्या निवडक भागांचे मराठी भाषांतर कले. या पुस्तकाची प्रस्तावनाच क्रांतीकारकांची 'गीता' ठरली. तो ग्रंथ ब्रिटीशांनी जप्त केला परंतु त्याआधीच ती प्रस्तावना सर्वामुखी झाली होती.

१८५७ चा उठाव मोडून काढल्यानंतरच ब्रिटीश हिंदुस्थानात पक्के स्थिरावले. त्या विजयाचे सुवर्ण महोत्सवी वर्ष म्हणून ब्रिटीश साजरा करत होते. पण सावरकर स्वस्थ बसले नाहीत, त्यांनी १८५७ च्या हौतात्मांचा सुवर्ण महोत्सव भारतभवनातच दणक्यात साजरा केला.

मंगल पांडे, नानासाहेब पेशवे, झाशीची राणी, तात्या टोपे, राणाकुंवर सिंह यांनी १८५७ मध्ये जो लढा दिला होता ते 'शिपायांचे बंड' नव्हतं तर ते 'स्वातंत्र्यसमर' होत हे सावरकर नुसते आपल्या भाषणातून सांगत राहिले नाहीत तर त्यांनी वयाच्या केवळ २५ व्या वर्षी त्या उठावाचा संपूर्ण इतिहास लिहीला. १८५७ चे स्वातंत्र्यसमर हाच ऐतिहासीक ग्रंथ, भारतीय लोकांसाठी प्रेरणा देणारा ठरला.

वयाच्या २० व्या वर्षी 'जयोस्तुते' हे अजरामर स्वातंत्र्यतेचं स्तोत्र लिहीले. स्वदेशीचा प्रचार करण्यासाठी १९०५ मध्ये परदेशी कापडांची होळी ही देशातील पहिली होळी केली. यांत लोकमान्य बाळ गंगाधर टिळक यांचा पाठिंबा होता. सावरकरांनाही शिक्षा झाली.

१९०६ मध्ये बॅरीस्टर होण्यासाठी ते लंडनला गेले. तेथे स्वातंत्र्याचा प्रश्न त्यांनी जगासमोर मांडला. तिथल्या भारतीयांना क्रांतीकार्यासाठी प्रवृत्त केले. चिनी क्रांतीकारकांकडून पिस्तुल

मिळवले. मग बाँब. स्वातंत्र्यासाठी प्राणत्याग करायलाही ते तयार झाले.

भारतीयांवर होणारे अन्याय पाहून सावरकरांच रक्त सळसळून उठलं. केवळ वयाच्या १५ व्या वर्षी देशाला स्वातंत्र्य परत मिळवण्याची शपथ घेतली.

सावरकरांचे कुटुंबाचे सारे काही जप्त झाले. घरातले तिघेही पुरुष तुरुंगात व स्त्रिया रस्त्यावर. पण त्याची तमा नव्हती. सावरकर घराण्याने हे व्रत जाणूनबूजून घेतल होतं

ब्रिटीश सरकारने अंदमानात सावरकरांना व त्यांच्या कुटुंबाला बैलाप्रमाणे कोलूला जूंपले. त्यांचा अतोनात छळ केला तरीही हे सगळे सहन करीत आपले कार्य करीत राहीले.

पूर्वीच्या त्या भयंकर वातावरणात, भीषण अंधारात, त्रासदायक प्राण्यांच्या संगतीत, फाशीचे कैदी विव्हळत आहेत, मारहाण झालेले रडत आहेत, कोणी जीव दिला आहे, कोणी जीव द्यायच्या विचारात आहे, खायलाप्यायला धड नाही, आवश्यक सोई नाहीत अशा वातावरणात त्यांनी हजारो ओळींचे काव्यं लिहीलं आणि तेही भिंतीवर. हे सारचं अलौकिक आहे.

तस बघायला गेले तर सर्वच समाजसुधारकांनी आपल्या देशासाठी अतोनात कष्ट घेतले, बलिदानही दिले, स्त्रीयांसाठी अनेक सुधारणा केल्या. तरीही मला स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर हे मला फार आवडतात. त्यांच्याविषयी लिहीतांना काय लिहू आणि किती लिहू असा मोठा प्रश्न पडतो.

आणि मला खूप अभिमानही वाटतो कि मी अशा समाजसुधारकांच्या स्वतंत्र भारतात आहे.

◆◆◆

दोस्ती असावी तर अशी...

दोस्ती असावी एखाद्या फुलाप्रमाणे,
एकमेकांच्या सुख दु:खात विरघळून पडणारी.
दोस्ती असावी एकाद्या गोड,
फणसाच्या रसाळ गऱ्याप्रमाणे...
दोस्ती असावी एखाद्या,
बहिण-भावाच्या गोड नात्याप्रमाणे.
दोस्ती असावी आईच्या,
एक गोड हाकेप्रमाणे...
दोस्ती आहे एक ध्यास,
दोस्ती आहे एकमेकांचा श्वास.
दोस्ती आहे नात्यांची एक अतूट नाळ,
दोस्ती आहे जीवनात, जीवनरुपी जगण्याची वाट.
कारण दोस्तीमध्ये पाहिजे हे सारे,
असण्याकरिता एकमेकांत विश्वास.

- Rahul Dattaram Pawar
Class - S. Y. B. MS. Roll no. 17
Mo. no. 9373207548

जीवन

चालणारे आहेत दोन पाय
एक पुढे असतो तर दुसरा मागे
पुढच्याला अभिमान असतो
मागच्याला अभिमान नसतो
कारण त्यांना माहीत असतं
क्षणात सार बदलणार असतं
याचंच नाव जीवन असतं....

- साहिल रहाटे
T. Y. B. A.
मो. नं. 9022131859

एक भेट... एक प्रेरणा

- प्रा. नेहा जालगांवकर
(इतिहास विभाग)
Mob. No. 9673943017

याआधी मी फक्त ऐकल होतं की बहुविकलांग मुलांचे जीवन किती कठीण असते. त्यांचा संघर्ष कसा असतो. पण जेव्हा दापोलीतील जालगांव या गावातील बहुविकलांग व गतिमंद मुलांचे शिक्षण व पुनर्वसन केंद्राला भेट दिली. तेव्हा हा अनुभव केवळ ऐकण्यापुरता नसून तो मनाला भिडणारा आणि जीवनाला नवी दिशा देणारा ठरला.

संघर्षातून उभी राहिलेली स्वप्ने
''दापोलीच्या जालगावात,
एक शिक्षणमंदिर उभं आहे...
अंधारातून उजेड देणारे,
पुनर्वसनाच पवित्र स्थान आहे...''

या केंद्रात प्रवेश करताच तिथल्या विद्यार्थ्यांचे चैतन्यमय वातावरण, शिकण्याची जिद्द आणि भविष्यासाठीची तयारी पाहून मन भारावून गेले. काही विद्यार्थी शारीरिकदृष्ट्या सक्षम नव्हते, तरीही त्यांचे ध्येय मात्र स्पष्ट होते. ते शिक्षण, कला आणि विविध कौशल्यांमध्ये पारंगत होत होते.

संस्थेची मायेची सावली
''रेखा बागूल, महेश्वरी विचारे,
मायेची सावली उभी आहे...
कधी प्रेमाने समजवतात,
कधी खंबीरपणे उभ्या राहतात...
या मुलांसाठी अविरत,
त्या दिवसरात्र झटतात.

या संस्थेच्या कार्यात रेखा बागुल आणि महेश्वरी विचारे यांसारख्या समर्पित व्यक्तिंचा मोठा वाटा आहे. त्या या मुलांची फक्त काळजी घेत नाहीत, तर त्यांना आयुष्य नव्याने उभं करण्याची प्रेरणा देतात. या मुलांसाठी त्या केवळ शिक्षिका नाहीत, तर आईसारखी ममता आणि मार्गदर्शन करणाऱ्या मार्गदर्शकही आहेत.

एक अविस्मरणीय शिकवण
''या भेटीने शिकवलं मला,
जीवन संघर्षाने चालत असतं...
अपंग नव्हे, ते लढवय्ये आहेत,
स्वप्नांना नवे अर्थ देत असतं...''

या केंद्रातील मुलांच्या जिद्दीने मला खूप काही शिकवलं. शरीराने कमकुवत असूनही त्यांची आत्मशक्ती विलक्षण होती. त्या विद्यार्थ्यांच्या डोळ्यातील आत्मविश्वास आणि जीवनाकडे सकारात्मक बघण्याचा दृष्टीकोन पाहून जाणवलं की, आपल्या जीवनात कितीही अडचणी आल्या तरी त्या जिद्दीने आणि सकारात्मकतेने पार करता येतात.

बहुविकलांग पुनर्वसन केंद्राला दिलेली ही भेट माझ्या आयुष्यातील एक अविस्मरणीय अनुभव ठरला. या मुलांसाठी कार्य करणाऱ्या संस्थेचे कार्य खरोखर प्रेरणादायी आहे.

या भेटीने मला फक्त एक अनुभव नाही, तर जीवनाकडे बघण्याचा नवा दृष्टीकोन दिला आहे.

◆◆◆

रायगडावरील सहलीचा अनुभव

- वैष्णवी वि. मोरे
T. Y. B. A. (History)

महाविद्यालयीन सहलीचे काही क्षण असे असतात की, आयुष्यभराच्या आठवणीनमध्ये तो अनुभव ठसवून जातो. रायगडाचा इतिहास, छत्रपती शिवाजी महाराजांची वीरशुर कथा आणि त्या प्राचीन किल्ल्याच्या पायऱ्यांवर चढण्याचा रोमांच या सहलीचा मुख्य आधार होता.

सहलीची तयारी आणि प्रवासाची सुरुवात -

सहलीच्या उत्साहात सर्वांचे मन भारावले होते. गाडीमध्ये एकत्र बसून निघण्यापूर्वीच्या गप्पा, गाणी आणि योजना हे सर्व क्षण त्या सहलीच्या सुरुवातीचे अनमोल क्षण बनले. प्रत्येक जण स्वत:च्या अपेक्षा आणि आशा घेऊन या सहलीसाठी सज्ज झाला, जात इतिहासाच्या जवळ जाण्याची आणि शौर्यगाथेची अनुभुती घेण्याची आकांक्षा होती.

रायगडाचा ऐतिहासिक स्पर्श -

रायगड किल्ला हा छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या शौर्यगाथेचा जीवंत पुरावा आहे. किल्ल्याच्या पायऱ्यांवर चढताना प्रत्येक दगड आणि प्रत्येक कोपरा इतिहासाची कथा सांगत असल्यासारखा अनुभव आला. मार्गदर्शकांनी सांगितलेल्या कथा, जुन्या युद्धकला आणि वीर शहीदांची स्मृती यामुळे प्रत्येक विद्यार्थ्याच्या मनात अभिमानाची जाणीव निर्माण झाली. किल्ल्याच्या इतिहासाशी एक नवीन नातं जोडून दिलं

समूहातील मैत्री आणि अनुभवांची रंगत -

या सहलीमधील आणखी एक महत्त्वाचा पैलू म्हणजे समूहातील मैत्रीची जाणीव एकत्र चालताना, गप्पा करताना आणि स्मृतींच्या फोटोसाठी थांबताना एकमेकांमध्ये बांधलेले नाते आणखी दृढ झाले. काही प्रसंगात एखाद्या मित्राच्या छोट्या गप्पांनी सर्वांचे हसू फोडसे, तर काही क्षणांत इतिहासाची खोल शिकवण आत्मसात झाली. प्रत्येक अनुभवाने विद्यार्थ्यांच्या मनात एक नवीन रंग भरला आणि ते परस्परांच्या सोबत आयुष्यभर आठवणीत राहतील असे क्षण निर्माण झाले.

साहस आणि शिकवण -

रायगडावरील सहलीने फक्त ऐतिहासिक स्थळाची ओळख करुन दिली नाही, तर प्रत्येकाने आपल्या मनातील भीतीला आव्हान देऊन साहसाचा अनुभव घेतला. कठीण पायऱ्यांवर चढताना आणि उंचावरुन शहराचे विहंगम दृश्य पाहताना, प्रत्येकाला आत्मविश्वास आणि धैर्याची शिकवण मिळाली. या अनुभवातून विद्यार्थ्यांनी आत्मशक्तीचा बोध घेतला आणि आपल्या आयुष्यातील प्रत्येक अडचणीवर मात करण्याचा संकल्प दृढ केला.

समारोप -

रायगडावरील ही सहल केवळ एक सहल नव्हती, तर इतिहास, साहस आणि मैत्रीची अमूल्य शिकवण होती. या अनुभवाने प्रत्येक विद्यार्थ्याच्या मनात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आदर्शांची झलक आणि त्यांच्या शौर्याची शिकवण मिळाली. या अनुभवातून विद्यार्थ्यांनी आत्मशक्तीचा बोध घेतला आणि आपल्या आयुष्यातील प्रत्येक अडचणीवर मात करण्याचा संकल्प दृढ केला.

मार्गदर्शक प्राध्यापक - **खरात सर**

◆◆◆

लावणी सम्राज्ञी विठाबाई भाऊ मांग नारायणगांवकर

- सलोनी कदम
S. Y. B.A.

'ढोलकी फडाच्या तमाशाची राणी' असा किताब प्रेक्षकांकडून मिळविलेल्या विठाबाईनी १९५० ते १९७० चा काळ गाजवला विठाबाई यांचा जन्म इ. स. १९३५ साली जुलै महिन्यात पंढरपूर येथे झाला. विठाबाईना नृत्याची आवड होती. त्या त्यांच्या दोन्ही बहिणींच्या मार्गदर्शनाखाली विठाबाई लावणीनृत्य करण्यात तयार झाल्या.

विठाबाईनी अत्यंत हलाखीच्या परिस्थितीत तमाशा फड चालविला. सावळ्या रंगाची पण देखणा चेहरा असणारी ही नृत्यांगना आपल्या अदाकारीने रसिकांच्या मनावर हुकूमत गाजवायची. गावकरांचा अभिमान असणाऱ्या विठाने "पोटासाठी नाचते मी पर्वा कुणाची" ही लावणी अजरामर केली तर त्याच बरोबर मुंबईची केळेवाली, रायगडची राणी, पाटलाची अवलाद, कृष्णाकाठचा फरारी असे कितीतरी वग विठाबाईंनी आपल्या गोड गळा, आपला नृत्याविष्कार व उत्तम अभिनयाने रसिकांच्या मनावर अधिराज्य गाजविले.

विठाबाई पोटापेक्षा कलेसाठी नाचणारी विठा गरोदर असतानाही स्टेजवर नाचत होती, नाचता नाचता पोटात बाळंतपणाच्या कळा येवू लागल्या, स्टेजवर मागे असणाऱ्या तंबूत जाऊन विठा बाळंत झाली. बाळाची नाळ दगडाने ठेचून विठाबाई पुन्हा स्टेजवर आल्या, मुलगी झाल्याची बातमी देऊन पुन्हा नाचायला लागली. प्रेक्षकांनी हात जोडून सांगितले. विठाबाई आराम करा, आमचे पैसे फिटले, अशी ही लोककलावंत होणे नाही. विठाबाईंच्या जीवनचरित्राची भूराळ तमाम रसिकांवर पडलीह्व

महाराष्ट्र सरकारने २००६ मध्ये 'तमाशा सम्राज्ञी' विठाबाई नारायणगावकर यांना जीवनगौरव पुरस्कार देण्यात आला. तमाशा क्षेत्रात योगदान देणाऱ्या व्यक्तींना हा दरवर्षी बहाल केला जातो. हा पुरस्कार विठाबाई यांच्या कन्या श्रीमती मंगला बनसोडे यांना देण्यात आला आहे.

◆◆◆

आवाजाचे प्रदूषण

शहरातील गजबजलेले रस्ते
बाजारातील प्रचंड गोगांट
दूरदर्शनचे चढे आवाज
फेरीवाल्याच्या आरोळ्या
लाऊडस्पीकरचे भोंगे
आगगाड्यांच्या कणकर्कश
शिट्या, केवढं मोठे
आवाजाचे प्रदुषण
परिणामत: माणसे
चिडचिडी होतात.
काहींना तर वेड लागते
पंढरीचा पांडुरंग देखील
नगारे, घंट्या, उच्च स्वरातील
आरत्या, भजने, दिंड्या
लक्षावधी मानवी आवाजांचे
प्रदूषण सहन करतो आहे.
पण हे प्रदूषण असाह्य होऊन
तो एक दिवस निश्चित
कटी वरचे हात कानांवर
ठेवणार आहे खास !

- Prafull Vijay Hodbe
Class S. Y. B. MS. Roll no. 10
Mo. no. 9028237709

काही क्षण आठवणीचे

कितीही सुखद असली तरी
संपणारी वाट असते
रात्र सरताना आडोशाला
नेहमीच एक पहाट असते...

दिवसाच्या शोधात
न जाणे कित्येक गोष्टी विसरुन जातात
काही फुलपाखरे
आयुष्यभर आठवणीत राहून जातात...

कधी हसत ती कधी खेळत
ही फुलपाखर मोठी झाली
कधी स्वप्नांच्या दुनियेत
कधी गरुडाप्रमाणे उडायला लागली...
आयुष्याचा वेध घेताना
घरट्यांचे बंधन मात्र तुटणार आहे.
कधी कधी नकोशी वाटणारी किलबिल
आता हवीहवीशी वाटणार आहे.

पुस्तकातून शिकत ही सारी पाखरं
खरं आयुष्य आता जगणार आहेत
अनेक आठवणींनी भरलेली घरटी आज स्वप्नांच्या
शोधात निघातायेत...!!!

- अस्लेशा राजन भांबीड
T. Y. B. Sc. IT

फक्त तू...

तुझ्या रागा मागचं प्रेम कळलंच नाही...
तुझ्या हसण्या मागचं दु:ख समजत नाही...
माझ्यावरही कोणी प्रेम करु शकतो...
याची कल्पना ही होत नाही...

आली तू माझ्या आयुष्यात अनोळखिरित्या...
माझी कधी होऊन गेलीस समजलचं नाही...

जगायचं म्हणून जगायचं अश्याच विचारात होतो...
प्रेमा मुळे जगायचं आता तुझ्या मुळेच समजतो...

सहन नाही होत हा आपल्या मधला दुरावा...
जबाबदारी मुळे झुरतोय तुला भेटाया...

न पाहता तुला राहू शकत नाही..ह्न
आई-वडिलांन मुळे तुला काही बोलू शकत नाही...

लांब आहेय म्हणून लव यू बोलतोय...
जवळ असतीस घरी जाऊ दिलं नसतं..

डोक्याच्या केसापासून पायाच्या काळ्या धाग्यावर
प्रेम केल आहे...
मी तुझा आहे, आणि तू फक्त आणि फक्त माझी आहे..

- तेजस म. जाधव
क्लास एस. वाय. बी. एस. सी. आयटी
9226730252

बालपणीच्या आठवणी

- कु. अमृता अनेश खैरे
T. Y. B. A.

आपल्या आयुष्यातील सर्वांत आनंद देणार पान म्हणजे बालपण ! बलपण म्हटलं की मन जुन्या आठवणींत धाव घेते. शाळेतील मित्र-मैत्रिणींच्या सहवासात घातलेले छान... धम्माल मज्जा-मस्तीचे ते दिवस... ते निरागस हसणं आणि बोलणं... खुपच सुंदर आठवणी आणि ते दिवस कधीच विसरु शकत नाही... आता सहवास जरी नसला तरी आठवण मात्र येते... तसेच कॉलेजचे दिवस म्हणजे मोरपंखी दिवस... सुंदर क्षणांच्या सुंदर आठवणी मनाच्या पुस्तकात साठवून ठेवलेल्या आठवण जरी काढली तरी ओठांवर हास्य उमटल्याशिवाय राहत नाही... आणि तितकीच वेड लावणारी कॉलेजची यारी... म्हणजे आपले आगाऊ फ्रेन्डस खरच यांच्या सहवासात घालवलेले दिवस हे खूप सुंदर होते... गेले ते दिवस राहिल्या त्या आठवणी !!

◆◆◆

मुजरा माझ्या राजाना (पोवाडा)

एक हाक माझ्या
राजाना....
उभी राहिली मूर्ती
डोळ्या समोर ।। २ ।।
दिसे गोड स्वप्न
साजिरं ।। २ ।।
ज्योत लखलख ते अगार
जी जी जी....
तेजाचा सुर्य उगवला
सोन्याचा दिवस आला
नगाऱ्यांचा आवाज आसमानी भिडला
अवघी सह्याद्री दुमदुमली ।। २ ।।
शिवनेरीवर बाळ
जन्मला आला ।। २ ।।
रयतेचा राजा जन्मला
जी जी जी....

- रोहिणी गणेश दाभिळकर
T. Y. B. A.
मो. नं. 8421105665

दिग्दर्शक

एक अनोळखी दिग्दर्शक दिग्दर्शन करायला आले
ना रागवले ना चिडले
त्यांनी फक्त व्यासपीठ जगायला शिकवले

कलेचा आदर करुन कलाकार ज्यांनी केलं
ना हरले ना हरवले
त्यांनी फक्त व्यासपीठ जगायला शिकवले

कोणी फसवलं कोणी दुर्लक्षित केलं
असे आले किती गेले
त्यांनी फक्त व्यासपीठ जगायला शिकवले

स्तब्ध कलाकाराला नशा ज्यांनी चढवली
ना रुसले ना बसवले
त्यांनी फक्त व्यासपीठ जगायला शिकवले.

- आदित्य संदिप खांडेकर
S. Y. B. Com.
Ph. 9699595126

स्वत: साठी...

कधी वेळ दे स्वत: साठी
मनाच्या गप्पा ऐक जरा
दुसऱ्यांसाठी जगता जगता
स्वत:ला विसरु नकोस पुन्हा !

दिसेल तसा आरसा बघतो,
पण आत्म्याचा चेहरा वेगळा असतो...
जरा स्वत:शी बोलून जर बघ,
मनात किती प्रश्न साठले असतो :

स्वप्न तुझी, ध्येय तुझे,
गर्दीत हरवू नकोस रे....
इतरांच्या अपेक्षांसाठी झिजून,
स्वत:ला संपवू नकोस रे !

हसणं विसरलास का ? आठवतंय का ?
तो बालपणीचा निरागस आवाज...
सारं काही झेपत असताना
कधी जपशील स्वत:चा गोड स्वभाव ?

थांब जरा... श्वास घे...
जगभरासाठी नाही, स्वत: साठी तरी जग रे !

- मानसी मुकुंद रुके
T. Y. B. A.
मो. नं. 8625924160

संघर्ष

रस्ता आहे खडतर
थोडा वळ लागेल नक्कीच
आल्या जरी वेदना
तरी थांबू नको कोणासाठी
आले जरी अपयश
स्वत:वर ठेव विश्वास
अपयश आले म्हणून
सोडू नको ध्यास
आलेले अपयश
शिकवून जाते नवा इतिहास
नको त्रास करुन घेऊ स्वत:ला
उद्याचा दिवस तुझा आहे.
वेळ लागेल नक्कीच
फक्त तू खचू नको
नको विचार करु त्या लोकांचा
ज्यांनी तुला आधार नाही दिला त्यांचा
प्रयत्न कर थोडासा
ध्येय आता दूर नाही
यशाची शिखरं गाठण्याची
तुझी आता वेळ झाली.

- रोहिणी गणेश दाभिळकर
वर्ग : T. Y. B. A.
मो. नंबर : 8421105665

....उपकार त्या बापाचं....

मनाविरुद्ध घडलं तरी
कधीच नाही रुसणं,
चिंतामय जिवनात त्यांच्या
चेहरी सदैव ते हसणं... ॥ १ ॥
प्रेम तर आई पेक्षा जास्त
पण दाखवलं नाही कधी,
प्रत्येक संकटात उभा पाठीशी
विठ्ठला सारख्या तो आधी... ॥ २ ॥
आयुष्य भर कष्ट करुन
नाव त्याचं कधीच नाही,
मुलांच्या भविष्यासाठी
करीत असतो काही ना काही... ॥ ३ ॥
आईचे ऋण जेवढे माझ्यावर
तेवढंच उपकार ही बापाचे,
एवढं सारं करुनही
जीवन मात्र कवडी मोलाचे... ॥ ४ ॥

- शिवम संतोष म्हाब्दी
T. Y. B. A.
मो. नं. 9022675299

कॉलेज

घरट्यातून आता उडायची
वेळ जवळ आली...

म्हणता म्हणता पाच वर्षे सरली
आयुष्यामधले अनमोल क्षण इथे गेले...

आलाच शेवटी तो दिवस
आता इथून जाव लागेल...

कॉलेजच्या या आठवणींना
डोळ्यात साठवून ठेवाव लागेल...

मित्र-मैत्रिणींसोबत ती केलेली मज्जा
कॅन्टीनमध्ये खाल्लेला तो वडापाव
वर्गात मारलेल्या त्या गप्पा...

हे सर्व काही आता इथेच राहिल...
या अनमोल आठवणींना ठेवायच आहे आता जपून
कॉलेजच्या आठवणींना ठेवायच आहे
डोळ्यात साठवून...

थोडे गोड थोडे आंबट हे कॉलजचे, दिवस
वेगळेच होते हे सर्व दिवस आनंदात गेले होते...

कॉलेजमध्ये शिकताना अनेक अनुभव येऊन गेले...
या अनुभवातून खूप काही शिकायला मिळाले...

आता पुढे पाऊल टाकण्याची वेळ आली.
घरट्यातून आता उडायची वेळ आली...

- रोहिणी गणेश दाभिळकर
वर्ग : T. Y. B. A.
फोन नं. : 8421105665

जीवनाची कथा

नेहमीच नसतं अचूक कोणी
घड्याळ देखील चुकत
जिंकलो जिंकलो म्हणता म्हणता
निसटून जातो हातातून हाव
पडत जातात उलटे फासे
घरासोबत फिरतात वासे
होत जातात दिसेनासे
अशावेळी मोडू नये
धीर कधी सोडू नये
खचून कधी जाऊ नये
नशिबाच्या नावानेही
उगाच गळा कापू नये
जेव्हा चुकीचे ठरतात दावे
सगळी दारे मिटतात तेव्हा
आपणच आपला मित्र व्हावे
मग अचूक वाट दिसते
बुडण्या आधी मिळतो काठ
हसत हसत झेलता येते
खडक होऊन प्रत्येक लाट
म्हणून म्हणते फक्त एकदा
केवळ इतक जमवून पहा
मैत्रीण सखी जिवलग यार
स्वत:तच शोधून पहा ।।

- साहिल रहाटे
T. Y. B. A.
मो. नं. 9022131859

अशी ही एक मैत्रीण...!

मनाची प्रेमळ, अभ्यासामध्ये हुशार,
विचार तिचे सदैव नेक....
मनाने थोडी भावूक असली,
तरी स्वभाव तिचा लाखात एक....।
माझ्या कठिण परिस्थितीतही,
माझ्याशी मैत्री नाही तोडली....
हरलो असलो जिवनात जरी,
कधी तिने साथ नाही सोडली....।
निस्वार्थ मैत्रीच एक
उत्तम उदाहरण ती....
या स्वार्थी जगामध्ये
मनाला आनंदी ठेवणारी मैत्रीण ती....।
जवळ असूनही भेट होत नाही,
याचीच आहे खंत....
विश्वास नाही, तर खात्री आहे की,
या मैत्रीचा कधीच होणार नाही अंत....।

- शिवम संतोष म्हाब्दी
T. Y. B. A.
मो. नं. 9022675299

नाम...

नाम से काम नही
काम से नाम होता है ।
काम करो ऐसा
की नाम बन जाये ।
और नाम करो ऐसा कि
नाम लेते ही काम बन जाये ।

- प्रतिक्षा हिनुकले
T. Y. B. A.

बाबा तुमची परी आज मोठी झाली...

बाबा तुमची परी आज मोठी झाली...
बोट धरुन चालणारी आज स्वत: धावायला लागली...
हव्या असणाऱ्या गोष्टीसाठी रुसून जी बसणारी...
तिच आज आहे त्यात आता समाधानी राहायला शिकली...
सूर्य डोक्यावर येईपर्यंत निवांत जी झोपणारी...
तिच आज सूर्योदयाच्या आधीच उठायला लागली...
बाबा तुमची परी आज मोठी झाली ॥ १ ॥

जरा जरी लागलं तर अख्ख घर डोक्यावर घेणारी...
तिच आज न बोलता खूप काही सहन करायला शिकली...
छोट्या छोट्या कामासाठी आईला हाक मारणारी...
तिच आज इतरांच्या कामासाठी धावपळ करायला लागली...
बाबा तुमची परी आज मोठी झाली... ॥२॥

भूक लागली की लगेच ताटावर जेवायला बसणारी...
तिच आज जेवताना सगळ्यांची वाट पहायला लागली...
छोट्या छोट्या गोष्टीसाठी तुमच्याकडे हट्ट करणारी...
तिच आज आहे त्यात आता adjustment करायला शिकली...
बाबा तुमची परी आज मोठी झाली... ॥३॥

- प्रिया दिनेश धाडसे
S. Y. B.Ms.
7499455593

अतिरेक

- कु. आकांक्षा संजय बैकर
T. Y. B. A.

विनित आपल्या आई-बाबा व आजोबांसोबत राहत होता. तो नववी इयत्तेत शिकत होता. रोज शाळेत जायचा, रोजचा अभ्यास रोज व वेळेत पूर्ण करायचा, वेगवेगळ्या स्पर्धांमध्ये सहभाग घ्यायचा. शाळेतून आल्यानंतर मैदानावर खेळायला जायचा. आजोबांसोबत बागेत फिरायला जायचा. बघता-बघता तो नववी उत्तीर्ण होऊन दहावी इयत्तेत जातो. आई-बाबा विनितला सांगताना बाळ विनित तू आता दहावीला आहेस; तेव्हा अभ्यासाचं कोणताही दडपण घ्यायच नाही. नेहमीप्रमाणे छान अभ्यास करायचा. विनित म्हणाला हो मी कसलच दडपण घेणार नाही.

विनित बाबांना म्हणतो; बाबा तुम्हाला माझा मित्र राजू माहित आहे ना ? बाबा म्हणाले हो माहित आहे. त्याच काय रे ? विनित म्हणाला बाबा त्याच्या बाबांनी त्याला तो दहावी उत्तीर्ण झाल्यानंतर त्याला मोबाईल घेऊन देईन असे सांगितले आहे.

मी उत्तीर्ण झाल्यानंतर तुम्ही मला मोबाईल घेऊन द्याल का ? बाबा म्हणाले ठीक आहे मी मोबाईल घेऊन देईन पण तू मोबाईलसाठी अभ्यास करायचा नाही. नेहमीप्रमाणे मनापासून अभ्यास करायचा. विनित म्हणाला हो बाबा मी मनापासून अभ्यास करेन. बाबा म्हणाले ठीक आहे. तू आता तुझा अभ्यास कर. अस म्हणून बाबा त्यांच्या कामाला निघून जातात. आपल्या मित्राप्रमाणे आपल्याला ही मोबाईल भेटणार म्हणून विनितला आनंद होतो व तो त्याच्या अभ्यासाला सुरुवात करतो. विनित नियमित अभ्यास करायचा असेच काही दिवस गेले व परीक्षेचा दिवस उजाडला. विनित परीक्षेला जातो. सगळे पेपर व्यवस्थित लिहतो. काही दिवसांनी परीक्षेचा निकाल लागतो. विनित ९०% टक्यांनी उत्तीर्ण होतो. आई-बाबा व आजोबा विनितच कौतुक करतात. व त्याला शाबासकी देतात. अशीच प्रगती करत रहा. ठरल्याप्रमाणे दुसऱ्याच दिवशी बाबा विनितला मोबाईल घेऊन देतात; व म्हणतात विनित तुला म्हटल्याप्रमाणे आज तुला मोबाईल घेऊन दिला आहे. त्याचा योग्य तोच वापर कर. जास्त मोबाईलचा वापर चांगला नसतो. विनित म्हणाला हो बाबा मी हे लक्ष्यात ठेवेन. असेच एक-एक दिवस चालले होते. विनितला सुट्टी होती. पुढील वर्ग सुरु होण्यास काही दिवस होते. विनितला हळू-हळू मोबाईलची सवय लागत गेली. त्याच्या दिवसाची सुरुवात व शेवट मोबाईलनेच व्हायचा. तो आजोबांसोबत बागेत फिरायला जायचा बंद झाला. मैदानावर कमी आणि मोबाईलवर जास्त खेळू लागला. तो कोणतेही काम लक्ष्य देऊन करत नसे. एके दिवशी असेच त्याच्या आईने त्याला जवळच्या दुकानातून साखर आणायला सांगितले. विनित पैसे व पिशवी घेऊन दुकानात जायला निघतो. पण मोबाईल हातामध्ये तसाच असतो. तो मोबाईल बघत बघत रस्ता चालू लागला. रस्त्यामध्ये केळ्याची साल पडलेली असते. विनितच लक्ष्य नसत तो पाय घसरुन पडतो, नुसताच पडत नाही. तर शेणामध्ये पडतो. कपड्यांना सगळ शेण लागत. तो दुकानात न जाता घरी जातो. घरी येऊन आईला आवाज देतो आई त्याला बघून म्हणते हे काय झालं. त्यावर विनित घडलेला सर्व प्रकार सांगितला. आई म्हणते तुझं लक्ष मोबाईलमध्ये असेल तुला केळ्याची साल कशी दिसणार. यावर विनित म्हणाला आई माझ लक्ष्य होत. पण ती केळ्याची सालच मध्ये आली. आई म्हणते एवढ होऊन ही तुला समज आलेली नाही. विनितच मोबाईलच वेड वाढतच जात. आई-बाबांना त्याची काळजी वाटू लागली. आपण विनितला मोबाईल देऊन काही चूक तर केली नाही ना असे त्यांना वाटू लागले. विनितचे आजोबा संध्याकाळी बागेत गेलेल असतात. विनित व त्याची आई दोघेच घरी होते. बाबा येण्याची वेळ झाली होती. विनितची आई स्वयंपाकघरात चहा करत होती. अचानक तिच्या छातीत दुःखू लागले. ती विनितला आवाज देऊ लागली. पण नेहमीप्रमाणे विनित मोबाईलघेऊन बसला होता. त्याचे मुळीच लक्ष्य नव्हते. आई आवाज देता-देता जमिनीवर कोसळली. थोड्या वेळाने विनितचे बाबा घरी आले त्यांनी विनितच्या

आईला जमिनीवर बेशुद्ध पडलेल पाहिलं. ते विनितला विचारु लागले आईला काय झाले पण त्याला काहीच माहित नसते. ते आईला दवाखान्यात नेतात. डॉ. सांगतात त्यांना हार्ट अर्टक आला होता पण तुम्ही वेळेत आणल्यामुळे त्यांचा जीव वाचला अजून उशीर झाला असता तर आम्ही वाचवू शकलो नसतो. आईला शुद्ध येते. विनित व त्याचे बाबा विनितच्या आईला भेटतात. तेव्हा विनित आईला म्हणतो तू मला सांगितले का नाहीस आई म्हणते मी तुला खूप आवाज दिला. पण तू आला नाहीस. विनितला लक्ष्यात येतं आपण फारच मोबाईल वापरतो आजूबाजूचे भान राहत नाही. आज आपण आपल्या आईला गमावून बसलो असतो. त्याला आपल्या वागण्याचा पश्चाताप होतो. तो आई-बाबांची माफी मागतो व मी मोबाईलचा अति वापर करणार नाही असे कबूल करतो.

तात्पर्य – कोणत्याही गोष्टीचा अतिरेक हा घातक असतो.

◆◆◆

नात्यांची सावली

नाती असतात हिरव्या पानांसारखी,
हळूवार जपली तर सदैव टवटवीत...
पण बेफिकीर झालो तर...
हिवाळ्यात गळणाऱ्या पानांसारखी !

मनासारखं कोणी भेटेलच असं नसतं,
कधी हसतं मन, कधी उगाचच खंत असतं...
पण नात्यांची सावली असेल सोबत,
तर उन्हातही थोडं सावलीसारखं थंड असतं !

कधी जपावं, कधी समजून घ्यावं,
कधी शब्दांपेक्षा शांततेने बोलावं...
कारण नातं फुलणं हे झाडासारखं,
ते रुजत मुळांमध्ये, नुसत्या फुलामध्ये नाही !

- मानसी मुकुंद रुके
T. Y. B. A.
मो. नं. 8625924160

बाबा

बाबा माझ तुमच्यावर खूप प्रेम आहे,
पण ते मला तुम्हाला सांगता येत नाही.

मी तुमची लाडकी आहे हे घरी सगळ्यांना माहित आहे
पण मला सगळ्यात जास्त तुम्ही आवडता हे
कोणालाच माहित नाही.
दूर राहतो आपण,
म्हणून बोलण आपल जास्त होत नाही,
काळजी खूप वाटते तुमचीह्न
पण मला ती दाखवता येत नाही.

बापासाठी मुलगी ही राजकुमारी असते,
पण मुलीसाठी तिचे बाबा राजासारखे असतात,
हे कोणालाच माहित नाही.

शब्दामध्ये माझ्या भावना उतरवतीय,
कारण तुमच्या समोर मला हे बोलता येत नाही,
माझे सुपर हिरो आहात तुम्ही....

तुमची लाडकी
मानसी

- मानसी रुके
T. Y. B. A.

नाव: श्रद्धा सतिश जाधव
वर्ग :- T.Y.B.A
Shraddha

छत्रपती शिवाजी महाराजांचे किल्ले

प्रा. सुरेश खरात सर

संकलन - कु. मानसी घाडगे
T. Y. B. A.

छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या काळात गड किल्ले यावरुन राजांची शक्ती किती असावी, याचा अंदाज बांधता येतो. यामध्ये डोंगरी किल्ले, भुईकोट व सागरी किल्ल्यांचा समावेश आहे. तसेच महाराष्ट्र, कर्नाटक, तामिळनाडू व गोवा या सध्याच्या राज्यातील किल्ल्यांचाही त्यामध्ये समावो आहे. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या नेतृत्वातील ३०१ किल्ल्यांच्या नावांचा संलात्मक नावांचा संग्रह देताना मला आनंद होतो.

*** घाट व त्या ठिकाणी बांधलेले किल्ले -**

1) अंबाघाट - रसाळगड
2) कामथाघाट - कांगोरी
3) कुंडीघाट - मौजगड
4) कुंभार्ली घाट - जयगड
5) कुसूर घाट - भिवगड, टाकगड
6) पिपर घाट - सुधागड
7) माताघाट - भवानगड
8) राणतोंडी घाट - प्रतापगड
9) विशालगड घाट - विशालगड, माचाळगड
10) शेवल्या घाट - मानगड

*** मावळ प्रांत -**

1) कुंवारी किल्ला
2) केळना किल्ला
3) तिकोना किल्ला
4) तुंग किल्ला
5) तोरणा किल्ला
6) दातेगड किल्ला
7) दौलतमंगळ किल्ला
8) नारायणगड किल्ला
9) पुरंधर (पुरंदर) किल्ला
10) मोरगिरी किल्ला
11) राजगड किल्ला
12) राजमाची किल्ला
13) रुद्रमाळ किल्ला
14) रोहिडा किल्ला
15) लोहगड किल्ला
16) विसापूर किल्ला
17) शिवनेरी किल्ला
18) सिंहगड किल्ला

*** सातारा व वाई प्रांतातील किल्ले -**

1) कमलगड किल्ला
2) चंदनगड किल्ला
3) ताथवडा किल्ला
4) नांदगिरी किल्ला
5) परळी (सज्जनगड) किल्ला)
6) पांडवगड किल्ला
7) महिमानगड किल्ला
8) वंदनगड किल्ला
9) वर्धनगड किल्ला
10) वैराटगड किल्ला
11) सातारा किल्ला
12) वासोटा किल्ला
13) वारुगड किल्ला

*** कऱ्हाड प्रांत –**

1) कसबा कऱ्हाड
2) भूषणगड किल्ला
3) मच्छिंद्रगड किल्ला
4) वसंतगड किल्ला

*** पन्हाळा प्रांत –**

1) खेळणा किल्ला
2) गगनगड किल्ला
3) गजेंद्रगड किल्ला
4) पन्हाळा किल्ला
5) पावनगड किल्ला
6) बावडा किल्ला
7) भिवगड किल्ला
8) भुदरगड किल्ला
9) भूपाळगड किल्ला
10) मदनगड किल्ला
11) रांगणा किल्ला
12) विशाळगड किल्ला
13) चांदोली गड

*** कोकण, बंधारी व नळदुर्ग प्रांत –**

1) मालवण
2) सिंधुदूर्ग
3) विजयदुर्ग
4) जयदुर्ग
5) रत्नागिरी
6) सुवर्णदुर्ग
7) खांदेरी
8) उंदारी
9) कुलाबा
10) राजकोट
11) अंजनवेल
12) रेवदंडा
13) रायगड
14) पाली
15) कलानिधीगड
16) आरनाळा
17) सुरंगगड
18) मानगड
19) महिपतगड
20) महिमंडन
21) सुमारगड
22) रसाळगड
23) कर्नाळा
24) भोरप
25) बल्लाळगड
26) सारंगगड
27) माशिकगड
28) सिंदगड
29) मंडणगड
30) बाळगड
31) महिमंतगड
32) लिंगाणा
33) प्रचीतगड
34) समानगड
35) कांगोरी
36) प्रतापगड
37) तळागड
38) घोसाळगड
39) बिरवाडी
40) भैरवगड
41) प्रबळगड
42) अवचितगड
43) कुंभगड
44) सागरगड
45) मनोहरगड
46) सुभानगड
47) मित्रगड
48) प्रल्हादगड
49) मंडणगड
50) सहनगड
51) सिकेरागड
52) वीरगड
53) महीधरगड
54) रणगड
55) सेटगागड
56) मकरंदगड
57) भास्करगड
58) माहुली
59) कावन्ही
60) पालगड

*** त्र्यंबक प्रांत -**

1) आवढा
2) कणकई
3) करोला
4) गडगडा
5) चांदवड
6) चावंडस
7) जवळागड
8) जीवधन
9) टणकई
10) त्र्यंबक
11) थळागड
12) पटागड
13) बाहुला
14) मनरंजन
15) मनोहरगड
16) मार्कंडेयगड
17) मासणागड
18) मृगगड
19) राजपेहर
20) रामसेज
21) सबलगड
22) सिद्धगड
23) हडसर
24) हरींद्रगड
25) हर्षण

*** बांगालाण प्रांत -**

1) साल्हेर
2) मुल्हेर
3) सालोटा

*** मोरा प्रांत -**

5) हरगड
6) न्हावीगड
7) हनुमानगड
8) तांम्रगड
9) मांगीतुंगी
10) पिसोळ
11) डेरमाळ
12) कर्हेगड
13) बिष्टागड
14) दुधागड
15) अजमेरागड
16) चौल्हेरगड
17) भिलाईगड
18) पिंपळा
19) कंचणा
20) इंद्राई
21) धोडप
22) राजेधेर
23) कोळथेर
24) चांदवड
25) प्रेमगिरी
26) कंक्राळा
27) लळिंग

*** बनगड प्रांत -**

1) वनगड
2) गहनगड
3) चिमदुर्ग
4) नलदुर्ग
5) मिरागड
6) श्रीमंतदुर्ग
7) श्रीगदनगड
8) नरगुंद
9) महंतगड
10) कोपलगड
11) बाहरदूर बिंडा
12) व्यंगटगड
13) गंधर्वगड
14) ढाकेगड
15) सुपेगड
16) पराक्रमगड
17) कनकादिगड
18) ब्रम्हगड
19) चित्रदुर्ग
20) प्रसन्नगड
21) हडपसरगड
22) कांचनगड
23) अचलगिरीगड
24) मंदनगड

*** फोंडे व बिनदूर प्रांत -**

1) कोडफोंडे
2) कोट काहूर
3) कोट मकर
4) कोट ब्रम्हनाळ
5) कोट कडवळ
6) कोट अकोले
7) कोट कठर
8) कोट कलर्बे
9) कोट शिवेश्वर
10) कोट मंगरुळ
11) कोट कडणार
12) कोट कृष्णगिरी

*** कोल्हापूर व बाळापूर प्रांत –**

1) कोल्हार
2) ब्रम्हगड
3) वडन्नगड
4) भास्करगड
5) महीपाळगड
6) मृगमदगड
7) आंबेनिराईगड
8) बुधला कोट
9) माणिक गड
10) नंदीगड
11) गणेशगड
12) खळगड
13) हातमंगळगड
14) मंचकगड
15) प्रकाशगड
16) भीमगड
17) प्रेईवारगड
18) सोमसेखरगड
19) मेदगिरीचेनगड
20) श्रीवर्धनगड
21) बिदनूरकोट
22) मलकोल्हारकोट
23) ठाकूरगड
24) सरसगड
25) मल्हारगड
26) भूमंडलगड
27) बिरुटकोट

*** चंदी प्रांत –**

1) राजगड
2) चेनगड
3) कृष्णगिरी
4) मदोन्मत्तगड
5) आखलूगड
6) काळा कोट

*** श्रीरंगपट्टण प्रांत –**

1) कोटधर्मपुरी
2) हरिहरगड
3) कोटगरुड
4) प्रमोदगड
5) मनोहरगड
6) भवानीदुर्ग
7) कोट अमरापूर
8) कोट कुसूर
9) कोट तळेगिरी
10) सुंदरगड
11) कोट तळगोंडा
12) कोट आटनूर
13) कोट त्रिपादपूरे
14) कोट दुटानेटी
15) कोट लखनूर
16) कळपगड
17) महिनदीगड
18) रंजनगड
19) कोट आलूर
20) कोट शामल
21) कोट विराडे
22) कोट चंद्रमाल

*** कर्नाटक प्रांत –**

1) जगदेवगड
2) सुदर्शनगड
3) रमणगड
4) नंदीगड
5) प्रबळगड
6) बहिरवगड
7) वारुणगड
8) महाराजगड
9) सिद्धगड
10) जवादीगड
11) मार्तंडगड
12) मंगळगड
13) गगनगड
14) कृष्णागिरी
15) मल्लिार्जुनगड
16) कस्तूरीगड
17) दीर्घपलीगड
18) रामगड

*** वेलूर प्रांत -**

1) कोट आरकट
2) कोट लखनूर
3) कोट पळणापट्टण
4) कोट त्रिमल
5) कोट त्रिवादी
6) पाळे कोट
7) कोट त्रिकोनदुर्ग
8) कैलासगड
9) चंजिवरा कोट
10) कोट वृंदावन
11) चेतपाव्हली
12) कोलबाळगड
13) रसाळगड
14) कर्मटगड
15) यशंवतगड
16) मुख्यगड
17) गर्जनगड
18) मंडविडगड
19) महिमंडगड
20) प्राणगड
21) सामरगड
22) साजरागड
23) गोजरागड
24) दुभेगड
25) अनूरगड

※ माझी आई ※

छोट्या घरातली मोठी हस्ती, तिच्या समोरच शहाणं बाळ, तिच्या समोरच मस्ती
जन्मा आधीची आमची नऊ महिन्याची दोस्ती
आई माझी
सकाळी उठवणार गजर, वाईट काळात हजर, प्रत्येक कामावर नजर
आई माझी
चहा थंड करणारी बशी, तिचा हात माझी उशी माझ, जग तिची कुशी
काय सांगू कशी, देवळातली देवी असते तशी
आई माझी
मी त्रास दिला तिने माफ केलं, मी पसारा केला तिने साफ केला
तिच्या ओल्या रुमालाने माझा ताप गेला, पण तिने मात्र तापात सुद्धा स्वयंपाक केला
घट्ट मारलेली मिठी गायब होण्याची भिती कौतुक सांगू किती
माझी आई
तिच्या बांगड्याचा आवाज आला की ती आली हे कसं कळावं
मागेल ते तिच्या कडून कस मिळावं तीचं सगळ आयुष्य तिने माझ्या मागे पळावं
जिंकून आले तरीही हारुन आले तरीही तिने तितक्यात प्रेमाने ओवाळावं
तुझ्या पोटी जन्म घषतला खरच आई मी नशीब काढलं
आई माझी.

- कु. अमृता अनेश खैरे
T. Y. B. A.

NSS : श्रमसंस्कार शिबिर

- दिक्षा मनोहर कडू
T. Y. B. Com.
Phone No. 9403152681

कशाला एक्ट्रा दहा मार्क्ससाठी NSS जॉईन करायच ? आपण कधी घरात झाडू मारत नाही, कॉलेजमध्ये कोण मारणार ? हेच करायला येतो का कॉलेजमध्ये ! नुसती कॉलेजमध्येच नाही तर अजून एक नवीन की खेडेगाव दत्तक घ्यायचे आणि तिथे साफ-सफाई करायला जायचं. दत्तक घेतलेले खेडेगावामध्ये तिथे असलेल्या शाळा, मंदीरे, रस्ते यांची साफसफाई करायची, बर... एवढ करुन आपल्याला मिळणार काय तर फक्त 10 मार्क ! त्यापेक्षा जास्त अभ्यास करुन तेच 10 मार्क मिळवू. अस मतं असणारी मी दिशा कडू.

पण ते म्हणतात ना एखादी गोष्ट पूर्णपणे समजून घेतल्याशिवाय ती आपल्याला कळत नाही. NSS मध्ये काय असत? ते नेमक हे मला ''राष्ट्रीय सेवा योजना'' याचे स्वयंसेवक होऊन कळले.

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी औपचारिक शिक्षणासोबतच चार भिंतीच्या बाहेरील समाजशिक्षण आवश्यक असते. राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने आयोजित केल्या जाणाऱ्या श्रमसंस्कार शिबिराच्या माध्यमातून गावखेडी येथील समाजकारण, राजकारण, अर्थकारण समजून घेण्याची संधी विद्यार्थ्यांना मिळते. राष्ट्रीय सेवा योजना या सात दिवसाच्या राबविल्या जाणाऱ्या शिबिरातून विविध उपक्रमांमधून विद्यार्थी स्वयंशिस्त, सामाजिक कार्य करण्याची संधी व प्रेरणा, व्यक्तशीरपणा नीटनेटकेपणा अशा विविध गुणांनी विद्यार्थी म्हणजेच स्वयंसेवक समृद्ध होतात. असे सुजाण, सुसंस्कृत व जबाबदार नागरिक राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत घडविले जातात. असे मत आमच्या कॉलेजच्या ''राष्ट्रीय सेवा योजना'' प्रमुख शिक्षक यांनी व्यक्त केले. तेव्हा मला याबाबत उत्सुकता वाढली, आणि अशाप्रकारे राष्ट्रीय सेवा योजना यामध्ये स्वयंसेवक होऊन आपणही सामाजिकदृष्ट्या समाजासाठी काहीतरी कराव ही भूमिका जागृत झाली. मग काय लगेतच स्वयंसेवकचा फॉर्म भरला. आता वेळ होती सात दिवस निवासी शिबीराची. राष्ट्रीय सेवा योजनेचे हे शिबीर एका खेडेगावात दरवर्षी जाते, तसेच यावर्षीही आमचे निवासी शिबीर हे दापोलीतल्याच एक खेडेगावात जाणार होते. नेहमी हिवाळी सुट्टी मध्ये हे शिबिर जाते. तसेच यावर्षी आमचे शिबिर साखळोली या गावात गेल. सात दिवसाचे हे शिबिर यामध्ये खूप काही विविध प्रकारचे उपक्रमे आयोजित केली जातात. तर मग अस आमचा शिबिराचा आज पहिला दिवस, राष्ट्रीय सेवा योजना या शिबिराची सुरुवात ही सकाळी पाच वाजता उठून होते. मग व्यायाम, प्रार्थना, समाजासाठी आपले असलेले कर्तव्य यांची अंमलबजावणी करणे हे सगळ लक्षात आणून नंतर नाश्ता होतो व त्यानंतर आप-आपल्या निर्धारित असलेल्या सामाजिक कामाची सुरुवात होते. त्याला आपण श्रमदान असेही म्हणतो. तसेच या शिबिरामध्या श्रमदान तर होतच पण अजून विविध उपक्रम जसे महिलांसाठी हळदी कुंकू, महिला सक्षमीकरण जनजागृती, आरोग्य तपासणी तसेच गावातील रहिवासी यांची मुलाखत असे विविध उपक्रम या शिबिरामधून होतात.

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या याच शिबिरा कडून विविध गुणांची वृद्धी विद्यार्थ्यांमध्ये होत असते. म्हणजे बघाच ना, शिबिरात वेगवेगळ्या गटांमध्ये नेतृत्वाची संधी मिळते. त्यामुळे संघटन कौशल्य वाढते. तसेच सकाळी लवकर उठून शिस्तबद्ध दिनक्रम पाळावा लागतो. यामुळे वेळेचे नियोजन सुधारत समाजाच्या समस्या जवळून पाहता येतात. यामुळे सामाजिक

जाणीव निर्माण होते. गटामध्ये काम केल्याने एकमेंकाप्रती सहकार्याची भावना निर्माण होते. हे सगळ मला जेव्हा मी शिबिर केले तेव्हा अनुभवलं, खरच हे दिवस खूप भारी असतात. सात दिवस आपण आपल्या कुटुंबाबाहेर असतो. पण या शिबिरामार्फत आपल एक नवीन कुटुंब होत ते वेगळच! NSS शिबिर हे फक्त काही दिवसांचे नसते, तर ते आयुष्यभराची शिकवण देणारे असते. ते फक्त दहा मार्कासाठी केले जाणार शिबिर आयुष्यभराच्या आठवणी देऊन जातात. हे असे सोनेरी क्षण परत आयुष्यात येण म्हणजे कठीणच !

तसेच NSS हा उपक्रम केवळ विद्यार्थ्यांसाठी नाही तर संपूर्ण समाजासाठी उपयुक्त आहे. या उपक्रमामुळे गावांमध्ये शाश्वत विकास घडतो. अनेक गांवामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना यांच्या स्वयंसेवकांनी जलसंवर्धन, साक्षरता, आरोग्य आणि पर्यावरण संरक्षण यांसाठी योगदान दिले आहे. विकसित भारताचे स्वप्न साकारण्याची ताकद युवाशक्तीमध्ये असून राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे स्वयंसेवक स्व-विकासातून समाजाचा व पर्यायाने देशाचा विकास साधण्यामध्ये अतिशय महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात. राष्ट्रीय सेवा योजना म्हणजे, विद्यार्थ्यांना सामाजिक कार्य करण्यास प्रोत्साहन करणारी योजना होय. या योजनेचे उद्दिष्ट, विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रीयत्वाची जाणीव निर्माण करणे आणि त्यांना समाजाच्या कल्याणासाठी योगदान देण्यास प्रोत्साहन करणे ही आहे. NSS आपल्याला शिकवत की ''आपण समाजासाठी काही केल, तर समाज आपल्यासाठी काही करेल.'' तसेच ''सामाजिक सेवा हीच शिक्षणाची खरी ओळख आहे.'' हे NSS आपल्याला शिकवून जात.

एनएसएस विद्यार्थी स्वयंसेवकांना समाजाच्या कल्याण आणि विकासासाठी योगदान देणाऱ्या विविध उपक्रमांमध्ये सक्रियपणे सहभागी होण्यासाठी प्रोत्साहीत करते. तसेच एनएसएस चे बोधवाक्य ''NOT ME BUT YOU'' हे लोकशाही जीवनामध्ये प्रतिनिधित्व करते. तसेच याची संकल्पना एखाद्या व्यक्तिचे कल्याण पूर्णपणे समाजाच्या कल्याणावर अवलंबून असे यावर आधारित आहे. समाजाला निष्पक्ष सेवा देणे हे त्यांचे मोठ ध्येय आहे.

अशाप्रकारे वेग-वेगळ्या माध्यमातून स्वयंसेवक एक सुसंस्कृत, सुजाण, जबाबदार नागरिक होतो. आणि त्याला त्याचे सामाजिक उत्तरदायित्व यांचा बोध होतो व त्याच्या व्यक्तिमत्व विकास या मार्फत होत असतो. राष्ट्रीय सेवा योजना याची मूळ भूमिका ही स्वयंसेवी सामुदायिक सेवेद्वारे विद्यार्थी युवकांचे व्यक्तिमत्व आणि चरित्र्य विकसित करणे हे आहे. हे उद्दीष्टे ठेवून 'सेवेतून शिक्षण' आणि यातून विद्यार्थ्यांचा विकास करणे हे राष्ट्रीय सेवा योजना यांचे प्रमुख ध्येय आहे.

◆◆◆

जीवनाचे सार

जन्माला आला आहेस
थोड जगून बघ
जीवनात दुःख खूप आहे
थोड सोसून बघ
चिमूटभर दुःखाने कोसळू नकोस
दुःखाचे पहाड चढून बघ
यशाची चव चाखून बघ
अपयश येत निरखून बघ
डाव मांडण सोप असत
थोड खेळून बघ
घरट बांधण सोपं असत
थोडी मेहनत करुन बघ
जगणं कठीण मरणं सोप असत
दोन्हीतल्या वेदना झेलून बघ
जीवन मरण एक कोड असत
जाता-जाता एवढ सोडवून बघ.

- अनिशा शरद फावरे
11th Com. 'A'

माझं स्वप्न

- प्रतिक्षा हिनुकले
T. Y. B. A.

मी प्रतिक्षा तानाजी हिनुकले, प्रत्येकाच काही ना काही स्वप्न असत. तसच माझंही लहानपणापासूनच एक स्वप्न आहे. ते म्हणजे ''महाराष्ट्र पोलिस'' हे मी पाहिलेल माझं स्वप्न आहे. रस्त्यावरुन येता जाता. कोणत्याही पोलीसांना खाकी वर्दीत पाहिल तर अस वाटत आपणही मोठ झाल्यावर पोलीसच व्हायच.

असा विचार मनात ठेवून माझं लहानपणासासूनच स्वप्न मी सत्यात उतरवल्या शिवाय राहणार नाही. यासाठी खूप कष्ट करीन. त्रास झाला तरी हरकत नाही. कष्ट करायची माझ्यात ताकद/कुवत आहे. तसेच मी लहानपणापासून कष्टाळू वृत्तीची आहे. एक दिवस माझ स्वप्न, माझ्या आई-वडिलांच स्वप्न व माझ्या जवळच्या सर्व माणसाचं स्वप्न नक्कीच यशस्वी करेन!

तसेच कॉलेजला गेल्यानंतर माझी ओळख पाटील सर यांच्यासोबत झाली. ते माझे गाववाले आहेत. म्हणून ते माझ्यासोबत सतत बेलतात, चेष्टा मस्करी करतात, सतत आमच्यात बोलण संभाषण होत. तेव्हा त्यांना माझ्या स्वप्नाबद्दल कळले. तेव्हापासून मी पोलीस व्हाव हा हेतू डोळ्यासमोर ठेवून मला सतत प्रोत्साहीत करत असतात. ह्या सर्व लोकांसाठी मला माझे स्वप्न पूर्ण करायचे आहे.

स्वप्न आपल्या मनात येणारे भविष्याचे प्रेरणादायी चित्र असते. स्वप्न ही अशी भावना आहे. जी आपल्याला झोपू देत नाही. सतत त्याच गोष्टी आपल्या मनात घर करुन बसलेल्या असतात.

◆◆◆

एकांत

कधी कधी वाटतं
नदीच्या किनाऱ्यावरती जावून बसावं,
चिंता विसरुन निसर्गात रमून जावं
झाडांच्या सहारा घेवून झाडाच्या सावलीखाली एकांत झोपावं,
निसर्गासोबत एक होवून जावं,
वाहणाऱ्या पाण्याचा खळखळ आवाज ऐकत रहावं,
चिमण्यांचा किलबिलाट सोबत सुंदर गीत ऐकत रहावं,
त्या थंडगार वाऱ्याच्या स्पर्शाने मन प्रसन्न व्हावं,
रंगीबेरंगी फुलांचा नी रसाळ फळांचा आनंद लुटावा,
नदीच्या थंडगार पाण्याचा स्पर्श चेहऱ्याला भेटावा.
खरंच कधी कधी वाटतं, एकांतात जावून बसावं...

- मानसी रुके
T. Y. B. A.

माझ्या कल्पनेतलं एक व्यवसाय स्थळ...

- मनस्वी सुबोध कर्देकर
F. Y. B. A.
✍ 9923485250

महाराष्ट्राच्या कोकणपट्टीत वसलेल दापोली हे एक सुंदर आणि निसर्गरम्य पर्यटन स्थळ आहे. हे रत्नागिरी जिल्ह्यात असून "मिनी महाबळेश्वर" म्हणून ओळखले जाते. थंड हवामान, समुद्रकिनारे, ऐतिहासिक स्थळे आणि हिरवाई मुळे दापोली पर्यटकांचे आकर्षण ठरले आहे. दापोली हे मुंबईपासून २२० किमी आणि पुण्यापासून सुमारे ८०० फूट उंचीवर असल्याने येथील हवामान वर्षभर आल्हाददायक असते. इतिहासाच्या दृष्टीने पाहता दापोलीच्या आसपासच्या भागात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या काळातील महत्त्वाचे किल्ले आणि जलदुर्ग आहेते. तसेच स्वतंत्र भारताचे पहिले गव्हर्नर जनरल लॉर्ड एल्फिन्स्टन यांनी येथे शिक्षण संस्था सुरु केल्याने हा भाग शैक्षणिक दृष्टिकोनातूनही प्रसिद्ध आहे. दापोलीमध्ये नैसर्गिक सौंदर्य, ऐतिहासिक वारसा आणि धार्मिक स्थळे यांचे सुंदर मिश्रण आहे. दापोली समुद्रकिनारे मुरुड समुद्र किनारा शांत आणि स्वच्छ किनारा, येथे डॉल्फिन सफारीसरठी प्रसिद्ध आहे. लाडघर समुद्र किनारा 'रेड बीच' म्हणून ओळखला जातो कारण इथे वाळूला लालसर रंग असतो. केळशी समुद्रकिनारा नारळी-पोफळीच्या बागांनी वेढलेला हा किनारा शांततेसाठी उत्तम आहे. ऐतिहासिक आणि धार्मिक स्थळे पण आहेत. सुवर्णदुर्ग किल्ला छत्रपती शिवाजी महाराजांनी बांधलेला हा जलदुर्ग इतिहास प्रेमीसाठी खास आकर्षण आहे.

कड्यावरचा गणपती मंदिर समुद्रकिनारी वसलेले हे गणपती मंदिर धार्मिक पर्यटनासाठी प्रसिद्ध आहे. पन्हाळेकाजी लेणी इथे बौद्ध गुहा आहेत. ज्या दुसऱ्या तिसऱ्या शतकातील आहेत. निसर्गसंपन्न स्थळे डॉल्फिन सफारी दापोलीच्या मुरुड आणि हर्णै किनाऱ्यावरुन पर्यटकांना डॉल्फिन पाहण्याचा सुंदर अनुभव मिळतो. अनारेच्या बागा दापोलीच्या थंड हवामानामुळे येथे आंबा, काजू आणि अनार मोठ्या प्रमाणावर घेतले जातात. दापोलीला भेट देण्यासाठी उत्तम काळ दापोलीला वर्षभर जाऊ शकता, पण ऑक्टोबर ते मार्च हा कालावधी सर्वात अनुकूल मानला जातो. उन्हाळ्यात येथे समुद्र किनाऱ्यावर फिरण्याचा आनंद घेता येतो, तर पावसाळ्यात हिरवाईमुळे दृष्य अधिक सुंदर दिसते.

दापोलीतील खास खाद्य संस्कृती कोकणी जेवणाची चव जाखायची असेल तर दापोली हा उत्तम पर्याय आहे. मालवणी मासे थाळी बांगडा, सुरमई, कोळंबी यांसारखा ताज्या मासळीच्या जेवणाचा आस्वाद घेता येतो. उकडीचे मोदक गणपती उत्सवाच्या काळात खास बनवले जाणारे हे गोड पदार्थ पर्यटकांना आवडतात. सोलकढी, नारळ आणि कोकमपासून बनवलेले हे थंडगार पेय सर्वत्र प्रसिद्ध आहे. दापोली कसे गाठावे ? रेल्वेने सर्वात जवळचे रेल्वे स्थानक खेड (८० किमी) आहे. खेडवरुन बस किंवा टॅक्सीने दापोली सहज गाठता येते. रस्त्याने मुंबईहून मुंबई-गोवा महामार्गावरुन दापोलीला जाता येते. पुण्याहून ताम्हिणी घाट किंवा भोर घाट मार्गे प्रवास करता येतो. हवाई मार्गाने सर्वात जवळचे विमानतळ रत्नागिरी (१०० किमी) असून तिथून टॅक्सी किंवा बसने दापोलीला जाता येते. एकदा नक्की दापोलीला भेट द्या.

◆◆◆

सुवर्णमहोत्सवी वर्ष
१९७४-७५ २०२४-२५

हिंदी विभाग

"जाका गुरु भी अंधला, चेला खरा निरंध ।
अंधा-अंधा ठेलिया, दून्यूँ कूप पडंत ।"

-कबीर

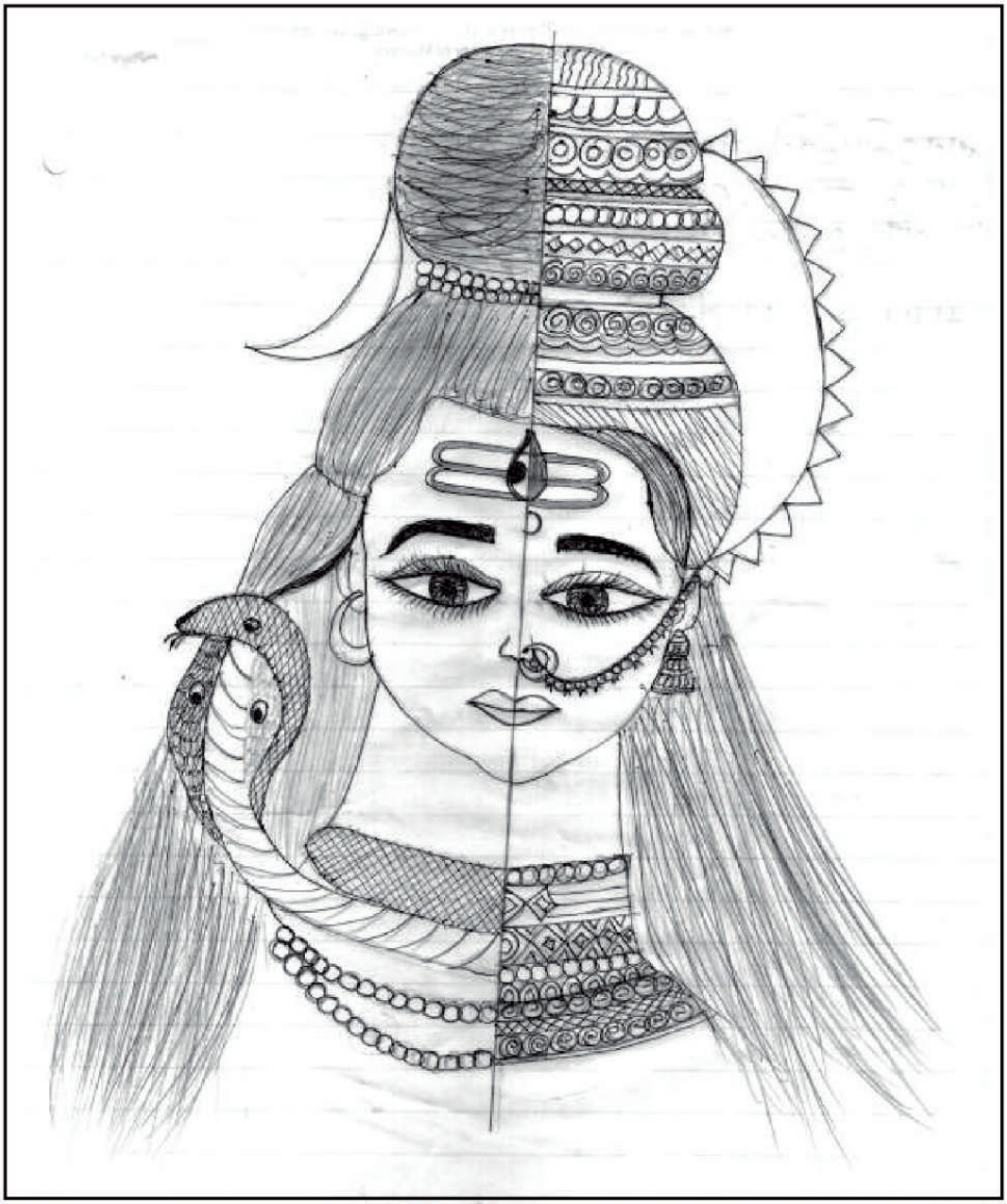

- रोहिणी गणेश दाभिळकर
T. Y. B. A
8421105665

प्रयोजनमूलक हिंदी : प्रासंगिकता

- Hrutikesh Avdhesh Yadav
Class : S. Y. B. A.

भारत जैसे बहुभाषी देश की संप्रेषण व्यवस्था में हिंदी की महत्त्वपूर्ण भूमिका है । शिक्षा जनसंचार और ज्ञान-विज्ञान के प्रचार-प्रसार के साथ-साथ अन्य कई नए व्यवहार क्षेत्र विकसित हो रहें है । जिनमें हिंदी का प्रयोग उत्तरोत्तर बढ़ रहा है । स्वतंत्रता से पूर्व हिंदी का प्रयोग मुख्यतः साहित्य तक सीमित था । यह भाषा कविता, नाटक, कहानी उपन्यास, आलोचना आदि विभिन्न साहित्यिक विधाओं में तो निखर कर आई. साथ ही सामाजिक, सांस्कृतिक और धार्मिक मूल्यों को भी अपने भीतर समेंटती गई । स्वतंत्रता-प्राप्ती के बाद हिंदी भारत संघ की राज भाषा के पद पर आसीन हुई तो इसने अपनी साहित्यिक परंपरा की सीमा को लाँघकर व्यवहारिक रुप भी धारण कर लिया । आज वह प्रशासन, व्यापार, वाणिज्य, बैंक, विज्ञान, प्रौदयोगिकी, जनसंचार आदि तकनिकी क्षेत्रों में पदार्पण कर देश-विदेश या क्षेत्र-विशेष के आर्थिक विकास में महत्त्वपूर्ण भूमिका निभा रही है । हिंदी का यह व्यवहारिक रुप ही इसकी शक्ति बन गया है । अखिल भारतीय संदर्भ में हिंदी का व्यवहार क्षेत्र सामाजिक, सांस्कृतिक आदि विभिन्न कार्यक्षेत्रों तक फैला हुआ है ।

हमारे देश में जनसंचार माध्यम राजकीय और निजी क्षेत्रों में कार्यरत है तथा इन पर एक हद तक राजकीय नियंत्रण रहता है । आज अनेक टी. वी. उपग्रह चैनल जैसे आज तक, जी न्युज, स्टार न्युज, दूरदर्शन आदि जो मुख्यतः समाचार प्रसारित करते हैं, हिंदी की प्रयोजनियता के उदाहरण है । इससे हिंदी रोजगार की भाषा बनकर उभरी है । हजारों-हजार समाचार पत्र-पत्रिकाएँ, रेडिओ कार्यक्रम हिंदी प्रयोजनियता से जुडे हैं । हिंदी के कार्यक्रमो की जितनी लोक स्वीकृती है, उतनी किसी अन्य भाषा के कार्यक्रमों की नहीं है। विज्ञापन प्रयोजनमूलकता से सीधे-सिधे संबंधित है । उदाहरणार्थ कुछ विज्ञापन प्रस्तुत है - बहुराष्ट्रीय शीत पेय कंपनी, कोकाकोला का विज्ञापन - ''ठंडा मतलब कोका कोला'', साक्षरता अभियान का विज्ञापन - ''चलो पढाएँ कुछ कर दिखाएँ । इसी कारण इस क्षेत्र में हिंदी प्रयोजनियता के अधिक विकसित होने की प्रबल संभावनाएँ हैं ।

प्रयोजनमूलक कार्यक्षेत्रों की हिंदी यह विज्ञान, प्रौदयोगिक, इंजिनियरी, कंप्युटर, जनसंचार, प्रशासन विधि आदिं विशिष्ट कार्यक्षेत्रों का विशिष्ट रुप होता है । इस भाषा रुप की अपनी अलग अलग शब्दावली और संरचना होती है जो इसे विशिष्ट रुप प्रदान करती है । यह हिंदी विषय के विशेषज्ञों के बीच विशिष्ट प्रयोजनों और विशिष्ट लक्ष्य की प्राप्ति के लिए प्रयुक्त होती है ।

यदि डॉक्टर, इंजिनियर, विधिवेत्ता, वैज्ञानिक प्रशासक आदि किसी विषय अथवा मामलों पर परस्पर विचार-विमर्श करते है तो उनकी भाषा हिंदी उसी विषय के अनुरुप अभिव्यक्ति होगी । हिंदी के प्रख्यात कथाकार एवं आलोचक राजेंद्र यादव ने हिंदी की प्रयोजनियता के बारे में लिखा है कि किसी भी भाषा के विकास की संभावना तब दिखती है जब उस माध्यम में बेहतर शिक्षा की व्यवस्था हो । कोई भी भाषा भावना से नहीं पनपती । भाषा के साथ कमाने खाने का तरीका क्या हागा, इसपर सोचने की किसी को फुर्सत नहीं अवश्यकता इस बात की है कि हिंदी माध्यम से ज्ञान-विज्ञान तथा तकनिकी शिक्षा की व्यवस्था होनी चाहिए ।

वर्तमान में संपूर्ण विश्व में सूचना क्रांती का शोर है और इस क्रांति के सबसे बड़े घटक के रुप में कंप्युटर हमारे सामने है । भारत में नौवे एवं इसमें दुशक में सूचना तकनिक का विकास इतनी तेजी से हुआ है कि इसने सैकड़ों वर्षों के सूचना विकास को पीछे छोड दिया है । बड़ी संख्या में शासकीय तथा निजी संस्थानों का कंप्युटरीकरण हुआ है । जिससे कामकाज आसान एवं कामकाज के परंपरागत तरीकों में परिवर्तन आया है । कंप्युटर के प्रयोगों से हिंदी की कामकाजी

एवं प्रयोजनीयता संबंधी नई मान्यताएँ सामने आई है । कुल मिलाकर दैनिक गतिविधीयों साहित्य-संस्कृति एवं प्रशासनिक कार्यों में कंप्युटर के प्रयोग से एक नई व्यवसायिक चेतना प्रस्फुटत हुई है और यह निरंतर विस्तार पा रही है । इससे एक तरफ जहाँ रोजगार के नए क्षेत्रों का सृजन होगा, वहीं दूसरी तरफ हिंदी की सामाजिक अहमियत एवं प्रयोजन मुलकता में भी निसंदेह विस्तार होगा ।

आज हिंदी की प्रयोजनमुलकता को प्रायोगिक क्षेत्रों में तलाशने से आभास मिलता है कि हिंदी की प्रयोजनियता गतिशील हो रही है । हिंदी साहित्य संस्कृति, विज्ञान-तकनिकी उद्योग-प्रौदयोगिकी व्यापार-वाणिज्य, शासन-प्रशासन, विधी एवं सामाजिक विज्ञानों के अध्ययन की दिशा में अपनी प्रयोजन मुलकता सिद्ध कर चुकी है । नि:संदेह आगामी समय में हिंदी की प्रयोजनीयता को उदरीकरण, निजीकरण, वेश्वीकरण की चुनौती के साथ-साथ सूचना क्रांती के उपादानों से भी संघर्ष करना है । भारत सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं राजनितीक दृष्टि से एक विकासशिल देश है । प्रयोजनपरक आयाम का संबंध साहित्यपर विषयों से होता है जहाँ भाषा वस्तुनिष्ठ होती है और उसका लक्ष्य जिविकोपार्जन का साधन बनना है ।

प्रयोजन मूलक हिंदी अंग्रेजी शब्द 'फंक्शनल हिंदी' का पर्याय है । इसके नामकरण के विषय में विद्वानों में मतभेद है।

1) फंक्शनल हिंदी ।
2) कामकाजी हिंदी ।
3) हिंदी कार्मिकी ।
4) व्यवहारिक हिंदी ।
5) व्यवसायिक हिंदी ।
6) प्रयोजनमुलक हिंदी ।

अंग्रेजी शब्द 'फंक्शनल हिंदी' को यथावत स्वीकार कर लेने के पक्ष में बहुत-से विद्वान है । कुछ विद्वान इसे कामकाजी हिंदी कहना उपयुक्त मानते हैं । डॉ. शंक क्षेम और डॉ. कंचन शर्मा जैसे, विद्वान 'हिंदी कार्मिकी' शब्द को सही पर्याय मानते है ।

डॉ. ब्रजेश्वर वर्मा के अनुसार 'निष्प्रयोजन हिंदी' कोई चीज नहीं है, लेकिन प्रयोजनमुलक विशेष उसके व्यवहारिक पक्षु को अधिक उजागर करने के लिए प्रयुक्त किया गया है।

डॉ. नगेंद्र के अनुसार वस्तुत: प्रयोजनमुलक हिंदी के विपरित अगर कोई हिंदी है तो वह निष्प्रयोजनमुलक हिंदी नही वरन आनंदमूलक हिंदी है आनंद स्वकेंद्रीत होता है और प्रयोजन समाज की ओर इशारा करता है । हम आनंदमूलक हिंदी के विरोधी नहीं हैं । आनंदमूलक साहित्य के हम भी हिमायती है । पर सामाजिक आवश्यकताओं के संदर्भ में हम संप्रेषण के बुनियादी आधार को भी अपनी नजर से ओझल हीं करना चाहते है ।

◆◆◆

काल्पनिक प्रेम

उठे हैं तो जीना जरुरी है,
तेरे बिना मेरी जिंदगी अधुरी है ।

वो सपने जिनमे सुकून है तेरे साथ में,
एक दिन होगा ऐसा के तेरा हाथ होगा मेरे हाथ मे ।

कमजोर है दिल तू संभाल लेगा ना ?
तू मेरा साथ जिंदगी भर निभा तो लेगा ना ?

तुझे हकीकत मे तो नहीं लेकिन ख्वाबो में जरुर देखा है,
तेरे खातिर मैंने सबको अपने दिलसे उतार फेका है ।

तेरे जैसा ढूंढने पर भी नहीं मिला कोई कही,
जिस से मैंने प्यार का सही मतलब सिखा तू है वही ।
जैसे दिन के बाद रात जरुरी है, वैसे लिए है तू,
ए मेरे काल्पनिक प्रेम, काश मेरा हो जाये तू ।

- निदा शकिल खोत
T. Y. B. Com.
7058787461, 9421165490(wp)

असली मित्र

- By Zikra Zubai Nakhwa
Class : F. Y. B. A.

एक व्यक्ति था, उसके तीन मित्र थे । एक ऐसा जिससे वह प्रतिदिन मिलता था । दूसरा ऐसा था जिसे वह प्यार करता था अवश्य, पर मिलता था एक दो सप्ताह में । और तिसरा ऐसा था जिसे वह महिनों के बाद कभी-कभी मिलता था । एक बार इस व्यक्ति पर मुकदमा बन गया । वकील ने कहा मुकदमा बहुत सख्त है । तो ऐसा गवाह तैयार करो जो कहे कि तुम्हें जानता है और तुम पर लगे आरोप को गलत समझता है । वह व्यक्ति अपने पहले मित्र के पास गया । बोला-एक मुकदमा बन गया है मेरे ऊपर, तुम चलकर मेरे पक्ष में गवाही दो । मित्र ने कहा देखो भाई तुम्हारी मेरी मित्रता अवश्य है, लेकिन गवाही देने के लिए मैं तुम्हरी साथ एक पग भी नहीं जा सकता । यह व्यक्ति बहुत निराश हुआ, दुखी भी हुआ । तभी उसे दूसरे मित्र का विचार आया । उसके पास जाकर गवाही देने के लिए कहा । ये मित्र बोला-मैं तुम्हारे साथ कचहरी के द्वार तक तो चल सकता हूँ लेकिन गवाही नहीं दूँगा । ये फिर दुखी हुआ । फिर उसे अपने तीसरे मित्र का ख्याल आया जिसे वह महिनों बाद थोड़ी देर के लिए मिलता था । उसे अपनी बात कही । तीसरे मित्र ने जोश के साथ कहा - मैं चलूंगा तेरे साथ, तेरे पक्ष में गवाही दूँगा और मेरा दावा है कि यह मुकदमा समाप्त हो जाएगा, तू बरी हो जाएगा । परन्तु वह मित्र कौन है ? वह है आत्मा । पहला मित्र है - धन, संपत्ति, भवन, भूमि जिन्हें मनुष्य अपना समझता है । और जिनके लिए रात-दिन हर समय चिंता करता है । दूसरा मित्र है ये सम्बन्धी, रिश्तेदार, पत्नी, बच्चे, भाई, बहन जिनके लिए मनुष्य प्रत्येक कष्ट उठाता है । तीसरा मित्र है प्रभु-प्रेम और शुम कर्म, जो प्रभु प्रेम के कारण किए जाते हैं ।

भीतर बात-गहरी बात - दोस्त वो नहीं होते जो रोने पर आते हैं, दोस्त वो होते हैं जो रोने ही नहीं देते ।

◆◆◆

काल्पनिक प्रेम

के बिखरे अल्फाजों को जोडकर कुछ लिखा है,
यह दुनिया अच्छाई की नहीं, यह मैने जिंदगी से सिखा है ।
समय ने बुरी तरह मेरे दिल को तोडा,
जरुरत के वक्त बहुत लोगोंने अपना रास्ता मोडा ।
कही दिल नहीं लगता बस नींद ही देती है अब सुकून,
गोया जैसे किसीने कर दिया मेरी रुट का खून ।
डर रहा है दिल, हकीकत अपनाने से,
लगता है सुकून से अब मुलाकात होगी सिर्फ कब्र मे दफनाने से ।
बीते घावो को भरता मुश्किल होता जा रहा है,
सपनो में दिखता जैसे मौत का फरिश्ता मुझे लेने आ रहा है।
घुट रहा था दम, गोया पानी में डुब रहा था,
डूबाने वाले तो अपने ही निकले, तब याद आया माँ ने सच कहा था ।

- निदा शकिल खोत
T. Y. B. Com. 7058787461, 9421165490(wp)

GOLDEN JUBILEE

1974-75 2024-25

English Section

All things bright and beautiful
All creatures great and small
All things wise and wonderful
The word God made them all.

- Addison

The Power of Discipline in a chaotic world...

- **Alisah Shafi Kondekar**
...✍Class : S. Y. B. Com.

In today's fast-paced, chaotic world, discipline is more important than ever with constant distractions, endless notifications, and increasing demands on our time and energy, it's tempting to let discipline fall by the wayside. However, discipline is the key to achieving success, building strong relationships and living a fulfilling life.

*** Why Discipline is Important _**

1) Staying focused : Discipline helps you stay focused onyour goals and priorities, even when the world around you is chaotic.
2) Building Resilience : Discipline helps you develop the resilience (strength) you need to bounce back from setbacks, adapt to changing circumstances, and keep moving forward even when the going gets tough.
3) Enhancing Productivity : Discipline helps you get more done in less, and achieve your goals more efficiently.
4) Improving Decision-making : Discipline help you make better decisions by forcing you think critically and consider the long-term consequences of your actions.

*** Benefits of Discipline in the professional work -**

1) Career Advancement : Discipline is essential for career advancement. It help you develop the skills, knowledge, and habits necessary to succeed in your chosen profession.
2) Increased Productivity : Discipline helps you prioritize tasks, mange your time effectively, and stay focused on your goals, leading to increased productivity and efficiency.
3) Better Time Managements : Discipline help you manage your time effectively, Prioritize tasks, and avoid procrastination, leading to better work-life balance and reduced stress.
4) Improved Communication : Discipline helps you communicate more effectively with colleagues, clients, and customers, leading to stronger relationships and better outcomes.
5) Enhanced Credibility : Discipline help you establish credibility and trust with colleagues, clients, and customers, leading to increased opportonities and success.
6) Reduced stress : Discipline helps you manage stress and anxiety by providing a sense of control and structure, leading to improved mental and physical health.
7) Increased earning potential : Discipline can lead to increased earning potential, as it help you develop the skills, knowledge, and habits necessary to succeed in your chosen profession.

*** How to cultivate Discipline in the professional world :**

1) Set clear Goals : Establish clear, measurable, achievable, relevant, and time-bound (SMART) goals.
2) Create a Schedule : Plan out your day, weet, and month, and stick to your schedule.
3) Prioritize Tasks : Focus on high-priority tasks and avoid procrastination.
4) Avoid Distractions : It might be a difficult task to today's youth. Minimizing distractions, such as social media, email and phone notifications.
5) Take Breaks : Take regular breaks to recharge and avoid burnout.
6) Seek Accountability : Share your goals and progress with a colleague, mentor, or coach to increase accountability and motivation.

In conclusion, discipline is essential for success in the professional world. By cultivating discipline, you can achieve your goals, build strong relationships, and increase your earning potention. Remember, discipline is like a muscle that needs to be exercised regularly to grow stronger. with consistent effort and practice, you can develop the discipline necessary to achieve your dreams. As it is said that "Discipline is the bridge between goals and accomplishment."

◆◆◆

BHARAT - KI - BETI

- By Zikra Zubair Nakhwa
Class : F. Y. B. A.
...✍P. N. 8975419857

Who can break the barriers of society to follow the dictates of heart and conscience ? "only a true duaghter of India !"

What is the fate of an honest man when he declines to be a party to fraud and guilt ? Misery and drudgery ! And who can help him ? "only a true daughter of India !

Who can be struck with the revelation of the morbid crooked nature of the greedy and relinguish all the gaiety and grandeur of life even the home and hearth - to follow the path of truth ? "only a true duaghter of India !"

Who can rebuff the advances of the unworthy so-called Society men and even strike to kill in sey defence ? "only a true duaghter of India."

"Some women for fire, but Some
Women Simply become it."

For me this quote has come true through a woman who is born with the wings of fire. I am talking about Martyred major vibnut shankar who lost his life during pulwama attack and the she become an inspiration, for all girls out there inculding me.

As a woman I feel very much proud by this Iron lady. It Nitika Raul one who honoured for martyrid husband by joining Indian Army as an offair. This women has inspired me a lot and gave me lot of confidence to fight with life problems. your life time get worse she now get tired loving her loving husband more than that she wanted her new life. Where her husband stopped.

She has become a motivational pack for me and teached me that whenever worse time get into life don't be affraid of them just fight with them and overcome it. In this movement, I feel that she has won my heart and influenced to fight back to the bad time of life, the last word she said to her husband was **'Jai Hind'** and I can lovery days that she is **"BHARAT KI BETI..."**

◆◆◆

The path we walk

Life's a road, both long and wide,
With twists and turns on every side.
A Journey filled with highs and lows.
A story written as it flows.

The morning sun begins our way.
Bright every step. it, lights the day.
With every step, we learn and grow,
Through joy, through tears, through all we know.

Mountains tall and rivers deep.
Each moment shapes the path we tread,
With lessons learned and words unsaid.

And as the evening draws us near,
The stars above make things clear.
The journey's gift is ours to take.
With every choice and step we make.

- Sayee Mahesh Rajeshirke

QUOTES

- By Shaizeen Pathan
...✍From F. Y. B. A.

- Life is better when you cny a little, laugh a lot, and are thankful for everythings you've got.
- Go forward in life with a twinkle in your eye and a Smile on your face, but with great and Strong purpose in your heant.
- "Those who contemplate the beauty of the earth find nesenves of Strength that will endure as long as life lasts."
- "How gracious is nature to begin every day with a reminder of its beauty and conclude it with equal glory."
- "One of the deep Secrets of life is that all that is really worth doing is what we do for other."
- ON EARTH THERE is no heaven, But There are PLECES OF IT.
- You are never alone when you are connected with nature.
- When your heart is Breaking and your pain Makes you fail...
  Remember just Remember ALLAH...
- Failures are often the result of timidity and fears; disappointments are the result of bashfulness.
- All religions must be tolerated for every man must get to heaven in his own way.
- Listen and delight in the soulful Sounds of nature.
- "The clearest way into the Universe is through a forest wilderness."
- "Climb the mountains and get their good tidigs. Nature's peace will flow into you as sun shine flows into trees."
- What ever life Gives you. Even if it hunts,
  Just be strong and like you're okey. Strong walls shake But never collapse.
- Try to read Quran daliy. Even if just one or two pages. This is an important connection between you and ALLAH.
- Somtime painful things can teach lesson that we didn't think we needed to know.
- Change your thinking. Change your life !
  your thoughts create your reality. Practice positive thinking.
  Act the way you want to be, And soon you will be the way you act.
- Accept yourself, Love yourself and keep moving Forward.
  If you want to fly, you have to give up what weighs you down.
- Sometime the bad things that happen in our lives put us directly on the path to the best things that will ever happen to us.
- The greatest pleasure in life is doing what people say you connot do.

◆◆◆

SUCCESS STORY OF MARK ZUCKERBERG : FOUNDER OF FACEBOOK

- Diptee Dilip Shinde
... T. Y. B. Sc. IT

Mark Zuckerberg, born on May 14, 1984, in White Plains, New York, is one of the most influential of the 21st century, best known as the co-founder and CEO of Facebook (now Meta). Zuckerberg's journey from a curious young programmer to a global tech magnate illustrates his remarkable contribution to the digital world and his influence on modern communication and social media.

Growing up, Zuckerberg demonstrated an early aptitude for technology. He was introduced to programming by his father, who ran a dental practice, and quickly developed software for his friends and family. By the time he entered Phillips Exeter Academy, a prestigious boarding school, Zuckerberg was already an accomplished programmer. His academic journey continued at Harvard University, where he pursued a degree in computer science and psychology.

In 2004, while still a student at Harvard, Zuckerberg, along with with his roommates Eduardo Saverin, Andrew McCollum, Dustin Moskovitz, and Chris Hughes, launched The Facebook, a social networking platform exclusively for Harvard students. The platform rapidly gained popularity, and it soon expanded to other Ivy League schools and beyond. By the end of 2004, Facebook was accessible to universities across the beginning of Zuckerberg's rise to prominence.

In 2005, Facebook received a crucial investment from Accel Partners, and company moved its headquarters to Palo Alto, California. Over the next few years, Zuckerberg and his team worked relentlessly to enhance the platform's features and usability. Facebook introduced the News Feed in 2006, which revolutionized how users interacted with content. It also allowed people to share their thoughts, pictures, and life events with friends and family worldwide.

Zuckerberg's leadership style has often been described as visionary, yet pragmatic. His ability to anticipate trends and adapt Facebook to the evolving needs of users has been a significant factor in the platform's success. As Facebook expanded globally, Zuckerberg made several key acquisitions, such as Instagram in 2012 and Whats App in 2014, to diversify the company's offerings and broaden its reach. In 2014, he also led Facebook's acquisition of Oculus VR, signaling his interest in the future of virtual reality.

In 2012, Zuckerberg became the youngest-ever self-made billionaire at the age of 28. His wealth, however, has not overshadowed his vision for Facebook. Over time, Zuckerberg has faced scrutiny regarding privacy concerns and the platform's role in spreading misinformation. Despite these challenges, he has remained steadfast in his belief that Facebook, and later Meta, can foster global connectivity and innovation.

In 2021, Zuckerberg announced a rebranding of Facebook to Meta, signaling the company's shift toward building the "metaverse" - a virtual world where people can interact in a digital environment. Through Meta, Zuckerberg aims to create a new era of social interaction, where vitual and augmented reality become integral parts of daily life.

Mark Zuckerberg's journey is one of immense achievement and constant evolution. While the challenges he faces as a leader are significant, his impact on the world of technology and social media remains undeniable. Through his work, Zuckerberg has reshaped how people connect, share, and communicate, leaving an indelible mark on the digital age.

The future of Artificial Intelligence in Every Life

- Diptee Dilip Shinde
...✍ T. Y. B. Sc. IT

Artificial Intelligence (AI) has rapidly from a science fiction concept to an integral part of modern society, transforming industries and daily life. From virtual assistants to self-driving cars, AI is already impacting how we live, work, and interact. As technology advances, the potential for AI to revolutionize everyday experiences is vast. Looking ahead, AI promises to become even more embedded in our daily lives, with the potential to enhance convenience, safety, and efficiency.

One of the most visible ways AI is already present is through personal assistants such as Amazon's Aiexa, Apple's Siri, and Google Assistant. These virtual assistants use natural language processing (NLP) and machine learning to respond to voice commands, helping with tasks like setting reminders, playing music, and providing real-time information. In the future, these assistants are likely to become more intuitive and proactive. The will anticipate our needs by learning from our preferences and habits, enabling them to suggest solutions before we even ask. This could extend to areas like managing home automation systems, shopping preferences, or even health monitoring.

AI IN EVERYDAY LIFE

In the realm of transportation, AI is poised to revolutionize how we travel. Autonomous vehicles, already being tested by companises like Tesla, Waymo, and others, are one of the most anticipated AI-driven

roads and avoid obstacles. In the future, we may see fully autonomous vehicles on the roads, reaucing acciaents caused by human error and offering greater mobility for the elderly and disabled. AI could also be used in optimizing traffic flow, reducing congestion, and improving fuel efficiency in public transportation networks.

AI is also making waves in Health care, where its potential to Diagnose diseases, personalize treatments, and predict health outcomes is becoming increasingly evident. AI-driven diagnostic tools can analys medical images more accurately than human doctors in some cases, leading to quicker diagnoses and better patient outcomes. Additionally, AI algorithms can process large volumes of patient data to provide personalized treatment recommendations and predict future health risks. In the coming years, AI-powered wearable devices might monitor vital signs in real time, providing years, AI-powered wearable devices might monitor vital signs in real time, providing alerts to both users and healthcare providers about potential health issues before they become critical.

Another area where AI will have a profound impact is in the workplace. Automation powered by AI and can streamline repetitive tasks, freeing up human workers to focus on more complex and creative activities. As AI continues to develop, it will likely take on more decision-making roles, potentially enhancing productivity and efficlency across various sectors. However, this shift may also require workers to acquire new skills, particularly in technology and data analysis, as AI-driven automation changes the job market.

Another area where AI will have a profound impact is in the workplace. Automation powered by AI and robotics is already changing industries like manufacturing, retail, and customer service. AI can streamline repetitive tasks, freeing up human workers to focus on more complex and creative activities. As AI continues to human workers to focis on more complex and creative activities. As AI continues to develop, it will likely take on more decision-making roles, potentially enhancing productivity and efficiency across various sectors. However, this shift may also require workers to acquire new changes the job market.

Despite the tremendous benefits, the widespread adoption of AI also raises ethical concerns. Issues such as privacy, data security, job displacement, and algorithmic biases need to be addressed as AI becomes more integrated into everyday life. Ensuring that AI is developed and deployed responsibly vwill be crucial in maximizing its benefits while minimizing negative consequences.

In conclusion, the future of AI in everyday life holds immense promise. From enhancing convenience and improving health outcomes to transforming industries and transportation, AI will increasingly become a ubiquitous part of daily life. However, it is essential to ensure that this technology is developed thoughtfully and ethically to ensure that it serves humanity's best interests. The coming years will likely see AI evolve into an even more powerful force for change, shaping the world in ways we are only beginning to imagine.

◆◆◆

Information Technology : Code of Ethics

- Diptee Dilip Shinde
T. Y. B. Sc. IT

In today's digital age, Information Technology (IT) plays a central role in almost every aspect of daily life. From managing personal data to powering business operations and facilitating communication, IT impzcts society on a profound level. As technology continues to evolve, so do the ethical challenges faced by IT professionals. A clear and compprehensive Code of Ethics is essential for guiding IT practitioners in making responsible and ethical decisions in their work. This code is designed to ensure that professionals adhere to moral principles that safeguard user interests, respect legal frameworks, and promote fairness and transparency.

The Importance of a Code of Ethics

A Code of Ethics for IT professionals is necessary the wide range of ethical dilemmas that arise in the field. These issues include privacy concerns, data protection, security risks, and the potential for misuse of technology. IT professionals are entrusted with handling sensitive information, and their decisions can significantly affect the lives of individuals and the well-being of organizatioins. The code of Ethics serves as a guiding framework, helping professionals navigate complex ethical decisions and ensuring that they uphold the public's trust.

Core Principles of the IT Code of Ethics

1) **Respect for Privacy :** On of the key principles in the Code of Ethics is the protection of user privacy. IT professionals must respect the confidentiality of personal data and ensure that it is only collected, stored, and shared with proper consent. This includes implementing security measures to prevent unauthorized access or data breaches and following legal requirement regarding data protection.
2) **Integrity and Honesty :** IT professionals are expected to demonstrate integrity and honesty in all aspects of their work. They should provide truthful information regarding the capabilities of systems, applications, and technologies they design or implement. Misleading uses about the functionalities or performance of a system is considered unethical and can lead to significant consequences.
3) **Accountability :** Professionals must take responsibility for their actions, particularly when those actions impact the functionality, security, and safety of users or organizations, Accountability also extends to reporting any errors, vulnerabilities, or failures in systems and rectifying them promptly.
4) **Non-discrimination and Fairness :** IT professiona;s must ensure and technology systems are designed and deployed in ways that promote fairness and equality. This means eliminating biases in algorithms and ensuring that all users, regardless of background, have equal access to services and benefits. Ethical IT development requires inclusivity and equal opportunity for all.
5) **Avoiding Harm :** A key ethical obligation is to minimize harm to individuals and society. IT professionals should assess the potential risks of their work and take steps to prevent harm. This includes avoiding the creation of harmful software (e. g. malware), as well as considering the social and environmental impact of technology.
6) **Transparency :** Transparency is essential in the IT field. Professionals should communicate openly about the design, purpose, and potential risks of technology products and services. Users should

have clear information about how their data will be used and the controls they have over it. Transparency fosters trust between developers, organizations, and end-users.

7) **Professional Development :** Given the fast paced nature of technological advancements, IT professionals are encouraged to continuously update their knowledge and skills. This commitment to lifelong learning ensures that they can adapt to new ethical challenges and stay informed about emerging technologies and standards.

A well-defined Code of Ethics in Information Technology is vital to ensure that IT professionals act with integrity, responsibility, and respect for the individuals and organizations they serve. By adhering to ethical principles such as privacy, honesty, fairness, and accountability, IT professionals contribute to a technology driven world that is secure, transparent, and just. The Code of Ethics provides a framework for making decisions that consider both the immediate and long-term impacts on society, ultimately ensuring that technology remains a tool for positive change.

◆◆◆

Han Kang - Nobel price for literature 2024

- Adnan Rakhange

...✍ F. Y. B. Com.

Korean writer Han kang win the Nobel Prize in literature.

The Nobel Prize for literature 2024 has been awarded to South Korean author HanKang "for her intense poetic prose that confronts historical traumas and exposes the fragility of human life."

In awarding the top prize to a 53 year old Asian writer at the peak of her writing career, the academy has ensured a wider readership of an "innovator in contemporary prose" who with her experimental style has conjured up universal tales of the human condition. With a radical and poetic imagination, she writes about women battling patriarchy, violence, grief and also about historical wrongs and injustices.

Her literary career began with a book of poem but her breakthrough novel was the vegetarian, first published in korean in 2007, and translatedinto English by Deborah smith in 2015. It immediately scooped up many honours including the Man Booker International Prize in 2016. The story revolves around a woman and the consequences of her decision to give up eating meat, and was expanded from her short story, 'The Fruit of My Woman.' As the protagonist Yeong - hye defends her radical stands, and small act of independence, her family reacts in extraordinary, violent ways to make her change her mind. The obsessive tale has been compared to kafka's nightmarish stories.

Winning the Booker opened the door for her other books, Human Acts, The white Book and Greek Lessons, to be translated into English. Another, we Do Not Part, the story of two women told in the backdrop of a hidden chapter in korean history, a massacre that happened in the 1940's is being translated by e. Yaewon and Paige Aniyah Morris, and will be published in early 2025.

◆◆◆

Ratan Tata...In his Own Words !

- Adnan Rakhange
F. Y. B. Com.

I had happy childhood, but as my brother and I got older, we faced ragging because of our parent's divorce, which in those days wasn't as common. My grandmom brought us up.

"Soon after, when my mother remarried, the boys at school started saying all kinds of things about us. But our grandmother taught us to retain dignity at all cost, a value thats always stayed with me. It involved walking away from these situations instead of fighting back.

"And if it weren't for grandmom, I wouldn't be half the person I am today.

"My father and I couldn't agree on the same thing - I wanted to go to college in the US, he insisted on UK. I wanted to be an architect, he insisted on me becoming an engineer. If it weren't for grandmother, I wouldn't have ended up at cornell University in the US. It was because of her that even though I enrolled for mechanical engineering, I switched majors and graduate with a degree in architecture. My father was up set, But I was finally my own, independent person in college and it was my grandmother who thought and taught me that courage to speak up can also be soft.

"After college, I landed a job at an architecture firm in LA, where I worked for 2 years. It was a great time - the weather was beautiful and I loved my job. It was in LA that I fell in love and almost got married. But at the same I'd made the decision to move back, at least temporarily, since grandmom wasn't keeping too well. So I came back to visit her and thought that the person I wanted to marry would come to India with me, But because of the 1962 Indo-China war her parent's weren't okay with her making the move anymore and the relationship fell apart.

"After the move, I did spend some time with my grandmom. I'd run with my dog, catch up with her and we'd have long chat. I am glad I got that time with her before she passed, because right after I moved to Jamshedpur for an internship at what's known as Tata Motors now. It was a waste of time I was moved from one department to another and since I was a family member no one told me what to do - I spend 6 months trying to be 'useful'.

It was only after I moved to Tata steel that I got specific work and my job got interesting. I started from the floor and under stood the plight of those working there. So years later, when we downsized Tata steel from 78000 to 40000, we ensured to pay them their present day wages until retirement - It's been in our DNA to serve those who serve us.

Then, in 1991, JRD stepped down as the chairman of Tata industries and then from Tata sons, there was vicious criticism.

There were other aspirants, who were vocal of him having made the wrong decision. I had been through this before, So I did what I knew best maintained silence and focuse d on proving myself.

The criticism was personal - JRD got clubbed with nepotism and i, as the wrong choice. I was under scruting, but the time I spent on the floor served as a big plus - I hadn't gotten there from where !

All in all, it was a big move. I remember after I was appointed chairman, I walked with JRD to this office, where he told his secretary that he had to move out. I said, 'No, J, don't move out, this is your office for as long as you want.' He said, 'Where will you sit ?' I said where I am sitting today - I have an office down the hall and that's fine.'

"I was lucky to have him there. He was my greatest mentor and the year that he was a live, I used to go into his office and Say, 'J, I wish this had happened 10 year ago, we have such a great relationship.' He was like a father and brother to me and not enough's been said about that.

Ever since, my life has been for and about

growing the company. When I was appointed chairman, it was believed my surname got me the position, but my focus was an creating something bigger than us all and on going giving back, which has been in the TATA DNA since the start. With Jamshedpur for instance, while our workers were thriving, the surrounding villages were suffering. It became our goal to uplift their quality of life as well .... things like these came naturally to us.

Even with Nano - I remember seeing a family of 4 on bike in the heavy bombay rain - I wanted to do more for these families who were risking there lives for lack of an alternative. By the time we launched the Nano, our cost were higher, but I'd made a promise and we delivered. Looking back, I am proud of the car and the decision to go ahead with it.

That's what my life has been about work became a lifestyle. I was always at bombay house or travelling, thats why even though I came close to marriage with 2-3 different partners, I couldn't go through with it because they 'd have to adjust to my lifestyle and that didn't sit right with me.

Now that I am retired, that lifestyle has changed again. People ask if I am truely 'retired' and to that I say - there is no doubt about it. I am enjoying the separation from the company - I don't look at news-papers and worry about the bad stuff anymore.

But let me tell you, retirement is not about playing golf, or reading on beach, whilst sipping on a cocktail. In fact, never before has the argue to do more, been greater. From affordable cancer treat-ment, to making the lives in rural India. easier - I am looking forward to making it happen at the Tata trust. I am trying to enjoy myself to be honest - I am spending time with friends - old and new, across age group, who I am constantly learning from.

At 82, I am still learning, so when you ask me to give advice, I feel like the right advice' change over a period of time - but the one thing that remain unchanged is the desire to do the right thing.

So I'll say this - leave the advice and do the right thing, even if it isn't the easiest thing, even if it isn't the easiest thing to do. When you look back at your life, that's what's going to matter the most. Doing the right thing.

◆◆◆

---

1) Arz kiya hai,
   fire ko aag kehte hai,
   Cobra ko naag kehte hai,
   Aur exam ke time
   Jo kaam na kare
   Usko dimaag kehte hai.

2) Karm karo toh fal milta hai,
   Aaj mahi toh kal milta hai,
   Jitna gehra adhik kuwa ho,
   Utna meetha jal milta hai.

3) Mirror ko kehte hai aaina,
   Some people are faker than
   the products made in china.

4) Taakat awaaz mei nahi,
   Apne vichaar mei rakho,
   Kyunki fasal baarish se
   Hoti hai baaadh se nahi...!!

5) Soch kaisi hai,
   Imaan kaisa hai,
   Lafz bata dete hai,
   Insaan kaisa hai.

6) Himmat kar, sabr kar, Bikhar kar
   Bhi sawar jaayega !
   Yakeen kar, shukr kar, waqt hi
   Toh hai Guzar jaayega.

7) Jab tootne lage hosla toh
   Bas yeh yaad rakhna,
   Bina mehnat ke hasil
   Takht-o-taj nahi hote,
   Dhund lena andhere mei hi
   Manzil apni Doston,
   Kyunki Jugnu kabhi Roshni
   Ke mohtaaj nahi hote.

- Alisha Shafi Kondekar
Class : S. Y. B. Com.

A COLLECTION

- Sayee Mahesh Rajeshirke

... S.Y. B. Com.

1) "Stopping advertising to
Save money is like stopping
Your watch to save time."

-Henry Ford

2) "Nobody counts the number of
ads you run. They just remember
the impression you make."

- Bill Bernbach

3) "The best advertising is done
by satisfied customers."

- Philip Kotler

4) "Advertising is only evil
when it advertises evil things."

- David Ogilvy

5) "Half the money I spend on
advertising is wasted; the
trouble is I don't know which half."

- John Wanamaker

6) "Theory without practice is sterile and pratice without theory is blind."

- Karl Marx

7) "Does it pay to advertise ?"
"Oh sure ! Last week we advertised for a night watchman and the next night we were robbed."

- Anonymous

8) "The styling in western advertising has influenced me a lot. But Indian advertising takes its values from Indian culture, not Western culture."

9) "I know that half the money I spent on advertising is wasted; I can never find out which half."

- John Wanamaker

10) "I spent 52 million for advertising and I don't know if that is half enough or twice too much."

- John Wanamaker

11) " Advertising is a long term investment in the total personality of the brand."

- David Ogilvy

12) "Never follow the crowd."

- Bernard Baruch

13) "Good times or bad times, there will always be advertising. In good times people want to advertise. In bad times they have to."

- Barton

14) Does creatiuity in advertising work ?
oh yes ! just look at this headline that sold all colour fading clothes.
"Every wash a different shade."

- Anonymous

15) Great Ideas don't come overnight. You're lucky if they come at all.

- Alyque Padamsee

16) "No man can rise to famse and forture without carrying others along with him."

- Napoleon Hill

---

8) Lafzon Mei kya likhu
Uss Rab ki Taareef
Jo Naa mangu toh nawaz Deta hai
Jo mangutoh be hisaab deta hai.

9) "Sabr ka mere Abhi intehaan Jaari hai,
Waqt woh bhi As yega Jab
Khuda khud kahega,
Chal Ab Teri Bari hai."

10) Der hui jeet kar Jaane mei toh
Hume seene se lagayega kon,
Maa, baap. ke. jeete, ji kuch
Karna hai yaar...
Warna hamari safalta par
Itraayega kon...!!

- Alisha Shafi Kondekar
Class : S. Y. B. Com.

Why Every Student Should Learn Digital Marketing

- Prof. Safa Mullaji

... BMS Department

Introduction

In today's digital era, businesses and individuals rely heavily on online platforms for growth and visibility. Whether you're a Commerce, Arts, Science, Management, Computer Science, or IT students, learning digital marketing can open doors to numerous career opportunities. This blog explores why digital marketing is an essential skill for students and how it can shape their future.

1. What is Digital Marketing ?

Digita marketing refers to promoting products, services, or personal brands through online channels like social media, websites, search engines, and email marketing. Unlike traditional marketing, it allows businesses to reach a global audience cost-effectiverly.

2. Why should Students Learn Digital Marketing ?

High demand Skill - Companies are looking for professionals who can handle digital marketing strategies.

Freelancing & Side Income - Students can earn through freelance projects, blogging, or social media management.

Personal Branding - Helps in building an online presence, whether for job hunting or entrepreneurship.

Affordable & Easy to Learn - No coding required; can be learned through free or paid online courses.

3. Local Insights : Digitsal Marketing Opportunities in Maharashtra

Maharashtra, especially cities like Mumbai, Pune and Nagpur, has seen rapid growth in digital businesses. Many startups, e-commerce brands, and small businesses are looking for skilled digital marketers. Even in rural areas, businesses are shifting online, creating new job opportunities for students who understand digital marketing. By learning these skills, students can tap freelancing, internships, and part-time jobs locally.

4. Career Opportunities in Digital Marketing

Students can explore various roles, such as :

SEO Specialist - Optimizing websites for better Google ranking.

Social Media Manager - Managing brand presence on platforms like Instagram and Linkedin.

Content Creator - Writing blogs, creating videos, or handling brand communication.

Google Ads & Facebook Ads Specialist - Running paid campaigns for businesses.

◆◆◆

I reflected my experience on "new eduacation..." (NEP)

- Bhatkar Fiza Naushad
...✍ F. Y. B. Sc. IT

As i refle ct on my first semester under the "new eduacation policy" (Nep), I am reminded of the dransformative experience that it has development and personal growth.

One of the standout features of the nep semester was the emphasis on interdisciplinary learning. I had the opportanity to explore subjects beyond my core IT courses, such as "Banking" and "entrepreneutship". "India constitaition" and "IKS" AKA "indian knowledge system." these subjects not only broaded my knowledge base but also helped me develop a more nuanced understanding of the world. Another significant aspect of the semester was the focus skill development through various assignments, projects, and power point presentations, honed my critical thinking prablem - solving, and communication skills these skills have been invallable in helping me havigate the complexities of academic and personal life.

What struck me most about the nep semester was the focus on skill development and faculty encoured to us take ownership of our learning, explore new ideas, and collaborate with our peers this approach helped me develop a sence of Agency and confidence that i had not experienced before. the Banking subject provided me with a comphresive understanding of the financial sector, including the various types at banks, financial instruments, and transactions. i found the concepts of banking to be logicaly and straight forwardy making it easy for me to absorb and apply.

The endrapreurship subject on the other hand, opend my eyes to the world of business and innovation, I learning about the characteristics of successfull entrapreneurs, the importance of risk management, and various stages of the entrapreneurial journey. As well as the studying indian constituition helped me appreciate the fundamental rights and duties that shape our democracy. I gained insight into the principles of justice, equility, and liberty that underpin our constituitional framework. On the other hand, indian knowledge system opand my eges to the wealth of traditional knowledge that exists our in country. I learned about the condrubutions of ancient india scholars to various fields, including mathematics, astronomy, and medicine.

These subjects not only enhanced my knowledge but also helped me develop critical thinking, analytical, and problem solving skills. I learned to approach problems from multiple perspectives, think creatively and communicate eftectively. the most Strack me most about subjects was how they complemented my IT skills I realised that having a basic understanding of banking and endrepreneurship is essential for any IT professional as it embles us to develop more effective solutions of business and organizations. moreover the skills i acquired in these subjects, such as critical thinking and many more.

In conclusion : I am grateful for the opportunity to explore non-technical subjects as part of my carriculum, thesr subjects have broadened my horizons, complemented my IT skills, and instilled in me a newfound appreciation for the world of business and finance and our nation moreover draditions. I look forward to applying the knowledge and skills i acquired in these subjects to make a positive impact in my future endeavors.

◆◆◆

"India Agricultural and Rural Sector Budget"

- By Zikra Zubair Nakhwa

...✍F. Y. B. A.

The ministry of Agriculture and Farmers welfaree has two departments :

1) Department of Agriculture and Farmers welfare, which implements policies related to farmer welfare and manages agricultural inputs, And
2) Department of Agricultural Research and Education, which coordinates and promotes agricultural research and education.

Overview of finances...

Allocation in 2025-26

In 2025-26, RS. 1,37,757 crore has been allocated to ministry (2.7% of union budget.) The allocation towards the ministry is estimated to decrease by 2.5% over the revised estimated of 2024-25. According ti the revised estimates of 2024-25, the expenditure of the ministry has increased by 6.8% over the budget estimate.

Table 1 : Allocation towards the Ministry of Agriculture and Farmer's Welfare (in Rs. crore)

	2023-24 Actuals	2024-25 RE	2025-26 BE	%change RE 2024-25 to BE 2025-26
Agriculture and Farmers' Welfare	1,08,356	1,31,195	1,27,290	-3.0%
Agricultural Research and Education	9,791	10,156	10,466	3.1%
Total	**1,18,147**	**1,41,352**	**1,37,757**	**-2.5%**

Note : BE Budger Estimates; RE - Revised Estimates.

Sources : Expenditure Budget, Ministry of Agriculture and Farmers Welfare, Union Budget 2025-26; PRS.

Key Expenditure Heads :

Table 2 : Allocation towards key schemes under the Ministry (in crore)

Scheme	2023-24 Actuals	2024-25 RE	2025-26 BE	%change RE 2024-25 to BE 2025-26
PM-KISAN	61,441	63,500	63,500	0%
MISS	14,252	22,600	22,600	0%
Crop Insurance Scheme	12,949	15,864	12,242	-23%
RKVY	5,693	6,000	8,500	42%
Krishionnal Yojana	5,736	7,106	8,000	13%
PM-AASHA	2,200	6,438	6,941	8%
Others	6,039	9,687	5,507	-43%
Total	**1,08,356**	**1,31,195**	**1,27,290**	

Note : MISS is Modified Interest Subventiion Scheme, RKVY is Rashtriya Krishi Vikas Yojana and PM AASHA is PM Annadata Aay Sanrakshan Abhiyan.

Sources : Expenditure Budget, Ministry of Agriculture and Farmers Welfare, Union Budget 2025-26; PRS

Key Announcements in Budget Speech 2025-26

- **PM Dhan Dhaanya Krishi Yojana :** The scheme will be launched in partnership with states and estimates to cover 1.7 crore farmers. The scheme will target 100 districts with low productivity, moderate crop intensity, and below average credit access.
- **National Missioin on High Yielding Seeds :** The mission will focus on : (i) ensuring commercial availability of more than 100 seed varieties, (ii) development and propagation of climate and pest resilient high yielding seeds, and (iii) strengthening research on high yielding seed varieties. Rs. 100 crore has been allocated for 2025-26 under the mission.
- **Enhanced credit limit under Kisan Credit Card :** Loan limit under the Modified Interest Subvention Scheme will be increased from lakh rupees to five lakh rupees.
- **Focus on Horticulture :** A comprehensive programme for the promition of production, efficient supply, processing, and remunerative prices for fruits and vegetables will be launched. The programme has been allocated Rs. 500 crore for 2025-26. It will target formation and participation of Farmer Producer Organisations and Cooperatives across states.
- **Self-sufficiency in pulses :** A new Mission for Aatmanirbharta in Pulses will be launched for a period of six years. The Mission will aim at achieving self-sufficiency in pulses production through procurement of Tur, Urad, and Masoor. An allocation of Rs. 1,000 crore has been made for this scheme for 2025-26.
- A new urea plant will be established in Assam with an annual capacity of 12.7 lakh tonne.

Found Utilisation :

Since 2015-16, the ministry has utilised 90% of its allocated budget on a average. The allocation towards the ministry since 2019-20 is higher than the previous years due to the introduction of PM-KISAN scheme. Utilisation in 2024-25 is higher than the PM FASAL BIMA YOJANA and PM-KISAN.

Figure 1 : Allocation and utilisation of funds (in Rs. crore)

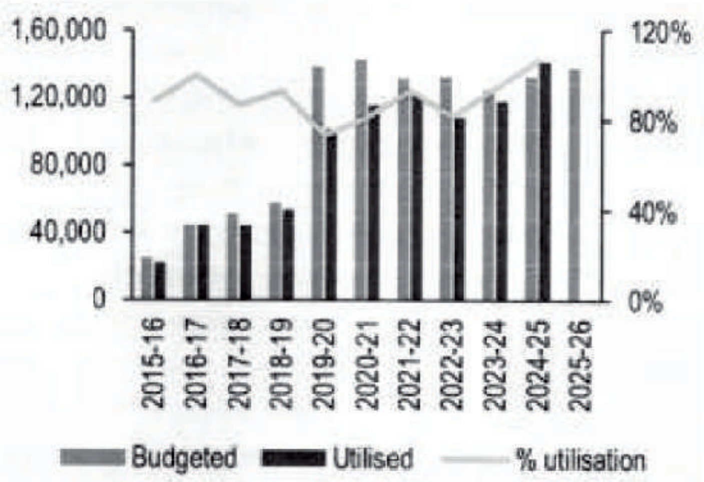

Note : Revised Estimates have been used as Actuals for 2024-25.

Source : Budger Documents for various years; PRS

ISSUES FOR CONSIDERATION :

Groeth in Agriculture is volatile :

In 2023-24, the agriculture sector employed 46% of the labour force at the all india level while contributing 16% to the total value added. As the sector depends on climate conditions including annual monsoon rains, growth in the sector has been volatile since 2011-12. In 2024-25, agriculture sector is projected to witness a groeth of 3.8%, which is higher than growth rate for the 2023-24 (1.4%).

Figure 2 : Growth in Agriculture and Allied Sector output vs overall economic growth (in%)

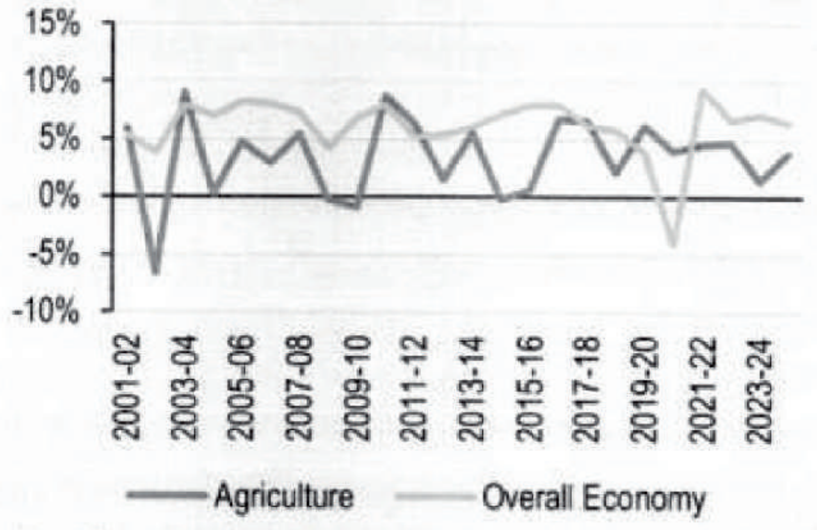

Note: First Advanced Estimates are used for 2024-25;
Agriculture includes agriculture, forestry and fishing
Sources: Statistical Appendix, Economic Survey, MoSPI; PRS.

The paper analysed the budget allocations to Agricultural, rural development sectors, food subsidy and fertilizer subsidies and also examined the reforms in these sectors and their likely impacts on the poor and vulnerable sections of the society in rural India. The combined budget of agriculture and rural development sectors was less than food and fertilizer subsidies hence, there was long neglect of rural and Agricultural and rural production and service sector. The budgetary allocations to Agriculture and rural development was increased by 10 to 12% in financial year (FY) 2017-18 compared to 2016-17. There was more emphasis on irrigation under prime minister sinchayi yojana, market reforms to expand the electronic national Agricultural markets, rural affordable housing and mahatma Gandhi National rural employment guarantee (MGNREGA). There was a need to increase budget allocation to High-value agriculture (Horticulture, animal husbandry, dairy, fisheries) as growth of these sectors much higher, There was also a need to increase allocation more funds to increase rural infrastructure, agricultural markets, cold storages, warehouses with modern technology so that the rural sector in general and agriculture in particular will increase efficiency and productivity. Among the rural development programmes, MGNREGA, computerisation of land record and rural roads needs to be given priority. The agriculturel

sector growth is good in 1016-17 in all respects, but the preliminary observation shows that higher production may not be leading to the higher incomes to the farmers and especially most of the tenant farmers are making huge losses and highly indebted from informal sources of finance. There was need to reduce cost of agriculture through prioritising agricultural infrastructure through public investments and innovative public infrastructure like community bore wells.

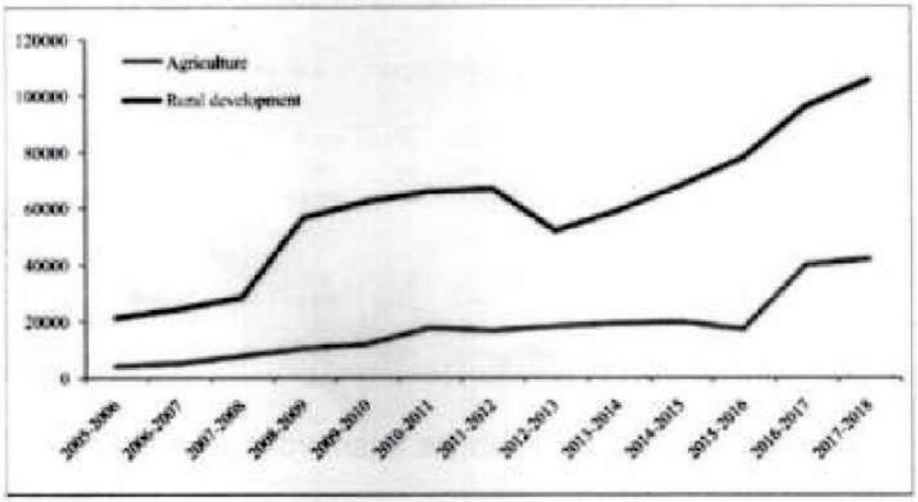

Budget allocation for agricukture and rural development

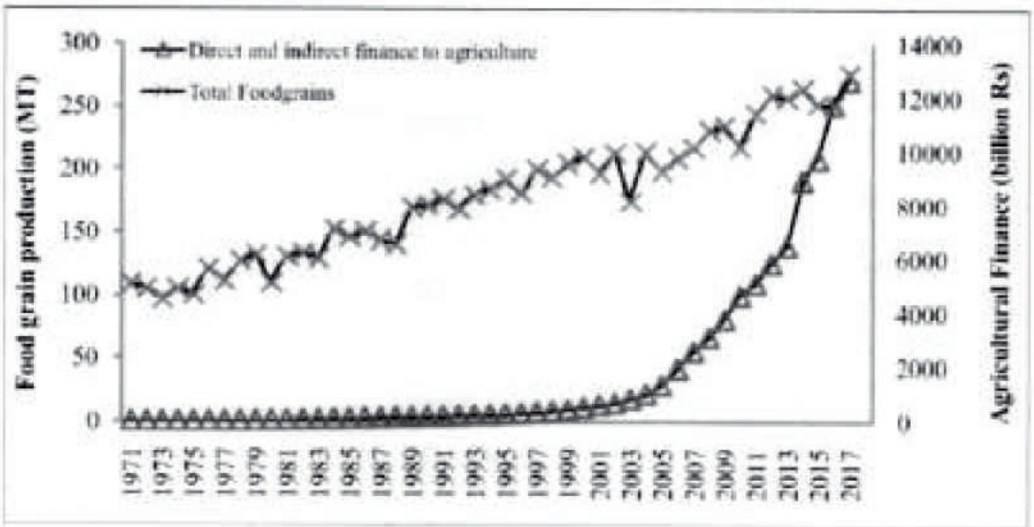

Agricultural Finance and Food Grain Production

Scheme	2005-06	2009-10	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	% Increase over 2005-06
MGNREGA	4,454	33,539	33,000	34,000	37,341	47,499	48,000	978
PMAY – rural	2,747	8,800	15,184	16,000	10,116	16,000	23,000	737
PMGSY	4,220	11,340	21,700	14,391	18,290	19,000	19,000	350
Rural electricity						7,874	10,635	
National Social Assistance Programme					8,616	9,500	9,500	
National Rural Drinking Water Mission	4,097	7,996	9,691	9,192	4,370	6,000	6,050	48
NRLM	1,029	2,230	4,000	4,000	2,514	3,000	4,500	337
Information technology					63	38	65	

Allocation of budget by major schemes in rural development (Rs. crore)

Concluding remarks :

The performance of India's rural economy, in particular agricukture, has been a subject of serious concern in recent years. Our evidence shows that one of the important reasons for the disappointing outcomes in this sector is the inadequacy of public expenditure by successive government at different levels. In the early years of India's planned economic development, particularly during the First Five Year Plan, public policy appear to have held out significant promise in respect of meeting the desired levels of expenditure onRE. However, in the following decade and a half there was a slackening of expenditure priorities as far as the rural economy was concerned, until a revival in the mid-1970s and a further consolidation in the 1980s. As a proportion of GDP, the expenditure on RE increased from around 1.9 per cent in the 1970s to 2.8 per cent in 1980s. From the early 1990s, however, with the onset of neoliberal economic reforms, the rural economy has once again suffeered relative neglect and the expenditure allocated to it (as a proportion of GDP as well as combined expenditure) has shown a declining trend. It is worth emphasising that although agricultural is a State subject, much of what happens in the rural economy is conditioned by the overall macroeconomic policy regime, in which the Union government clearly has the controlling hand. Indian agriculture is in dire need of a "big push" with respect to public expenditure (which in turn can also attract private expenditure). Given the crisis of declining or stagnant productivity in agriculture, and the increasing demand for foodgrain to feed an ever-growing population (as well as other demands on agricultural output), it is crucial to prioritise allocation of public expenditure towards this sector. Further, to bridge the gap between demand-supply mismatches, there is a need to increase 21 For a discussion of trends relating to public expenditure since the rarly 1990s, see the contributions in Jha productivity through technological advancement, which largely depends on a greater quantum of public expenditure. The role of the oublic sector in this regard is critical, particularly in reslect of distributional considerations. Since development of the agricultural sector is primarily the responsibility of State governments, additional central assistance to the States should be accompanied by greater flexibility in the use of resources (while ensuring that funds are not diverted to other purposes). In addition, States should prioritise their expenditure in favour of agriculture and rural development. Attention should not be focused only on increasing crop yields, but adequate provision should also be made to develop allied sectors such as animal husbandry, fisheries, and other sectors of production. There is a great need for investing more in agricultural research and education in the country, which in turn will help

in developing appropriate and advanced technologies suited to different agroclimatics zones. Apart from primary expenditures, funds should also be allocated for the proper management, continuation, and upgradation of existing infrastructure such as medium and minor irrigation projects. Finally, we may note that efficient and timely utilisation of funds is crucial to enhance the productivity of this sector. Allocating funds through budgets is not adequate for better outputs or outcomes. Proper monitoring of how these allocated funds are put to use is very important to achieve goals and objectives.

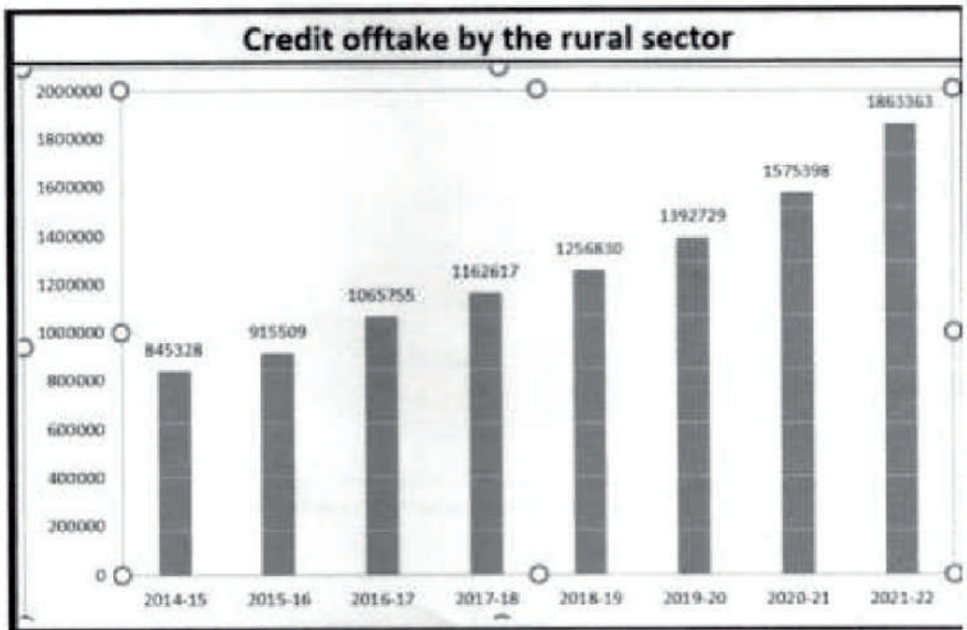

Notes: Credit growth has been impressive. But it has not translated either in farmer affluence -- he is still distressed -- or in significant agricultural growth.

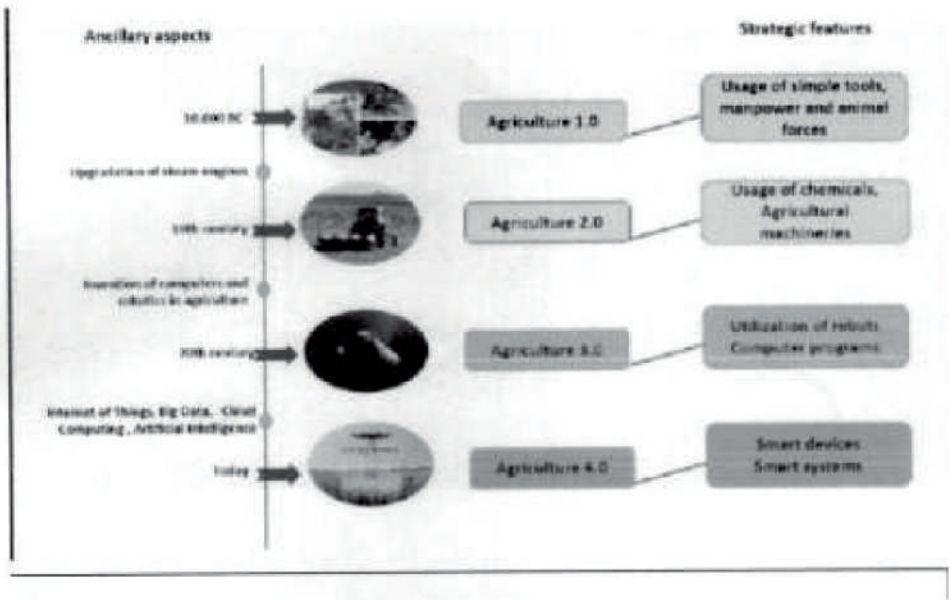

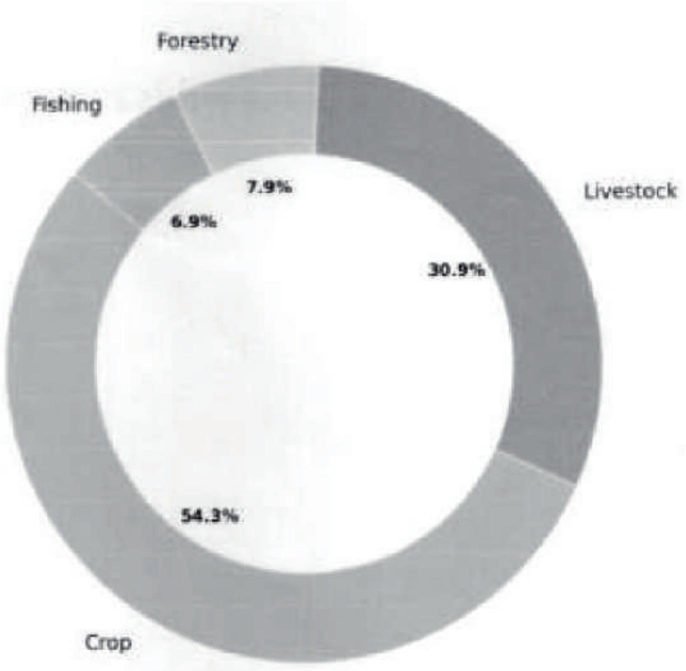

Shares of Crop, Livestock, Forestry, and Fishing in Value of Output of Agriculture and Allied Sector (2022-23)

The future of the rural world depends on the future of agriculture

◆◆◆

महाविद्यालयातील शैक्षणिक पारितोषिके २०२४-२०२५

कनिष्ठ विभाग

एच. एस. सी. फेब्रुवारी २०२४ परीक्षेचा निकाल –

१) १२ वी कला – ७०.६४ टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) भुवड चारुता चंद्रकांत	६८.१५	प्रथम
२) चव्हाण समिक्षा श्रीमंत	६४.८३	द्वितीय
३) घाग श्रावणी	६४.५०	तृतीय

२) १२ वी वाणिज्य – ९२.८१ टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) मांडवकर रोशणी राजाराम	८५.८३	प्रथम
२) भुवड सानिया राजेंद्र	७७.३३	द्वितीय
३) करमरकर अश्विनी पुरुषोत्तम	७२.१७	तृतीय

३) १२ वी विज्ञान – ९०.०० टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) माने हर्ष रंजित	५४.५०	प्रथम
२) जंगम स्वयंम अविनाश	५३.००	द्वितीय
३) कांबळे सायली सुनिल	४९.८३	तृतीय

वरिष्ठ विभाग

मुंबई विद्यापीठातर्फे घेण्यात आलेल्या एप्रिल/मे २०२४ परीक्षेचा निकाल –

१) तृतीय वर्ष कला – ६८.९६ टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) पवार हर्षली विनायक	९.०६	प्रथम
२) पठाण समरीन मुनिर	८.८९	द्वितीय
३) पाष्टे अनुष्का विनायक	८.६८	तृतीय

२) तृतीय वर्ष वाणिज्य – ६१.६० टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) रखांगे आयशा सादिक	८.७७	प्रथम
२) रुचिता पद्‌माकर गव्हाणे	८.१७	द्वितीय
३) दवंडे प्रतिक लक्ष्मण	८.०८	तृतीय

३) तृतीय वर्ष बी. एम. एस. – ९३.७५ टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) वालंज ऋषिकेश महादेव	९.२२	प्रथम
२) मनियार अबदूल्ला म. शरिफ	९.१७	द्वितीय
३) खळे विशाल नारायण	८०.९०	तृतीय

४) तृतीय वर्ष बी. एससी. आय. टी. – ६०.०० टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) चोरगे नेत्राली सुनिल	९.५७	प्रथम
२) बुरोंडकर अफरान अझाद	९.२७	द्वितीय
३) दर्वेश मुहीष अहम्मद हनिफ	८.९५	तृतीय

५) एम. ए. इतिहास - १७.०० टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) युवराज पवार	प्रथम
२)	द्वितीय
३)	तृतीय

६) एम. कॉम. - ९६.१५ टक्के

गुणानुक्रमे प्रथम तीन विद्यार्थी

१) कुडये सीलम असलम	८.८१	प्रथम
२) काझी साकिब इरफान	८.६९	द्वितीय
३) मुकादम झहिर सईद	८.४४	तृतीय

महाविद्यालयात सर्व प्रथम आलेले विद्यार्थी सन २०२४-२५ पारितोषिके (मेडल्स)

कनिष्ठ विभाग

१) पवार स्नेहल निलेश	७१.१७	११ वी कला
२) केळसकर प्रभात पंकज	८०.५०	११ वी वाणिज्य 'अ'
३) खळे सृटी संतोष	७७.८३	११ वी वाणिज्य 'ब'
४) काशिकर आदिती किरण		११ वी विज्ञान
५) भुवड चारुता चंद्रकांत	६८.१५	१२ वी कला
६) मांडवकर रोशणी राजाराम	८५.८३	१२ वी वाणिज्य
७) माने हर्ष रंजित	५४.५०	१२ वी विज्ञान

वरिष्ठ विभाग

१)	मळेकर प्राची महेंद्र	८.२०	प्रथम वर्ष कला
२)	कोर्डेकर अलिशा शफी	९.८५	प्रथम वर्ष वाणिज्य
३)	खैरे अमृता अनेश	९.०९	द्वितीय वर्ष कला
४)	कडू दिक्षा मनोहर/खोत निदा शकील	८.८०	द्वितीय वर्ष वाणिज्य
५)	पवार हर्षाली विनायक	९.०६	तृतीय वर्ष कला
६)	रखांगे आयशा सादिक	८.७७	तृतीय वर्ष वाणिज्य
७)	फिरफिरे खालिद सादिक	१०.००	प्रथम वर्ष बी. एस. सी. आय. टी.
८)	कोंडविलकर नबिल अझीम/शिंदे दिप्ती दिलीप	१०.००	द्वितीय वर्ष बी. एस. सी. आय. टी.
९)	अफिफा अलीखान प्रभुलकर/सनिम अफताब डबीर	९.८५	प्रथम वर्ष बी. एम. एस.
१०)	रुमाणे आयशा ईस्माइल	८.७५	द्वितीय वर्ष बी. एम. एस.
११)	चोरगे नेत्राली सुनिल	९.५७	तृतीय वर्ष बी. एस. सी. आय. टी.
१२)	वालंज ऋषिकेश महादेव	९.२२	तृतीय वर्ष बी. एम. एस.
१३)	युवराज पवार		एम. ए.
१४)	कुडये सलिम असलम	८.८१	एम. कॉम.

शैक्षणिक पारितोषिके २०२४-२०२५

१) कै. दादासाहेब खेडेकर पारितोषिक -

एच. एस. सी. फेब्रुवारी २०२४ परीक्षेत सर्वप्रथम व महाविद्यालयात प्रथम वर्षात प्रवेश घेणारा विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी

१) भुवड चारुता चंद्रकांत	६८.१५	१२ वी कला	रु. २५१/-
२) मांडवकर रोशणी राजाराम	८५.८३	१२ वी वाणिज्य	रु. २५१/-

२) कै. शंकरराव माधवराव सावंत पारितोषिक -

इ. ११ वी मध्ये सर्वप्रथम येवून याच महाविद्यालयात १२ वीत प्रवेश घेणारा विद्यार्थी

१) पवार स्नेहल निलेश	७१.१७	११ वी कला	रु. २५१/-
२) केळसकर प्रभात पंकज	८०.५०	११ वी वाणिज्य अ	रु. २५१/-
३) खळे सृटी संतोष	७७.८३	११ वी वाणिज्य ब	रु. २५१/-

३) कै. केशव रामचंद्र जोशी पारितोषिक -

तृतीय वर्ष वाणिज्य परीक्षेत सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी

१) कु. रखांगे आयशा सादिक ८.७७ प्रथम रु. २५१/-

४) कै. एकनाथ धोपावकर पारितोषिक -

भंडारी समाजातील एच. एस. सी. परीक्षेत सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

१) वराडकर अमोल अरुण १२ वी वाणिज्य रु. २५१/-

५) कै. भारती शिवराम साधले पारितोषिक -

एच. एस. सी. वाणिज्य परीक्षेत सर्व प्रथम येणारी विद्यार्थिनी

१) मांडवकर रोशणी राजाराम ८५.८३ रु. २५१/-

६) प्राचार्य एस. पी. पाटील यांच्या आई-वडीलांच्या स्मरणार्थ पारितोषिक -

तृतीय वर्ष कला परीक्षेत भूगोल या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

१) कु. विघ्नेश शिगवण रु. २५१/-

७) माजी विद्यार्थी सन २००८ ची बॅच यांच्याकडून पारितोषिक -

तृतीय वर्ष कला परीक्षेत भूगोल या विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. विघ्नेश शिगवण रु. १०००/-

८) प्रा. सौ. एस. के. डेक्कनवार यांच्या वडिलांच्या स्मरणार्थ पारितोषिक -

तृतीय वर्ष वाणिज्य परीक्षेत अर्थशास्त्र या विषयात सर्वप्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

१) कु. चाफेकर अफान नजमुद्दीन रु. २५१/-

९) प्रा. सौ. एस. के. डेक्कनवार यांच्या आईच्या स्मरणार्थ कै. अक्काबाई मगदुम पारितोषिक -

१) तृतीय वर्ष कला अर्थशास्त्र या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

पुनम सुधाकर गुरव प्रथम रु. २५१/-

२) तृतीय वर्ष वाणिज्य परीक्षेत सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी (विभागून)

कु. रखांगे आयशा सादिक ८.७७ प्रथम रु. २५१/-

१०) श्री. मनोहर बाळकृष्ण आठवले पारितोषिक -

तृतीय वर्ष वाणिज्य परीक्षेत मराठी या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. प्रतिक दवंडे	७१.००	रु. ४५०/- (विभागून)
कु. राधिका जैस्वाल	७१.००	

११) कै. वामन काशिनाथ देशमुख स्मृती पारितोषिक -

एच. एस. सी. परीक्षेत मराठी या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

१) कु. मांडवकर रोशणी राजाराम रु. २५१/-

१२) प्रा. पी. डी. गंधे पारितोषिक -

१) इयत्ता १२ वी कला परीक्षेत इतिहास या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. भुवड चारुता चंद्रकांत रु. २५१/-

१३) कै. राधा रमाकांत वैद्य पारितोषिक -

१) तृतीय वर्ष कला शाखेत सर्व प्रथम येणारी विद्यार्थीनी

कु. पवार हर्षाली विनायक ९.०६ रु. २५१/-

२) तृतीय वर्ष वाणिज्य शाखेत सर्व प्रथम येणारी विद्यार्थीनी

कु. रखांगे आयशा सादिक ८.७७ रु. २५१/-

१४) प्रा. डी. आर. कोळी पारितोषिक -

तृतीय वर्ष कला परीक्षेत अर्थशास्त्र सहा या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. पुनम सुधाकर गुरव ८.१४ रु. ५०१/-

१५) कै. उषा रामचंद्र शेठ पारितोषिक -

इ. १२ वी वाणिज्य परीक्षेत अकौंउन्टंसी या विषयात सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

१) भुवड सानिया राजेंद्र ८५.०० रु. २५१/-

१६) कै. रामचंद्र रणछोड शेठ पारितोषिक -

इ. १२ वी वाणिज्य परीक्षेत सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. मांडवकर राशणी राजाराम ८५.८३ रु. २५१/-

१७) कै. शिवलाल किसनलाल लढ्ढा पारितोषिक -

तृतीय वर्ष वाणिज्य परीक्षेत सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. रखांगे आयशा सादिक ८.७७ रु. २५१/-

१८) डॉ. एस. टी. निंबाळकर पारितोषिक कै. तुकाराम बापूराव निंबाळकर यांच्या स्मरणार्थ -

एम. कॉम. परीक्षेत सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

कु. कुडये सलिम अस्लम ८.८१ **रु. ५०१/-**

१९) कै. अयोध्या शिवालाल लढ्ढा पारितोषिक -

इ. १२ वी कला शाखेत सर्व प्रथम येणारा विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

भुवड चारुता चंद्रकांत ६८.१५ रु. २५१/-

२०) डॉ. दशरथ दाजीराव भोसले पारितोषिक कै. दाजीराव बाबूराव भोसले यांचे स्मरणार्थ -

एच. एस. सी. विज्ञान शाखेत उत्तीर्ण होणारा गरीब व होतकरु विद्यार्थी.

माने हर्ष रंजित ५४.५० रु. ३५०/-

२१) डॉ. दशरथ दाजीराव भोसले पारितोषिक कै. सुलोचनाबाई बाबूराव भोसले यांचे स्मरणार्थ -

एच. एस. सी. विज्ञान शाखेत उत्तीर्ण होणारी गरीब व होतकरु विद्यार्थिनी

कांबळे सायली सनिल ४९.८३ रु. ३५०/-

*****

जिमखाना

कनिष्ठ विभाग

जिल्हा स्तरीय क्रिडा स्पर्धा प्रमाणपत्र व चषक

१) **क्रिकेट स्पर्धा द्वितीय क्रमांक – प्रमाणपत्र व चषक**
श्रावणी दिपक सुर्यवंशी कर्णधार आणि संघ

२) **कबड्डी स्पर्धा द्वितीय क्रमांक – प्रमाणपत्र व चषक**
शर्मिला शंकर कदम कर्णधार आणि संघ

३) **व्हॉलिबॉल स्पर्धा द्वितीय क्रमांक – प्रमाणपत्र व चषक**
विनया विदेश शिगवण कर्णधार व संघ

४) **तिहेरी उडी प्रथम क्रमांक १७ वर्ष खालील व लांब उडी तृतीय क्रमांक प्रमाणपत्र**
सानिया संजय भाटकर

५) **तिहेरी उडी प्रथम क्रमांक १९ वर्ष खालील प्रमाणपत्र**
दुर्वा नंदन पारकर

६) **रिले ४ × ४०० मी. तृतीय क्रमांक प्रमाणपत्र**
सक्षम सुनिल मोहिते

७) **३००० मी. धावणे तृतीय क्रमांक प्रमाणपत्र**
सलोनी अनिल मांडवकर

८) **१०० मी. धावणे प्रमाणपत्र**
ऋतिक सुभाष येलकर

९) **रिले ४ × ४०० मी. द्वितीय क्रमांक प्रमाणपत्र**
जिग्रेश जनार्दन लोंढे

१०) **तिहेरी उडी प्रथम प्रमाणपत्र**
दुर्वा नंदन पारकर

तालुका स्तरीय क्रिडा स्पर्धा प्रमाणपत्र व चषक

१) **क्रिकेट स्पर्धा प्रथम क्रमांक – प्रमाणपत्र व चषक**
श्रावणी दिपक सुर्यवंशी कर्णधार आणि संघ

२) **कबड्डी स्पर्धा प्रथम क्रमांक – प्रमाणपत्र व चषक**
कर्णधार आणि संघ

३) **व्हॉलिबॉल स्पर्धा प्रथम क्रमांक – प्रमाणपत्र व चषक**
विनय विदेश शिगवण कर्णधार व संघ

४) **खो–खो स्पर्धा द्वितीय क्रमांक प्रमाणपत्र व चषक**
सुमेध वैभव सुर्वे कर्णधार आणि संघ

५) गोळाफेक द्वितीय क्रमांक **प्रमाणपत्र**
खुशी प्रविण गोविलकर

६) गोळाफेक तृतीय क्रमांक **प्रमाणपत्र**
खुशाली प्रविण गोविलकर

७) तायक्वाँदो प्रथम क्रमांक **प्रमाणपत्र**
आर्या भरत देवघरे

८) १०० मी. धावणे **प्रमाणपत्र**
अविष्कार अनिल येलकर

९) ४०० मी. धावणे **प्रमाणपत्र**
सक्षम सुनिल मोहिते

कनिष्ठ महाविद्यालय सर्वोत्कृष्ठ खेळाडू.

१) सानिका संजय भाटकर प्रमाणपत्र व चषक

वरिष्ठ विभाग

१) अमृता खैरे – हर्डल (अडथळा) आणि रनिंग स्पर्धेतील ४००/८०० मी. (चषक/मेडल्स्)

२) सिद्धार्थ जाधव S. Y. B. A. – रनिंग स्पर्धा (४००/८०० मी.) (चषक/मेडल्स्)

३) हर्ष माने S. Y. B. Scit. – रनिंग स्पर्धा (४००/८०० मी.) (चषक/मेडल्स्)

* महाविद्यालयीन खो-खो स्पर्धा (चषक) –
  F. Y. B. Com. विजेता संघ
* महाविद्यालयीन क्रिकेट स्पर्धा संघ (चषक) –
  T. Y. B. A. विजेता संघ
* महाविद्यालयीन क्रिकेट स्पर्धा संघ (चषक) –
  T. Y. BMS विजेता संघ
* महाविद्यालयीन व्हॉलीबॉल स्पर्धा संघ (चषक) –
  T. Y. B. Com. विजेता संघ
* आंतर महाविद्यालयीन खो-खो मुलींचा संघ स्पर्धात सहभाग (चषक/मेडल्स्)
* आंतर महाविद्यालयीन खो-खो मुलांचा संघ स्पर्धात सहभाग (चषक/मेडल्स्)

वरिष्ठ महाविद्यालय उत्कृष्ठ खेळाडू (चषक)

१) कु. अमृता खैरे

*****

- वरिष्ठ विभाग -

एन. सी. सी. विभाग

१) एन. सी. सी. विभागात सिनिअर अंडर ऑफीसर कामगिरी केल्याबद्दल (शिल्ड)
कु. साहिल चंद्रकांत चव्हाण

२) एन. सी. सी. विभाग ज्युनिअर अंडर ऑफिसर कामगिरी केल्याबद्दल (शिल्ड)
कु. मयुरी उत्तम गुरव

३) एन. सी. सी. विभागात उत्कृष्ठ कामगिरी केल्याबद्दल NCC Best Cadet (शिल्ड)
कु. मानसी मुगुंद रुके

४) एन. सी. सी. विभागात उत्कृष्ठ कामगिरी केल्याबद्दल NCC Best Cadet (शिल्ड)
कु. सौरभ दळवी

५) एन. सी. सी. थल सेना कॅम्पमध्ये सहभाग (शिल्ड/प्रमाणपत्र)
कु. सागर दिलीप मर्चेडे

६) मिलेट्री अॅटेचमेंट कॅम्प पुणे येथे सहभाग मेडल्स/ प्रमाणपत्र
१) कु. वरद घाग २) कु. अनिश यादव

७) फायरिंग स्पर्धेत उत्कृष्ठ कामगिरी केल्याबद्दल मेडल्स
कु. धनश्री आंबेकर

८) कोल्हापूर येथे एन. सी. सी. कॅम्पमध्ये सहभागी कॅडेट प्रमाणपत्रह्र
१) चारुता पवार आणि कॅडेट

९) गजापुर, जि. कोल्हापूर येथे एन. सी. सी. कॅम्पमध्ये सहभागी कॅडेट प्रमाणपत्र
१) आर्य शिर्के आणि कॅडेट

१०) आष्टा, जि. सांगली येथे एन. सी. सी. कॅम्पमध्ये सहभागी कॅडेट प्रमाणपत्र
गणेश वसावे आणि कॅडेट

११) भारतीय राज्यघटनेवर आधारीत स्पर्धा परीक्षेत प्राविण्य मिळविलेले विद्यार्थी मेडल्स/प्रमाणपत्र

१) श्रेया संजय दुबळे	F.Y.B.Com.	प्रथम क्रमांक
२) सानिका प्रकाश रेवाळे	F.Y.B.Com.	द्वितीय क्रमांक
३) सानिका विकास लांबे	F.Y.B.Com.	तृतीय क्रमांक
४) तन्वी राजेश देवघरकर	F.Y.B.Com.	तृतीय क्रमांक

१२) अर्थशास्त्र विभाग आयोजित अर्थशास्त्र आकृती स्पर्धेत प्राविण्य मिळविलेल विद्यार्थी मेडल्स/प्रमाणपत्र

१) अर्पित प्रभाकर गुंडेकर	प्रथम क्रमांक
२) अमृता अनेश खैरे	द्वितीय क्रमांक
३) झिकरा नाखवा	तृतीय क्रमांक

सांस्कृतिक विभाग पारितोषिके

- कनिष्ठ विभाग -

१) वादविवाद विभाग आयोजित वक्तृत्व स्पर्धा. प्रमाणपत्र व रोख रक्कम (कनिष्ठ विभाग)
लोकमान्य टिळक पुण्यदिनानिमित्त वक्तृत्व स्पर्धा -
कै. सौदागर सिताराम गुंजाळ यांच्या स्मरणार्थ पर्यवेक्षक प्रा. महादेव सौदागर गुंजाळ यांचे मार्फत.

१) कु. ऐराणी प्रभाकर चौलकर	११ वी वाणिज्य अ	प्रथम	रु. २५१/-
२) कु. श्रीराम विजय आघारकर	११ वी कला	द्वितीय	रु. १५१/-
३) कु. सलोनी अर्जुन कदम	१२ वी वाणिज्य ब	तृतीय	रु. १०१/-

सांस्कृतिक वरिष्ठ विभाग

मुंबई विद्यापीठ आयोजित आंतर महाविद्यालयीन सांस्कृतिक युवा स्पर्धेत सहभाग प्रमाणपत्र -

१) शिवानी पद्माकर घडसे	मेहंदी स्पर्धा	तृतीय क्रमांक	मुंबई विद्यापीठ स्पर्धेत निवड
२) प्रभुलकर अफिफा अलिखान	वादविवाद गटात सहभाग	इंग्रजी भाषा	
३) चिपळूणकर मारीया रफीक	वादविवाद गटात सहभाग	इंग्रजी भाषा	
४) नाखवा झिकरा झुबेरा	कथा कथन स्पर्धा		
५) तळवटकर असिया अबुबाकर	वक्तृत्व स्पर्धा		
६) वैशंपायन साक्षी श्रीपाद	वादविवाद गटात सहभाग	मराठी भाषा	
७) डबीर सनीम अफताब	वादविवाद गटात सहभाग	मरठी भाषा	
८) तांबे साहिल संदेश	पेंटींग स्पर्धा		
९) बर्गे निकीता अजय	रांगोळी स्पर्धा		
१०) घडसे शिवानी पद्माकर	मेहंदी स्पर्धा		
११) उजाळ कैलास लक्ष्मण	वक्तृत्व स्पर्धा		

१४) युवा महोत्सव मध्ये घेण्यात आलेली हेअर स्टाईल स्पर्धा प्रमाणपत्र व रोख -

१) रुचा सत्यवान पावसे	प्रथम	रु. १५०/-
२) शिवाणी पद्माकर घडसे	द्वितीय	रु. १००/-
३) कृशाली पअविण गोविलकर	तृतीय	रु. १००/-

१५) युवा महोत्सव मध्ये घेण्यात आलेली मेहंदी स्पर्धा प्रमाणपत्र व रोख -

१) साजिदा महम्मद चिकटे	प्रथम	प्रमाणपत्र व रोख रु. १५०/-
२) रिया संजय पवार	द्वितीय	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-
३) नबिल अझिम कोंडविलकर	तृतीय	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-

१६) युवा महोत्सव मध्ये घेण्यात आलेली रांगोळी स्पर्धा प्रमाणपत्र व रोख -

१) प्रिया धडसे / प्रफुल होडबे	प्रथम	प्रमाणपत्र व रोख रु. १५०/-
२) रिया बोरकर / रिया तबीब	द्वितीय	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-
३) सानिया संदिप करबेले	तृतीय	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-

१७) युवा महोत्सव मध्ये घेण्यात आलेली पाककला स्पर्धा प्रमाणपत्र व रोख -

१) मलीसा संदिप बांद्रे	प्रथम	प्रमाणपत्र व रोख रु. १५०/-
२) रिया सचिन बोरकर	द्वितीय	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-
३) श्रावणी सुर्यकांत भांबीड	तृतीय	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-

१८) युवा महोत्सव मध्ये घेण्यात आलेली पुष्परचना स्पर्धा प्रमाणपत्र व रोख -

१) सलोनी जाधव	प्रथम क्रमांक	प्रमाणपत्र व रोख रु. १५०/-
२) निदा शकील खोत	द्वितीय क्रमांक	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-
३) आकांक्षा बैकर	तृतीय क्रमांक	प्रमाणपत्र व रोख रु. १००/-

१९) सुंदर हस्ताक्षर स्पर्धा - (वरिष्ठ महाविद्यालय) प्रमाणपत्र

१) मराठी भाषा

१) प्रिया दिनेश घडसे	S. Y. B. Com.	प्रथम	रु. ३०१/-
२) गुरुराज संतोष जालगावकर	T. Y. B. Com.	द्वितीय	रु. २५१/-
३) वैष्णवी विलास वारसे	T. Y. B. Com.	तृतीय	रु. २०१/-
४) मानसी मारुती घाडगे	S. Y. B. A.	उत्तेजनार्थ	रु. १०१/-
५) स्नेहा अशोक जाधव	T. Y. B. Com.	उत्तेजनार्थ	रु. १०१/-

२) इंग्रजी भाषा

१) वैष्णवी विकास वारसे	T. Y. B. Com.	प्रथम	रु. ३०१/-
२) मुस्कान फैझ तळघरकर	S. Y. BMS.	द्वितीय	रु. २५१/-
३) साक्षी शांताराम माने	S. Y. B. A.	तृतीय	रु. २०१/-
४) झिका झुबीर नाखवा	F. Y. B. A.	उत्तेजनार्थ	रु. १०१/-
५) मझीन राशीद बटे	S. Y. B. SCIT	उत्तेजनार्थ	रु. १०१/-

*****

ग्रंथालय विभाग

१७) १२ ऑगस्ट भारतीय ग्रंथालय शास्त्राचे जनक डॉ. एस. आर. रंगनाथन जयंती व १५ ऑगस्ट स्वातंत्र्य दिनानिमित्त पुस्तक परिक्षण स्पर्धा - प्रमाणपत्र व ग्रंथ भेय

प्रथम - प्रिती अनंत शिर्के	१२ वी वाणिज्य
द्वितीय - श्रीराम विजय आघरकर	११ वी कला
तृतीय - मधुरा अशोक जाधव	१२ वी वाणिज्य

१८) निबंध स्पर्धा ग्रंथालय विभाग-

प्रथम - अफिफा अलीखान प्रभुलकर	T. Y. B. Com.	प्रमाणपत्र व ग्रंथ भेट
द्वितीय - झिक्रा संतोष जोशी	T. Y. B. A.	
तृतीय - अनुजा किसन मळेकर	१२ वी वाणिज्य	

१९) वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा उपक्रमांतर्गत 'वाचन पंधरवडा' निमित्त पुस्तक परीक्षण स्पर्धा –

प्रथम – निदा शकील खोत	T. Y. B. Com.	प्रमाणपत्र व ग्रंथ भेट
द्वितीय – ईशा संतोष जोशी	T. Y. B. Com.	
तृतीय – सायना कांबळे	१२ वी सायन्स	

२०) आदर्श विद्यार्थी वाचक पुरस्कार – प्रमाणपत्र व ग्रंथ भेट

कु. रोहीणी गणेश दाभिलकर T. Y. B. A.

*****

भूगोल विभाग

जागतिक आर्द्र भूमी दिनानिमित्त नकाशा भरणे स्पर्धेचे आयोजन प्रमाणपत्र –

१) मनस्वी जितेंद्र तांबे	प्रथम	F. Y. B. A.
२) सलोनी विजय सालेकर	द्वितीय	F. Y. B. A.
३) ऋतिका अवदेश यादव	तृतीय	S. Y. B .A.
४) सनिका विजय तांबडे	तृतीय	F. Y . B. A.

जागतिक वन्यजीव संरक्षण दिनानिमित्त प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन प्रमाणपत्र

१) दाभिळकर ओंकार अशोक	प्रथम	S. Y. B. A.
२) टेंबे मनस्वी जितेंद्र	द्वितीय	F. Y. B. A.
३) सनिका विजय तांबडे	तृतीय	F. Y. B. A.
४) नवरत मनस्वी रमेश	उत्तेजनार्थ	F. Y. B. A.

*****

राष्ट्रीय सेवा योजना

१) राष्ट्रीय सेवा योजना उत्कृष्ठ निवासी शिबिरार्थी प्रमाणपत्र व शिल्ड वरिष्ठ विभाग –

१) कु. वेदेका राजेंद्र वाघे S. Y. B. SCIT
२) कु. ओंकार राजेंद्र निंगावळे S. Y. B. Com.

२) राष्ट्रीय सेवा योजना उत्कृष्ठ विद्यार्थी प्रतिनिधी प्रमाणपत्र व शिल्ड वरिष्ठ विभाग –

१) कु. आर्या अनंत शिंदे

३) लांजा येथे आयोजित नेतृत्व प्रशिक्षण शिबिरामध्ये सहभागी प्रमाणपत्र –

१) कु. आदित्य संदिप खांडेकर S. Y. B. CoM.
२) कु. सलोनी संजय कदम S. Y. B. A.
३) कु. मानसी मारुती घाडगे S. Y .B. A.

४) अव्हान आपत्ती व्यवस्थापन कॅम्प अमरावती येथे प्रशिक्षण शिबिरामध्ये सहभागी –

१) कैलास लक्ष्मण उजाळ S. Y. B. A.

५) उत्कर्ष राज्य स्तरीय कॅम्पसाठी निवड प्रमाणपत्र –

अशिष राजेंद्र काष्टे

*****

आदर्श विद्यार्थी/विद्यार्थिनी गौरव पुरस्कार

१) कै. हिराबाई रामचंद्र बेलोसे यांचे स्मरणार्थ आदर्श विद्यार्थीनी गौरव पुरस्कार (चषक) –

१) कु. आर्या शिंदे

२) प्राचार्य पारितोषिक आदर्श विद्यार्थी/विद्यार्थीनी वरिष्ठ विभाग (चषक) –

१) कु. शिवम माब्दी	(विद्यार्थी)
२) कु. अमृता खैरे	(विद्यार्थिनी)

३) प्राचार्य पारितोषिक आदर्श विद्यार्थी/ विद्यार्थीनी कनिष्ठ विभाग (चषक) –

१) कु. प्रशांत पंकज केळसकर	१२ वी वाणिज्य	(विद्यार्थी)
२) कु. सोनिया संजय पवार	१२ वी वाणिज्य	(विद्यार्थिनी)

४) कै. बाबा फाटक यांचे स्मरणार्थ आदर्श विद्यार्थी पारितोषिक फिरता चषक व रोख रक्कम –

१) कु. ऋषिकेश नाचरे	रु. २५१/–	चषक

५) कै. भगतसिंह भार्गव फाटक आदर्श विद्यार्थिनी पारितोषिक फिरता चषक व रोख रक्कम –

१) कु. दिक्षा कडू	रु. २५१/–	चषक

*****

राष्ट्रीय सेवा योजना (*वरिष्ठ विभाग*)

निवासी शिबीर अहवाल - २०२४-२०२५

न. का. वराडकर कला आणि रा. वि. बेलोसे वाणिज्य महाविद्यालय आणि शांतीलाल जैन विज्ञान कनिठ महाविद्यालय, दापोली चे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे निवासी शिबीर साखळोली येथे संपन्न झाले. सदरचे शिबिर 8 डिसेंबर 2024 ते 14 डिसेंबर 2024 या कालावधीमध्ये संपन्न झाले. सदर शिबिराचे उद्‌घाटन आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फलउंडेशनचे कार्यवाह श्री. डॉ. दशरथ भोसले, संचालक श्रीमती जानकीताई बेलोसे यांच्या हस्ते झाले. या शिबिराच्या उद्‌घाटन प्रसंगी महाद्यिालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड, साखळोली गावचे सरपंच सौ. दीक्षा तांबे, तंटामुक्ती समिती अध्यक्ष श्री. अनंत शिंदे, श्री. वसंत शिंदे, ग्रामपंचायत सदस्य यांची विशेष उपस्थिती होती.

निवासी शिबीर कालावधीमध्ये दिनांक 8 डिसेंबर 2024 ते 14 जानेवारी 2024 या कालावधीमध्ये विविध वक्त्यांची व्याख्याने आयोजित करण्यात आली. त्यामध्ये डॉ. गणेश मांगडे यांनी तरुणांना धोरणे आणि समस्या याबद्‌दल माहिती दिली, महिला मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले त्यामध्ये मा. सौ. भक्ती सावंत, महिला सक्षमीकरण, मा. श्री. पांडुरंग उबाळे – आपले आरोग्य मार्गदर्शन आणि तपासणी डॉ. मिताली राठोड दंतचिकित्सक यांनी स्वयंसेवकांची मौखिक चाचणी केली. डॉ. भारत कऱ्हाड यांनी आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स या विषयावर व्याख्यान दिले. पितांबरी ॲग्रो टुरिझम येथे औद्योगिक भेटीचे आयोजन करण्यात आले. व्यसनमुक्ती, स्वयंसेवक दीन निमित्त या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले महिलांविषयी सर्व्हे करण्यात आला. तसेच या सात दिवशीय शिबिराच्या कालावधीमध्ये गावामध्ये जलसंधारण, स्वच्छता, आपत्ती व्यवस्थापन, साक्षरता, आरोग्य स्वच्छता, रस्त्यांची दुरुस्ती, महिला सर्वेक्षण याविषयी जनजागृती करण्यात आली, विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. शिबीरात सहभागी स्वयंसेवकांनी गावात स्वच्छता मोहीम साखळोली गावातील स्मशानभुमी मध्ये साफसफाई व अंतर्गत रस्त्यांची दुरुस्तीची कामे केली.

या सात दिवसीय शिबिरामध्ये महाविद्यालयातील एकूण 70 स्वयंसेवकांनी सक्रीय सहभाग नोंदवला. या शिबीराच्या यशस्वीतेसाठी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रकल्प अधिकारी डॉ. जयश्री गव्हाणे व प्रकल्प अधिकारी प्रा. जनार्दन गिरमकर, डॉ. गणेश मांगडे यांनी यांनी स्वंसेवकांना मार्गदर्शन केले. महाविद्यालयाचे सेवक सुमित कदम यांनीही सक्रिय सहभाग घेतला.

या शिबिरामध्ये कु. कैलास उजाळ, आदित्य खांडेकर, नयन खळे, सानिका चोगले, आर्या शिंदे, वैष्णवी वारसे या विद्यार्थ्यांनीही सक्रीय सहभाग घेतला.

या शिबिरामधून उत्कृष्ट विद्यार्थी स्वयंसेवक म्हणून कुमार ओंकार लिंगावळे आणि उत्कृष्ट विद्यार्थिनी स्वयंसेवक म्हणून कुमारी वेदिका वाघे या दोन स्वयंसेवकांची निवड करण्यात आली. या दोन प्रतिनिधींना स्मृतिचिन्ह देऊन गौरवण्यात आले.

शिबिरातील कामाच्या नियोजनासाठी स्वयंसेवकांचे पाच गट तयार करण्यात आले होते. त्यामध्ये सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणारा गट क्र. तीन केदारनाथ या गटाची निवड करण्यात आली व त्यांना चषक देऊन गौरविण्यात आले.

या सात दिवसीय शिबिराचा समारोप दि. 14 जानेवारी 2024 रोजी करण्यात आला. या समारोप प्रसंगी आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशनचे कार्यवाह श्री. डॉ. दशरथ भोसले, श्रीमती जानकीताई बेलोसे, श्री धनंजय यादव, संचालक आर.व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशनचे सभापती श्री. धनंजय यादव, कार्यवाह श्री. डॉ. दशरथ भोसले आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशन दापोली, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड व सरपंच सौ. दीक्षा तांबे, श्री. वसंत शिंदे उपस्थित होते. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांनी बोलताना स्वयंसेवकांना समोरील आव्हाने सांगितले. सूत्रसंचलन डॉ. गणेश

मांगडे, प्रस्ताविक आणि आभार डॉ. जयश्री गव्हाणे यांनी केले.

विद्यार्थी प्रतिनिधी

कु. कैलालस उजाळ, आदित्य खांडेकर, नयन खळे, सानिका चोगले, आर्या शिंदे, वैष्णवी वारसे.

प्राध्यापक प्रतिनिधी
डॉ. जयश्री गव्हाणे
प्रा. जनार्दन गिरमकर

राष्ट्रीय सेवा योजना

वरिष्ठ विभाग 2024-25

1) पर्यावरण दिवस –

5 जून 2024 रोजी पर्यावरण दिवसानिमित्त महाविद्यालय परिसरामध्ये आणि दत्तक खेडेगाव साखळोली या ठिकाणी वृक्षारोपण करण्यात आले. 80 रोप लावण्यात आले.

2) राष्ट्रीय सेवा योजना प्रशिक्षण –

20 जून 2024 रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांना प्रशिक्षण देण्यात आले.

3) आंतरराष्ट्रीय योग दिवस –

21 जुलै 2024 रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त सौ. हर्षदा डोंगरे यांनी योगाचे प्रशिक्षण दिले आणि योगाचे प्रात्यक्षिके दाखविली.

4) राजर्षी शाहू महाराज जयंती –

26 जून 2024 रोजी राजर्षी शाहू महाराज जयंती साजरी करण्यात आली जयंतीनिमित्त व्याख्यान आणि प्रतिभा पूजन करण्यात आले.

5) वर्धापन दिनानिमित्त वृक्षारोपण –

1 जुलै 2024 रोजी महाविद्यालयाचा वर्धापन दिन निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले ॲडव्होकेट विलासराव कदम यांनी व्याख्यान दिले. 1 जुलै 2024 रोजी महाविद्यालयाचा वर्धापन दिनानिमित्त श्री. सुरज जगताप आणि सौ. शुभांगी भिलारे वन अधिकारी यांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले.

6) महिलांचे आरोग्य –

दिनांक 2 जुलै 2024 रोजी महिलांचे आरोग्य या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. सौ. रुपा सकपाळ आणि श्री. संतोष पाते यांनी मार्गदर्शन केले.

7) कै. ॲड. बाळासाहेब बेलोसे स्मृतिदिनानिमित्त आरोग्य तपासणी –

6 जुलै 2024 रोजी कै. ॲड. बाळासाहेब बेलोसे स्मृतिदिनानिमित्त विद्यार्थ्यांची सीपीसी आरोग्य तपासणी करण्यात आली. यासाठी उपजिल्हा रुग्णालय, दापोली श्री. पांडुरंग उबाळे उपस्थित होते.

8) लोकसंख्या दिवस :

11 जुलै 2024 रोजी लोकसंख्या दिनानिमत्त व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले श्री. महादेव कांबळे यांनी लोकसंख्या दिनानिमित्त व्याख्यान दिले.

लोकसंख्या दिनानिमित्त एचडीएफसी बँक दापोली आणि एनएसएस विभागातर्फे दत्तक खेडेगाव साखळोली या ठिकाणी वृक्षारोपण करण्यात आले.

9) मॅरेथॉन स्पर्धा –

12 ऑगस्ट 2024 रोजी जेसीआय आयोजित पाच किलोमीटर आणि दोन किलोमीटर मॅरेथॉन स्पर्धामध्ये 97 विद्यार्थ्यांचा सहभाग.

10) हर घर तिरंगा उपक्रम –

1) रॅली : हर घर तिरंगा उपक्रम जनजागृती रॅली 12 ऑगस्ट 2024 रोजी आयोजन करण्यात आले.

2) महाविद्यालय परिसरात स्वच्छता – हर घर तिरंगा उपक्रम निमित्त 14 ऑगस्ट 2024 रोजी महाविद्यालय परिसरात परिसरात स्वच्छता उपक्रम आयेजन करण्यात आला.

3) 13, 14, 15 ऑगस्ट 2024 रोजी ध्वजारोहण करण्यात आले.

11) मतदार जनजागृती कार्यक्रम –

17 जुलै 2024 रोजी मतदान जनजागृती मोहिमेमध्ये स्वयंसेवकांचा विविध स्पर्धेत सहभाग रांगोळी स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, पोवाडा गायन.

12) करिअल मार्गदर्शन –

28/08/2024 बुधवार रोजी करिअर मार्गदर्शन या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. श्री. ऋषिकेश शेठ सीए दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

13) व्यसनाधिनता –

28/08/2024 बुधवार रोजी व्यसनाधीनता या विषयावर व्याख्यानाच्या आयोजन करण्यात आले. डॉ. ओंकार बागडे, दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

14) चांगला आणि वाईट स्पर्श –

दि. 29/8/2024 रोजी चांगला आणि वाईट स्पर्श या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले सौ. मानसी विचारे, दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

15) आर्थिक नियोजन चर्चा सत्र –

19/09/2024 रोजी आर्थिक नियोजन चर्चा सत्र आयोजित करण्यात आले. श्री. नितेश नेरुळकर, स्टारहेल्ड आणि allied insurance पणजी ब्रांच श्री. राजेश मिश्रा, श्री. राजेश लिंगायत यांनी मार्गदर्शन केले.

16) महिला सुरक्षा आणि शिष्यवृत्ती –

20 सप्टेंबर 2024 रोजी महिला सुरक्षा आणि शिष्टवृत्ती या विषयावर कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यशाळेमध्ये ॲडव्होकेट मेघनाथ कारले यांनी महिला विषयक कायदे तसेच विशाखा गाईडलाईन कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ कायदा 2013 आणि यूजीसी गाईडलाईन 2016 याबद्दल माहिती दिली.

17) फिट इंडिया रनिंक –

28/10/2024 रोजी फिट इंडिया अंतर्गत दोन किलोमीटर रनिंग चे आयोजन करण्यात आले.

18) सागरी सुरक्षा स्वच्छता अभियान –

21 डिसेंबर 2024 रोजी राष्ट्रीय स्वयंसेवकांनी हर्णै बीच स्वच्छता करण्यात आली यामध्ये 37 विद्यार्थी उपस्थित राहिले. 16 मुले आणि 21 मुली उपस्थित होत्या.

19) राष्ट्रीय सेवा योजना दिवस –

24 सप्टेंबर 2024 रोजी राष्ट्रीय सेवा दिन योजना दिवस साजरा करण्यात आला. यानिमित्ताने श्री. एफ. के. मगदूम श्री. एल. पी. पाटील यांनी व्याख्यान दिले.

20) गांधी जयंती निमित्त स्वच्छता हीच सेवा उपक्रम –

25 सप्टेंबर 2024 ते 2 ऑक्टोबर 2024 महात्मा गांधी जयंती निमित्त स्वच्छता ही सेवा उपक्रमा अंतर्गत महाविद्यालय परिसर स्वच्छता करण्यात आली.

02 ऑक्टोबर 2024 रोजी महात्मा गांधी जयंती निमित्त लाडघर बीच स्वच्छता उपक्रम राबविण्यात आला.

21) प्लॅस्टिक संकलन –

ऑक्टोबर 2024 रोजी महाविद्यालय परिसरामध्ये प्लॅस्टिक संकलन करण्यात आले.

22) मतदान जनजागृती –

25/10/2024 रोजी मतदान शपथ देण्यात आली.

23) एकता दिवस शपथ –

31 आक्टोबर 2024 रोजी एकता दिवस निमित्त शपथ देण्यात आली.

24) NSS आणि रेड रिबीन क्लब जनजागृती प्रशिक्षण –

25/10/2024 उपजिल्हा रुग्णालय, दापोली या ठिकाणी NSS आणि रेड रिबीन क्लब जनजागृति प्रशिक्षण देण्यात आले.

25) संविधान दिन –

26 नोव्हेंबर 2024 रोजी संविधान दिनानिमित्त प्रस्ताविकेचे वाचन करण्यात आले आणि व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले.

26) एड्स जनजागृती व्याख्यान –

2/12/2024 रोजी एड्स दिन निमित्त जनजागृती व्याख्यानाच्या आयोजन करण्यात आले. एनडीडी विभाग प्रमुख डॉ. एल. एस. सिताफुले यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

27) पोस्टर मेकिंग स्पर्धा –

11 डिसेंबर 2024 रोजी रेड रिबीन क्लब आयोजित एड्स जनजागृती निमित्त पोस्ट मेकिंग स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले.

28) मानव अधिकार दिवस –

13 डिसेंबर 2024 रोजी जागतिक मानवाधिकार दिवस निमित्त व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. प्राध्यापक दीपक गडकर यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

29) रेड रिबीन क्लब फ्लॅश मॉब –

13 डिसेंबर 2023 रोजी रेड रिबीन क्लब आयोजित बस स्थानक दापोली या ठिकाणी फ्लॅश मॉब माध्यमातून एड्स जनजागृती करण्यात आली.

30) अविएशन करीअर मधील संधी –

डॉ. प्रशांत पवार आणि श्री. कांगणे यांनी अविएशन करीअर संधी या विषयावर 16/12/2024 रोजी सेमिनार आयोजित करण्यात आला.

31) सावित्रीबाई फुले जयंती –

3/1/2025 रोजी सावित्रीबाई फुले जयंती निमित्त व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. डॉ. जयश्री गव्हाणे यांनी मार्गदर्शन केले.

32) MBA करिअर मार्गदर्शन –

7/1/2025, बुधवार मदनभाई सुरा इन्स्टिट्यूट ऑफ बिझनेस मॅनेजमेंट खेड या महाविद्यालयाचे प्रा. विठ्ठल जाधव, प्रा. दिवेश नगरकर, श्री. स्वरुप दांडेकर, श्री. विकास गोरीवले यांनी एमबीए मधील करिअलच्या संधी या विषयावर मार्गदर्शन केले.

33) महाविद्यालय परिसर स्वच्छता –

17/1/2025 रोजी महाविद्यालय परिसर स्वच्छता करण्यात आली. 70 विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

34) कौशल्य विकास कार्यक्रम –

18/1/2025, शनिवार रोजी कौशल्य विकास या विषयावर सीए श्री. ऋषिकेश शेठ दापोली यांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमानिमित्त उपस्थित श्री. फराज रखांगे, श्री. कुणाल मंडलिक, श्री. सुयोग भागवत.

35) सायबर सिक्युरिटी :

22/1/2025, बुधवार रोजी श्री. विकास कदम महर्षी कर्वे कॉम्प्युटर ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट रत्नागिरी यांनी सायबर सिक्युरिटी या विषयावर व्याख्यान दिले. श्री. रोहन मोरे उपस्थित होते.

36) राष्ट्रीय मतदार दिवस –

25 जानेवारी 2025 रोजी शनिवार राष्ट्रीय मतदार दिवस साजरा करण्यात आला. तहसिलदार दापोली श्रीमती अर्चना बोंम्बे यांनी उपस्थित मतदारांना मार्गदर्शन केले आणि मतदारांना शपथ दिली. नव मतदारांना मतदान कार्डाचे वाटप करण्यात आले आणि सतत मतदानाचा हक्क मजावणाऱ्या ज्येष्ठ मतदारांना सन्मानित करण्यात आले.

37) छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती –

19 फेब्रुवारी 2025 रोजी छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती निमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. तसेच महाविद्यालय ते शिवाजी महाराज पुतळा रॅलीचा आयोजन करण्यात आले.

38) संविधान गौरव कार्यक्रम –

21/2/2025 रोजी संविधान गौरव कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. सौ. महेश्वरी विचारे आनंद फाउंडेशन दापोली यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

विद्यार्थी प्रतिनिधी – कु. कैलास उजाळ, आदित्य खांडेकर, नयन खळे, सानिका चोगले, आर्या शिंदे, वैष्णवी वारसे

प्रकल्प अधिकारी
डॉ. जयश्री गव्हाणे
प्रा. जनार्धन गिरमकर

महिला विकास कक्ष अहवाल २०२४-२५

1) **महिलांचे आरोग्य –**

दिनांक २ जुलै २०२४ रोजी महिलांचे आरोग्य या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. सौ. णुपा स्पाळ आणि श्री. संतोष पाते यांनी मार्गदर्शन केले.

2) **कै. ॲड. बाळासाहेब बेलोसे स्मृतिदिनानिमित्त आरोग्य तपासणी –**

६ जुलै २०२४ रोजी कै. ॲड. बाळासाहेब बेलोसे स्मृतिदिनानिमित्त विद्यार्थ्यांची सीबीसी आरोग्य तपासणी करण्यात आली. यासाठी उपजिल्हा रुग्णालय दापोली श्री. पांडुरंग उबाळे उपस्थित होते.

3) **चांगला आणि वाईट स्पर्श –**

दि. २९/०८/ २०२४ रोजी चांगला आणि वाईट स्पर्श या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. सौ. मानसी विचारे दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

4) **अविएशन करीअर मधील संधी –**

डॉ. प्रशांत पवार आणि श्री. कांगणे यांनी अविएशन करीअर मधील संधी या विषयावर १६/१२/२०२४ रोजी सेमिनार आयोजित करण्यात आला.

5) **सायबर सिक्युरिटी –**

दि. २२/०१/२०२५ बुधवार रोजी विकास कदम महर्षी कर्वे कॉम्प्युटर ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट रत्नागिरी यांनी सायबर सिक्युरिठी या विषयावर व्याख्यान दिले. श्री. रोहन मोरे उपस्थित होते.

प्राध्यापक प्रतिनिधी

वाणिज्य विभाग अहवाल २०२४-२५

1) **करिअर मार्गदर्शन –**

दि. 28/08/2024 बुधवार रोजी करिअल मार्गदर्शन या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. श्री. ऋषिकेश शेठ सीए दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

2) **व्यसनाधीनता –**

दि. 28/08/2024 बुधवार रोजी व्यसनाधीनता या विषयावर व्याख्यानाच्या आयोजन करण्यात आले. डॉ. ओंकार बागडे दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

3) **MBA करिअल मार्गदर्शन –**

दि. 7/1/2024 बुधवार मदनभाई सुरा इन्स्टिट्यूट ऑफ बिझनेट मॅनेजमेंट खेड या महाविद्यालयाचे प्रा. विठ्ठल जाधव, प्रा. दिवेश नगरकर, श्री. स्वरुप दांडेकर, श्री. विकास गोरीवले यांनी एमबीए मधील करिअरच्या संधी या विषयावर मार्गदर्शन केले.

4) आंतरराष्ट्रीय आयात निर्यात –

दि. 14 जानेवारी 2025 रोजी आंतरराष्ट्रीय आयात निर्यात या विषयावर श्री. कुणाल वाघ, कस्टम हाऊस एजंट, दुबई यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. कार्यक्रमानिमित्त उपस्थिती श्री. धनंजयराव यादव, डॉ. मीनल वाघ.

5) कौशल्य विकास कार्यक्रम –

दि. 18/1/2025 शनिवार रोजी कौशल्य विकास या विषयावर CA श्री. ऋषिकेश शेठ दापोली यांनी मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमानिमित्त उपस्थित श्री. फराज रखांगे, श्री. कृणाल मंडलिक, श्री. सुयोग भागवत.

6) सायबर सिक्युरिटी –

दि. 22/1/2025 बुधवार रोजी विकास कदम महर्षी कर्वे ट्रेनिंग इन्स्टिट्यूट रत्नागिरी यांनी सायबर सिक्युरिटी या विषयावर व्याख्यान दिले. श्री. राहुन मोरे उपस्थित होते.

7) वाणिज्य विभागात करिअलच्या संधी –

दि. 29/1/2025 रोजी वाणिज्य विभागाच्या करिअलच्या संधी या विषयावर श्री. राजेंद्र डांगे, चार्टर्ड अकाउंटंट, पुणे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

प्राध्यापक प्रतिनिधी

BMS विभाग वार्षिक अहवाल २०२४-२५

1) करिअर मार्गदर्शन –

बुधवार, दि. 28/08/2024 रोजी करिअल मार्गदर्शनावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमात श्री. ऋषिकेश शेटे, चार्टर्ड अकाउंटंट, दापोली यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

2) उद्योजकता –

बुधवार, 28/08/2024 रोजी उद्योजकतेवर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमात डॉ. ओमकार बागडे, दापोली यांनी मार्गदर्शन केले.

3) एमबीए करिअल मार्गदर्शन –

बुधवार, 07/01/2025 रोजी मदनभाई सुरा इन्स्टिट्यूट ऑफ बिझनेट मॅनेजमेंट खेड येथील प्रा. विठ्ठल जाधव, प्रा. दिवेश नगरकर, श्री. स्वरुप दांडेकर, श्री. विकास गोरीवले यांनी एमबीए मधील करिअर संधीवर मार्गदर्शन केले.

4) आंतरराष्ट्रीय आयात-निर्यात –

मंगळवार, 14/01/2025 रोजी आंतरराष्ट्रीय आयात-निर्यात या विषयावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमात श्री. कृणाल वाघ, कस्टम हाऊस ऊजंट, दुबई यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. प्रमुख पाहुणे म्हणून श्री. धनंजय यादव आणि डॉ. मीनल वाघ उपस्थित होते.

5) कौशल्य विकास कार्यक्रम –

शनिवार, 18/1/2025 रोजी कौशल्य विकासावर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमात सीए

श्री. ऋषिकेश शेटे, दापोली यांनी मार्गदर्शन केले. प्रमुख पाहुणे म्हणून श्री. फराज रखांगे, श्री. कृणाल मंडलिक, श्री. सुयोग भागवत उपस्थित होते.

6) **शेअर बाजार सिम्युलेशन –**
बुधवार, 22/01/2025 रोजी श्री. विकास कदम, महेश कर्व कॉम्प्युटर ट्रेनिंग इन्स्टिटयूट, रत्नागिरी यांनी शेअर बाजार सिम्युलेशनवर व्याख्यान दिले. या कार्यक्रमास श्री. रोहन मोरे देखील उपस्थित होते.

शिक्षक प्रतिनिधी

IQAC अहवाल २०२४-२५

- दिनांक 12 आणि 13 जून रोजी महाविद्यालयास NAAC समितीकडून चौथ्या सायकलच्या मानांकनासाठी भेट देऊन मानांकन केले व महाविद्यालयास न्याय कडून 2.75 B+ इतके मानांकन मिळाले. NAAC कडून हे मानांकन 22 जून 2024 ते 21 जून 2029 पर्यंत राहील.
- IQAC च्या वतीने दिनांक 8 ऑगस्ट 2024 रोजी प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, व्यस्थापन आणि आयटी या वर्षांच्या विद्यार्थ्यांसाठी Induction Program घेण्यात आला.
- सेक्युरिटी एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया गुंतवणूकदार अवेअरनेस, प्रोग्रॅम, आदित्य बिर्ला फाउंडेशन आणि कोटक महिंद्रा बँक यांच्या साह्याने नॅशनल इन्स्टिटयूट फॉर सिक्युरिटी मार्केटची दोन दिवशीय कार्यशाळा दिनांक 28 आणि 29 फेब्रुवारी 2025 रोजी आयोजित करण्यात आली होती. यासाठी मार्गदर्शक म्हणून प्राध्यापक व्ही. के. ककडे सर माजी विभाग प्रमुख शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांनी उपस्थित मार्गदर्शन केले.
- IQAC च्या वतीने विविध संस्था सोबत समज्यांस करार महाविद्यालय सोबत केले गेले.
  1) दापोली अर्बन बँक सिनियर सायन्स कॉलेज, दापोली.
  2) अमृतेश्वर कला वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, विंझर, पुणे.
  3) जिल्हा कौशल्य विकास रोजगार आणि उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र, रत्नागिरी
  4) एस. पी. हेगशेट्ये कला वाणिज्य विज्ञान महाविद्यालय, रत्नागिरी.
- IQAC च्या वतीने दोन दिवसीय आंतरराष्ट्रीय वाणिज्य आरि अर्थशास्त्र परिषद दिनांक 7 आणि 8 मार्च 2025 रोजी आयोजित करण्यात आली होती. यामध्ये जवळपास 130 संशोधकांनी सहभाग घेतला.
- जिल्हा कौशल्य विकास रोजगार आणि उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्र यांच्या साह्याने आचार्य चाणक्य कौशल्य विकास केंद्र महाविद्यालयात कार्यान्वित करण्यात आले व त्या अंतर्गत महाविद्यालयात मीडिया अँड इंटरटेनमेंट यामध्ये **'सोशल मीडिया एक्झिक्यूटव्ह'** आणि माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रातील **'वेब डेव्हलपर'** हे दोन कोर्स मान्यता प्राप्त झाले.
- IQAC च्या वतीने महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन संस्था (महाज्योती) नागपूर यांच्या साह्याने ऑनलाइन GST Assistant कौशल्य प्रमाणपत्र कोर्स इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी उपलब्ध करुन देण्यात आला.

समन्वयक IQAC

डॉ. गणेश बा. मांगडे

आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभाग (D.L.L.E.) 2024-25

आमच्या महाविद्यालयात आजीवन अध्ययन आणि विस्तार विभागात चालू शैक्षणिक वर्षात एकूण 26 विद्यार्थी सहभागी झाले आहेत. या विभागाच्या वतीने खालील उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले आहेत.

२१/०६/२०२४ आंतरराष्ट्रीय योग दिन कार्यक्रमात सहभाग.

२७/०६/२०२४ राजर्षी छ. शाहु महाराज जयंती कार्यक्रम.

११/०७/२०२४ जागतिक लोकसंख्या दिन कार्यक्रम सहभाग.

२६/११/२०२४ संविधान दिन कार्यक्रम सहभाग.

०१/०७/२०२४ फाउंडेशन डे कार्यक्रम सहभाग.

२५/०९/२०२४ प्रथम सत्र प्रशिक्षण आयोजन विद्यार्थ्यांसाठी.

१२/१२/२०२४ जागतिक एड्स दिन सप्ताहांतर्गत प्रभात फेरी सहभाग.

०२/०२/२०२४ विद्यार्थ्यांसाठी द्वितीय सत्र प्रशिक्षण आयोजन.

या विभागाचे समन्वयक म्हणून प्रा. डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ हे काम पहातात. या विभागास महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड, लिपिक श्री. वैभव कुडाळकर यांचे सहकार्य लाभले.

सही/-

मंदार व भाषा मंडळ

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ या वर्षामध्ये खालीलप्रमाणे भाषा मंडळ व मराठी विभागाच्या वतीने विविध उपक्रम व कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

१) दि. २०-८-२४ रोजी शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ च्या मंदार वार्षिक अंकाचे प्रकाशन सोहळा मा. सुप्रसिद्ध कवी श्री. सुदेश मालवणकर यांच्या प्रमुख उपस्थितीत पार पडला.

२) गुरुवार दि. १६-१-२०२५ रोजी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी मराठी व इंग्रजी भाषेत सुंदर हस्ताक्षर स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या स्पर्धेत ३३ विद्यार्थी सहभागी झाले. प्रत्येक भाषा माध्यमात प्रथम, द्वितीय, तृतीय व दोन उत्तेजनार्थक क्रमांक यापद्धतीने स्पर्धेचा निकाल जाहीर गेला. जेणेकरुन जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी सुंदर हस्ताक्षराबाबतीची जागृती व महत्त्व कळावे असा होता.

३) शुक्रवार दि. १७-१-२५ रोजी सोशल मिडिया व मराठी भाषा पत्रकारिता याबाबत कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यशाळेत प्रमुख अतिथी म्हणून पत्रकार व आनंद कोकण युट्युब चॅनेलचे प्रमुख मा. आनंदकुमार पिल्ले हे उपस्थित राहिले. त्यांनी या कार्यशाळेमध्ये सोशल मिडियावर लेखन, अभिव्यक्ती सादरीकरण याबाबत सविस्तर विवेचन करुन यामधूनही करिअर व उत्पन्न मिळवू शकता. याबाबत सविस्तर उदाहरणासह विवेचन केले.

४) वाचन पंधरवडा दिनानिमित्त २-१-२०२५ रोजी ग्रंथालय व मराठी विभागाच्या वतीने पुस्तक आणि ग्रंथांचे महत्व याकरिता ग्रंथ प्रदर्शन भरविण्यात आले. या प्रदर्शनाद्वारे मराठीतील व इतर भाषेतील महत्त्वाची चरित्रे, आत्मचरित्रे, प्रवास वर्णन आणि शब्द कोश व अभ्यासक्रम पुस्तकांबद्दल निवडक अशी माहिती देण्यात आली.

५) वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा अनुषंगाने ग्रंथालय व मराठी विभागाच्या वतीने व्याख्यान व पुस्तक परिक्षण स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. पुस्तक परिक्षणामध्ये सहभागी विद्यार्थ्यांपैकी तीन क्रमांक काढण्यात आले. आणि सदर विद्यार्थ्यांचे पुस्तक परिक्षण मंदार वार्षिक अंकामध्ये समाविष्ट करण्यात आले.

६) शुक्रवार ३०-१-२५ रोजी न्याय व्यवहार व मराठी भाषा आणि वकील एक करिअरची संधी या विषयावर दापोलीतील प्रसिद्ध वकिल मा. ॲड. धिरज शेवडे यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले.

७) मंगळवार दि. २५-२-२५ रोजी 'राष्ट्रप्रेम व भक्ती प्रेम' या विषयाज्या अनुषंगाने 'छावा' हा ऐतिहासिक चित्रपट दाखविण्यात आला.

८) गुरुवार दि. २६-२-२५ रोजी मराठी भाषा दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. ज्ञानपीठकार कुसुमाग्रज यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करुन कुसुमाग्रज जीवन आणि लेखनांची माहिती विद्यार्थ्यांना देण्यात आली. प्रमुख अतिथी प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड उपस्थित होते.

९) शैक्षणिक २०२४-२५ मध्ये भाषा मंडळ व मराठी विभागातर्फे प्रत्येकी ४ भित्तीपत्रके प्रकाशित करण्यात आली. तसेच संविधान या विषयावर संविधानाची वैशिष्ट्ये व त्याबाबतची जागृती करण्यात आली. ही भित्तीपत्रके मानसी घाडगे, सलोनी कदम व रिया वैद्य यांनी लिहिली.

१०) सालाबादप्रमाणे मराठी विभागीय स्वतंत्र ग्रंथालयातून विद्यार्थ्यांना पुस्तकांची माहिती, देवघेव करण्यात आले. या विभागाचे कामकाज प्रा. सिद्राया शिंदे, प्रा. उत्तम पाटील व प्रा. दिपक गडकर पाहतात.

विद्यार्थी प्रतिनिधी
निदार खोत
कु. मानसी घाडगे
कु. प्रतीक दंवडे

प्रा. सिद्राया शिंदे
प्रा. उत्तम पाटील
प्रा. दिपक गडकर

भाषा मंडळ
सुंदर हस्ताक्षर स्पर्धा निकाल २०२४-२५
मराठी भाषा निकाल

१)	प्रथम क्रमांक कोड क्र. २०	प्रिया दिनेश धडसे	S. Y. B. MS.	३०१ व प्रमाणपत्र
२)	द्वितीय क्रमांक कोड क्र. १६	गुरुराज संतोष जालगावकर	T. Y. B. Com.	२५२ व प्रमाणपत्र
३)	तृतीय क्रमांक कोड क्र. ३४	वैष्णवी विलास वारसे	T. Y. B. Com.	२०१ व प्रमाणपत्र
४)	उत्तेजनार्थ कोड क्र. २१	मानसी मारुती घाडगे	S. Y. B. A.	१५१ व प्रमाणपत्र
५)	उत्तेजनार्थ कोड क्र. ४१	स्नेहा अशोक जाधव	T. Y. B. Com.	१०१ व प्रमाणपत्र

इंग्रजी भाषा निकाल

1)	प्रथम क्रमांक कोड क्र. 34	VAISHNAVI VILAS VARSE	T. Y. B. Com.	301 & Certificate
2)	द्वितीय क्रमांक कोड क्र. 18	MUSKAN FAIYAZ TALGHARKAR	S. Y. B. MS.	251 & Certificate
3)	तृतीय क्रमांक कोड क्र. 22	SAKSHI AHANTARAM MANE	S. Y. B. A.	201 & Certificate
4)	उत्तेजनार्थ कोड क्र. 43	ZIKAR ZUBAIR NAKHWA	F. Y. B. A.	151 & Certificate
5)	उत्तेजनार्थ कोड क्र. 40	MAZIN RASHID BATE	S. Y. B. Sc. IT.	101 & Certificate

सही/-
प्राचार्य

सांस्कृतिक विभाग अहवाल (*कनिष्ठ महाविद्यालय*)

सांस्कृतिक विभाग हा महाविद्यालयातील एक महत्वपूर्ण विभाग असून या विभागामार्फत विविध कार्यक्रमांचे व उपक्रमांचे आयोजन केले जाते. विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या सुप्त कला गुणांचा विकास व्हावा या हेतूने सतत प्रयत्न केले जातात. महाविद्यालयात गेली वर्षे या विभागाने अनेक कलाकार निर्माण करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे. या शैक्षणिक वर्षात खालील उपक्रमाचे आयोजन केले आहे.

* **श्रावणधारा :** ३१ ऑगस्ट २०२४ रोजी महाविद्यालयात श्रावणधारा कार्यक्रमांतर्गत गीत गायन, नृत्य, कोळीगीत, लावणी, पोवाडा, एकपात्री अभिनय जाखडी नृत्य (बाल्यानृत्य) कॅपल साँग आणि हसवा फसवी हे नाटक इत्यादी २९ कला अविष्कार सादर करण्यात आले. मा. डॉ. सुवर्णा कऱ्हाड यांच्या शुभहस्ते नटराज मूर्तीचे पूजन करुन कार्यक्रमास सुरुवात झाली. महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड व पर्यवेक्षक मा. श्री. एफ. के. मगदूम उद्घाटन कार्यक्रमास उपस्थित होते. या कार्यक्रमास सर्व शिक्षक उपस्थित होते.

* **शिशिर महोत्सव :** दिनांक १८ डिसेंबर २०२४ पासून शिशिर महोत्सव कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांच्या महाविद्यालय जीवनात सांस्कृतिक कार्यक्रम अनन्य साधारण महत्त्व असते. त्यामुळे यामध्ये विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

दिनांक १८ डिसेंबर २०२४ ते २१ डिसेंबर २०२४ पर्यंत विविध दिन सादरीकरण करण्यात आले.

दिनांक २० डिसेंबर व २१ डिसेंबर २०२४ रोजी सांघीक व वैयक्तीक क्रिडा प्रकाराचे नियोजन करण्यात आले. यामध्ये सर्व वर्गांतील विद्यार्थ्यांनी सांघीक क्रिडा प्रकारामध्ये सहभाग नोंदविला.

दिनांक २३ डिसेंबर २०२४ रोजी पाककला, रांगोळी, पुष्परचना, केशरचना आणि मेहंदी डिझाईन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले.

दिनांक २४ डिसेंबर २०२४ रोजी फनकेअर, रांगोळी, पुष्परचना, केशरचना आणि मेंहदी डिझाईन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले.

दिनांक २६ डिसेंबर २०२४ रोजी शिशिर महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आले. सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त महाविद्यालयाचे सर्व निवृत्त प्राध्यापक आणि शिक्षक यांच्या शुभहस्ते शिशिर महोत्सवाचे उद्घाटन संपन्न झाले.

शिशिर महोत्सवांतर्गत देशभक्तीपर गीतगायन स्पर्धा, नृत्य, मूक अभिनव, एकपात्री अभिनय, नाटक, जाखडी नृत्य (बाल्यानृत्य), कोळीनृत्य, कोळीगीत आणि लावणी इत्यादी ५३ कला अविष्कार सादर करण्यात आले.

सांस्कृतिक विभागाचे उपक्रम सादर करताना संस्थेचे मा. चेअरमन, मा. सचिव, सर्व संस्थेचे पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे प्राचार्य आणि पर्यवेक्षक, सहकारी प्राध्यापक, शिक्षक आणि कार्यालयीन कर्मचारी यांचे मौलिक सहकार्य लाभले.

विद्यार्थी प्रतिनिधी	सांस्कृतिक विभाग
कु. सलोनी कदम	श्री. लक्ष्मीकांत पाटील
कु. गौतमी पाटील	सौ. समृद्धी खताते

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
अभ्यासकेंद्र (7302 A) सन २०२४-२५

'ज्ञानगंगा घरोघरी' हे ब्रीद वाक्य सार्थ करणारे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ महाराष्ट्राच्या शहरी व ग्रामीण भागामध्ये खेडोपाडी पोहोचले आहे. शिक्षणापासून वंचित असणाऱ्या आणि नियमित शिक्षण घेऊ न शकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण उपलब्ध करुन देणारे एकमेव विद्यापीठ म्हणजे मुक्त विद्यापीठ. ह्या विद्यापीठाच्या स्थापनेपासून दापोली हे अभ्यासक्रेंद्र आमच्या महाविद्यालयात सुरु आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील सर्वात जुने अभ्यासकेंद्र असल्यामुळे जिल्ह्यातून अनेक विद्यार्थी या अभ्यासकेंद्रामध्ये बी. ए. आणि बी. कॉम. अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेण्यासाठी उत्सुक होते. पण जिल्ह्यातील बदललेली शैक्षणिक परिस्थिती यामुळे अभ्यासकेंद्रामडे विद्यार्थ्यांची संख्या कमी होत आहे. त्यामुळे अभ्यासकेंद्राने एम. ए. (लोकप्रशासन) व रुग्ण सहाय्यक हे नवीन अभ्यासक्रम सुरु केले आहेत.

*** संपर्क सत्राचे उद्घाटन -**

अभ्यासकेंद्राने गेल्या वर्षीपासून एक नवीन उपक्रम सुरु केला आहे. तो म्हणजे संपर्क सत्राचे उद्घाटन कार्यक्रम होय. या कार्यक्रमात प्रवेश घेतलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांचे स्वागत करणे, संपर्क सत्राचे वेळापत्रक, परीक्षेविषयी माहिती, विद्यापीठाकडून प्राप्त होणाऱ्या पुस्तकाचे वितरण तसेच सर्व समंत्रकाची माहिती दिली जाते. हा कार्यक्रम २२ सप्टेंबर २०२४ रोजी महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाला. यावेळी मा. प्राचार्यांनी अभ्यासकेंद्रामार्फत आम्ही कोणत्या सुविधा उपलब्ध करुन देत आहोत. याविषयी माहिती दिली. या कार्यक्रमास अभ्यासकेंद्राचे सर्व समंत्रक उपस्थित होते.

*** यशवंतराव चव्हाण यांची पुण्यतिथी -**

दिनांक २५ नोवकहेंबर २०२४ रोजी आधुनिक महाराष्ट्राचे शिल्पकार यशवंत चव्हाण यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त अभिवादन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड यांनी प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करुन त्याच्या कार्याची माहिती दिली. यावेळी सर्व समंत्रक उपस्थित होते.

*** मकरसंक्रात -**

विद्यार्थ्यांच्या सुप्त गुणांचा विकास करण्यासाठी आणि त्यांना व्यासपीठ उपलब्ध करुन देण्यासाठी अभ्यासकेंद्र काही निवडक कार्यक्रमाचे आयोजन करते. अशा कार्यक्रमामुळे विद्यार्थ्यांचे व्यक्तीमत्त्व विकसीत होण्यात मदत होते. यावर्षी

दिनांक १९ जानेवारी २०२५ रोजी अभ्यासकेंद्रात मकरसंक्रात निमित्त तिळगुळ वाटप समारंभाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमास प्रमुख अतिथी व संस्थेचे चेअरमन मा. धनंजयराव यादव होते. तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य व केंद्र प्रमुख मा. डॉ. भारत कऱ्हाड हे होते.

अभ्यासकेंद्रात समंत्रक म्हणून डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ, प्रा. दिपक गडकर, प्रा. बालदेव कांबळे, श्री. एफ. के. मगदूम, प्रा. एस. एस. खरात, डॉ. गणेश मांगडे, प्रा. मिथून येलवे, प्रा. प्रितेश जोशी, प्रा. व्ही. एम. वळवी, प्रा. डी. व्ही. होडबे, प्रा. सौ. समृद्धी खताते आणि प्रा. सौ. मालवी मोरे हे आहेत.

या अभ्यासकेंद्राचे कामकाज सुरळीत चालण्यासाठी संस्थेचे मा. चेअरमन, मा. सचिव, संस्था पदाधिकारी, आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांचे उत्तम सहकार्य लाभले.

अभ्यासकेंद्र प्रमुख म्हणून मा. प्राचार्य भारत कऱ्हाड, केंद्र संयोजक श्री. लक्ष्मीकांत पाटील, केंद्र सहाय्यक श्री. वैभव कुडवाळकर, तांत्रिक सहाय्यक श्री. मनोहर मोरे आणि मदतनीस श्री. संकेत घुलप हे काम पाहतात.

केंद्र संयोजक
अभ्यासकेंद्र (7302 A)

वाद-विवाद अहवाल (कनिष्ठ विभाग) सन २०२४-२५

वादविवाद विभागामार्फत खालील उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

*** वक्तृत्व स्पर्धा –**

दिनांक १ ऑगस्ट लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी व अण्णाभाऊ साठे जयंती निमित्त महाविद्यालयांतर्गत वक्तृत्व स्पर्धेचे महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यातआली. विशेष अतिथी महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मा. श्री. एफ. के. मगदूम होते. या स्पर्धेत १५ विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला यामध्ये प्रथम तीन विद्यार्थ्यांची नावे पुढीलप्रमाणे –

१)	कु. ऐराणी प्रभाकर चौलकर	११ वी वाणिज्य 'अ'	प्रथम क्रमांक
२)	श्रीराम विजय आघारकर	११ वी कला	द्वितीय क्रमांक
३)	सलोनी अर्जुन कदम	१२ वी वाणिज्य 'ब'	तृतीय क्रमांक

वरील विजेते विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांनी अभिनंदन केले. तसेच पारितोषिक वितरण कार्यक्रमात रोख रक्कम व प्रमारपत्र कै. सौदागर सिताराम गुंजाळ यांच्या स्मरणार्थ श्री. महादेव सौदागर गुंजाळ यांच्याकडून प्राप्त झाली.

या स्पर्धेस पर्यवेक्षक म्हणून श्री. व्ही. एम. वळवी, सौ. मानसी कोवळे आणि सौ. पी. डी. सावंत यांनी केले.

*** ९ ऑगस्ट क्रांती दिन –**

शुक्रवार दिनांक ९ ऑगस्ट २०२४ रोजी महाविद्यालयात संस्थेचे चेअरमन मा. धनंजयराव यादव यांच्या अध्यक्षतेखाली कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमास प्रमुख अतिथी व महाराष्ट्र राज्य ग्रंथालय संघाचे संचालक मा. रविंदअ कालेकर यांनी क्रांतीदिनाचे महत्त्व सांगितले. कार्यक्रमास विशेष उपस्थिती महाविद्यालयाचे पआचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड

हे होते. कार्यक्रमात प्रथम कलश पुजन मान्यवराच्या शुभहस्ते संपन्न झाले.

वादविवाद विभागाचे कार्यक्रम/उपक्रम सादर करताना संस्थेचे मा. चेअरमन, मा. सचिव संस्थेचे सर्व पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे प्राचार्य, पर्यवेक्षक, सहकारी शिक्षक आणि कार्यालयीन कर्मचारी यांचे मौलिक सहकार्य लाभले.

विद्यार्थी प्रतिनिधी	वादविवाद विभाग
कु. ऐराणी चौलकर	श्री. लक्ष्मीकांत पाटील
	सौ. समृद्धी खताते

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग (कनिष्ठ)
सन २०२४-२५
नियमित अहवाल

1) दिनांक १ जुलै २०२४ रोजी महाविद्यालयाच्या वर्धापन दिनानिमित्त महाविद्यालयाच्या प्रांगणात वृक्षारोपण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. वृक्षारोपण करण्यासाठी वनविभाकडून १०० रोपे भेय देण्यात आली. या कार्यक्रमासाठी संस्थेचे कार्यवाह डॉ. दशरथची भोसले, संस्थेचे सभापती मा. श्री. धनंजयराव यादव, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर तसेच वनअधिकारी सुरज जगताप, शुभांगी भिलारे हे उपस्थित होते.

2) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत महाविद्यालयामध्ये ''मासिक पाळी व्यवस्थापन'' या विषयावर दि. २ जुलै २०२४ रोजी संतोष कृष्णा पाते यांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी कनिठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक एफ. के. मगदूम तसेच राष्ट्रीय सेवा योजना प्रकल्प अधिकारी मा. श्री. विजयसिंह वळवी, बिभिषण ढवळे, सौ. मानसी कोवळे व इतर सहाय्यक प्राध्यापक व विद्यार्थी उपस्थित होते.

3) आर. व्ही. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशनचे माजी सभापती स्वर्गीय मा. बाळासाहेब बेलोसे यांच्या स्मृतीदिनानिमित्त आरोग्य शिबीराचे दि. ६ जुलै २०२४ रोजी आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिरासाठी संस्तेचे सभापती मा. श्री. धनंजयराव यादव, उपसभापती मा. श्री. प्रियदर्शन बेलोसे, सेक्रेटरी मा. श्री. दशरथ भोसले, महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. श्री. भारत कऱ्हाड सर इतर संस्था पदाधिकारी तसेच उपजिल्हा रुग्णालयाचे दंतशल्य चिकित्सक डॉ. मिनाली राठोड, समुपदेशक गीता पावरा, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ प्रणाली खेडेकर, तंत्र सहाय्यक उभेश पवार तसेच सर्व शिक्षक, विद्यार्थी उपस्थित होते.

4) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत दि. ११ जुलै २०२४ रोजी जागतिक 'लोकसंख्या दिन' या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आल होते. या दिनानिमित्त राष्ट्रीय सेवा योजना व समाजशास्त्र विभाग व H. D. F. C. Bank शाखा दापोली. आयोजित वृक्षारोपण कार्यक्रमाचे आयोजन देखील करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक श्री. एफ. के. मगदूम, कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. सिताफुले सर, तसेच H. D. F. C. बँकेचे मॅनेजर योगेश मुळे, सिनीयर ऑफीसर आदेश मोरे, सेल्स ऑफिसर युवराज साळवी, आदित्य गोपाळ, जिल्हा समन्वयक श्री. एल. पी. पाटील, N. N. S. प्रकल्प अधिकारी वळवी सर, श्री. ढवळे सर, कोवळे मॅडम सर्व शिक्षक, विद्यार्थी उपस्थित होते.

5) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत दि. २२-७-२०२४ रोजी गुरुपौर्णिमा या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ भारत कऱ्हाड अध्यक्ष म्हणून लाभले. तसेच कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी म्हणून सौ. किरण डेरवणकर उपस्थित होत्या. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक श्री. बी. बी. ढवळे यांनी केले.

6) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत दि. २८-२-२०२४ रोजी 'वृक्षारोपण व स्वच्छता' या कार्यक्रम संपन्न झाला. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर, कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मगदूम सर, जिल्हा समन्वयक प्रा. खी. एल. पी. पाटील सर, राष्ट्रीय सेवा योजना प्रकल्प अधिकारी श्री. वलवी सर, ढवळे सर उपस्थित होते.

7) दि. १३-८-२०२४ रोजी J. C. I. आणि जिल्हा उपरुग्णालय, दापोली आयोजित मॅरेथॉन स्पर्धेत विद्यार्थ्यांनी सहभाग दर्शविला.

8) दि. १५ ऑगस्ट २०२४ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत सभेचे आयोजन करण्यात आले व विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्व सांगण्यात आले.

9) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत दि. ५ सप्टेंबर २०२४ रोजी शिक्षक दिन या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे श्री. पैठणे सर होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मगदूम सर शिक्षक, विद्यार्थी उपस्थित होते.

10) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत २४ सप्टेंबर २०२४ राष्ट्रीय सेवा योजना दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मगदूम सर तसेच कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर, एल. पी. पाटील सर, ग्रंथपाल श्री. रेवाळे उपस्थित होते.

11) दिनांक ३०-९-२०२४ रोजी 'मतदान जनजागृती' कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे मा. मस्के साहेब, कृषी पर्यवेक्षक तसेच मा. एस. आर. मांडवकर कृषी पर्यवेक्षक मा. श्री. एस. एस. इदाते माजी सैनिक शिक्षण विभाग मा. श्री. गुरव सर, बांधकाम विभाग, कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मा. श्री. मगदूम सर, उपस्थित होते. तसेच शिक्षक वृंद व विद्यार्थी उपस्थित होते.

12) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत दि. १५ ऑक्टोबर २०२४ वाचन प्रेरणा दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी ग्रंथपाल मा. श्री. रेवाळे सर, पर्यवेक्षक मगदुम सर, शिक्षण वृंद व विद्यार्थी उपस्थित होते.

13) राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत दि. २६-११-२०२४ रोजी संविधान दिनाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे पर्यवक्षक मगदूम अध्यक्ष म्हणून उपस्थित होते. तसेच प्रमुख पाहुणे पैठणे सर, प्रकल्प अधिकारी वळवी सर, ढवळे सर, सर्व शिक्षक विद्यार्थी उपस्थित होते.

14) दि. २७ नोव्हेंबर २०२४ रोजी ''इको क्लब व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आयोजित 'आरोग्य तपासणी' (दंत चिकित्सा) या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. स्वप्निल जायभाचे (दंत चिकीत्सक) उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष पर्यवेक्षक मगदूम सर तसेच शिक्षक वृंद व विद्यार्थी उपस्थित होते.

15) दि. १ डिसेंबर २०२४ रोजी दापोली उपजिल्हा रुग्णालय व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत एड्स दिननिमित्त रॅलीचे आयोजन करण्यात आले.

16) दि. २२ जानेवारी २०२५ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाअंतर्गत सायबर सिक्यूरिटी AI, MI संदर्भात माहिती देण्यासाठी MKCH रत्नागिरी येथील मार्केटींग एक्सीटीव विकास कदम महर्षी कर्वे कॉम्प्यूटर सेंटर दापोली श्री. रोहन मोरे यांनी मार्गदर्शन केले.

17) दि. ८ मार्च २०२५ रोजी महिला दिनाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाचे अध्यक्षा सौ. मानसी कोवळे तसेच सर्व प्राध्यापक उपस्थित होते.

विद्यार्थी प्रतिनिधी	शिक्षक प्रतिनिधी
शुभम महेश सोनवाडकर	श्री. व्ही. एम. वळवी
अनिशा शरद फावरे	श्री. बी. बी. ढवळे
	सौ. मानसी कोवळे

राष्ट्रीय सेवा योजना (*कनिष्ठ विभाग*)
सन-२०२४-२५
विशेष श्रमसंस्कार निवासी शिबीर (कर्दे)

न. का. वराडकर कला व रा. वि. बेलोसे वाणिज्य आणि कै. शांतीलाल जैन विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालयाचा राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे मुक्काम (मधलीवाडी) कर्दे, ता. दापोली, जि. रत्नागिरी येथे दि. ०७ डिसेंबर २०२४ ते शुक्रवार दि. १३ डिसेंबर २०२४ या सात दिवसांच्या विशेष श्रमसंस्कार निवासी शिबीराचा संक्षिप्त अहवाल सादर करताना मला विशेष आनंद होत आहे. या शिबिरात ५० + २५ स्वयंसेवकांनी सहभाग घेतला.

शनिवार दिनांक ०७ डिसेंबर २०२४ रोजी निवासी शिबिराच्या उद्घाटन कार्यक्रम प्रसंगी रा. वि. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशनचे कार्यवाह मा. डॉ. दशरथ भोसले यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाला. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे/उद्घाटक मा. श्री. गणेश मंडलीक साहेब यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले. उद्घाटन कार्यक्रम समारंभ संस्थेच्या विश्वस्त मा. श्रीमती मीना कुमार रेडीज, संस्थेच्या सदस्या मा. श्रीमती जानकीताई बेलोसे, कर्दे गावचे सरपंच श्री. सचिन तोडणकर, महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. श्री. डॉ. भारत दगडोबा कऱ्हाड, पर्यवेक्षक मा. श्री. एफ. के. मगदूम सर, कर्दे ग्रामपंचायत सर्व सदस्य, सर्व वाडी प्रमुख, तंटामुक्ती अध्यक्ष, ग्रामसेवक, पोलीस पाटील आणि ग्रामस्थ इत्यादी तसेच सर्व प्राध्यापक वृंद, शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते.

१) रविवार दिनांक ०८ डिसेंबर २०२४ रोजी कर्दे गावातील नदीवरती वनराई बंधारा बांधण्यात आला व दुपार सत्रात मा. श्री. डॉ. विनोद नरुटे यांचे ''मोबाईल आणि आरोग्य'' या विषयावरती व्याख्यान आयोजित केले होते. सायंकाळी स्वयंसेवकांनी पथनाट्यद्वारे स्वच्छतेचे जनजागृती केली.

२) सोमवार दिनांक ०९ डिसेंबर २०२४ रोजी नदीवर दुसरा वनराई बंधारा स्वयंसेवक आणि ग्रामस्थ यांनी बांधला. दुपार सत्रात मा. श्री. एम. एस. गुंजाळ यांचे ''कमवा आणि शिका'' या विषयावर व्याख्यान झाले. सायंकाळी पथनाट्याद्वारे आरोग्य विषयक जनजागृती केली.

३) मंगळवार दिनांक १० डिसेंबर २०२४ रोजी नदीवरती वनराई बंधारा बांधला. दुपार सत्रात मा. श्री. ज्ञानेश्वर शिंदे यांनी ''घनकचरा व्यवस्थापन व गांडूळ खत निर्मिती'' या विषयावर व्याख्यान संपन्न झाले. सायंकाळी हुंडाबळी या संदर्भात पथनाट्यद्वारे जनजागृती केली.

४) बुधवार दिनांक ११ डिसेंबर २०२४ रोजी प्राचीन सोमेश्वर मंदिर व परिसराची स्वच्छता तसेच ग्रामदेवता, खेमदेव मंदिर परिसर स्वच्छ करण्यात आले. दुपार सत्रात मा. श्री. राजकुमार यादव पोलिस उपनिरीक्षक (PSI) दापोली पोलीस ठाणे यांचे ''स्पर्धा परीक्षा व करियर मार्गदर्शन'' या विषयावर व्याख्यान झाले.सायंकाळी वाडी प्रमुखांच्या उपस्थितीसह भजन किर्तनाचा कार्यक्रम आयेजित करण्यात आला.

५) गुरुवार दिनांक १२ डिसेंबर २०२४ रोजी ग्रामस्थांच्या उपस्थितीत कर्दे समुद्र किनाऱ्याची संपूर्ण स्वच्छता करण्यात आली. यावेळी सरपंच मा. श्री. सचिन तोडणकर यांनी ''कासव संवर्धन'' याविषयी सखोल मार्गदर्शन केले. दुपारच्या सत्रात मा. श्री. सचिन तोडणकर यांचे ''कोकणातील पर्यटन विकास'' या विषयावर व्याख्यान संपन्न झाला. सायंकाळी ग्रामस्थांच्या उपस्थितीत स्वयंसेवकांनी विविध गुणदर्शन कार्यक्रम संपन्न झाला. कोळीगीत सादरीकरण, नृत्य, पथनाट्य, नाटक, एकपात्री अभिनय असे अनेक कलाप्रकार सादर करण्यात आले.

६) शुक्रवार दिनांक १३ डिसेंबर २०२४ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचा समारोपाचा कार्यक्रम मा. श्री. धनंजयराय यादव साहेब सभापती रा. वि. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशन दापोली यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाला. या कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी उपजिल्हाधिकारी मा. श्री. अजित थोरबोले साहेब यांनी शिबिरार्थी विद्यार्थ्यांना बहुमोल मार्गदर्शन केले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत दगडोबा कऱ्हाड यांनी मार्गदर्शन केले. डॉ. सुवर्णा कऱ्हाड, सरपंच सचिन तोडणकर, सर्व ग्रामपंचायत सदस्य, सर्व वाडी अध्यक्ष, तंटामुक्ती अध्यक्ष, पोलीस पाटील, सर्व ग्रामस्थ उपस्थित होते. या शिबिरामध्ये उत्कृष्ट शिबिरार्थी आणि उत्कृष्ट ग्रुपची निवड करण्यात आली. यामध्ये

१) उत्कृष्ट स्वयंसेवक - कु. शुभम महेश सोनवाडकर
२) उत्कृष्ट स्वयसेवीका - कु. अमिशा शरद फावरे
३) उत्कृष्ट ग्रुप - ''डी'' ग्रुप

यांची निवड झाली. सर्व मान्यवरांच्या शुभहस्ते सन्मानचिन्ह देऊन गौरवण्यात आले.

या शिबिराच्या यशस्वीतेसाठी रा. वि. बेलोसे एज्युकेशन फाउंडेशनचे सभापती मा. श्री. धनंजयराव यादव साहेब, उपसभापती मा. श्री. प्रियदर्शन बेलोसे, कार्यवाह मा. श्री. डॉ. दशरथ भोसले, सहकार्यवाहक मा. श्री. अनंत सनस, विश्वस्त श्रीमती मीनाकुमार रेडीज, सदस्य मा. जानकीताई बेलोसे, श्रीमती सुनीता बेलोसे, सर्व संस्था पदाधिकारी, प्राचार्य मा. श्री. डॉ. भारत कऱ्हाड, पर्यवेक्षक श्री. एफ. के. मगदूम सर, सरपंच मा. श्री. सचिन तोडणकर, सर्व ग्रामपंचायत सदस्य, सर्व वाडी अध्यक्ष तसेच क्रीडा शिक्षक मा. श्री. दीपक पवार सर, माजी विद्यार्थी कौशिक चुनेकर, पुष्कर आडेकर, सर्व शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे सक्रिय सहकार्य वा बहुमूल्य योगदान / मार्गदर्शन लागले. या सर्वांना मनापासून धन्यवाद ! पुढील वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा.

शिक्षक प्रतिनिधी
१) श्री. विजेसिंग महादू वळवी (कार्यक्रम अधिकारी)
२) श्री. बी. बी. ढवळे
३) सौ. एम. वाय. कोवळे

स्वयंसेवक प्रतिनिधी
१) कु. शुभम महेश सोनवाडकर
२) कु. अनिशा शरद फावरे

NCC विभाग (२०२४-२५)

महाविद्यालयात NCC विभागात असून एकुण 50 कॅडेट प्रथम वर्षात 1 ऑगस्ट 2024 रोजी 19 महाराष्ट्र बटालियन NCC कराड कडून 2 मुली, 3 मुले एकूण 5 कॅडेटची निवड करण्यात आली. 1 जुलै 2024 रोजी कॉलेजच्या वर्धापन दिनानिमित्त तसेच महाराष्ट्र कृतिष दिनानिमित्त महाविद्यालयाच्या परिसरात वृक्षारोपण करण्यात आले. स्वातंत्र्यदिनाचे आणि महात्मा गांधी जयंती दिनाचे औचित्य साधून कॉलेज परिसर स्वच्छ करण्यात आला. 1 डिसेंबर रोजी एड्स दिनानिमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आल. NCC दिनानिमित्त 'भारतातील युवकासमोरील आव्हाने' या विषयावर श्री. तेजस रेवाळे यांचे व्याख्यान ठेवण्यात आले.

दि. 17 सप्टेंबर ते 28 सप्टेंबर या कालावधीत Army Attachement Camp पुणे करीता अनिश यादव आणि वरद घाग या कॅडेटची निवड झाली होती. जुलै महिन्यात झालेल्या थलसेना कॅम्प करीता सागर दिलीप मर्चंडे या कॅडेटची निवड झाली होती.

मे 2024 मध्ये आष्टा, जि. सांगली येथे CATC कॅम्प 9 कॅडेट सहभागी झाले होते. नोव्हेंबर 2024 मध्ये ATC कॅम्प गजापूर, जि. कोल्हापूर करिता 9 कॅडेट सहभागी झाले होते. दि. 12 डिसेंबर ते 22 डिसेंबर या कालावधीत NCC भवन कोल्हापूर येथे कॅम्प करीता 20 कॅडेट सहभागी झाले होते. या वर्षातील फेब्रुवारी 2025 मध्ये झालेल्या 'C' प्रमाणपत्र परीक्षेकरीता 12 कॅडेट तर 'B' प्रमाणपत्र करीक्षेकरीता 18 कॅडेट प्राप्त ठरले आहेत. या विभागाचे सिनियर अंडर ऑफिसर म्हणून साहिल चव्हाण तर ज्युनिअर अंडर ऑफिसर म्हणून मयूरी गुरव तर NCC ऑफिसर म्हणून लेप्टनंट सिताफुले काम पाहतात.

* साहिल चव्हाण
  सिनियर अंडर ऑफिसर
* मयुरी गुरव
  ज्युनिअर अंडर ऑफिसर

* NCC ऑफिसर
  सिताफुले एल. एस.

भूगोल विभाग अहवाल सन २०२४-२५

1) जागतिक ''आर्द्र भूमी'' दिनानिमित्त महाविद्यालयात भूगोल विभागाच्या वतीने दिनांक 12/02/2025 रोजी नकाशा भरणे (Fill in The Map Competition) स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत एकूण 15 विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. स्पर्धेतील विजेत्या विद्यार्थ्यांची नावे खालील प्रमाणे.
   1) मनस्वी जितेंद्र टेंबे – प्रथम क्रमांक (F. Y. B. A.)
   2) सलोनी विजय सालेकर – द्रितीय क्रमांक (F. Y. B .A.)
   3) सानिका विजय तांबडे – तृतीय क्रमांक (F. Y. B. A.)
   4) ऋषिकेश आदेश यादव – तृतीय क्रमांक (S. Y. B. A.)
2) दि. 17/02/2025 रोजी एम. इ. एस. महिला महाविद्यालय दापोली व वराडकर बेलोसे महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना भू-सर्वेक्षण विषयावर कार्य शाळा आयोजित केली. या कार्य शाळेस प्रा. मालदेव कांबळे यांनी मार्गदर्शन केले.

3) दि. 25/02/2025 रोजी भूगोल दिनानिमित्त तयार केलेल्या भितीपत्रकाचे प्रकाशन महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. भारत कऱ्हाड सर यांच्या हस्ते प्रकाशन केले व त्यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

4) दि. 27/02/2025 रोजी ''संविधान जागर'' कार्यक्रमानिमित्त प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर व डॉ. पेडणेकर सर, यांच्या हस्ते भितीपत्रकाचे प्रकाशन केले. डॉ. पेडणेकर सर यांचे 'भूगोलातील नव्या वाटा' या विषयावर व्याख्यान आयोजित केले.

5) ''जागतिक वन्यजीव संरक्षण दिनानिमित्त'' महाविद्यालयात भूगोल विभागाच्या वतीने 05/03/2025 रोजी प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत एकूण 20 विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. विजेत्या विद्यार्थ्यांची नावे खालील प्रमाणे.

1) दाभिळकर ओंकार अशोक - प्रथम क्रमांक (S. Y. B. A.)
2) टेंबे मनस्वी जितेंद्र - द्वितीय क्रमांक (S. Y. B. A.)
3) सानिका विजय तांबडे - तृतीय क्रमांक (S. Y. B. A.)
4) नवरत मनस्वी रमेश - प्रोत्साहनपर (S. Y. B. A.)

विद्यार्थी प्रतिनिधी
श्रावणी सुर्यकांत भांबीड

इतिहास विभाग वार्षिक अहवाल २०२४-२५

सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षामध्ये इतिहास विभाग (सहा विषय) निकाल ८५% टक्के इतका लागला. तसेच एम. ए. इतिहास या विषयाचा भाग-२ चा निकाल ९०% इतका लागला.

इतिहास विभागाद्वारे या शैक्षणिक वर्षांमध्ये वि. का. राजवाडे यांचा जन्म दिवस १४ जुलै हा इतिहास दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. त्या निमित्ताने वि. का. राजवाडे यांचे कार्य या विषयावर भित्तीपत्रक तयार करण्यात आले. या शिवाय वर्षभरामध्ये छ. शाहू महाराज जयंती, अहुल जयंती, लोकमान्य टिळक पुण्यतिथी, स्वातंत्र्य दिन, महात्मा गांधी जयंती, संविधान दिन, प्रजासत्ताक दिन, शिवजयंती या सारखे उपक्रम राबविण्यात आले. तसेच भित्तीपत्रके तयार करण्यात आली.

इतिहास विभागाचे काम विद्यार्थी प्रतिनिधी म्हणून वैष्णवी मोरे तृतीय वर्ष कला हिने पाहिले. इतिहास विभागातील प्राध्यापिका कु. नेहा जालगांवकर इतिहास विभाग प्रमुख सुरश खरात यांनी काम पाहिले.

या वर्षी जून मध्ये महाविद्यालयाचे नॅक संपन्न झाले. त्या निमित्ताने इतिहास विभागाने विविध उपक्रम राबविले. महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांचे महत्वापूर्ण असे मार्गदर्शन लाभले.

विद्यार्थी प्रतिनिधी
कु. वैष्णवी मारे
(तृतीय वर्ष कला)

इतिहास विभाग
प्रा. सुरेश खरात
प्रा. नेहा जालगांवकर

क्रिडा अहवाल (वरिष्ठ विभाग) २०२४-२५

सन २०२४–२५ या वर्षाची सुरुवात जून महिन्यामध्ये नॅक समितीने महाविद्यालयाला भेट म्हणून घाली. त्यावेळी गिमखाना विभागाने जी सुसज्ज अशी जिमखान्यामध्ये तयारी केली होती. त्या विभागाला समितीने भेय देऊन जिमखान्याचे कौतुक केले.

क्रिडा विभागाने यावर्षी विद्यापीठ स्तरावर उत्कृष्ठ अशी कामगिरी केली. लांजा येथे झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेमध्ये व्हॉलीबॉल स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयाच्या पुरुष गटाने उत्कृष्ठ अशी कामगिरी करुन सहभाग घेतला.

ऑगस्ट महिन्यामध्ये देवरुख महाविद्यालयामध्ये मुंबई विद्यापीठाच्या मार्गदर्शनाखाली आंतर महाविद्यालयीन मुलांच्या व मुलीच्या खो–खो स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या ह्योत्या. त्या स्पर्धामध्ये देखील महाविद्यालयातील मुली व मुलांच्या खो–खो टीमने उत्कृष्ठ अशी कामगिरी करुन सहभाग नोंदविला.

मुंबई विद्यापीठाच्या जिमखाना मरिनलाईन्स येथे रनिंग व हार्डल्स स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या होत्या. त्यामध्ये महाविद्यालयाची विद्यार्थीनी कु. अमृता खैरे तृतीय वर्ष कला हिने ४०० मीटर धावणे व ४०० मीटर हर्डल या स्पर्धेमध्ये द्वितीय क्रमांक प्राप्त केला. महाविद्यालयातील पुरुष गटानेदेखील सहभाग घेऊन विशेष प्राविण्य प्राप्त केले. या सर्व खेळाडूंचे महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर यांनी अभिनंदन करुन पुढील स्पर्धांसाठी शुभेच्छा दिल्या.

यावर्षी महाविद्यालयाच्या शिशिर महोत्सवा निमित्त क्रिडा स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. त्यामध्ये कबड्डी – मुले, मुली, खो–खो, व्हॉलीबॉल व क्रिकेट या स्पर्धा आयोजित करण्यात आल्या, या स्पर्धांमध्ये वरिष्ठ महाविद्यालयातील खेळाडूंनी मोठ्या संख्येने सहभाग घेतला. या स्पर्धा होण्यासाठी महाविद्यालयातील श्री. श्रीकांत पवार, कार्यालय अधिक्षक श्री. संजय धामणे व महाविद्यालयाचे सन्माननीय प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड सर यांचे बहुमोल सहकार्य लाभले.

या विभागाचे कामकाज विद्यार्थी प्रतिनिधी   खांबे व जिमखाना विभाग प्रमुख प्रा. सुरेश खरात, जिमखाना क्रिडा शिक्षिका सावंत मॅडम यांनी पाहिले.

सही/–

समाजशास्त्र विभाग अहवाल
(कनिष्ठ महाविद्यालय)

शैक्षणिक वर्ष २०२५–२०२४ मध्ये कनिष्ठ महाविद्यालय समाजशास्त्र विभागाअंतर्गत खालील उपक्रम राबविण्यात आले.

दिनांक १५ ऑक्टोबर २०२४ रोजी ''वाचन प्रेरणा दिन'' साजरा करण्यात आला. थोर भारतीय शास्त्रज्ञ डॉ ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचा जन्म दिन ''वाचन प्रेरणा दिन'' म्हणून साजरा करण्यात आला.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड होते. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे महाविद्यालयाचे ग्रंथपाल मा. तेजस रेवाळे होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. बिभीषण वळे यांनी केले. प्रा. युवराज आग्रे यांनी कार्यक्रमाचे

आभार मानले. प्रा. व्ही. एम. वळवी यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केल.

दिनांक १६ डिसेंबर २०२४ रोजी ''व्हिजन एविहएशन ॲकेडमी चिपळूण'' यांचे ''व्यक्तिमत्व विकास'' या विषयावर ''समाजशास्त्र विभागातर्फे'' (कनिष्ठ महाविद्यालय) व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष कनिठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मा. श्री. प्रा. एफ. के. मगदूम होते. प्रमुख पाहुणे ''व्हिजन एव्हिएशन ॲकेडमी'' चिपळूणचे अध्यक्ष डॉ. प्रशांत पवार होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. बिभीषण ढवळे यांनी केले. प्रा. युवराज आग्रे यांनी आभार मानले. प्रा. सौ. मानसी कोवळे यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले.

दिनांक १४ जानेवारी २०२५ रोजी ''कनिष्ठ महाविद्यालय समाजशास्त्र विभागातर्फे'' भूगोल दिन साजरा करण्यात आला. तसेच मकर संक्रांतीनिमित्त सर्व विद्यार्थ्यांना ''तिळगुळ'' वाटप करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक मा. श्री. प्रा. एफ. के. मगदूम होते. प्रमुख पाहुणे प्रा. डी. एम. गिरमकर होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. बिभीषण ढवळे यांनी केले. प्रा. युवराज आग्रे यांनी आभार मानलले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. व्ही. एम. वळवी यांनी केले.

प्रा. बिभीषण ढवळे
प्रा. युवराज आग्रे
(समाजशास्त्र विभाग)

B. Sc. IT Department

B. Sc. IT अहवाल 2024-25

1) Power-point presentation उपक्रम –

मुलांचे Stage daring वाढविण्यासाठी व communication skill वाढविण्यासाठी power point presentation हा कार्यक्रम राबविला.

2) पदवीनंतर IT च्या विद्यार्थ्यांना करिअरच्या संधी –

B. Sc. IT Department च्या विद्यार्थ्यांना IT क्षेत्राचे तसेच IT क्षेत्रातील नोकरीच्या संधी तसेच त्यात होणारे आणि येत असलेले नवनवीन बदल याचे मार्गदर्शन केले.

3) Cyber Security Awaremess या विषयावर मार्गदर्शन –

दि. 20 Augast 2024 रोजी गोगटे जोगळेकर कॉलेज, रत्नागिरी या कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांनी Cyber Security Awaremess या विषयांवर मार्गदर्शन केले.

या कार्यक्रमात खालील विषय मांडण्यात आले.

1) Understanding cyber threats.
2) Safe browsing practices.
3) Importance of strong posswords.
4) Recognizing phishing & scon attempt.
5) Protecting personal infermation online.
6) International Import/Export trading workshop.

दि. 14 Jan. 2025 रोजी Internatinal import/Export trading workshop हा कार्यक्रम आयोजित केला. या कार्यक्रमात प्रमुख अतिथी श्री. किरण वाघ यांनी मुलांना मार्गदर्शन केले.

Prof. M. S. Vedak
Prof. R. S. Raykar
Prof J. B. Shirke
B. Sc. IT Department

सांस्कृतिक विभाग अहवाल
२०२४-२५

महाविद्यालयातील सांस्कृतिक विभाग हा नेहमीच महाविद्यालयातील तरुणाईला संधी देत असतो. कोकणची भाषा, संस्कृती, कला, कारीगिरी मुंबई विद्यापीठ स्तरापर्यंत, राष्ट्रीय स्तरापर्यंत हा विभाग पोहचवितो. चालू शैक्षणिक वर्षात १० जुलै रोजी मुंबई विद्यापीठाने युवा महोत्सवानिमित्त गोगटे जोगळेकर महाविद्यालय, रत्नागिरी कार्यशाळा आयोजित केली होती. त्यामध्ये प्रा. उत्तम पाटील सहभागी झाले. या कार्यशाळेत युवा स्पर्धांमधील कला प्रकार, सादरीकरण, गीत गायन, वाद्य वादन, मिमिक्री, एकपात्री, शास्त्रीय संगीत, रांगाळी, कोलाज, वादविवाद, निबंध लेखन, कथा लेखन अशाअनेक प्रकारांबद्दल मार्गदर्शन, प्रात्यक्षिक, व्याख्यान, सुसंवाद यांस प्रमुख ठेऊन कार्यशाळेचे आयोजन करणेत आले.

या कार्यशाळेबद्दलची सर्व माहिती प्रा. उत्तम पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना, सहभागी होणाऱ्या स्पर्धकांना दिली.

या २०२४-२५ मध्ये दि. २ ऑगस्ट २०२४ रोजी मुंबई विद्यापीठ आयोजित ५७ वा युवा महोत्सव आय. सी. एस. कॉलेज, खेड येथे आयोजित करणेत आला. आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी १६ स्पर्धा कला प्रकारात नाव नोंदणी केली पण प्रत्यक्षात ११ कला प्रकारात विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. मेंहदी या स्पर्धेत कु. शिवानी घडसे या विद्यार्थीनीने तृतीय क्रमांक प्राप्त केलला. तिची निवड मुंबई विद्यापीठ स्पर्धेकरिता झाली.

शनिवार दि. ३१-८-२४ रोजी महाविद्यालयात या विभागाद्वारे 'श्रावणधारा' या कार्यक्रमाचे आयोजन करणेत आले. विद्यार्थ्यांनी ३५ प्रकारात गाणी, नृत्य, संवाद यांचे सादरीकरण केले. या कार्यक्रमास उदंड प्रतिसाद मिळाला. हा कार्यक्रम म्हणजे श्रावण महिन्यातील वातावरणाचे, निसर्गाचे, संस्कृतीचे, समाजाचे आणि तरुणाईचे प्रतिनिधीत्व करणारा ठरला. यामुळे विद्यार्थ्यांना व्यासपीठ मिळाले.

सांस्कृतिक विभागाद्वारे दि. २६-१२-२०२४ रोजी सालाबादप्रमाणे शिशिर महोत्सवाचे आयोजन करणेत आले. शिशिर महोत्सवात गायन, एकांकिका, नृत्ये, वाद्य प्रकार, एकपात्री अशा विविध प्रकारच्या कार्यक्रमांचे आयोजन करणे आले. महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांनी या कार्यक्रमाचा लाभ घेतला.

सांस्कृतिक विभाग नेहमीच विद्यार्थ्यांना व्यासपीठ निर्माण करुन देतो तरुणाईला संधी दिली जाते या विभागाने महाविद्यालयाची प्रतिमा शहरात परिसरात विविध कार्यक्रम उपक्रम घेऊन पोहच दिली जाते.

या विभागाचे काम प्रा. उत्तम पाटील पहातात.

विद्यार्थी प्रतिनिधी — सांस्कृतिक विभाग प्रमुख
कु. सलोनी कदम — प्रा. उत्तम पाटील

ग्रंथालय विभाग अहवाल-२०२४-२५

महाविद्यालयाला ५० वर्ष पूर्ण झाली आहेत. पन्नासावे वर्ष हे केवळ सुवर्ण वर्ष नाही तर महाविद्यालयाच्या सर्वांगीण कामाचा व गौरवाचा इतिहास आहे. या सुवर्ण वर्षाचा साक्षीदार होण्याचे व हा सुवर्ण इतिहास महाविद्यालयाच्या मंदार वार्षिक अंकाच्या माध्यमातून जतन करण्याचे भाग्य ग्रंथपाल या नात्याने मला लाभले याचा मला अभिमान असून हे मी माझे भाग्य समजतो. ज्ञानप्राप्तीच्या अनेक साधनात ग्रंथ कहत्वाचे साधन आहे. मनुष्याचे विचार वाचनाने व अनुभवाने पक्के होतात. विद्यार्थ्यांची सर्वांगीण प्रगती ही ग्रंथालयाच्या माध्यमातून होत असते. महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासूनच महाविद्यालयात ग्रंथालय सुरु आहे.

महाविद्यालयाच्या ग्रंथालय प्रगतीवर दृष्टीक्षेप टाकला असता महाविद्यालयाच्या पहिल्या वर्षातील ८९६ ग्रंथ संख्या आज २०२४-२५ अखेर **एकूण ग्रंथ संख्या ३५२४५** एवढी असून यापैकी **वरिष्ठ महाविद्यालय ग्रंथ संख्या ३०४७५** व कनिष्ठ महाविद्यालय ग्रंथ संख्या ४७७० एवढी आहे. ग्रंथालयात विद्यार्थ्यांच्या वाचनाची आवड व मागणी लक्षात घेऊन मराठी, हिंदी, इंग्रजी भाषेची संदर्भ पुस्तके, स्पर्धा परीक्षा पुस्तके, क्रमिक अभ्यासक्रमाची पुस्तके याशिवाय कथा, कादंबरी, कविता, नाटक, चरित्र-आत्मचरित्र इत्यादी विषयांची वाचनीय पुस्तके दरवर्षी ग्रंथालयात खरेदी केली जातात. यावर्षी ग्रंथालयामध्ये सर्व ग्रंथांचे वर्गीकरण करुन विषयवार मांडणी करण्यात आली.

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ या वर्षात ग्रंथालयात वरिष्ठ महाविद्यालयासाठी १००० नवीन ग्रंथ खरेदी करण्यात आले. ई-ग्रंथालय सॉफ्टवेअरद्वारे ग्रंथालय संगणकीकरण काम पूर्ण झाले असून वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या सर्व ३०४७५ पुस्तकांच्या नोंदी संगणकीकृत करुन पूर्ण करण्यात आल्या आहेत. तसेच ग्रंथ परिगणन, वृत्तपत्र कात्रणे क्लिपिंग व ग्रंथांचे बारकोडिंगचे कामही अंतिम टप्प्यात आहे. आपल्या ग्रंथालयात विविध विषयांशी निगडीत २० नियतकालिके व १० वृतपत्रे येतात. शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ मध्ये विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयामार्फत विविध वाचन उद्बोधन कार्यक्रम राबविण्यात आले. वर्षाच्या सुरुवातीला प्रथम वर्षाला प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयाचा वापर, उपयोग व उपलब्ध सुविधा आणि साहित्य याविषयी माहिती देण्यात आली. महाविद्यालयाचे **ग्रंथपाल श्री. तेजस रेवाळे** यांनी **ई बुक, ई जर्नल्स** सुविधांबाबत मार्गदर्शन केले. आजपर्यंत ३५० विद्यार्थ्यांनी **एन लिस्ट सॉफ्टवेअर**ला नोंदणी करुन ऑनलाईन ई बुक, ई जर्नल्स चा लाभ घेतला आहे. तसेच जानेवारी २०२२ पासून विद्यार्थी व प्राध्यापक यांना ऑनलाईन पद्धतीने ग्रंथ देवघेव सुरु करण्यात आली आहे. २०२३-२४ पासून ग्रंथालय विभागाकडून विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची आवड निर्माण व्हावी व विद्यार्थी वाचते व्हावेत याकरिता **'विद्यार्थी वाचक पुरस्कार'** सुरु करण्यात आला आहे. २०२४-२५ चा हा बहुमान कु. राहिणी गणेश दाभिलकर टी.वाय.बी.ए. या विद्यार्थिनीने मिळविला आहे. वर्षाच्या सुरुवातीलाच नॅक कमिटीने महाविद्यालयास भेट दिली. कमिटीने ग्रंथालयास भेट देऊन ग्रंथालयीन कामकाजाची तपासणी केली व ग्रंथालयीन कामाचे व सुविधांबाबत समाधान व्यक्त करत प्रशंसा केली.

ग्रंथालय विभागामार्फत राबविलेल उपक्रम : (वर्ष २०२४-२५)

१) १२ ऑगस्ट २०२४ रोजी **डॉ. एस. आर. रंगनाथान जयंती** व ग्रंथपाल दिनाचे ग्रंथालयात आयोजित करण्यात आले.

२) १२ ऑगस्ट २०२४ रोजी **डॉ. एस. आर. रंगनाथान** निमित्त **'निबंध'** स्पर्धेचे आयोजन.

३) १५ ऑगस्ट २०२४ रोजी भारतीय **'स्वातंत्र्य' दिनानिमित्त 'पुस्तक परीक्षण'** स्पर्धेचे आयोजन.

४) ४ सप्टेंबर २०२४ रोजी पंचायत समिती दापोली व वराडकर-बेलोसे महाविद्यालय दापोली यांच्या संयुक्त विद्यमाने

'महावाचन उत्सव २०२४' 'कालुका स्तरीय ग्रंथ प्रदर्शन व महोत्सवाचे' आयोजन करण्यात आले.

५) १५ ऑक्टोबर २०२४ **भारतरत्न डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम** यांच्या जयंतीचे आयोजन करण्यात आले.

६) शासनाच्या उच्च तंत्र शिक्षण विभागाच्या परिपत्रकाप्रमाणे ०१ ते १५ जानेवारी २०२५ या कालावधीत **'वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा'** या उपक्रमाअंतर्गत वाचन पंधरवड्याचे आयोजन करण्यात आले. यामध्ये ग्रंथालय स्वच्छता, ग्रंथ प्रदर्शन, विद्यार्थी सामुहिक वाचन, वाचन कौशल्य कार्यशाळा, पुस्तक परीक्षण स्पर्धा इत्यादी उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

७) अमृतेश्वर महाविद्यालय विंझर, पुणे व वराडकर-बेलोसे महाविद्यालय, दापोली MOU अंतर्गत दि. ४ जानेवारी २०२४ रोजी महाविद्यालय ग्रंथालयास भेट व ग्रंथालयीन कामकाजाविषयी सविस्तर चर्चा झाली.

यावर्षी विशेष उल्लेखनीय बाब म्हणून नमूद करताना आनंद होता की, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड यांनी स्वत: लेखन केलेली ५००० हजार किंमतीची विविध विषयाचे संदर्भ ग्रंथ साहित्य महाविद्यालयास भेट देऊन महाविद्यालयाचे ग्रंथालय समृद्ध केले आहे. तसेच महाविद्यालयाचे माजी ग्रंथपाल श्री. बाळकृष्ण पाठक यांनीही आपल्याकडील अमुल्य ग्रंथ ग्रंथालयास भेट दिले. या व अशा सर्व ग्रंथ दात्यांचे आम्ही ऋणी आहोत.

विद्यार्थ्यांची सर्वांगीण प्रगती ग्रंथालयाच्या माध्यमातून होत असते. सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षणिक प्रगतीचा मानदंड म्हणजे ग्रंथालय, महाविद्यालयीन तरुणाईला पदवीबरोबर सामाजिक समस्याचे भान रहावे, विद्यार्थी ग्रंथालयभिमुख व्हावा यासाठी महाविद्यालय व ग्रंथालय विविध उपक्रम आयोजित करीत असते. ग्रंथालयाती प्रगती व सुधारणा वाचकांच्या सहकार्यावरच अवलंबून असते. ग्रंथालयामार्फत शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ चे कामकाज ग्रंथालय विभाग समितीच्या माध्यातून महाविद्यालयाचे प्राचार्य, ग्रंथालय समितीचे सर्व सदस्य, ग्रंथपाल व ग्रंथालय कर्मचारी यांच्या सर्वांच्या सहकार्याने काम उत्तमरित्या सुरु आहे.

धन्यवाद !

ग्रंथपाल
प्रा. तेजस रेवाळे

अर्थशास्त्र विभाग (वरिष्ठ विभाग)

अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने जागतिक लोकसंख्या दिनाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रम 11 जुलै 2024 रोजी कॉलेज मध्ये संपन्न झाला. देशाचे केंद्रीय अर्थ संकल्प 01 फेब्रुवारी 2025 रोजी सादर करण्यात आला. सदर कार्यक्रम विद्यार्थ्यांना दाखविण्यात आला. दि. 20 फेब्रुवारी 2025 रोजी अर्थशास्त्र आकृती स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेत श्री. अर्पित प्रभाकर गुंडेकर प्रथम क्रमांक तर कु. अमृता अनेश खैरे द्वितीय क्रमांक मिळविले तर तृतीय क्रमांक झिकरा नाखवा हीने मिळविले.

अर्थशास्त्र विभाग
डॉ. सिताफुले एल. एस.
डॉ. गणेश मांगडे
प्रा. जनार्दन गिरमकर

स्पर्धा परीक्षा आणि मार्गदर्शन केंद्र

महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षा आणि मार्गदर्शन केंद्र असून विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षेचे मार्गदर्शन केले जाते. विद्यार्थ्यांना बुद्धिमत्ता आणि मराठी व्याकरणाचे सर्व माहिती देण्यात आली. सर्वसामान्य ज्ञानावर आधारित परीक्षा घेण्यात आले होते. भारतीय राज्यघटनेवर आधारित स्पर्धा परीक्षा घेण्यात आले होते. सदर परीक्षेत कु. श्रेया संजय दुबळे प्रथम क्रमांक, कु. सानिका प्रकाश रेवाळे द्वितीय क्रमांक तर कु. सानिका विलास लांबे आणि कु. तन्वी राजेश देवघरकर हीने तृतीय क्रमांक मिळविले.

स्पर्धा परीक्षा विभाग
प्रा. सिताफुले एल. एस.

'वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा' उपक्रमांतर्गत 'वाचन पंधरवडा' निमित्त

पुस्तक परीक्षण स्पर्धा २०२५

प्रथम तीन क्रमांक

Sr. No.	Student Name	Book Feview Subject	Class	Winner
1	निदा शकील खोत	गोदान	T. Y. B. com.	1st
		श्यामची आई	T. Y. B. com.	
2	ईशा संतोष जोशी	भगवद्गीता	T. Y. B. com.	2nd
3	सायना कांबळे	Who were the Shudras	XII Science	3rd

Vachan Sankalap Maharashtracha

"GODAN"

Godan is a novel by Indian author prcmchand, Set in rural Indian during the early 20th century. It explors the harsh realities faced by the poor peasantry, focusing on the life of hori, a poor farmer who struggles with the burden of debt and the societal pressures of traditional Customs. The novel portrays the exploitation of the lower classes by landowners. moneylenders, & the system at large, as well as the conflict between rural traditions & the desires for progress. Through hori's tragic Journey Godan high-lights themes of poverty, social injustice, & the human cost of economic exploitation making it one of premchand's most powerful & enduring works

Nida Shakil Khot
T. Y. B. Com.
Roll No. 84.

पुस्तक परिक्षण स्पर्धा

प्रथम क्रमांक

''श्यामची आई''

''श्यामची आई'' हे पुस्तक साने गुरुजी यांनी लिहिलं आहे हे पुस्तक श्याम नावाच्या मुलाच्या आईच्या गोड आणि त्यागशील प्रेमावर अशधारित आहे. श्यामची आई त्याच्या शिक्षणासाठी आणि त्याच्या जीवनाच्या उन्नतीसाठी खूप कष्ट करते. तिच्या कडकपणातही तिचं असीम प्रेम आणि समर्पण आहे. श्यामच्या जीवनात आईचा प्रपंच आणि तिच्या कष्टांची महत्वाची भूमिका असते. आईची माया आणि तिच्या कष्टाचं महत्व सांगणारी ही कथा वाचकाला जीवनातील खऱ्या मूल्यांची जाणीव करुन देते. पुस्तक निस्वार्थ प्रेम, त्याग आणि कर्तव्याची गोड गोष्ट आहे.

निदा शकिल खोत
T. Y. B. Com.
Roll No. 84

द्वितीय क्रमांक

''भगवद्गीता''

भगवद्गीता हे एक हिंदू धर्मातील पवीत्र ग्रंथ आहे. आहे. वास्तविक श्रीमद् भगवद् गीतेचे महत्व शब्दांनी वर्णन करणे कोणालाही शक्य नाही कारण हा एक अत्यंत रहस्यपूर्ण ग्रंथ आहे. यात सर्व वेदांचे तात्पर्य सांगितले आहे. या ग्रंथाचा आशय इतका सखोल आहे की, जन्मभर सतत अभ्यास करीत राहूनही त्याचा थांग ृगत नाही नेहमीच नवे भाव उत्पन्न होतात. कोणालाही वर्णाच्या व आश्रमाच्या प्रत्येक माणसाला गीताशास्त्र अभ्यासण्याचा अधिकार आहे. मात्र त्यांची भगवंतांच्या ठिकाणी भक्ती व श्रद्धा असली पाहिजे कारण स्वत: भगवंतांनी आपल्या भक्तांमध्येच याचा प्रचार प्रसार करण्याची आज्ञा दिली आहे. गीता हे भगवान श्रीकृष्ण यांनी अर्जुनाला दिलेलं दिव्य उपदेश आहे. जे महाभारताच्या भीष्म पर्वात असलेल्या 18 व्या अध्यांमध्ये सापडते गीतेचा संवाद कुरुक्षेत्राच्या युद्ध भुमीवर अर्जुन व श्रीकृष्ण यांच्यात घडतो. अर्जुन युद्धाच्या आणि मानसिक दुविधेत सापडलेला असतो. गीते मध्ये भगवान श्रीकृष्ण अर्जुनाला कर्मयोग, भक्ति योग, ज्ञानयोग, आणि राजयोग यांचे विवेचन करतात ते सांगतात की प्रत्येक मनुष्याने आपला कर्तव्य मार्ग स्वीकारावा परंतु त्याच्या कर्मांचा परिणाम न करता. त्यांना भगवंतांच्या इच्छेने स्वीकारुन कार्य कराव भजवद्गीता हे पुस्तक केवळ धर्म, तत्वज्ञान आणि अध्यात्म यावर आधारीत नसून ते जीवनाच्या प्रत्येक अंगावर खोल विचार आणि दृष्टिकोन प्रदान करते. गीता प्रत्येक वाचकाला जीवनातील कार्य, निर्णय आणि उद्देश याबाबत एक सकारात्मक दृष्टिकोन देण्याचा प्रयत्न करते. गीतेमध्ये श्रीकृष्ण अर्जुनाला त्याच्या आत्म्याची अमरता भक्तिरुपी परमेश्वराशी एकतेची महिमा आणि जीवनाच्या अंतिम उद्दिष्टाची शिकवण देतात. याच्या माध्यमातून गीता मनुष्याला जीवनातील प्रत्येक समस्येवर समाधान देणारा मार्ग दाखवते. संमपूर्ण भगवद् गीते मध्ये ॐ कृष्णाय वासुदेवाय हरये परमात्मने प्रणत: क्लेशनाशाय गोविंदाय नमो नम: या एका श्लोकाचा वापर आपण आपल्या जीवनात केला पाहिजे.

Roll No. 23

तृतीय क्रमांक

Tuesday. 13/08/2024

Saima Md. Anas Kamble.
(XIIth Science) / 9022871265
Shantilal Jain Jr. College of Science,
Dapoli-415 712.

Book - "Who were the Shudras ?"

"Who wrer the shudras" is a seminal book written by Dr. Babasaheb Ambedkar, first published in 1946. Dr. Babasaheb Ambedkar is indeed an inspirational and motivational writer ! Notable work's : "Annihilation of caste" (1936), "Who were The Shudras ?" (1946), "The Budha and The Dhamma" (1957).

"Dr. Babasaheb Ambedkar, worte this book to challenge the iraditional "Hindu" caste system and shed light on the origions of the "Shudras", Ambedkar argues that "Shudras" were once part of the "Kshatriya" varna (warrior class), but were degraded to a lawer status due to their opposition to "Brahoninical Supremacy." Ambedkar itigues the cast system as tool of social oppression and argues for its annihilation.

"Who were the Shadras?" is considered a key work in Ambedkar's commitment and demostrating in social justice and his role as a pioneering thinker and activist.

"As a reader, I love his work, Untlinching Truth-telling, Empowering marginalized voice, Timeless relevance. Dr. Babasaheb Ambedkar's share a common thread - using his words inspire, empower, and challenge societal norms, leaving a lasting impact on readers like me over the world."

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Quality Profile

Name of the Institution : N K Varadkar Arts and R V Belose Commerce College, Dapoli

Place : Kalkai Kond Dapoli, Tal. Dapoli, Dist. Ratnagiri, Maharashtra

Criteria	*Weightage* (W_i)	*Criterion-wise Weighted Grade Point* $(Cr\,WGP_i)$	*Criterion-wise Grade Point Averages* $(Cr\,WGP_i / W_i)$
I. *Curricular Aspects*	100	295	2.95
II. *Teaching-Learning and Evaluation*	350	1006	2.87
III. *Research, Innovations and Extension*	110	250	2.27
IV. *Infrastructure and Learning Resources*	100	330	3.30
V. *Student Support and Progression*	140	250	1.79
VI. *Governance, Leadership & Management*	100	252	2.52
VII. *Institutional Values and Best Practices*	100	370	3.70
Total	$\sum_{i=1}^{7} w_i = 1000$	$\sum_{i=1}^{7}(Cr\,WGP_i) = 2753$	

$$\textbf{Institutional CGPA} = \frac{\sum_{i=1}^{7}(Cr\,WGP_i)}{\sum_{i=1}^{7} W_i} = \frac{2753}{1000} = \boxed{2.75}$$

Grade = **B⁺**

Date : June 22, 2024

Director

- This certification is valid for a period of *Five* years with effect from June 22, 2024
- An institutional CGPA on four point scale in the range of 3.51 - 4.00 denotes A⁺⁺ grade, 3.26 - 3.50 denotes A⁺ grade, 3.01 - 3.25 denotes A grade, 2.76 - 3.00 denotes B⁺⁺ grade, 2.51 - 2.75 denotes B⁺ grade, 2.01 - 2.50 denotes B grade, 1.51 - 2.00 denotes C grade
- Scores rounded off to the nearest integer

EC(SC)/204/6th Cycle/MHCOGN10870

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

The Executive Committee of the

National Assessment and Accreditation Council

is pleased to declare

N K Varadkar Arts and R V Belose Commerce College, Dapoli

Kalkai Kond Dapoli, Tal. Dapoli, Dist. Ratnagiri,

affiliated to University of Mumbai, Maharashtra as

Accredited

with CGPA of 2.75 on four point scale

at B+ grade

valid up to June 21, 2029

Date : June 22, 2024

Director

EC(SC)/204/4th Cycle/MHCOGN10870

वाणिज्य आणि अर्थशास्त्र आंतरराष्ट्रीय परिषदेमध्ये समारोप प्रसंगी मनोगत व्यक्त करताना मा. सुनिल रासणे व्यासपीठावर चेअरमन मा. धनंजय यादव, मा. संचालक जानकी बेलोसे व इतर मान्यवर

राष्ट्रीय छात्र सेना आणि राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आयोजित छत्रपती शिवाजी महाराज जयंतीनिमित्त महाविद्यालय ते छ. शिवाजी महाराज पुतळा ठिकाण रॅलीमध्ये सहभागी मा. प्राचार्य डॉ. भारत कऱ्हाड, एनसीसी प्रमुख डॉ. लक्ष्मण सिताफुले, प्राध्यापक वृंद व विद्यार्थी

१ जुलै वर्धापन दिनानिमित्त राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग आयोजित कार्यक्रमात वृक्षारोपण करताना वनक्षेत्र अधिकारी दापोलीचे मा. सुरज जगताप व मा. शुभांगी भिलारे सोबत प्रकल्प अधिकारी, विद्यार्थी

जागतिक लोकसंख्या दिन कार्यक्रमात मनोगत व्यक्त करताना कु. अमृता खैरे, व्यासपीठावर, प्रा. डॉ. सुरेश निंबाळकर, डॉ. लक्ष्मण सिताफुले व इतर मान्यवर

ESTD.: 1960

दापोली अर्बन को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., दापोली

मुख्य कार्यालय : दापोली, जि. रत्नागिरी (महाराष्ट्र)

फोन : ८९५६४६७५२०, ८७९९९०९६६० E-mail : info@dapoliurbanbank.com, Website : www.dapoliurbanbank.com

बँकेची सांपत्तिक स्थिती (३१ मार्च २०२५ अखेर)

तपशील	एकत्रित
सभासद संख्या	४८३४७
वसुल भागभांडवल	१४ कोटी ९६ लाख
रिझर्व्ह व इतर फंडस्	३८ कोटी ३७ लाख
ठेवी	४५३ कोटी ८९ लाख
कर्जे	३०७ कोटी ५६ लाख
गुंतवणूक	१६२ कोटी ९८ लाख
खेळते भागभांडवल	५१४ कोटी ११ लाख
एन.पी.ए. रक्कम	१२ कोटी ३८ लाख
नेट एन.पी.ए. प्रमाण	०%
ढोबळ नफा	७ कोटी २१ लाख
निव्वळ नफा	३ कोटी ९२ लाख
ऑडीट वर्ग (दि. ३१.०३.२०२५)	''अ''

बँकेची ठळक वैशिष्ट्ये

☞ कार्यक्षेत्र : महाराष्ट्र राज्य ☞ ऑडीट वर्ग "अ" (स्थापनेपासून)

- अत्याधुनिक संगणकीय बँकिंग सुविधा
- ठेवीवर जास्तीत जास्त ८.०० टक्के व्याजदर
- जेष्ठ नागरीक व सैनिकांच्या ठेवीवर ०.२५ टक्के जादा व्याज
- पाच लाखापर्यंतच्या ठेवींना विम्याचे संरक्षण

१,०००/- व त्यापेक्षा जास्त रकमेचे शेअर्स धारण करणाऱ्या सभासदांना दोन लाखाचे अपघाती विमा संरक्षण
५०,०००/- व त्यापेक्षा जास्त रकमेची ठेव ठेवणाऱ्या ठेवीदारांना पाच लाखाचे अपघाती विमा संरक्षण.

ATM / Debit Card / SMS / RTGS / NEFT / G-Pay / Phon Pay / QR Code-Sound Box

श्री. संभाजीराव म. थोरात
मुख्य कार्यकारी अधिकारी

श्री. आशिष चं. मेहता
उपाध्यक्ष

डॉ. जयवंत शं. जालगांवकर
अध्यक्ष

व सर्व संचालक सदस्य

❋ आपली बँक - दापोली अर्बन बँक ❋